La Zi

Colecția prezintă legislația actualizată din toate domeniile, grupată pe mai multe fascicule tematice • Textul actelor normative este cel publicat în Monitorul Oficial, modificările și completările ulterioare fiind inserate direct în textul actului de bază • ***Comoditatea în utilizare, prețul accesibil*** și ***apariția foarte rapidă*** sunt principalele argumente care au impus colecția La Zi pe piața de carte din România.

Cod	Titlu
6	**Clasificarea ocupațiilor din România** actualizat 1.08.2003
7	**Clasificarea produselor și serviciilor asociate activităților (C.P.S.A.)** actualizat 1.08.2003
8	**Legislația achizițiilor publice** actualizat 10.09.2003
9	**Legislația concesiunilor** actualizat 10.09.2003
10	**Codul penal** actualizat 10.09.2003
13	**Legislația funcționarilor publici** actualizat 20.09.2003
16	**Legislația proprietății publice** actualizat 15.10.2003
17	**Legislația rutieră** actualizat 20.10.2003
20	**Legislația taxelor de timbru** actualizat 20.11.2003
23	**Legislația medicala** actualizat 25.11.2003
24	**Codul comercial** actualizat 1.12.2003
25	**Codul familiei** actualizat 1.12.2003
26	**Legislația administrației publice locale** actualizat 5.12.2003
27	**Codul fiscal** în vigoare de la 1.01.2004
29	**Contravenții. Ghid practic** actualizat 20.01.2004
30	**Legislația proprietății intelectuale, vol. I-II** actualizat 1.02.2004
33	**Norme metodologice de aplicare a Codului fiscal** în vigoare de la 6.02.2004
34	**Legislația societăților de asigurare** actualizat 18.02.2004
35	**Legislația pensiilor și asigurărilor sociale** actualizat 25.02.2004
36	**Legislația taximetriei** actualizat 25.02.2004
37	**Curtea Europeană a Drepturilor Omului și România, vol. I-II** actualizat 15.03.2004
39	**Legislația societăților comerciale** actualizat 20.03.2004
40	**Legislația privind comercianții persoane fizice și asociațiile familiale** actualizat 20.03.2004
42	**Contabilitatea societăților comerciale** actualizat 15.04.2004
43	**Legislația falimentului** actualizat 15.05.2004
44	**Codul de procedură penală** actualizat 25.05.2004
45	**Codul de procedură fiscală** actualizat 26.05.2004

ISBN 973-655-462-7

Editura ALL BECK
Str. Sergent Nuțu Ion, nr. 2, sector 5, București
Tel.: 021-335.32.12, 021-335.32.44, fax: 021-335.32.18

PRECIZĂRI PREALABILE - SITUAȚIA DE FAPT.
TEMA INTRODUCTIVĂ
DE REȚINUT

Cod: 46
Preț: 90.000 lei

La Zi

Codul de procedură civilă

Cu modificările aduse prin O.U.G. nr. 58/2003, aprobată prin Legea nr. 195/2004

Actualizat 1.06.2004

La Zi

Colecția prezintă legislația actualizată din toate domeniile, grupată pe mai multe fascicule tematice • Textul actelor normative este cel publicat în Monitorul Oficial, modificările și completările ulterioare fiind inserate direct în textul actului de bază • ***Comoditatea în utilizare, prețul accesibil*** și ***apariția foarte rapidă*** sunt principalele argumente care au impus colecția La Zi pe piața de carte din România.

Cod	Titlu
6	**Clasificarea ocupațiilor din România** actualizat 1.08.2003
7	**Clasificarea produselor și serviciilor asociate activităților (C.P.S.A.)** actualizat 1.08.2003
8	**Legislația achizițiilor publice** actualizat 10.09.2003
9	**Legislația concesiunilor** actualizat 10.09.2003
10	**Codul penal** actualizat 10.09.2003
13	**Legislația funcționarilor publici** actualizat 20.09.2003
16	**Legislația proprietății publice** actualizat 15.10.2003
17	**Legislația rutieră** actualizat 20.10.2003
20	**Legislația taxelor de timbru** actualizat 20.11.2003
23	**Legislația medicală** actualizat 25.11.2003
24	**Codul comercial** actualizat 1.12.2003
25	**Codul familiei** actualizat 1.12.2003
26	**Legislația administrației publice locale** actualizat 5.12.2003
27	**Codul fiscal** în vigoare de la 1.01.2004
29	**Contravenții. Ghid practic** actualizat 20.01.2004
30	**Legislația proprietății intelectuale, vol. I-II** actualizat 1.02.2004
33	**Norme metodologice de aplicare a Codului fiscal** în vigoare de la 6.02.2004
34	**Legislația societăților de asigurare** actualizat 18.02.2004
35	**Legislația pensiilor și asigurărilor sociale** actualizat 25.02.2004
36	**Legislația taximetriei** actualizat 25.02.2004
37	**Curtea Europeană a Drepturilor Omului și România, vol. I-II** actualizat 15.03.2004
39	**Legislația societăților comerciale** actualizat 20.03.2004
40	**Legislația privind comercianții persoane fizice și asociațiile familiale** actualizat 20.03.2004
42	**Contabilitatea societăților comerciale** actualizat 15.04.2004
43	**Legislația falimentului** actualizat 15.05.2004
44	**Codul de procedură penală** actualizat 25.05.2004
45	**Codul de procedură fiscală** actualizat 26.05.2004

Editura ALL BECK
Str. Sergent Nuțu Ion, nr. 2, sector 5, București
Tel.: 021-335.32.12, 021-335.32.44, fax: 021-335.32.18

PRECIZĂRI PREALABILE - SITUAȚIA DE FAPT.
TEMA INTRODUCERII
DE REȚINUT

Cod: 46
Preț: 90.000 lei

La Zi

Codul de procedură civilă

Cu modificările aduse prin O.U.G. nr. 58/2003, aprobată prin Legea nr. 195/2004

Actualizat 1.06.2004

All Beck

Codul de procedură civilă

Copyright © 2004 – Editura **ALL BECK**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale
[Legi]
Codul de procedură civilă
Ed. a 2-a - București: Editura ALL BECK, 2004
200 p.; 21 cm *(LA ZI)*
Index
ISBN 973-655-462-7

347.91/.95(498)(094.4)

Editura **ALL BECK** București, Str. Serg. Nuțu Ion, nr. 2, sector 5
Tel.: (021) 335.32.12
Fax: (021) 335.32.18
Departamentul distribuție E-mail: comenzi@allbeck.ro

Redactor: Marius Eftimie
Tehnoredactare computerizată: Cătălin Mantu

Cuprins

	Art
Cartea I. Competența instanțelor judecătorești	**1-40[1]**
Titlul I. Competența după materie	**1-4[1]**
Titlul II. Competența teritorială	**5-16**
Titlul III. Dispoziții speciale	**17-19**
Titlul IV. Conflicte de competență	**20-23**
Titlul V. Incompatibilitatea, abținerea și recuzarea judecătorilor	**24-36**
Titlul VI. Strămutarea pricinilor	**37-40[1]**
Cartea II. Procedura contencioasă	**41-330[4]**
Titlul I. Părțile	**41-81**
Capitolul I. Folosința și exercițiul drepturilor procedurale	41-46
Capitolul II. Persoanele care sunt împreună reclamante sau pârâte	47-48
Capitolul III. Alte persoane care pot lua parte la judecată	49-66
Secțiunea I. Intervenția	49-56
Secțiunea a II-a. Chemarea în judecată a altor persoane	57-59
Secțiunea a III-a. Chemarea în garanție	60-63
Secțiunea a IV-a. Arătarea titularului dreptului	64-66
Capitolul IV. Reprezentarea părților în judecată	67-73
Capitolul V. Asistența judiciară	74-81
Titlul II. Dispoziții generale de procedură	**82-108[5]**
Capitolul I. Cererile	82-84
Capitolul II. Citațiile și comunicarea actelor de procedură	85-100
Capitolul III. Termenele	101-104
Capitolul IV. Nulitatea actelor de procedură	105-108
Capitolul IV[1]. Amenzi judiciare și despăgubiri	108[1]-108[5]
Titlul III. Procedura înaintea primei instanțe	**109-281[3]**
Capitolul I. Procedura înainte de judecată	109-120[2]
Secțiunea I. Dispoziții generale	109-111
Secțiunea a II-a. Chemarea în judecată	112-114[1]
Secțiunea a III-a. Întâmpinarea	115-118
Secțiunea a IV-a. Cererea reconvențională	119-120
Secțiunea a V-a. Plângerea (Abrogată)	120[1]-120[2]

Capitolul II. Şedinţele şi poliţia lor 121-124
Capitolul III. Judecata 125-254
Secţiunea I. Înfăţişări şi dezbateri 125-157
Secţiunea a II-a. Excepţiile de procedură şi excepţia puterii de lucru judecat 158-166
Secţiunea a III-a. Administrarea dovezilor 167-241
§1. Dispoziţii generale 167-171
§2. Dovada cu înscrisuri 172-176
§3. Verificarea de scripte 177-184
§4. Dovada cu martori 185-200
§5. Expertiza 201-214
§6. Cercetarea la faţa locului 215-217
§7. Interogatoriul 218-225
§8. Jurământul (*Abrogat*) 226-234
§9. Asigurarea dovezilor 235-241
Secţiunea a IV-a. Suspendarea judecăţii 242-245
Secţiunea a V-a. Renunţarea la judecată şi renunţarea la drept ... 246-247
Secţiunea a VI-a. Perimarea 248-254
Capitolul IV. Hotărârile ..... 255-281[3]
Secţiunea I. Dispoziţii generale ..... 255-269[1]
Secţiunea a II-a. Hotărârile parţiale 270
Secţiunea a III-a. Hotărârile care confiştesc învoiala părţilor 271-273
Secţiunea a IV-a. Cheltuielile de judecată 274-277
Secţiunea a V-a. Executia vremelnică 278-280
Secţiunea a VI-a. Îndreptarea, lămurirea şi completarea hotărârii ..... 281-281[3]
Titlul IV. Apelul **282-298**
Capitolul I. Termenul şi formele apelului ..... 282-293[1]
Capitolul II. Judecarea apelului 294-298
Titlul V. Căile extraordinare de atac ..... **299-330[4]**
Capitolul I. Recursul 299-316
Secţiunea I. Termenul şi formele recursului 299-308
Secţiunea a II-a. Judecarea recursului şi efectele casării 309-316
Capitolul I[1]. Contestaţia în anulare 317-321
Capitolul II. Revizuirea hotărârilor 322-328
Titlul VI. Recursul în interesul legii ..... 329-330[4]

Cartea III. Dispoziţii generale privitoare la procedurile necontencioase **331-339**

Cartea IV. Despre arbitraj 340-371
Capitolul I. Dispoziţii generale 340-342
Capitolul II. Convenţia arbitrală ..... 343-343[4]
Capitolul III. Arbitrii. Constituirea tribunalului arbitral. Termenul şi locul arbitrajului 344-354
Capitolul IV. Sesizarea tribunalului arbitral. Cuprinsul cererii de arbitrare. Întâmpinarea. Cererea reconvenţională 355-357
Capitolul V. Procedura arbitrală ..... 358-358[13]
Capitolul VI. Cheltuielile arbitrale ..... 359-359[6]
Capitolul VII. Hotărârea arbitrală ..... 360-363[1]
Capitolul VIII. Desfiinţarea hotărârii arbitrale 364-366
Capitolul IX. Executarea hotărârii arbitrale 367-368
Capitolul X. Arbitrajul internaţional ..... 369-369[5]
Capitolul XI. Recunoaşterea şi executarea hotărârilor arbitrale străine 370-371

Cartea V. Despre executarea silită ..... 371[1]-580[5]
Capitolul I. Dispoziţii generale ..... 371[1]-405[3]
Secţiunea I. Scopul şi obiectul executării silite ..... 371[1]-371[8]
Secţiunea I[1]. Sesizarea organului de executare. Titlul executoriu ..... 372-379[1]
Secţiunea a II-a. Persoanele şi bunurile executării silite 380
Secţiunea a III-a. Când se poate exercita executarea silită 381-391
Secţiunea a IV-a. Despre cauţiuni 392-396
Secţiunea a V-a. Executarea în contra moştenitorilor 397-398
Secţiunea a VI-a. Contestaţia la executare 399-404
Secţiunea a VI[1]-a. Întoarcerea executării ..... 404[1]-404[3]
Secţiunea a VI[2]-a. Prescripţia dreptului de a cere executarea silită ..... 405-405[3]
Capitolul II. Urmărirea silită asupra bunurilor mobile 406-462
Secţiunea I. Bunurile mobile care nu se pot urmări 406-410
Secţiunea a II-a. Urmărirea bunurilor mobile 411-430
Secţiunea a III-a. Vânzarea bunurilor mobile urmărite 431-449
Secţiunea a IV-a. Distribuţia preţului 450-451
Secţiunea a V-a. Poprirea 452-462
Capitolul III. Urmărirea silită a fructelor neculese şi recoltelor prinse de rădăcini 463-487
Secţiunea I. Urmărirea fructelor prinse de rădăcini 463-472

Secțiunea a II-a. Urmărirea veniturilor unui bun imobil (abrogată) 473-487
Capitolul IV. Urmărirea silită asupra bunurilor imobile 488-561
Secțiunea I. Bunuri imobile care pot fi urmărite 488-493
Secțiunea a II-a. Formalitățile premergătoare vânzării la licitație 494-499
Secțiunea a III-a. Vânzarea la licitație 500-515
Secțiunea a IV-a. Actul de adjudecare 516-517
Secțiunea a V-a. Efectele adjudecării 518-519
Secțiunea a VI-a. Dispoziții speciale 520-561
Capitolul V. Eliberarea și distribuirea sumelor realizate prin executarea silită 562-571
Capitolul VI. Predarea silită a bunurilor și executarea silită a altor obligații de a face sau de a nu face ..... 572-580^{5}
Secțiunea I. Dispoziții comune 572-574
Secțiunea a II-a. Predarea silită a bunurilor mobile 575-577
Secțiunea a III-a. Predarea silită a bunurilor imobile ..... 578-580^{1}
Secțiunea a IV-a. Executarea silită a altor obligații de a face sau a obligațiilor de a nu face ..... 580^{2}-580^{5}

Cartea VI. Proceduri speciale ..... 581-720^{10}
Capitolul I. Ordonanțe președințiale 581-582
Capitolul II. Refacerea înscrisurilor și hotărârilor dispărute 583-585
Capitolul III. Despre oferte de plată și consemnații 586-590
Capitolul IV. Măsurile asigurătorii 591-601
Secțiunea I. Sechestrul asigurător 591-596
Secțiunea a II-a. Poprirea asigurătorie 597
Secțiunea a III-a. Sechestrul judiciar 598-601
Capitolul V. Deliberările consiliului de familie *(abrogat)* 602-606
Capitolul VI. Divorțul 607-619
Capitolul VII. Proceduri relative la deschiderea unei succesiuni 620-673
Capitolul VII^{1}. Procedura împărțelii judiciare ..... 673^{1}-673^{14}
Capitolul VIII. Cererile privitoare la posesiune 674-676
Capitolul IX. Despărțirea averilor dintre bărbați și femei *(abrogat)* 677-686
Capitolul X. Despre interdicție *(abrogat)* 687-691
Capitolul XI. Cesiunea bunurilor *(abrogat)* 692-697
Capitolul XII. Convențiile matrimoniale *(abrogat)* 698-709

Capitolul XIII. Transcrierea actelor de strămutare şi urmărirea proprietăţii şi despre inscripţia privilegiilor, ipotecilor şi amanetelor *(abrogat)* 710-720
Capitolul XIV. Dispoziţii privind soluţionarea litigiilor în materie comercială ..... 720^{1}-720^{10}

Cartea VII. Dispoziţii finale 721-735

Index alfabetic

Anexe. Alte dispoziţii cuprinse în actele de modificare a Codului de procedură civilă
1. *Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea şi completarea Codului de procedură civilă*
2. *Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 58/2003 privind modificarea şi completarea Codului de procedură civilă*
3. *Legea nr. 195/2004 pentru aprobarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 58/2003 privind modificarea şi completarea Codului de procedură civilă*

Codul de procedură civilă al României

decretat la 9 septembrie 1865
şi promulgat la 11 septembrie 1865

la elaborarea acestui cod s-a plecat de la ediţia oficială a Codului de procedură civilă editată de Ministerul Justiţiei în Octombrie 2000, introducându-se modificările şi completările aduse prin **O.U.G. nr. 138/2000** pentru modificarea şi completarea Codului de procedură civilă (M. Of. nr. 479/2.10.2000); **O.U.G. nr. 59/2001** privind modificarea şi completarea O.U.G. nr. 138/2000 (M. Of. nr. 217/27.04.2001) şi prin **O.U.G. nr. 58/2003** privind modificarea şi completarea Codului de procedură civilă (M. Of. nr. 460/28.06.2003) [aprobată cu modificări şi completări prin **Legea nr. 195/2004** (M. Of. nr. 470/26.05.2004)]

Cartea I
Competenţa instanţelor judecătoreşti [1)]

Titlul I. Competenţa după materie

Art. 1. Judecătoriile judecă:

1. în primă instanţă, toate procesele şi cererile, în afară de cele date prin lege în competenţa altor instanţe;

2. plângerile împotriva hotărârilor autorităţilor administraţiei publice cu activitate jurisdicţională şi ale altor organe cu astfel de activitate, în cazurile prevăzute de lege;

[1)] Prin dec. nr. II/1995 (M. Of. nr. 47/13.03.1995), privind înţelesul noţiunii de „instanţă judecătorească" în cadrul controlului de constituţionalitate pe cale de excepţie, Plenul Curţii Constituţionale a hotărât că:

a) excepţiile privind neconstituţionalitatea legilor şi a ordonanţelor se pot ridica numai în faţa instanţelor judecătoreşti stabilite, conform art. 125 alin. (1) din Constituţie, prin L. nr. 92/1992 şi L. nr. 54/1993;

b) sesizarea Curţii Constituţionale se dispune de instanţa judecătorească în faţa căreia s-a ridicat excepţia de neconstituţionalitate printr-o încheiere, conform art. 23 din L. nr. 47/1992 privind organizarea şi funcţionarea Curţii Constituţionale.

3. în orice alte materii date prin lege în competența lor.

Art. 2. Tribunalele judecă:

1. în primă instanță:

a) [1] procesele și cererile în materie comercială al căror obiect are o valoare de peste 1 miliard lei, precum și procesele și cererile în această materie al căror obiect este neevaluabil în bani;

b) procesele și cererile în materie civilă al căror obiect are o valoare de peste 1 miliard lei;

b[1]) [2] conflictele de muncă, cu excepția celor date prin lege în competența altor instanțe;

c) procesele și cererile în materie de contencios administrativ, în afară de cele date în competența curților de apel;

d) procesele și cererile în materie de creație intelectuală și de proprietate industrială;

e) procesele și cererile în materie de expropriere;

f) [3] cererile pentru încuviințarea, nulitatea sau desfacerea adopției;

g) [4] *abrogată;*

h) *abrogată;*

i) cererile pentru repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare săvârșite în procesele penale;

j) cererile pentru recunoașterea, precum și cele pentru încuviințarea executării silite a hotărârilor date în țări străine;

2. [5] ca instanțe de apel, apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorie în primă instanță, în cazurile expres prevăzute de lege;

3. ca instanțe de recurs, recursurile în cazurile expres prevăzute de lege.

4. în orice alte materii date prin lege în competența lor.

---

[1] Lit. a) și b) ale pct. 1 al art. 2 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 1 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior acestei modificări, lit. a) și b) aveau următorul conținut: *„a) procesele și cererile în materie comercială, al căror obiect are o valoare de până la 10 miliarde lei inclusiv, precum și procesele și cererile în această materie al căror obiect este neevaluabil în bani;*

b) procesele și cererile în materie civilă al căror obiect are o valoare de peste 2 miliarde lei;"

[2] Lit. b[1]) a art. 2 a fost introdusă prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Lit. f) a pct. 1 al art. 2 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. I, pct. 2 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior acestei modificări, lit. f) avea următorul conținut: *„f) cererile pentru încuviințarea adopțiilor;"*

[4] Lit. g) și h) ale pct. 1 al art. 2 au fost abrogate prin art. I, pct. 3 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior abrogării, lit. g) și h) aveau următorul conținut: *„g) cererile privind punerea sub interdicție, declararea dispariției și declararea morții;*

h) cererile privitoare la nulitatea căsătoriei, nulitatea sau desfacerea adopției și cele pentru decăderea din drepturile părintești;"

[5] Pct. 2 și 3 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 4 din O.U.G. nr. 58/2003 (modificat, în urma aprobării, prin art. I pct. 1 din L. nr. 195/2004). În forma anterioară aprobării, art. I pct. 4 din O.U.G. nr. 58/2003 abroga pct. 2 și 3 ale art. 2 C. proc. civ. Anterior O.U.G. nr. 58/2003, pct. 2 și 3 aveau următorul conținut: *„2. ca instanțe de apel, apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii în primă instanță.*

3. ca instanțe de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii, care, potrivit legii, nu sunt supuse apelului;".

Art. 2[1]. [1] *Abrogat.*

Art. 3. [2] Curțile de apel judecă:

1. în primă instanță, procesele și cererile în materie de contencios administrativ privind actele autorităților și instituțiilor centrale;

2. ca instanțe de apel, apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii și tribunale în primă instanță;

2[1]. ca instanțe de recurs, recursurile în cazurile expres prevăzute de lege;

3. în orice alte materii date prin lege în competența lor.

Art. 4. Curtea Supremă de Justiție [3] judecă:

1. recursurile declarate împotriva hotărârilor curților de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege;

2. recursurile în interesul legii;

3. [4] *abrogat;*

4. în orice alte materii date prin lege în competența sa.

Art. 4[1]. Competența ce revine instanțelor judecătorești în legătură cu arbitrajul reglementat de Cartea IV aparține instanței care ar fi fost competentă să soluționeze litigiul în fond, în lipsa unei convenții arbitrale.

Titlul II. Competența teritorială

Art. 5. Cererea se face la instanța domiciliului pârâtului. Dacă pârâtul are domiciliul în străinătate sau nu are domiciliu cunoscut, cererea se face la instanța reședinței sale din țară, iar dacă nu are nici reședința cunoscută, la instanța domiciliului sau reședinței reclamantului.

Art. 6. Când pârâtul, în afară de domiciliul său, are în chip statornic o îndeletnicire profesională ori una sau

---

[1] Art. 2[1] a fost abrogat prin L. nr. 59/1993.

[2] Art. 3 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 5 din O.U.G. nr. 58/2003 (modificat, în urma aprobării, prin art. I pct. 2 din L. nr. 195/2004, prin introducerea unui punct nou la art. 3 C. proc. civ. - pct. 2[1]). Anterior O.U.G. nr. 58/2003, art. 3 avea următorul conținut: *„Curțile de apel judecă:*

1. în primă instanță, procesele și cererile în materie comercială, al căror obiect are o valoare de peste 10 miliarde lei, precum și procesele și cererile în materie de contencios administrativ privind actele autorităților și instituțiilor centrale;

2. ca instanțe de apel, apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de tribunale în primă instanță;

3. ca instanțe de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de tribunale în apel sau împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de tribunale, care, potrivit legii, nu sunt supuse apelului, precum și în alte cauze prevăzute de lege;

4. în alte materii date prin lege în competența lor."

[3] În urma revizuirii Constituției, denumirea *Curtea Supremă de Justiție* s-a schimbat în *Înalta Curte de Casație și Justiție*.

[4] Pct. 3 al art. 4 a fost abrogat prin art. I, pct. 6 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior abrogării, pct. 3 avea următorul conținut: *„3. recursurile în anulare;"*.

mai multe aşezări agricole, comerciale sau industriale, cererea se poate face şi la instanţa locului acelor aşezări sau îndeletniciri, pentru obligaţiile patrimoniale şi care sunt născute sau care urmează să se execute în acel loc.

Art. 7. (1) Cererea împotriva unei persoane juridice de drept privat se face la instanţa sediului ei principal.

(2) Cererea se poate face şi la instanţa locului unde ea are reprezentanţă, pentru obligaţiile ce urmează a fi executate în acel loc sau care izvorăsc din acte încheiate prin reprezentant sau din fapte săvârşite de acesta.

(3) Cererea împotriva unei asociaţii sau societăţi fără personalitate juridică se face la instanţa domiciliului persoanei căreia, potrivit înţelegerii dintre asociaţi, i s-a încredinţat preşedinţia sau direcţia asociaţiei ori societăţii, iar, în lipsa unei asemenea persoane, la instanţa domiciliului oricăruia dintre asociaţi. În acest din urmă caz, reclamantul va putea cere instanţei numirea unui curator, care să reprezinte interesele asociaţilor.

Art. 8. (1) Cererile îndreptate împotriva statului, direcţiilor generale, regiilor publice, caselor autonome şi administraţiilor comerciale se pot face la instanţele din capitala ţării sau la cele din reşedinţa judeţului unde îşi are domiciliul reclamantul.

(2)[1] Când mai multe judecătorii din circumscripţia aceluiaşi tribunal sunt deopotrivă competente, cererile în care figurează persoanele arătate în alin. (1) se introduc la judecătoria din localitatea de reşedinţă a judeţului, iar în Capitală, la Judecătoria Sectorului 4.

Art. 9. Cererea îndreptată împotriva mai multor pârâţi poate fi făcută la instanţa competentă pentru oricare dintre ei; în cazul când printre pârâţi sunt şi obligaţi accesorii, cererea se face la instanţa competentă pentru oricare dintre debitorii principali.

Art. 10. În afară de instanţa domiciliului pârâtului, mai sunt competente următoarele instanţe:

1. în cererile privitoare la executarea, anularea, rezoluţiunea sau rezilierea unui contract, instanţa locului prevăzut în contract pentru executarea, fie chiar în parte, a obligaţiunii;

2. în cererile ce izvorăsc dintr-un raport de locaţiune a unui imobil, în acţiunile în justificare sau în prestaţiune tabulară, instanţa locului unde se află imobilul;

3. în cererile ce izvorăsc dintr-o cambie, cec sau bilet la ordin, instanţa locului de plată;

4. în cererile privitoare la obligaţii comerciale, instanţa locului unde obligaţia a luat naştere sau aceea a locului plăţii;

5. în cererile izvorâte dintr-un contract de transport, instanţa locului de plecare sau de sosire;

6. în cererile împotriva unei femei căsătorite care are reşedinţa obişnuită, deosebită de aceea a soţului, instanţa reşedinţei femeii[2];

[1] Alin. (2) al art. 8 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[2] Ca urmare a consacrării principiului constituţional al egalităţii sexelor [art. 4 alin. (2)], textul art. 10 pct. 6 trebuie considerat abrogat implicit.

7. în cererile făcute de ascendenți sau descendenți pentru pensie de întreținere, instanța domiciliului reclamantului;

8. în cererile ce izvorăsc dintr-un fapt ilicit, instanța în circumscripția căreia s-a săvârșit acel fapt.

Art. 11. (1) În materie de asigurare, cererea privitoare la despăgubiri se va putea face și la instanța în circumscripția căreia se află:

1. domiciliul asiguratului;

2. bunurile asigurate;

3. locul unde s-a produs accidentul.

(2) Alegerea competenței prin convenție este nulă dacă a fost făcută înainte de nașterea dreptului la despăgubire.

(3) Dispozițiile de mai sus nu se aplică în materie de asigurări maritime și fluviale.

Art. 12. Reclamantul are alegerea între mai multe instanțe deopotrivă competente.

Art. 13. (1) Cererile privitoare la bunuri imobile se fac numai la instanța în circumscripția căreia se află imobilele.

(2) Când imobilul este situat în circumscripțiile mai multor instanțe, cererea se va face la instanța domiciliului sau reședinței pârâtului, dacă acestea se află în vreuna din aceste circumscripții, iar în caz contrar, la oricare din instanțele în circumscripțiile cărora se află imobilul.

Art. 14. În materie de moștenire, sunt de competența instanței celui din urmă domiciliu al defunctului:

1. cererile privitoare la validitatea sau executarea dispozițiilor testamentare;

2. cererile privitoare la moștenire, precum și cele privitoare la pretențiile pe care moștenitorii le-ar avea unul împotriva altuia;

3. cererile legatarilor sau ale creditorilor defunctului împotriva vreunuia dintre moștenitori sau împotriva executorului testamentar.

Art. 15. Cererile în materie de societate, până la sfârșitul lichidării în fapt, sunt de competența instanței locului unde societatea își are sediul principal.

Art. 16. [1] Cererile în materia reorganizării judiciare și a falimentului sunt de competența exclusivă a tribunalului în circumscripția căruia se află sediul principal al debitorului.

Titlul III. Dispoziții speciale

Art. 17. Cererile accesorii și incidentale sunt în căderea instanței competente să judece cererea principală.

Art. 18. În cererile pentru constatarea existenței sau neexistenței vreunui drept, competența instanței se

[1] Art. 16 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

determină după regulile prevăzute pentru cererile având de obiect executarea prestației.

Art. 18¹.[1] Instanța învestită potrivit dispozițiilor referitoare la competența după valoarea obiectului cererii rămâne competentă să judece chiar dacă, ulterior învestirii, intervin modificări în ceea ce privește cuantumul valorii aceluiași obiect.

Art. 19.[2] Părțile pot conveni, prin înscris sau prin declarație verbală în fața instanței, ca pricinile privitoare la bunuri să fie judecate de alte instanțe decât acelea care, potrivit legii, au competență teritorială, afară de cazurile prevăzute de art. 13, 14, 15 și 16.

Titlul IV. Conflicte de competență

Art. 20. Există conflict de competență:

1. când două sau mai multe instanțe se declară deopotrivă competente să judece aceeași pricină;

2. când două sau mai multe instanțe, prin hotărâri irevocabile s-au declarat necompetente de a judeca aceeași pricină.

Art. 21. Instanța, înaintea căreia s-a ivit conflictul de competență, va suspenda din oficiu orice altă procedură și va înainta dosarul instanței în drept să hotărască asupra conflictului.

Art. 22. (1) Conflictul ivit între două judecătorii din circumscripția aceluiași tribunal se judecă de acel tribunal.

(2) Dacă cele două judecătorii nu țin de același tribunal sau dacă conflictul s-a născut între o judecătorie și un tribunal, sau între două tribunale, competentă este curtea de apel respectivă.

(3) Dacă cele două instanțe în conflict nu se găsesc în circumscripția aceleiași curți de apel, precum și conflictul între două curți de apel, se judecă de Curtea Supremă de Justiție.

(4)[3] Există conflict de competență, în sensul art. 20, și în cazul în care el se ivește între instanțe judecătorești și alte organe cu activitate jurisdicțională. În acest caz, conflictul de competență se rezolvă de instanța judecătorească ierarhic superioară instanței în conflict, dispozițiile art. 21 fiind aplicabile.

(5)[4] Instanța competentă să judece conflictul va hotărî în camera de consiliu, fără citarea părților. Hotărârea este supusă recursului în termen de 5 zile de la comunicare.

---

[1] Art. 18¹ a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 19 este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 649/1967.

[3] Alin. (4) al art. 22 a fost introdus prin L. nr. 59/1993.

[4] Alin. (5) al art. 22 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 22¹. [1] *Abrogat.*

Art. 23. Când, din pricina unor împrejurări excepționale, instanța competentă este împiedicată un timp mai îndelungat să funcționeze, Curtea Supremă de Justiție, la cererea părții interesate, va desemna o altă instanță de același grad care să judece pricina.

Titlul V. Incompatibilitatea, abținerea și recuzarea judecătorilor

Art. 24. (1) Judecătorul care a pronunțat o hotărâre într-o pricină nu poate lua parte la judecata aceleiași pricini în apel sau în recurs și nici în caz de rejudecare după casare.

(2) De asemenea, nu poate lua parte la judecată cel care a fost martor, expert sau arbitru în aceeași pricină.

Art. 25. Judecătorul care știe că există un motiv de recuzare în privința sa este dator să înștiințeze pe șeful lui și să se abțină de la judecarea pricinii.

Art. 26. Abținerea se propune de judecător și se judecă potrivit normelor prevăzute de art. 30, 31 și 32.

Art. 27. Judecătorul poate fi recuzat:

1. când el, soțul său, ascendenții ori descendenții lor au vreun interes în judecarea pricinii sau când este soț, rudă sau afin, până la al patrulea grad inclusiv, cu vreuna din părți;

2. [2] când el este soț, rudă sau afin în linie directă ori în linie colaterală, până la al patrulea grad inclusiv, cu avocatul sau mandatarul unei părți sau dacă este căsătorit cu fratele ori sora soțului uneia din aceste persoane;

3. când soțul în viață și nedespărțit este rudă sau afin a uneia din părți până la al patrulea grad inclusiv, sau dacă, fiind încetat din viață ori despărțit, au rămas copii;

4. dacă el, soțul sau rudele lor până la al patrulea grad inclusiv au o pricină asemănătoare cu aceea care se judecă sau dacă au o judecată la instanța unde una din părți este judecător;

5. dacă între aceleași persoane și una din părți a fost o judecată penală în timp de 5 ani înaintea recuzării;

6. [3] dacă este tutore sau curator al uneia dintre părți;

7. dacă și-a spus părerea cu privire la pricina ce se judecă;

8. dacă a primit de la una din părți daruri sau făgăduieli de daruri ori altfel de îndatoriri;

9. dacă este vrăjmășie între el, soțul sau una din rudele sale până la al patrulea grad inclusiv și una din părți,

[1] Art. 22¹ a fost abrogat prin L. nr. 59/1993.

[2] Pct. 2 al art. 27 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[3] Pct. 6 al art. 27 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

soții sau rudele acestora până la gradul al treilea inclusiv.

Art. 28. Nu se pot recuza judecătorii, rude sau afini ai acelora care stau în judecată ca tutore, curator, sau director al unei instituții publice sau societăți comerciale, când aceștia nu au interes personal în judecarea pricinii.

Art. 29. (1) Propunerea de recuzare se va face verbal sau în scris pentru fiecare judecător în parte și înainte de începerea oricărei dezbateri.

(2) Când motivele de recuzare s-au ivit după începerea dezbaterilor, partea va trebui să propună recuzarea de îndată ce acestea îi sunt cunoscute.

(3) Judecătorul împotriva căruia e propusă recuzarea poate declara că se abține.

Art. 30. (1) Recuzarea judecătorului se hotărăște de instanța respectivă, în alcătuirea căreia nu poate să intre cel recuzat.

(2) În cazul când din pricina recuzării nu se poate alcătui completul de judecată, precum și în cazul când recuzarea privește pe toți judecătorii unei instanțe, aceasta se judecă de instanța la care se îndreaptă calea de atac respectivă.

(3) [1] Recuzarea tuturor membrilor unei secții a Curții Supreme de Justiție se judecă de o altă secție a Curții Supreme de Justiție.

Art. 31. (1) Instanța decide asupra recuzării, în camera de consiliu, fără prezența părților și ascultând pe judecătorul recuzat numai dacă găsește de cuviință.

(2) Nu se admite interogatoriul ca mijloc de dovadă a motivelor de recuzare.

(3) În cursul judecării cererii de recuzare nu se va face nici un act de procedură.

Art. 32. (1) Încheierea asupra recuzării se citește în ședință publică.

(2) [2] Dacă recuzarea a fost admisă, judecătorul se va retrage de la judecarea pricinii.

(3) Încheierea prin care s-a hotărât recuzarea va arăta în ce măsură actele îndeplinite de judecătorul recuzat urmează să fie păstrate.

Art. 33. (1) Instanța superioară învestită cu judecarea cererii de recuzare în cazurile prevăzute de art. 30 alin. (2) va dispune trimiterea pricinii la o instanță de același grad, în cazul când găsește că o cerere de recuzare este întemeiată.

(2) Dacă cererea este respinsă, pricina se înapoiază spre judecare instanței inferioare.

Art. 34. (1) Încheierea prin care s-a încuviințat sau respins abținerea, ca și aceea prin care s-a încuviințat recuzarea, nu este supusă la nici o cale de atac.

---

[1] Alin. (3) al art. 30 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Alin. (2) al art. 32 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Încheierea prin care s-a respins recuzarea se poate ataca numai o dată cu fondul.

(3) Când instanța superioară de fond constată că recuzarea a fost pe nedrept respinsă, reface toate actele și dovezile administrate la prima instanță.

Art. 35. [1] *Abrogat.*

Art. 36. Dispozițiile prezentului titlu, în afară de art. 24 și 27 pct. 7, se aplică și procurorilor, magistraților asistenți și grefierilor.

Titlul VI. Strămutarea pricinilor

Art. 37. (1) Când una din părți are două rude sau afini până la gradul al patrulea inclusiv printre magistrații sau asesorii populari [2] ai instanței, cealaltă parte poate cere strămutarea pricinii la o altă instanță de același grad.

(2) Strămutarea pricinii se mai poate cere pentru motive de bănuială legitimă sau de siguranță publică. Bănuiala se socotește legitimă de câte ori se poate presupune că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită datorită împrejurării pricinii, calității părților ori vrăjmășiilor locale.

Art. 38. (1) Strămutarea pentru motiv de rudenie sau afinitate trebuie cerută mai înainte de începerea oricărei dezbateri; cea întemeiată pe bănuiala legitimă sau siguranță publică se poate cere în orice stare a pricinii.

(2) [3] Strămutarea pentru siguranță publică se poate cere numai de către procurorul de la Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție.

Art. 39. (1) Cererea de strămutare întemeiată pe motive de rudenie sau de afinitate se depune la instanța imediat superioară.

(2) Cererea de strămutare întemeiată pe motive de bănuială legitimă sau de siguranță publică se depune la Curtea Supremă de Justiție.

Art. 40. (1) Cererea de strămutare se judecă în camera de consiliu.

---

[1] Art. 35 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] În actuala reglementare, nu mai există instituția asesorilor populari, aceasta fiind desființată prin Legea nr. 45/1991; în schimb, potrivit art. 17 alin. (1[1]) din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 20/2002, *„cauzele privind conflictele de muncă se judecă în primă instanță, cu celeritate, de către complete formate din doi judecători, asistați de doi magistrați consultanți"*. În redactarea anterioară modificării prin O.U.G. nr. 20/2002, art. 17 alin. (11) din legea mai sus menționată prevedea participarea, la alcătuirea completului, a doi „asistenți judiciari". Textul astfel redactat a fost declarat neconstituțional prin Decizia nr. 322/2001 a Curții Constituționale (M. Of. nr. 66/30.01.2002).

[3] Alin. (2) al art. 38 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Președintele instanței va putea cere dosarul pricinii și să ordone, fără citarea părților, suspendarea judecării pricinii, comunicând de urgență această măsură instanței respective.

(3) În caz de admitere, pricina se trimite spre judecată unei alte instanțe de același grad.

(4) Hotărârea asupra strămutării se dă fără motivare și nu este supusă nici unei căi de atac. Ea va arăta în ce măsură actele îndeplinite de instanță înainte de strămutare urmează să fie păstrate.

(5) [1] Această instanță va fi înștiințată de îndată despre admiterea cererii de strămutare. În cazul în care instanța a săvârșit acte de procedură sau a procedat între timp la judecarea pricinii, actele de procedură îndeplinite ulterior strămutării și hotărârea pronunțată sunt desființate de drept prin efectul admiterii cererii de strămutare.

(6) [2] *Abrogat.*

Art. 40¹. [3] *Abrogat.*

[1] Alin. (5) al art. 40 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Alin. (6) al art. 40 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 40¹ a fost abrogat prin D. nr. 417/1957.

Cartea II
Procedura contencioasă

Titlul I. Părțile

Capitolul I. Folosința și exercițiul drepturilor procedurale

Art. 41. (1) Orice persoană care are folosința drepturilor civile poate să fie parte în judecată.

(2) Asociațiile sau societățile care nu au personalitate juridică pot sta în judecată ca pârâte, dacă au organe proprii de conducere.

Art. 42. Persoanele care nu au exercițiul drepturilor lor nu pot sta în judecată decât dacă sunt reprezentate, asistate ori autorizate în chipul arătat în legile sau statutele care rânduiesc capacitatea sau organizarea lor.

Art. 43. (1) Lipsa capacității de exercițiu a drepturilor procedurale poate fi invocată în orice stare a pricinii.

(2) [1] Actele de procedură îndeplinite de cel care nu are exercițiul drepturilor procedurale sunt anulabile. Reprezentantul incapabilului sau curatorul acestuia va putea, însă, confirma toate sau numai o parte din aceste acte.

Art. 44. (1) [2] În caz de urgență, dacă persoana fizică lipsită de capacitatea de exercițiu a drepturilor civile nu are reprezentant legal, instanța, la cererea părții interesate, va putea numi un curator special, care să o reprezinte până la numirea reprezentantului legal, potrivit legii. De asemenea, instanța va putea numi un curator special în caz de conflict de interese între reprezentant și cel reprezentat sau când o persoană juridică, chemată să stea în judecată, nu are reprezentant legal.

(2) [3] Dispozițiile alin. (1) se aplică, în mod corespunzător, și persoanelor cu capacitate de exercițiu restrânsă.

(3) Numirea acestor curatori se face de instanța competentă să hotărască asupra cererii de chemare în judecată.

Art. 45. [4] (1) Ministerul Public poate porni acțiunea civilă ori de câte ori este necesar pentru apărarea

---

[1] Alin. (2) al art. 43 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Alin. (1) al art. 44 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Alin. (2) al art. 44 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 45 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

drepturilor şi intereselor legitime ale minorilor, ale persoanelor puse sub interdicţie şi ale dispăruţilor, precum şi în alte cazuri expres prevăzute de lege.

(2) În cazul în care procurorul a pornit acţiunea, titularul dreptului la care se referă acţiunea va fi introdus în proces. El se va putea folosi de dispoziţiile prevăzute în art. 246-247 şi 271-273, iar, în cazul în care procurorul şi-ar retrage cererea, va putea cere continuarea judecăţii.

(3) Procurorul poate pune concluzii în orice proces civil, în oricare fază a acestuia, dacă apreciază că este necesar pentru apărarea ordinii de drept, a drepturilor şi libertăţilor cetăţenilor.

(4) În cazurile anume prevăzute de lege, participarea şi punerea concluziilor de către procuror sunt obligatorii.

(5) Procurorul poate, în condiţiile legii, să exercite căile de atac împotriva oricăror hotărâri, iar în cazurile prevăzute de alin. (1), poate să ceară punerea în executare a hotărârilor pronunţate în favoarea persoanelor prevăzute la acel alineat.

Art. 45[1]. [1] Actele procesuale de dispoziţie reglementate de art. 246-247 şi 271-273 sau de alte dispoziţii legale, făcute în orice proces de reprezentanţii persoanelor prevăzute la art. 45 alin. (1), nu vor împiedica judecata, dacă instanţa apreciază că ele nu sunt în interesul acelor persoane.

Art. 46. [2] *Abrogat.*

Capitolul II. Persoanele care sunt împreună reclamante sau pârâte

Art. 47. Mai multe persoane pot fi împreună reclamante sau pârâte dacă obiectul pricinii este un drept sau o obligaţiune comună ori dacă drepturile sau obligaţiile lor au aceeaşi cauză.

Art. 48. (1) Actele de procedură, apărările şi concluziile unuia dintre reclamanţi sau pârâţi nu pot folosi nici păgubi celorlalţi.

(2) Cu toate acestea, dacă prin natura raportului juridic sau în temeiul unei dispoziţii a legii, efectele hotărârii se întind asupra tuturor reclamanţilor sau pârâţilor, actele de procedură îndeplinite numai de unii din ei sau termenele încuviinţate numai unora din ei pentru îndeplinirea actelor de procedură folosesc şi celorlalţi. Când actele de procedură ale unora sunt potrivnice celor făcute de ceilalţi, se va ţine seama de actele cele mai favorabile. Reclamanţii sau pârâţii care nu s-au înfăţişat sau nu au îndeplinit un act de procedură în termen vor continua totuşi să fie citaţi.

[1] Art. 45[1] a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 46 a fost abrogat prin D. nr. 38/1959.

Capitolul III. Alte persoane care pot lua parte la judecată

Secțiunea I. Intervenția

Art. 49. (1) Oricine are interes poate interveni într-o pricină ce se urmează între alte persoane.

(2) Intervenția este în interes propriu când cel care intervine invocă un drept al său.

(3) Ea este în interesul uneia din părți când sprijină numai apărarea acesteia.

Art. 50. (1) Cererea de intervenție în interes propriu va fi făcută în forma prevăzută pentru cererea de chemare în judecată.

(2) Ea se poate face numai în fața primei instanțe și înainte de închiderea dezbaterilor.

(3) Cu învoirea părților, intervenția în interes propriu se poate face și în instanța de apel.

Art. 51. Cererea de intervenție în interesul uneia din părți se poate face chiar înaintea instanței de recurs.

Art. 52. (1) După ascultarea părților și a celui care intervine, instanța va hotărî asupra încuviințării în principiu a intervenției.

(2) Încheierea nu se poate ataca decât o dată cu fondul.

(3) După încuviințarea în principiu, instanța va dispune comunicarea intervenției și, în cazurile în care întâmpinarea este obligatorie, va fixa termenul în care aceasta va trebui depusă.

Art. 53. Cel care intervine va lua procedura în starea în care se află în momentul admiterii intervenției; actele de procedură următoare se vor îndeplini și față de cel care intervine.

Art. 54. În intervenția făcută în interesul uneia din părți, cel care intervine poate face orice act de procedură care nu este potrivnic interesului părții în folosul căreia intervine.

Art. 55. Intervenția se judecă o dată cu cererea principală. Când însă judecarea cererii ar fi întârziată prin intervenția în interes propriu, instanța poate hotărî despărțirea ei spre a fi judecată deosebit.

Art. 56. Apelul sau recursul făcut de cel care intervine în interesul uneia din părți se socotește neavenit, dacă partea pentru care a intervenit nu a făcut ea însăși apel sau recurs.

Secțiunea a II-a. Chemarea în judecată a altor persoane

Art. 57. (1) Oricare din părți poate să cheme în judecată o altă persoană care ar putea să pretindă aceleași drepturi ca și reclamantul.

(2) Cererea făcută de pârât se depune o dată cu întâmpinarea. Când întâmpinarea nu este obligatorie, cererea se va depune cel mai târziu la prima zi de înfățișare.

(3) Cererea făcută de reclamant se depune cel mai târziu până la închiderea dezbaterilor înaintea primei instanțe.

(4) Cererea va fi motivată și se va comunica atât celui chemat, cât și părții potrivnice. La exemplarul cererii destinat celui chemat se vor alătura copii de pe cererea de chemare în judecată, întâmpinare și de pe înscrisurile de la dosar.

Art. 58. Cel chemat în judecată dobândește calitatea de intervenient în interes propriu, iar hotărârea îi va fi opozabilă.

Art. 59. (1) În cazul prevăzut de art. 58, când pârâtul chemat în judecată pentru o datorie bănească recunoaște datoria și declară că voiește să o execute față de cel care își va stabili judecătorește dreptul, el va fi scos din judecată dacă depune suma datorată.

(2) În acest caz, judecata va urma numai între partea reclamantă și cel chemat în judecată.

Secțiunea a III-a. Chemarea în garanție

Art. 60. (1) Partea poate să cheme în garanție o altă persoană împotriva căreia ar putea să se îndrepte, în cazul când ar cădea în pretenții cu o cerere în garanție sau în despăgubire.

(2) În aceleași condiții, cel chemat în garanție poate, la rândul său, să cheme în garanție o altă persoană.

Art. 61. (1) Cererea va fi făcută în condițiile de formă pentru cererea de chemare în judecată. Cererea făcută de pârât se va depune o dată cu întâmpinarea; când întâmpinarea nu este obligatorie, cererea se va depune cel mai târziu la prima zi de înfățișare.

(2) Cererea de chemare în garanție făcută de reclamant se poate depune, până la închiderea dezbaterilor, înaintea primei instanțe.

Art. 62. Instanța va dispune ca cererea să fie comunicată celui chemat în garanție și, dacă întâmpinarea este obligatorie, va fixa termenul în care aceasta urmează să fie depusă de cel chemat în garanție.

Art. 63. (1) Cererea de chemare în garanție se judecă o dată cu cererea principală.

(2) Când judecarea cererii principale ar fi întârziată prin chemarea în garanție, instanța poate dispune despărțirea ei spre a fi judecate deosebit.

Secțiunea a IV-a. Arătarea titularului dreptului

Art. 64. Pârâtul care deține un lucru pentru altul sau care exercită în numele altuia un drept asupra unui lucru va putea arăta pe acela în numele căruia deține lucrul sau exercită dreptul, dacă a fost chemat în judecată de o persoană care pretinde un drept real asupra lucrului.

Art. 65. (1) Cererea privitoare la arătarea titularului dreptului va fi motivată şi se va depune o dată cu întâmpinarea, iar, dacă aceasta nu este obligatorie, cel mai târziu la prima zi de înfăţişare.

(2) Cererea va fi comunicată celui arătat ca titular, împreună cu citaţia, copiile de pe cerere şi înscrisurile de la dosar.

Art. 66. (1) Dacă cel arătat ca titular recunoaşte susţinerile pârâtului şi reclamantul consimte, el va lua locul pârâtului, care va fi scos din judecată.

(2) Când cel chemat nu se înfăţişează sau tăgăduieşte arătările pârâtului, se vor aplica dispoziţiile art. 58.

Capitolul IV. Reprezentarea părţilor în judecată

Art. 67. (1) Părţile pot să exercite drepturile procedurale personal sau prin mandatar.

(2) Mandatarul cu procură generală poate să reprezinte în judecată pe mandant, numai dacă acest drept i-a fost dat anume.

(3) Dacă cel care a dat procură generală nu are domiciliu şi nici reşedinţă în ţară, sau dacă procura este dată unui prepus, dreptul de reprezentare în judecată se presupune dat.

Art. 68. (1) Procura pentru exerciţiul dreptului de chemare în judecată sau de reprezentare în judecată trebuie făcută prin înscris sub semnătură legalizată; în cazul când procura este dată unui avocat, semnătura va fi certificată potrivit legii avocaţilor.

(2) Dreptul de reprezentare mai poate fi dat şi prin declaraţie verbală, făcută în instanţă şi trecută în încheierea de şedinţă.

(3) Mandatul este presupus dat pentru toate actele judecăţii, chiar dacă nu cuprinde nici o arătare în această privinţă; el poate fi însă restrâns numai la anumite acte sau pentru o anumită instanţă.

(4) [1] Dacă mandatul este dat unei alte persoane decât unui avocat, mandatarul nu poate pune concluzii decât prin avocat, cu excepţia consilierului juridic care, potrivit legii, reprezintă partea.

(5) Asistarea de către avocat nu este cerută doctorilor sau licenţiaţilor în drept când ei sunt mandatari în pricinile soţului sau rudelor până la al patrulea grad inclusiv.

(6) De asemenea, asistarea de către avocat nu este cerută la judecătorie, când partea este reprezentată prin soţ sau rudă până la al patrulea grad inclusiv.

Art. 69. (1) Recunoaşterile privitoare la drepturile în judecată, renunţările, cum şi propunerile de tranzacţie nu se pot face decât în temeiul unei procuri speciale.

(2) Avocatul care a asistat pe o parte la judecarea pricinii, chiar fără

[1] Alin. (4) al art. 68 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

mandat, poate face orice acte pentru păstrarea drepturilor supuse unui termen şi care s-ar pierde prin neexercitarea lor la timp. El poate să exercite, de asemenea, orice cale de atac împotriva hotărârii date; în acest caz însă, toate actele de procedură se vor îndeplini numai faţă de partea însăşi.

Art. 70. Când dreptul de reprezentare izvorăşte din lege sau dintr-o dispoziţie judecătorească, asistarea reprezentantului de către un avocat nu este obligatorie.

Art. 71. Mandatul nu încetează prin moartea celui care l-a dat şi nici dacă acesta a devenit incapabil. Mandatul dăinuieşte până la retragerea lui de către moştenitori sau de către reprezentantul legal al incapabilului.

Art. 72. (1) Renunţarea sau retragerea mandatului nu poate fi opusă celeilalte părţi decât de la comunicare, afară numai dacă a fost făcută în şedinţă în prezenţa părţii.

(2) Mandatarul care renunţă la împuternicire este ţinut să înştiinţeze atât pe cel care i-a dat mandatul, cât şi instanţa, cu cel puţin 15 zile înainte de termenul de înfăţişare sau de îndeplinirea termenelor căilor de atac.

Art. 73. [1] *Abrogat.*

Capitolul V. Asistenţa judiciară

Art. 74. Cel care nu e în stare să facă faţă cheltuielilor unei judecăţi, fără a primejdui propria sa întreţinere sau a familiei sale, poate cere asistenţă judiciară.

Art. 75. (1) [2] Asistenţa judiciară cuprinde:

1. acordarea de scutiri, reduceri, eşalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru şi a timbrului judiciar, în condiţiile legii;

2. apărarea şi asistenţa gratuită printr-un avocat delegat de baroul avocaţilor.

(2) Asistenţa judiciară poate fi încuviinţată oricând în cursul judecăţii, în totul sau numai în parte.

Art. 76. Cererea de asistenţă judiciară va fi făcută în scris instanţei de judecată.

Art. 77. Cererea trebuie să arate pricina la care se referă şi starea materială a părţii. Ea va fi însoţită de dovezi scrise privitoare la veniturile şi sarcinile acesteia.

Art. 78. (1) Instanţa va cerceta cererea, putând cere lămuriri şi dovezi părţilor sau informaţii autorităţilor locale, apoi va dispune, fără dezbateri, prin încheiere, în camera de consiliu.

(2) Partea potrivnică poate oricând să înfăţişeze instanţei dovezi cu privire la starea adevărată a celui căruia i s-a

[1] Art. 73 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Alin. (1) al art. 75 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

încuviințat cererea; asistența nu se suspendă în cursul noilor cercetări.

(3) Încheierea cu privire la cererea de asistență sau prin care s-a revenit asupra asistenței încuviințate nu este supusă nici unei căi de atac.

Art. 79. Dacă instanța constată că cererea de asistență a fost făcută cu reacredință, prin ascunderea adevărului, ea poate, revenind asupra asistenței încuviințate, să condamne partea la o amendă egală cu sumele de plata cărora a fost scutită.

Art. 80. Dreptul la asistență se stinge prin moartea părții sau prin îmbunătățirea stării sale materiale.

Art. 81. (1) [1] Cheltuielile pentru care partea a beneficiat de scutiri sau reduceri prin încuviințarea asistenței judiciare vor fi puse în sarcina celeilalte părți, dacă aceasta a căzut în pretențiile sale, și vor fi urmărite potrivit legii. Dispozitivul hotărârii, cuprinzând obligația de plată a acestor sume, constituie titlu executoriu. În cazul în care executarea este de competența organelor fiscale titlul executoriu va fi comunicat acestor organe, prin îngrijirea grefierului.

(2) Avocații numiți apărători din oficiu au dreptul să ceară instanței de judecată ca onorariul lor să fie pus în sarcina celeilalte părți, dacă aceasta a căzut în pretențiile sale.

Titlul II. Dispoziții generale de procedură

Capitolul I. Cererile

Art. 82. (1) Orice cerere adresată instanțelor judecătorești trebuie să fie făcută în scris și să cuprindă arătarea instanței, numele, domiciliul sau reședința părților ori, după caz, denumirea și sediul lor și ale reprezentantului, obiectul cererii și semnătura.

(2) [2] În cazul în care, din orice motive, cererea nu poate fi semnată, judecătorul va stabili mai întâi identitatea părții și îi va citi acesteia conținutul cererii. Despre toate acestea judecătorul va face mențiune pe cerere.

(3)-(4) *Abrogate.*

Art. 83. (1) Când cererea este făcută prin mandatar, se va alătura procura în original sau în copie legalizată.

(2) Mandatarul avocat certifică el însuși copia de pe procura sa.

(3) [3] Reprezentantul legal va alătura copie legalizată de pe înscrisul doveditor al calității sale.

[1] Alin. (1) al art. 81 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[2] Alin. (2) al art. 82 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000, iar alin. (3)-(4) au fost abrogate prin aceeași ordonanță de urgență.

[3] Alin. (3) al art. 83 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000, iar alin. (4) a fost abrogat prin aceeași ordonanță de urgență.

(4) *Abrogat.*

Art. 84. Cererea de chemare în judecată sau pentru exercitarea unei căi de atac este valabil făcută chiar dacă poartă o denumire greşită.

Capitolul II. Citaţiile şi comunicarea actelor de procedură

Art. 85. Judecătorul nu poate hotărî asupra unei cereri decât după citarea sau înfăţişarea părţilor, afară numai dacă legea nu dispune altfel.

Art. 86. [1] (1) Comunicarea cererilor şi a tuturor actelor de procedură se va face, din oficiu, prin agenţii procedurali ai instanţei sau prin orice alt salariat al acesteia, precum şi prin agenţi ori salariaţi ai altor instanţe, în ale căror circumscripţii se află cel căruia i se comunică actul.

(2) Instanţa solicitată, când i se cere să îndeplinească procedura de comunicare pentru altă instanţă, este obligată să ia de îndată măsurile necesare, potrivit legii, şi să trimită instanţei solicitante dovezile de îndeplinire a procedurii.

(3) În cazul în care comunicarea potrivit alin. (1) nu este posibilă, aceasta se va face prin poştă, cu scrisoare recomandată cu dovadă de primire sau prin alte mijloace ce asigură transmiterea textului actului şi confirmarea primirii acestuia.

Art. 87. Vor fi citaţi:

1. statul, judeţul, comuna şi celelalte persoane juridice de drept public, în persoana capului autorităţii la contenciosul sediului central al administraţiei respective sau, în lipsă de contencios, la sediul administraţiei;

2. [2] persoanele juridice de drept privat, prin reprezentanţii lor, la sediul principal sau la cel al sucursalei ori, după caz, al reprezentanţei;

3. asociaţiile şi societăţile care nu au personalitate juridică, prin organele lor de conducere, la sediul administraţiei lor;

4. [3] *abrogat;*

5. cei supuşi procedurii reorganizării judiciare şi a falimentului prin administratorul judiciar ori, după caz, lichidatorul judiciar;

6. incapabilii, prin reprezentanţii lor legali.

În caz de numire a unui curator special, citarea se va face prin acest curator;

7. [4] personalul misiunilor diplomatice şi oficiilor consulare ale României, cetăţenii români trimişi ca funcţionari la organizaţii internaţionale, precum şi membrii lor de familie care locuiesc cu ei, aflaţi în străinătate, prin Ministerul Afacerilor Externe.

---

[1] Art. 86 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Pct. 2, 5 şi 8 ale art. 87 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Pct. 4 al art. 87 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Pct. 7 al art. 87 a fost introdus prin D. nr. 649/1967.

Cetățenii români, alții decât cei prevăzuți în alineatul precedent, aflați în străinătate în interes de serviciu, prin organele centrale care i-au trimis sau în subordinea cărora se află cei care i-au trimis;

8. în cazul în care prin tratate sau convenții internaționale la care este parte România sau prin acte normative speciale nu se prevede o altă procedură, cei care se află în străinătate, având domiciliul sau reședința cunoscută, printr-o citație scrisă trimisă cu scrisoare recomandată, cu dovadă de primire. Dispozițiile art. 114[1] alin. (4) sunt aplicabile.

Dacă domiciliul sau reședința celor aflați în străinătate nu sunt cunoscute, citarea se face potrivit art. 95.

În toate cazurile, dacă cei aflați în străinătate au mandatar cunoscut în țară, va fi citat și acesta;

9. cei cu domiciliul sau reședința necunoscută, potrivit art. 95;

10. [1] moștenitorii, până la intervenirea lor în proces, printr-un curator special, numit de instanță.

Art. 88. (1) Citația va cuprinde:

1. numărul și data emiterii, precum și numărul dosarului;

2. arătarea anului, lunii, zilei și orei de înfățișare;

3. arătarea instanței și sediului ei;

4. numele, domiciliul și calitatea celui citat;

5. numele și domiciliul părții potrivnice și felul pricinii;

5[1]. [2] alte mențiuni prevăzute de lege;

6. parafa șefului instanței și semnătura grefierului.

(2) Arătările de la punctele 2, 3, 4 și 6 sunt prevăzute sub sancțiunea nulității.

Art. 89. (1) Citația, sub pedeapsa nulității, va fi înmânată părții cu cel puțin 5 zile înaintea termenului de judecată. În pricinile urgente, termenul poate fi și mai scurt, după aprecierea instanței.

(2) Înfățișarea părții în instanță, în persoană sau prin mandatar, acoperă orice vicii de procedură. Partea este însă în drept să ceară amânarea dacă nu i s-a înmânat citația în termen.

Art. 90. (1) Înmânarea citației și a tuturor actelor de procedură se face la domiciliul sau reședința celui citat. Când acesta are o așezare agricolă, comercială, industrială sau profesională în altă parte, înmânarea se poate face și la locul acestor așezări.

(2) Înmânarea se poate face oriunde, când cel citat primește citația.

(3) [3] *Abrogat.*

(4) Pentru cei ce se găsesc sub arme, citația se înmânează la comandamentul superior cel mai apropiat.

(5) Pentru cei care alcătuiesc echipajul unui vas de comerț, înmânarea se face, în lipsa unui domiciliu cunoscut, la căpitănia portului unde se găsește înregistrat vasul.

---

[1] Pct. 10 al art. 87 a fost introdus prin D. nr. 208/1950.

[2] Pct. 5[1] al alin. (1) al art. 88 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Alin. (3) al art. 90 a fost abrogat prin D. nr. 132/1952.

(6) Pentru deținuți, înmânarea se face la administrația închisorii.

(7) Pentru bolnavii aflați în spitale, ospicii ori sanatorii, la direcția așezământului.

Art. 91. [1] Înmânarea citațiilor și a tuturor actelor de procedură, în cazurile prevăzute de art. 87 pct. 1, 2, 3, 5 și 7, precum și în cele prevăzute de art. 90 alin. (3), (4), (5) și (6) sau atunci când actul urmează să fie înmânat unui avocat ori notar public, se poate face funcționarului sau persoanei însărcinate cu primirea corespondenței, care își va arăta în clar numele și prenumele, precum și calitatea, iar apoi va semna dovada.

Art. 92. [2] (1) Înmânarea citației se va face personal celui citat, care va semna adeverința de primire, agentul însărcinat cu înmânarea certificând identitatea și semnătura acestuia.

(2) Dacă cel citat, aflându-se la domiciliu, nu vrea să primească citația sau, primind-o, nu voiește ori nu poate să semneze adeverința de primire, agentul va lăsa citația în mâna celui citat sau, în cazul refuzului de primire, o va afișa pe ușa locuinței acestuia, încheind despre acestea proces-verbal.

(3) Dacă cel citat nu se găsește la domiciliu sau dacă, în cazul hotelurilor sau clădirilor compuse din mai multe apartamente, el nu a indicat camera sau apartamentul în care locuiește, agentul va înmâna citația, în primul caz, unei persoane din familie, sau, în lipsă, oricărei alte persoane care locuiește cu dânsul, sau care, în mod obișnuit, primește corespondența, iar, în celelalte cazuri, administratorului, portarului, ori celui ce în mod obișnuit îl înlocuiește; persoana care primește citația va semna adeverința de primire, agentul certificându-i identitatea și semnătura și încheind proces-verbal despre cele urmate.

(4) Dacă persoanele arătate în alineatul precedent nu voiesc ori nu pot să semneze adeverința de primire, agentul va încheia proces-verbal, lăsând citația în mâna lor; dacă cei arătați nu voiesc să primească citația sau sunt lipsă, agentul va afișa citația, fie pe ușa locuinței celui citat, fie, dacă nu are indicația apartamentului sau camerei locuite, pe ușa principală a clădirii, încheind de asemenea proces-verbal despre toate acestea.

(5) Înmânarea citației nu se poate face unui minor sub 14 ani împliniți sau unei persoane lipsite de judecată. Puterea de judecată este presupusă până la dovada contrarie.

(6) Dispozițiile prezentului articol se aplică și la comunicarea sau notificarea oricărui alt act de procedură.

Art. 92[1]. [3] Comunicarea citației și a altor acte de procedură nu se poate realiza prin afișare în cazul persoanelor juridice, precum și al asociațiilor sau societăților care, potrivit legii, pot sta

[1] Art. 91 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 92 este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 132/1952.
[3] Art. 92[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

în judecată, cu excepția cazurilor în care se refuză primirea sau dacă se constată, la termen lipsa oricărei persoane la sediul acestora.

Art. 93. În caz de alegere de domiciliu, dacă partea a arătat și persoana însărcinată cu primirea actelor de procedură, comunicarea acestora se va face la acea persoană, iar în lipsa unei asemenea arătări, la domiciliul părții.

Art. 94. [1] Când comunicarea actelor de procedură nu se poate face din cauză că s-a dărâmat clădirea, a devenit de nelocuit sau din alt motiv asemănător, agentul va depune actul la grefa instanței, care va înștiința din timp partea despre această împrejurare, dispozițiile art. 95 fiind aplicabile în mod corespunzător.

Art. 95. [2] (1) Când reclamantul învederează că, deși a făcut tot ce i-a stat în putință, nu a izbutit să afle domiciliul pârâtului, președintele instanței va dispune citarea acestuia prin publicitate.

(2) Citarea prin publicitate se face afișându-se citația la ușa instanței. Citația se publică și în Monitorul Oficial al României sau într-un ziar mai răspândit, în cazurile în care președintele tribunalului sau completului de judecată apreciază că o asemenea măsură este necesară.

(3) Afișarea, precum și publicarea citației în Monitorul Oficial sau într-un ziar mai răspândit se fac cu cel puțin 15 zile înainte de data fixată pentru judecată. În cazurile urgente, președintele tribunalului sau completului de judecată va putea reduce acest termen la 5 zile.

(4) [3] Dacă pârâtul se înfățișează și dovedește că a fost citat prin publicitate cu rea-credință, toate actele de procedură ce au urmat încuviințării acestei citări vor fi anulate, reclamantul putând fi sancționat cu amendă și obligat la despăgubiri, potrivit legii.

Art. 96. Partea prezentă în instanță, în persoană sau prin mandatar, nu poate refuza primirea actelor de procedură și a înscrisurilor care i se comunică în ședință. În acest caz, instanța poate încuviința, la cerere, un termen pentru a lua cunoștință de acte.

Art. 97. Nici un act de procedură nu se poate îndeplini în zilele de sărbătoare legală, afară de cazuri grabnice, după încuviințarea președintelui.

Art. 98. Schimbarea domiciliului uneia din părți în timpul judecății trebuie, sub pedeapsa neluării ei în seamă, să fie adusă la cunoștința instanței prin petiție la dosar, iar părții potrivnice prin scrisoare recomandată, a cărei recipisă de predare se va depune la dosar o dată cu petiția prin care se înștiințează instanța despre schimbarea domiciliului.

Art. 99. [4] *Abrogat.*

---

[1] Art. 94 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[2] Art. 95 este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 649/1967.

[3] Alin. (4) al art. 95 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Art. 99 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 100. (1) Procesul-verbal încheiat de cel însărcinat cu înmânarea actului de procedură trebuie să cuprindă:

1. anul, luna şi ziua când a fost încheiat;

2. numele celui care l-a încheiat;

3. funcţiunea acestuia;

4. numele, prenumele şi domiciliul celui căruia i s-a făcut comunicarea, cu arătarea numărului, etajului, apartamentului sau camerei, dacă cel căruia i s-a făcut comunicarea locuieşte într-o clădire cu mai multe etaje sau apartamente sau în hotel şi dacă actul de procedură a fost înmânat la locuinţa sa, ori a fost afişat pe uşa acestei locuinţe.

5. [1] arătarea instanţei de la care porneşte actul de procedură şi identificarea lui, iar pentru citaţii şi a termenului de înfăţişare;

6. arătarea înscrisurilor comunicate;

7. numele şi calitatea celui căruia i s-a făcut înmânarea sau locul unde s-a făcut afişarea;

8. semnătura celui care a încheiat procesul-verbal.

(2) Dacă cei care urmează să semneze dovada de primire sau procesul-verbal refuză sau nu pot s-o facă, se va face vorbire despre aceasta în cuprinsul procesului-verbal.

(3) Arătările de la punctele 1, 2, 4, 5, 7 şi 8 sunt prevăzute sub pedeapsa nulităţii.

(4) Procesul-verbal face dovadă până la înscrierea în fals cu privire la faptele constatate personal de cel care l-a încheiat.

Capitolul III. Termenele

Art. 101. (1) Termenele se înţeleg pe zile libere, neintrând în socoteală nici ziua când a început, nici ziua când s-a sfârşit termenul.

(2) Termenele statornicite pe ore încep să curgă de la miezul nopţii zilei următoare.

(3) Termenele statornicite pe ani, luni sau săptămâni se sfârşesc în ziua anului, lunii sau săptămânii corespunzătoare zilei de plecare.

(4) Termenul care, începând la 29, 30 sau 31 ale lunii, se sfârşeşte într-o lună care nu are o asemenea zi, se va socoti împlinit în ziua cea din urmă a lunii.

(5) Termenul care se sfârşeşte într-o zi de sărbătoare legală, sau când serviciul este suspendat, se va prelungi până la sfârşitul primei zile de lucru următoare.

Art. 102. (1) Termenele încep să curgă de la data comunicării actelor de procedură, dacă legea nu dispune altfel.

(2) Termenele încep să curgă şi împotriva părţii care a cerut comunicarea, de la data când a cerut-o.

[1] Pct. 5 şi 8 ale alin. (1) al art. 100 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin D. nr. 132/1952.

Art. 103. (1) Neexercitarea oricărei căi de atac şi neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedeşte că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voinţa ei.

(2) În acest din urmă caz, actul de procedură se va îndeplini în termen de 15 zile de la încetarea împiedicării; în acelaşi termen vor fi arătate şi motivele împiedicării.

Art. 104. Actele de procedură trimise prin poştă instanţelor judecătoreşti se socotesc îndeplinite în termen dacă au fost predate recomandat la oficiul poştal înainte de împlinirea lui.

Capitolul IV. Nulitatea actelor de procedură

Art. 105. (1) Actele de procedură îndeplinite de un judecător necompetent sunt nule.

(2) Actele îndeplinite cu neobservarea formelor legale sau de un funcţionar necompetent se vor declara nule numai dacă prin aceasta s-a pricinuit părţii o vătămare ce nu se poate înlătura decât prin anularea lor. În cazul nulităţilor prevăzute anume de lege, vătămarea se presupune până la dovada contrarie.

Art. 106. (1) Anularea unui act de procedură atrage şi nulitatea actelor următoare, în măsura în care acestea nu pot avea o existenţă de sine stătătoare.

(2) Judecătorul va putea să dispună îndreptarea neregularităţilor săvârşite cu privire la actele de procedură.

Art. 107. Preşedintele va amâna judecarea pricinii ori de câte ori constată că partea care lipseşte nu a fost citată cu respectarea cerinţelor prevăzute de lege sub pedeapsa nulităţii.

Art. 108. (1) Nulităţile de ordine publică pot fi ridicate de parte sau de judecător în orice stare a pricinii.

(2) Celelalte nulităţi se declară numai după cererea părţii care are interes să le invoce.

(3) Neregularitatea actelor de procedură se acoperă dacă partea nu a invocat-o la prima zi de înfăţişare ce a urmat după această neregularitate şi înainte de a pune concluzii în fond.

(4) Nimeni nu poate invoca neregularitatea pricinuită prin propriul său fapt.

Capitolul IV[1]. Amenzi judiciare şi despăgubiri [1)]

Art. 108[1]. (1) Dacă legea nu prevede altfel, instanţa, potrivit dispoziţiilor prezentului capitol, va sancţiona următoarele fapte săvârşite în legătură cu procesul, astfel:

[1)] Capitolul IV[1] „Amenzi judiciare şi despăgubiri" (art. 108[1]-108[5]) a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

1. cu amendă judiciară de la 500.000 lei la 7.000.000 lei:

a) introducerea, cu rea-credință, a unor cereri vădit netemeinice;

b) formularea, cu rea-credință, a unei cereri de recuzare sau de strămutare;

c) obținerea, cu rea-credință, a citării prin publicitate a oricărei părți;

d) obținerea, cu rea-credință, de către reclamantul căruia i s-a respins cererea, a unor măsuri asigurătorii prin care pârâtul a fost păgubit;

e) contestarea, cu rea-credință, a scrierii sau semnăturii unui înscris;

2. cu amendă judiciară de la 300.000 lei la 5.000.000 lei:

a) neprezentarea martorului legal citat sau refuzul acestuia de a depune mărturie când este prezent în instanță, în afară de cazul în care acesta este minor;

b) neprezentarea avocatului, a reprezentantului sau a celui care asistă partea, ori nerespectarea de către aceștia a îndatoririlor stabilite de lege sau de către instanță, dacă în acest mod s-a cauzat amânarea judecării procesului;

c) refuzul expertului de a primi lucrarea sau nedepunerea lucrării în termenul fixat, ori refuzul de a da lămuririle cerute;

d) neluarea, de către conducătorul unității în cadrul căreia urmează a se efectua o expertiză, a măsurilor necesare pentru efectuarea acesteia sau pentru efectuarea la timp a expertizei;

e) neprezentarea unui înscris sau a unui bun, de către cel care îl deține, la termenul fixat în acest scop de instanță;

f) refuzul sau omisiunea unei autorități ori a altei persoane de a comunica la cererea instanței, la termenul fixat în acest scop, datele care rezultă din actele și evidențele ei;

g) cauzarea amânării judecării sau executării silite de către cel însărcinat cu îndeplinirea actelor de procedură.

(2) Amenda nu se va aplica persoanelor la care se referă pct. 2 al alin. (1), dacă motive temeinice le-au împiedicat să aducă la îndeplinire obligațiile ce le revin.

Art. 108². (1) Nerespectarea de către oricare dintre părți sau de către alte persoane a măsurilor luate de către instanță pentru asigurarea ordinii și solemnității ședinței de judecată se sancționează cu amendă de la 300.000 lei la 2.000.000 lei.

(2) Nerespectarea de către orice persoană a dispozițiilor privind desfășurarea normală a executării silite se sancționează, de către președintele instanței de executare, la cererea executorului, cu amendă de la 500.000 lei la 5.000.000 lei.

(3) O dată cu aplicarea sancțiunii se va stabili în ce constă abaterea săvârșită.

Art. 108³. Cel care, cu intenție sau din culpă, a pricinuit amânarea judecării sau a executării silite, prin una dintre faptele prevăzute în art. 108¹ sau art. 108², la cererea părții interesate va putea fi obligat de către instanța de judecată ori, după caz, de către președintele instanței de executare, la plata unei

despăgubiri pentru paguba cauzată prin amânare.

Art. 108⁴. Amenda şi despăgubirea se stabilesc prin încheiere executorie, care se comunică celui obligat, dacă măsura a fost luată în lipsa acestuia.

Art. 108⁵. (1) Împotriva încheierii prevăzute la art. 108⁴, cel obligat la amendă sau despăgubire va putea face numai cerere de reexaminare, solicitând, motivat, să se revină asupra amenzii ori despăgubirii sau să se dispună reducerea acestora.

(2) Cererea se face în termen de 15 zile, după caz, de la data la care a fost luată măsura sau de la data comunicării încheierii.

(3) Cererea se soluţionează prin încheiere irevocabilă, dată în camera de consiliu, de către instanţa de judecată ori de preşedintele instanţei de executare care a aplicat amenda sau despăgubirea.

Titlul III. Procedura înaintea primei instanţe

Capitolul I. Procedura înainte de judecată

Secţiunea I. Dispoziţii generale

Art. 109. (1) Oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane trebuie să facă o cerere înaintea instanţei competente.[1)]

(2) [2)] În cazurile anume prevăzute de lege, sesizarea instanţei competente se poate face numai după îndeplinirea unei proceduri prealabile, în condiţiile stabilite de acea lege. Dovada îndeplinirii procedurii prealabile se va anexa la cererea de chemare în judecată.

Art. 109¹. [3)] *Abrogat.*

Art. 110. (1) Cererea pentru predarea unui imobil, la împlinirea termenului de locaţiune, poate fi făcută chiar înainte de împlinirea acestui termen.

(2) Se poate de asemenea cere, înainte de termen, executarea la termen a unei

---

[1)] Prin dec. nr. 1/1994 (M. Of. nr. 69/16.03.1994), Plenul Curţii Constituţionale a hotărât:

- constituirea unei proceduri administrativ-jurisdicţionale nu este contrară principiului prevăzut de art. 21 din Constituţie, privind accesul liber la justiţie, cât timp decizia organului administrativ de jurisdicţie poate fi atacată în faţa unei instanţe judecătoreşti;

- accesul la structurile judecătoreşti şi la mijloacele procedurale, inclusiv la căile de atac, se face cu respectarea regulilor de competenţă şi procedura de judecată stabilite de lege;

- liberul acces la justiţie se realizează numai în respectarea egalităţii cetăţenilor în faţa legii şi autorităţilor publice, astfel încât orice excludere care ar avea semnificaţia încălcării egalităţii de tratament juridic este neconstituţională.

[2)] Alin. (2) al art. 109 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3)] Art. 109¹ a fost abrogat prin L. nr. 104/1992.

obligații alimentare sau altei prestațiuni periodice.

(3) Președintele mai poate încuviința, în general, înainte de împlinirea termenului, cereri pentru executarea la termen a unor obligațiuni, ori de câte ori va socoti că cererile sunt îndreptățite pentru a preîntâmpina reclamantului o pagubă însemnată pe care acesta ar încerca-o dacă ar aștepta împlinirea termenului.

Art. 111. Partea care are interes poate să facă cerere pentru constatarea existenței sau neexistenței unui drept. Cererea nu poate fi primită dacă partea poate cere realizarea dreptului.

Secțiunea a II-a. Chemarea în judecată

Art. 112. Cererea de chemare în judecată va cuprinde:

1. [1] numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul fiscal și contul bancar. Dacă reclamantul locuiește în străinătate, va arăta și domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul;

2. numele și calitatea celui care reprezintă partea în proces, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia și sediul profesional;

3. obiectul cererii și valoarea lui, după prețuirea reclamantului, atunci când prețuirea este cu putință.

Pentru identificarea imobilelor se va arăta comuna și județul, strada și numărul, iar, în lipsă, vecinătățile, etajul și apartamentul, sau, când imobilul este înscris în cartea funciară, numărul de carte funciară și numărul topografic;

4. arătarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază cererea;

5. arătarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere.

Când dovada se face prin înscrisuri, se vor alătura la cerere atâtea copii câți pârâți sunt, mai mult câte o copie de pe fiecare înscris, pentru instanță; copiile vor fi certificate de reclamant că sunt la fel cu originalul.

Se va putea depune și numai o parte dintr-un înscris privitor la pricină, rămânând ca instanța să dispună, la nevoie, înfățișarea înscrisului în întregime.

Dacă înscrisurile sunt scrise în limbă străină sau cu litere vechi, se vor depune traduceri sau copii cu litere latine, certificate de parte.

Când reclamantul voiește să-și dovedească cererea sau vreunul din capetele cererii sale, prin interogatoriul sau jurământul [2] pârâtului, va cere înfățișarea în persoană a acestuia.

[1] Pct. 1 și 2 ale art. 112 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Jurământul, ca mijloc de probă, nu mai există în actuala reglementare.

Când se va cere dovada cu martori, se va arăta numele şi locuinţa martorilor;

6. semnătura.

Art. 113. (1) La cererea de chemare în judecată se vor alătura atâtea copii de pe cerere câţi pârâţi sunt.

(2) Dacă mai mulţi pârâţi au un singur reprezentant sau dacă pârâtul are mai multe calităţi juridice, se va comunica o singură copie de pe acţiune şi de pe înscrisuri şi se va înmâna o singură citaţie.

Art. 114. (1) [1] La primirea cererii de chemare în judecată, preşedintele sau judecătorul care îl înlocuieşte va verifica dacă aceasta întruneşte cerinţele prevăzute de lege. Când este cazul, reclamantului i se pune în vedere să completeze sau să modifice cererea şi să depună, potrivit art. 112 alin. (2) şi art. 113, cererea şi copii certificate de pe toate înscrisurile pe care îşi întemeiază cererea.

(2) [2] Reclamantul va completa cererea de îndată. Atunci când completarea nu este posibilă, cererea se va înregistra şi i se va acorda reclamantului un termen scurt. În cazul în care cererea a fost primită prin poştă, reclamantului i se vor comunica în scris lipsurile ei, cu menţiunea că, până la termenul acordat, urmează să facă completările sau modificările necesare.

(3) Acordarea termenului potrivit alin. (2) se face, în toate cazurile, cu menţiunea că neîndeplinirea în acest termen a obligaţiilor privind completarea sau modificarea cererii poate atrage suspendarea judecăţii potrivit art. 155[1].

(4) [3] Dacă obligaţiile privind completarea sau modificarea cererii nu sunt îndeplinite în termenul prevăzut la alin. (2), suspendarea judecăţii se pronunţă prin încheiere potrivit dispoziţiilor art. 339.

(5) În procesele în care, în condiţiile art. 47, sunt mai mulţi reclamanţi sau pârâţi, preşedintele instanţei, ţinând cont de numărul foarte mare al acestora, de necesitatea de a asigura desfăşurarea normală a activităţii de judecată, cu respectarea drepturilor şi intereselor legitime ale părţilor, va putea dispune reprezentarea lor prin mandatar şi îndeplinirea procedurii de comunicare a actelor procesuale numai pe numele mandatarului, la domiciliul sau sediul acestuia. Reprezentarea se va face, după caz, prin unul sau mai mulţi mandatari, persoane fizice sau persoane juridice, dispoziţiile art. 68 şi 114[1] fiind aplicabile în mod corespunzător. Dovada mandatului va fi depusă de către reclamant în condiţiile prevăzute de alin. (2), iar de către pârât o dată cu întâmpinarea.

Art. 114[1]. [4] (1) Preşedintele, de îndată ce constată că sunt îndeplinite

[1] Alin. (1) al art. 114 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[2] Alin. (2), (3) şi (5) ale art. 114 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Alin. (4) al art. 114 a fost introdus prin O.U.G. nr. 59/2001.

[4] Art. 114[1] a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

condițiile prevăzute de lege pentru cererea de chemare în judecată, fixează termenul de judecată pe care, sub semnătură, îl dă în cunoștință reclamantului prezent sau reprezentantului acestuia. Celelalte părți vor fi citate potrivit legii.

(2) Președintele va dispune în același timp să se comunice pârâtului, o dată cu citația, copii de pe cerere și de pe înscrisuri, punându-i-se în vedere obligația de a depune la dosar întâmpinare cel mai târziu cu 5 zile înainte de termenul stabilit pentru judecată.

(3) [1] Termenul de judecată va fi stabilit astfel încât, de la data primirii citației, pârâtul să aibă la dispoziție cel puțin 15 de zile pentru a-și pregăti apărarea, iar în procesele urgente, cel puțin 5 zile.

(4) Dacă pârâtul locuiește în străinătate, președintele va putea fixa un termen mai îndelungat. Prin citație, pârâtul va fi informat că are obligația de a-și alege domiciliul în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul. În cazul în care pârâtul nu se conformează acestei obligații, comunicările se vor face prin scrisoare recomandată, recipisa de predare la poșta română a scrisorii, în cuprinsul căreia vor fi menționate actele ce se expediază, ținând loc de dovadă de îndeplinire a procedurii.

(5) Sub rezerva dezbaterii la prima zi de înfățișare, președintele, cu ocazia fixării termenului prevăzut la alin. (1), dacă s-a solicitat prin cerere, va putea dispune citarea pârâtului la interogatoriu, precum și orice alte măsuri pentru administrarea probelor.

(6) De asemenea, în condițiile legii, președintele va putea încuviința, prin încheiere executorie, măsuri asigurătorii, precum și măsuri pentru asigurarea dovezilor ori pentru constatarea unei situații de fapt.

Secțiunea a III-a. Întâmpinarea

Art. 115. Întâmpinarea va cuprinde:

1. excepțiile de procedură ce pârâtul ridică la cererea reclamantului;

2. răspunsul la toate capetele de fapt și de drept ale cererii;

3. dovezile cu care se apără împotriva fiecărui capăt de cerere; când va cere dovada cu martori, pârâtul va arăta numele și locuința lor;

4. semnătura.

Art. 116. (1) La întâmpinare se vor alătura atâtea copii de pe întâmpinare câți reclamanți sunt; de asemenea, se va alătura același număr de copii certificate de pe înscrisurile pe care se sprijină, mai mult un rând de copii pentru instanță.

(2) Dacă mai mulți reclamanți au un singur reprezentant, sau un reclamant stă în judecată în mai multe calități

[1] Alin. (3) al art. 114[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

juridice, se va depune la dosar pentru aceste părți câte o singură copie.

Art. 117. Când sunt mai mulți pârâți, ei pot răspunde toți împreună sau numai o parte din ei, printr-o singură întâmpinare.

Art. 118. [1] (1) Întâmpinarea este obligatorie, afară de cazurile în care legea prevede în mod expres altfel.

(2) Nedepunerea întâmpinării în termenul prevăzut de lege atrage decăderea pârâtului din dreptul de a mai propune probe și de a invoca excepții, în afara celor de ordine publică.

(3) În cazul în care pârâtul nu este reprezentat sau asistat de avocat, președintele îi va pune în vedere, la prima zi de înfățișare, să arate excepțiile, dovezile și toate mijloacele sale de apărare despre care se va face vorbire în încheierea de ședință; instanța va acorda, la cerere, un termen pentru pregătirea apărării și depunerea întâmpinării.

Secțiunea a IV-a. Cererea reconvențională

Art. 119. (1) [2] Dacă pârâtul are pretenții în legătură cu cererea reclamantului, el poate să facă cerere reconvențională.

(2) Cererea trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute pentru cererea de chemare în judecată.

(3) Cererea reconvențională se depune o dată cu întâmpinarea sau, dacă pârâtul nu este obligat la întâmpinare, cel mai târziu la prima zi de înfățișare.

(4) Când reclamantul și-a modificat cererea de chemare în judecată, cererea reconvențională se va depune cel mai târziu până la termenul ce se va încuviința pârâtului spre acest sfârșit.

Art. 120. (1) Cererea reconvențională se judecă o dată cu cererea principală.

(2) Când însă numai cererea principală este în stare de a fi judecată, instanța o poate judeca deosebit.

Secțiunea a V-a. Plângerea

Art. 120[1]-120[2]. [3] *Abrogate.*

Capitolul II. Ședințele și poliția lor

Art. 121. (1) Ședințele vor fi publice, afară de cazurile când legea dispune altfel.

(2) Instanța poate să dispună ca dezbaterile să se facă în ședință secretă,

[1] Art. 118 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Alin. (1) al art. 119 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[3] Art. 120[1]-120[2] au fost abrogate prin L. nr. 59/1993.

dacă dezbaterea publică ar putea vătăma ordinea sau moralitatea publică sau pe părți. În acest caz, părțile vor putea fi însoțite, în afară de apărătorii lor, de cel mult două persoane desemnate de ele.

(3) Hotărârea se pronunță întotdeauna în ședință publică.

Art. 122. (1) Președintele exercită poliția ședinței, putând lua măsuri pentru păstrarea ordinii și bunei-cuviințe.

(2) Dacă nu mai este loc în sala de ședință, președintele poate înlătura pe cei ce ar veni mai târziu sau pe cei ce depășesc numărul locurilor.

(3) Nimeni nu poate fi lăsat să intre cu arme în sala de ședință, afară numai dacă le poartă în vederea serviciului ce îndeplinește în fața instanței.

(4) Acei care iau parte la ședință sunt obligați să aibă o purtare cuviincioasă. Acel ce vorbește instanței trebuie să stea în picioare. Președintele poate încuviința excepțiuni de la această îndatorire.

(5) Pot fi îndepărtați din sală cei nemajori și persoanele care s-ar înfățișa într-o ținută necuviincioasă.

(6) Președintele poate chema la ordine orice persoană care tulbură mersul dezbaterilor. Dacă această chemare rămâne fără rezultat, el poate obliga pe tulburător să părăsească sala și la nevoie va da ordin să fie scos din sală.

(7) [1] Dacă în cursul ședinței se săvârșește o faptă penală, se aplică dispozițiile din Codul de procedură penală.

(8) Președintele poate să ordone îndepărtarea tuturor persoanelor din sală, dacă altfel nu se poate păstra ordinea.

Art. 123. (1) Dacă printre cei îndepărtați din sală ar fi vreuna din părți, înainte de deschiderea dezbaterilor, aceasta va fi chemată în sală, și, sub pedeapsa de nulitate, i se vor pune în vedere toate faptele esențiale petrecute în lipsa sa, precum și declarațiile celor ascultați.

(2) Dispoziția de mai sus nu se aplică în cazul când partea îndepărtată din ședință a fost asistată de un avocat, care a rămas mai departe în sală.

Art. 124. Dispozițiile de mai sus se aplică în toate locurile unde judecătorii sunt chemați să-și îndeplinească funcțiunile lor.

Capitolul III. Judecata

Secțiunea I. Înfățișări și dezbateri

Art. 125. (1) Președintele va dispune să se întocmească pentru fiecare ședință o listă cu pricinile fixate să se judece în acea zi și care va fi afișată la ușa sălii de ședință, cu cel puțin o oră înainte de începerea ședinței.

[1] Alin. (7) al art. 122 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Pricinile declarate urgente şi cele rămase în divergenţă se vor judeca înaintea celorlalte.

(3) Părţile pot cere schimbarea rândului, dacă împricinaţii având pricini fixate înaintea lor nu se împotrivesc.

Art. 126. Părţile pot cere instanţei, la începutul şedinţei, amânarea pricinilor care nu sunt în stare de judecată, dacă aceste cereri nu provoacă dezbateri. Această amânare se poate face şi de un singur judecător.

Art. 127. Pricinile se dezbat verbal, dacă legea nu dispune altfel.

Art. 128. (1) Preşedintele deschide, suspendă şi ridică şedinţa.

(2) Preşedintele va da cuvântul mai întâi reclamantului şi pe urmă pârâtului.

(3) În caz de trebuinţă, preşedintele poate da cuvântul de mai multe ori, putându-l mărgini în timp de fiecare dată.

Art. 129. [1] (1) Părţile au îndatorirea ca, în condiţiile legii, să urmărească desfăşurarea şi finalizarea procesului. De asemenea, ele au obligaţia să îndeplinească actele de procedură în condiţiile, ordinea şi termenele stabilite de lege sau de judecător, să-şi exercite drepturile procedurale conform dispoziţiilor art. 723 alin. (1), precum şi să-şi probeze pretenţiile şi apărările.

(2) Judecătorul, în tot cursul procesului, conduce desfăşurarea acestuia, veghează la respectarea dispoziţiilor legale şi are puterea de a fixa termenele şi de a ordona măsurile necesare judecării cererii. De asemenea, el are îndatorirea să facă respectate şi să respecte el însuşi principiul contradictorialităţii şi celelalte principii ale procesului civil.

(3) În cazul în care părţile nu sunt asistate sau reprezentate de avocat sau de mandatarii prevăzuţi la art. 68 alin. (5), judecătorul le va da îndrumări cu privire la drepturile şi obligaţiile ce le revin în proces.

(4) Cu privire la situaţia de fapt şi motivarea în drept pe care părţile le invocă în susţinerea pretenţiilor şi apărărilor lor, judecătorul este în drept să le ceară acestora să prezinte explicaţii, oral sau în scris, precum şi să pună în dezbaterea lor orice împrejurări de fapt ori de drept, chiar dacă nu sunt menţionate în cerere sau în întâmpinare.

(5) Judecătorii au îndatorirea să stăruie, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greşeală privind aflarea adevărului în cauză, pe baza stabilirii faptelor şi prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunţării unei hotărâri temeinice şi legale. Ei vor putea ordona administrarea probelor pe care le consideră necesare, chiar dacă părţile se împotrivesc.

(6) În toate cazurile, judecătorii hotărăsc numai asupra obiectului cererii deduse judecăţii.

Art. 130. [2] Judecătorii sau părţile pot pune întrebări martorilor sau

[1] Art. 129 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 130 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

experților numai prin mijlocirea președintelui, care poate însă încuviința ca aceștia să pună întrebările direct.

Art. 131. [1] (1) În fața primei instanțe, judecătorii au datoria de a încerca împăcarea părților. În acest scop, ei pot solicita înfățișarea personală a părților, chiar dacă acestea sunt reprezentate.

(2) Dacă părțile se împacă, judecătorul va constata condițiile împăcării în cuprinsul hotărârii pe care o va da. Dispozițiile art. 273 sunt aplicabile.

Art. 132. (1) La prima zi de înfățișare instanța va putea da reclamantului un termen pentru întregirea sau modificarea cererii, precum și pentru a propune noi dovezi. În acest caz, instanța dispune amânarea pricinii și comunicarea cererii modificate pârâtului, în vederea facerii întâmpinării.

(2) Cererea nu se socotește modificată și nu se va da termen, ci se vor trece în încheierea de ședință declarațiile verbale făcute în instanță:

1. când se îndreaptă greșelile materiale din cuprinsul cererii;

2. când reclamantul mărește sau micșorează câtimea obiectului cererii;

3. când cere valoarea obiectului pierdut sau pierit;

4. când înlocuiește cererea în constatare printr-o cerere pentru realizarea dreptului sau dimpotrivă, în cazul în care cererea în constatare poate fi primită.

(3) Reclamantul va putea cere un termen pentru a depune întâmpinare la cererea reconvențională și a propune dovezile în apărare.

Art. 133. (1) Cererea de chemare în judecată care nu cuprinde numele reclamantului sau al pârâtului, obiectul ei sau semnătura, va fi declarată nulă.

(2) Lipsa semnăturii se poate totuși împlini în tot cursul judecății. Dacă pârâtul invocă lipsa de semnătură, reclamantul va trebui să semneze cel mai târziu la prima zi de înfățișare următoare, iar când este prezent în instanță, în chiar ședința în care a fost invocată nulitatea.

Art. 134. Este socotită ca prima zi de înfățișare aceea în care părțile, legal citate, pot pune concluzii.

Art. 135. Cererea reconvențională și introducerea unei alte persoane în judecată, care nu se vor fi făcut înăuntrul termenului prevăzut de lege, se vor judeca deosebit, afară de cazul când amândouă părțile consimt să se judece împreună.

Art. 136. Excepțiile de procedură care nu au fost propuse în condițiile art. 115 și 132 nu vor mai putea fi invocate în cursul judecății, afară de cele de ordine publică.

Art. 137. (1) Instanța se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură și asupra celor de fond care fac de prisos, în totul sau în parte, cercetarea în fond a pricinii.

(2) Excepțiile nu vor putea fi unite cu fondul decât dacă pentru judecarea

[1] Art. 131 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

lor este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu dezlegarea în fond a pricinii.

Art. 138. (1) Dovezile care nu au fost cerute în condițiile art. 112, 115 și 132 nu vor mai putea fi invocate în cursul instanței afară de cazurile:

1. [1] *abrogat;*

2. când nevoia dovezii ar reieși din dezbateri și partea nu o putea prevedea;

3. când administrarea dovezii nu pricinuiește amânarea judecății;

4. [2] când dovada nu a fost cerută în condițiile legii, din pricina neștiinței sau lipsei de pregătire a părții, care nu a fost asistată sau reprezentată de avocat.

(2) [3] În cazurile prevăzute la pct. 2 și 4, partea adversă are dreptul la contraprobă numai asupra aceluiași aspect.

(3) În cazul amânării, partea este obligată, sub pedeapsa decăderii, să depună, cu cel puțin 5 zile înainte de termenul fixat pentru judecată, copii certificate de pe înscrisurile invocate.

Art. 139. (1) Partea care a depus un înscris în copie certificată este datoare să aibă asupra sa la ședință originalul înscrisului sau să-l depună mai înainte în păstrarea grefei, sub pedeapsa de a nu se ține seama de înscris.

(2) Dacă partea potrivnică nu poate să-și dea seama de exactitatea copiei față cu originalul înfățișat în ședință, judecătorul va acorda un termen scurt, obligând partea să depună originalul în păstrarea grefei.

Art. 140. (1) Înscrisurile depuse de părți rămân dobândite judecății și nu se mai pot retrage fără învoirea părții potrivnice.

(2) Înscrisurile depuse în original nu vor putea fi retrase decât după ce se vor lăsa copii legalizate de grefa instanței, la care s-a făcut depunerea.

Art. 141. (1) Când se tăgăduiește exactitatea traducerii în limba română sau a scrierii cu litere latine, făcută de parte, instanța poate dispune ca traducerea sau scrierea cu litere latine să se facă de un traducător autorizat sau, în lipsă, de o persoană de încredere, în care caz se vor aplica dispozițiile privitoare la experți.

(2) Pârâtul va face această cerere prin întâmpinare, iar reclamantul la primul termen de înfățișare.

Art. 142. (1) Dacă partea sau martorul nu cunoaște limba română, se va folosi un traducător autorizat sau, în lipsă, o persoană de încredere, în care caz se vor aplica dispozițiile privitoare la experți.

(2) Judecătorul poate îndeplini funcțiunea de traducător fără a depune jurământ.

Art. 143. Când cel ce urmează a fi ascultat este mut sau surd și nu poate

[1] Pct. 1 al alin. (1) al art. 138 a fost abrogat prin D. nr. 208/1950.

[2] Pct. 4 al alin. (1) al art. 138 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Alin. (2) al art. 138 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

fi înțeles, va fi pus să scrie răspunsul. Dacă nu știe să scrie, se va folosi un interpret, aplicându-se dispozițiile privitoare la experți.

Art. 144. Când cel obligat să semneze declarațiile făcute nu vrea sau nu poate să semneze, se va face arătarea în actul de procedură.

Art. 144¹. [1] În cazurile în care, potrivit prevederilor Codului familiei, instanța de judecată urmează a asculta un copil minor, ascultarea se va face în camera de consiliu. Dacă, față de împrejurările cauzei, instanța găsește potrivit, ea va asculta copilul minor fără ca părțile sau alte persoane să fie de față.

Art. 145. Dezbaterile în continuare vor fi fixate în ședințe deosebite, chiar în afara orelor statornicite pentru judecarea pricinilor.

Art. 146. Părțile vor putea fi îndatorate, după încheierea dezbaterilor, să depună concluzii scrise sau prescurtări scrise, semnate de ele, a susținerilor lor verbale. Părțile vor putea depune concluzii sau prescurtări fără să fie obligate. Ele vor fi înregistrate.

Art. 147. Dezbaterile urmate în ședință se vor trece în încheierea de ședință, care va fi semnată de judecători și grefier.

Art. 148. (1) La cerere, grefa va elibera copii de pe încheierea de ședință, de pe hotărâre sau dispozitiv sau de pe celelalte înscrisuri aflate la dosar.

(2) Copiile de pe încheieri, dispozitiv sau hotărâri se vor putea elibera numai după ce acestea au fost semnate de toți judecătorii, sub pedeapsa pentru grefieri de a fi urmăriți ca falsificatori.

(3) În cazul când dezbaterile s-au urmat în ședință secretă, alte persoane decât părțile nu pot dobândi copii de pe încheieri, expertize sau declarații de martori decât cu încuviințarea președintelui.

Art. 149. Instanța va încuviința stenografierea dezbaterilor, în total sau în parte, la cererea părții. În acest caz se vor aplica dispozițiile privitoare la experți.

Art. 150. Când instanța se va socoti lămurită, președintele va declara dezbaterile închise.

Art. 151. Pricina poate fi repusă pe rol, dacă instanța găsește necesare noi lămuriri.

Art. 152. Dacă, la orice termen sorocit pentru judecată, se înfățișează numai una din părți, instanța, după ce va cerceta toate lucrările din dosar și va asculta susținerile părții, se va pronunța pe temeiul dovezilor administrate, putând primi excepțiile și apărările părții care lipsește.

Art. 153. (1) [2] Partea care a depus cererea personal sau prin mandatar și a luat termenul în cunoștință, precum și partea care a fost prezentă la o înfățișare, ea însăși sau prin mandatar,

[1] Art. 144¹ a fost introdus prin D. nr. 52/1969.

[2] Alin. (1) și (2) ale art. 153 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

chiar neîmputernicit cu dreptul de a cunoaşte termenul, nu va fi citată în tot cursul judecării la acea instanţă, prezumându-se că ea cunoaşte termenele ulterioare.

(2) Această dispoziţie nu se aplică:

1. în cazul redeschiderii judecăţii după ce a fost suspendată;

2. în cazul stabilirii unui termen pentru chemarea la interogatoriu;

3. în cazul când procesul se repune pe rol;

4. în cazul militarilor în termen şi al deţinuţilor.

(3) [1] Termenul luat în cunoştinţă sau pentru care au fost trimise citaţiile nu poate fi preschimbat decât pentru motive temeinice şi cu citarea părţilor. Citarea acestora se face în termen scurt, în camera de consiliu. Soluţionarea cererii de preschimbare a primului termen de judecată este de competenţa preşedintelui instanţei, a vicepreşedintelui instanţei, a preşedintelui de secţie ori a judecătorului care îl înlocuieşte. În cursul judecării procesului, cererea de preschimbare a termenului se soluţionează de către completul de judecată.

Art. 154. [2] *Abrogat.*

Art. 155. (1) Amânarea judecăţii în temeiul învoielii părţilor nu se poate încuviinţa decât o singură dată în cursul instanţei.

(2) După o asemenea amânare, judecata, dacă părţile nu stăruiesc, va fi suspendată şi nu va fi redeschisă decât după plata sumelor prevăzute de legea timbrului pentru redeschiderea pricinilor.

(3) Instanţa este obligată să cerceteze dacă amânarea cerută de amândouă părţile pentru un motiv anumit nu tinde la o amânare prin învoiala părţilor; este socotită ca atare cererea de amânare la care cealaltă parte s-ar putea împotrivi.

Art. 155[1]. [3] (1) Când constată că desfăşurarea normală a procesului este împiedicată din vina părţii reclamante, prin neîndeplinirea obligaţiilor prevăzute de lege ori stabilite la primirea cererii de chemare în judecată sau în cursul judecăţii, instanţa poate suspenda judecata, arătând în încheiere care anume obligaţii nu au fost respectate. Dispoziţiile art. 108[3] sunt aplicabile.

(2) [4] La cererea părţii, judecata va fi reluată dacă obligaţiile la care se referă alin. (1) au fost îndeplinite şi, potrivit legii, aceasta poate continua. Dispoziţiile art. 155 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

Art. 156. (1) Instanţa va putea da un singur termen pentru lipsă de apărare, temeinic motivată.

(2) Când instanţa refuză amânarea judecăţii pentru acest motiv, va amâna,

[1] Alin. (3) al art. 153 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.
[2] Art. 154 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 155[1] a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Alin. (2) al art. 155[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

la cererea părții, pronunțarea în vederea depunerii de concluzii scrise.

Art. 157. Pricinile în care procedura este îndeplinită și care nu se pot judeca din lipsă de timp vor fi amânate, la cererea uneia din părți, la un termen scurt pentru când părțile nu se vor mai cita. Aceste pricini vor fi judecate cu precădere.

Secțiunea a II-a. Excepțiile de procedură și excepția puterii de lucru judecat

Art. 158. (1) [1] Când în fața instanței de judecată se pune în discuție competența acesteia, ea este obligată să stabilească instanța competentă, ori, dacă este cazul, un alt organ cu activitate jurisdicțională competent.

(2) [2] Dacă instanța se declară competentă, va trece la judecarea pricinii, cel nemulțumit putând să facă, potrivit legii, apel sau recurs după darea hotărârii asupra fondului.

(3) [3] Dacă instanța se declară necompetentă, împotriva hotărârii se poate exercita recurs, în termen de 5 zile de la pronunțare. Dosarul va fi trimis instanței competente sau, după caz, altui organ cu activitate jurisdicțională competent, de îndată ce hotărârea de declinare a competenței a devenit irevocabilă.

(4) Trimiterea dosarului, după caz, instanței competente sau altui organ cu activitate jurisdicțională competent, nu este împiedicată de exercitarea căii de atac de către partea care a obținut declararea necompetenței.

(5) Dacă necompetența nu este de ordine publică, partea care a făcut cererea la o instanță necompetentă nu va putea cere declararea necompetenței.

Art. 159. [4] Necompetența este de ordine publică:

1. când pricina nu este de competența instanțelor judecătorești;

2. când pricina este de competența unei instanțe de alt grad;

3. când pricina este de competența unei alte instanțe de același grad și părțile nu o pot înlătura.

Art. 160. În cazul declarării necompetenței, dovezile administrate în instanța necompetentă rămân câștigate judecății și instanța competentă nu va dispune refacerea lor decât pentru motive temeinice.

Art. 161. (1) Când instanța constată lipsa capacității de exercițiu al drepturilor procedurale a părții sau când reprezentantul părții nu face dovada calității sale, se poate da un termen pentru îndeplinirea acestor lipsuri.

---

[1] Alin. (1), (4) și (5) ale art. 158 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin D. nr. 649/1967.

[2] Alin. (2) al art. 158 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[3] Alin. (3) al art. 158 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Art. 159 este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 649/1967.

(2) Dacă lipsurile nu se împlinesc, instanța va anula cererea.

Art. 162. Excepțiile de procedură de ordine publică pot fi ridicate înaintea instanței de recurs numai când nu este nevoie de o verificare a împrejurărilor de fapt în afara dosarului.

Art. 163. (1) Nimeni nu poate fi chemat în judecată pentru aceeași cauză, același obiect și de aceeași parte înaintea mai multor instanțe.

(2) Această excepție se va putea ridica de părți sau de judecător în orice stare a pricinii în fața instanțelor de fond.

(3) Dacă excepția este primită, dosarul se va trimite instanței care a fost mai întâi învestită, iar în cazul când pricinile se află în judecata unor instanțe de grade deosebite, la instanța cu grad mai înalt.

Art. 164. (1) Părțile vor putea cere întrunirea mai multor pricini ce se află înaintea aceleiași instanțe sau instanțe deosebite, de același grad, în care sunt aceleași părți sau chiar împreună cu alte părți și al căror obiect și cauză au între dânsele o strânsă legătură.

(2) Întrunirea poate fi făcută de judecător chiar dacă părțile nu au cerut-o.

(3) Dosarul va fi trimis instanței mai întâi învestită, afară numai dacă amândouă părțile cer trimiterea lui la una din celelalte instanțe.

(4) Când una din pricini este de competența unei instanțe, și părțile nu o pot înlătura, întrunirea se va face la acea instanță.

Art. 165. În orice stare a judecății se pot despărți pricinile întrunite, dacă instanța socotește că numai una din ele este în stare de judecată.

Art. 166. Excepția puterii lucrului judecat se poate ridica, de părți sau de judecător, chiar înaintea instanțelor de recurs.

Secțiunea a III-a. Administrarea dovezilor

§1. Dispoziții generale

Art. 167. (1) Dovezile se pot încuviința numai dacă instanța socotește că ele pot să aducă dezlegarea pricinii, afară de cazul când ar fi primejdie ca ele să se piardă prin întârziere.

(2) Ele vor fi administrate înainte de începerea dezbaterilor asupra fondului.

(3) Dovada și dovada contrarie vor fi administrate pe cât cu putință în același timp.

(4) Când dovada cu martori a fost încuviințată în condițiile art. 138, dovada contrară va fi cerută sub pedeapsa decăderii în aceeași ședință, dacă amândouă părțile sunt de față.

(5) Partea lipsă la încuviințarea dovezii este obligată să ceară dovada contrarie la ședința următoare, iar în caz de împiedicare, la prima zi când se înfățișează.

Art. 168. (1) Încheierea prin care se încuviințează dovezile va arăta faptele

ce vor trebui dovedite, precum şi mijloacele de dovadă încuviinţate pentru dovedirea lor.

(2) Administrarea dovezilor se va face în ordinea statornicită de instanţă.

(3) Când o parte renunţă la dovezile ce a propus, cealaltă parte poate să şi le însuşească.

Art. 169. (1)[1] Administrarea probelor se face în faţa instanţei de judecată, dacă legea nu dispune altfel.

(2)-(3)[2] *Abrogate.*

(4) Când administrarea dovezilor urmează să se facă în altă localitate, ea se va îndeplini, prin delegaţie, de către o instanţă de acelaşi grad sau chiar mai mică în grad, dacă în acea localitate nu există o instanţă de acelaşi grad. Dacă felul dovezii îngăduie şi părţile se învoiesc, instanţa care administrează dovada poate fi scutită de citarea părţilor.

Art. 170. (1) Când s-a încuviinţat o cercetare locală, expertiză sau dovadă cu martori, partea care a propus-o este obligată ca, în termen de 5 zile de la încuviinţare, să depună suma statornicită de instanţă pentru cheltuielile de cercetare, drumul şi despăgubirea martorilor sau plata expertului; recipisa se va depune la grefa instanţei.

(2) Când s-au încuviinţat părţilor dovezi potrivit dispoziţiilor art. 138 pct. 2 şi 4, termenul de mai sus poate fi prelungit până la 15 zile.

(3) Neîndeplinirea acestor obligaţii atrage decăderea, pentru acea instanţă, din dovada încuviinţată.

(4) Depunerea sumei se va putea însă face şi după împlinirea termenului, dacă prin aceasta nu se amână judecata.

Art. 171. Partea decăzută din dreptul de a administra o dovadă va putea totuşi să se apere, discutând în fapt şi în drept temeinicia susţinerii şi a dovezilor părţii potrivnice.

§2. Dovada cu înscrisuri

Art. 172. (1) Când partea învederează că partea potrivnică deţine un înscris privitor la pricină, instanţa poate ordona înfăţişarea lui.

(2) Cererea de înfăţişare nu poate fi respinsă dacă înscrisul este comun părţilor sau dacă însăşi partea potrivnică s-a referit în judecată la înscris ori dacă, după lege, ea este obligată să înfăţişeze înscrisul.

Art. 173. Instanţa va respinge cererea de înfăţişare a înscrisului, în întregime sau în parte, în cazurile:

1. când cuprinsul înscrisului priveşte chestiuni cu totul personale;

2. când înfăţişarea înscrisului ar încălca îndatorirea de a păstra secretul;

3. când înfăţişarea ar atrage urmărirea penală împotriva părţii sau a unei alte persoane, ori ar expune-o disprețului public.

[1] Alin. (1) al art. 169 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Alin. (2)-(3) ale art. 169 au fost abrogate prin D. nr. 38/1969.

Art. 174. [1] Dacă partea refuză să răspundă la interogatoriul ce s-a propus în dovedirea deținerii sau existenței înscrisului, dacă reiese din dovezile administrate că l-a ascuns sau l-a distrus sau dacă, după ce s-a dovedit deținerea înscrisului, nu-l înfățișează la cererea instanței, aceasta va putea socoti ca dovedite pretențiile părții care a cerut înfățișarea, cu privire la cuprinsul acelui înscris.

Art. 175. [2] (1) Dacă înscrisul se găsește în păstrarea unei autorități sau a altei persoane, instanța va dispune aducerea lui, în termenul fixat în acest scop. Cel care deține înscrisul este îndreptățit să refuze aducerea acestuia în cazurile prevăzute de art. 173.

(2) Înfățișarea și aducerea înscrisului se fac pe cheltuiala părții care a cerut dovada; suma de plată va fi stabilită prin încheiere irevocabilă.

Art. 176. (1) Instanța nu va putea cere trimiterea cărților funciare și a planurilor, a registrelor autorităților, precum și a înscrisurilor originale depuse la instanțe sau notari publici.

(2) Cercetarea acestor înscrisuri se va face, cu citarea părților, de un magistrat delegat sau, dacă înscrisul se găsește în altă localitate, prin delegație, de către instanța respectivă.

§3. Verificarea de scripte

Art. 177. (1) Acela căruia i se opune un înscris sub semnătură privată este dator, fie să recunoască, fie să tăgăduiască scrisul ori semnătura.

(2) Moștenitorii sau urmașii în drepturi ai aceluia de la care se pretinde a fi înscrisul pot declara că nu cunosc scrisul sau semnătura acestuia.

Art. 178. (1) Când una din părți declară că nu recunoaște fie scrisul, fie semnătura, instanța va păși la verificarea înscrisului.

(2) Spre acest sfârșit, președintele instanței va obliga pe cel căruia i se atribuie scrierea sau semnătura să scrie și să semneze sub dictarea sa, părți din înscris.

(3) Refuzul de a scrie va putea fi socotit ca o recunoaștere a scrisului.

Art. 179. (1) Dacă instanța, după verificarea înscrisului cu scrisul sau semnătura făcută în fața ei sau cu alte înscrisuri, nu este lămurită, va dispune ca verificarea să se facă prin expert, obligând părțile să depună de îndată înscrisuri pentru verificare.

(2) Se primesc ca atare:

1. înscrisurile autentice;

2. înscrisurile private, netăgăduite de părți;

3. partea din înscris netăgăduită;

4. scrisul sau semnătura făcută înaintea instanței.

---

[1] Art. 174 este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 38/1959.

[2] Art. 175 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(3) Înscrisurile depuse pentru verificare vor fi semnate de președinte, grefier și părți.

(4) Părțile iau cunoștință de înscrisuri în ședință.

Art. 180. (1) Dacă una din părți declară că scrisul sau semnătura este falsă și cealaltă parte nu este de față, instanța va dispune înfățișarea părților în persoană, la alt termen, când partea care a invocat înscrisul va arăta mijloacele sale de apărare și va depune înscrisul pentru verificare.

(2) Părțile pot fi reprezentate și prin mandatari cu procură specială, dacă dovedesc o împiedicare bine întemeiată.

Art. 181. (1) Președintele va constata, prin proces-verbal, starea materială a înscrisului defăimat, dacă există pe el ștersături, adăugiri sau îndreptări, apoi îl va semna, spre neschimbare și-l va încredința grefei, după ce va fi semnat de grefier și de părți.

(2) Dacă părțile nu vor sau nu pot să semneze, se va face arătare în procesul-verbal.

Art. 182. (1) La ziua fixată, președintele întreabă partea care a înfățișat înscrisul dacă înțelege să se folosească de el.

(2) Dacă partea lipsește, nu voiește să răspundă sau declară că nu se mai folosește de înscris, acesta va fi înlăturat.

(3) Dacă partea care a defăimat înscrisul ca fals lipsește sau nu voiește să răspundă sau nu stăruie în declarație, înscrisul va fi socotit ca recunoscut.

Art. 183. Dacă partea care defaimă înscrisul ca fals arată pe autorul sau complicele falsului, instanța poate suspenda judecata pricinii, înaintând înscrisul procurorului împreună cu procesul-verbal ce se va încheia.

Art. 184. Când nu este caz de judecată penală sau dacă acțiunea publică s-a stins sau s-a prescris, falsul se va cerceta de instanța civilă, prin orice mijloace de dovadă.

§4. Dovada cu martori

Art. 185. [1] *Abrogat.*

Art. 186. (1) Când instanța a încuviințat dovada cu martori, ea va dispune ascultarea acelora care au fost propuși prin cerere și întâmpinare.

(2) În cazurile prevăzute de art. 138 pct. 2 și 4, lista martorilor se va depune, sub pedeapsa decăderii, în termen de 5 zile de la încuviințare.

(3) Înlocuirea martorilor nu se va încuviința decât în caz de moarte, dispariție sau motive bine întemeiate, în care caz lista se va depune în termenul și sub pedeapsa mai sus-arătate.

(4) Decăderea din dovada cu martori pentru neîndeplinirea obligațiilor prevăzute de art. 170 se acoperă dacă

[1] Art. 185 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

aceştia se înfăţişează la termenul fixat pentru ascultarea lor.

Art. 187. Instanţa va putea mărgini numărul martorilor propuşi.

Art. 188. (1) [1] Împotriva martorului care lipseşte la prima citare, instanţa poate emite mandat de aducere.

(2) În pricinile urgente, se poate dispune aducerea martorilor cu mandat chiar la primul termen.

(3) Dacă, după mandatul de aducere, martorul nu se înfăţişează, instanţa va putea păşi la judecată.

(4) Instanţa poate încuviinţa ascultarea martorului la locuinţa sa, când acesta este împiedicat de a veni în instanţă.

Art. 189. (1) Nu pot fi ascultaţi ca martori:

1. rudele şi afinii până la gradul al treilea inclusiv;

2. soţul, chiar despărţit;

3. interzişii şi cei declaraţi de lege incapabili de a mărturisi;

4. cei condamnaţi pentru jurământ [2] sau mărturie mincinoasă;

(2) [3] Părţile pot conveni, expres sau tacit, să fie ascultate ca martori şi persoanele prevăzute la alin. (1) pct. 1 şi 2.

Art. 190. În pricinile privitoare la starea civilă sau divorţ se vor putea asculta rudele şi afinii mai sus-arătaţi, în afară de descendenţi.

Art. 191. Sunt scutiţi de a fi martori:

1. slujitorii cultelor, medicii, moaşele, farmaciştii, avocaţii, notarii publici şi orice alţi muncitori pe care legea îi obligă să păstreze secretul cu privire la faptele încredinţate lor în exerciţiul îndeletnicirii;

2. funcţionarii publici şi foştii funcţionari publici, asupra împrejurărilor secrete de care au avut cunoştinţă în această calitate;

3. [4] cei care prin răspunsurile lor s-ar expune ei înşişi sau ar expune pe vreuna din persoanele arătate în art. 189 la pct. 1 şi 2 la o pedeapsă penală sau la disprețul public.

Art. 192. Preşedintele, înainte de a lua mărturia, va cere martorilor să arate:

1. numele, îndeletnicirea, locuinţa şi vârsta;

2. dacă este rudă sau afin cu una din părţi şi în ce grad;

3. dacă se află în serviciul uneia din părţi;

4. dacă este în judecată, în duşmănie sau în legături de interes cu vreuna din părţi.

Art. 193. [5] (1) Înainte de a fi ascultat, martorul depune următorul jurământ: „Jur că voi spune adevărul şi că nu voi ascunde nimic din ceea ce ştiu. Aşa să-mi ajute Dumnezeu!".

(2) În timpul depunerii jurământului, martorul ţine mâna pe cruce sau pe biblie.

---

[1] Alin. (1) al art. 188 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Jurământul, ca mijloc de probă, nu mai există în actuala reglementare.

[3] Alin. (2) al art. 189 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Pct. 3 al art. 191 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[5] Art. 193 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

(3) Referirea la divinitate din formula jurământului se schimbă potrivit credinței religioase a martorului.

(4) Martorul de altă religie decât cea creștină nu îi sunt aplicabile prevederile alin. (2).

(5) Martorul fără confesiune va depune următorul jurământ: „Jur pe onoare și conștiință că voi spune adevărul și că nu voi ascunde nimic din ceea ce știu".

(6) Martorii care din motive de conștiință sau confesiune nu depun jurământul vor rosti în fața instanței următoarea formulă: „Mă oblig că voi spune adevărul și că nu voi ascunde nimic din ceea ce știu".

(7) Situațiile la care se referă alin. (3), (4), (5) și (6) se reține de organul judiciar pe baza afirmațiilor făcute de martor.

(8) După depunerea jurământului, președintele va pune în vedere martorului că, dacă nu va spune adevărul, săvârșește infracțiunea de mărturie mincinoasă.

(9) Despre toate acestea se face mențiune în declarația scrisă.

(10) Minorul care nu a împlinit 14 ani nu depune jurământ; i se atrage însă atenția să spună adevărul.

Art. 194. [1] *Abrogat.*

Art. 195. Copilul mai mic de 14 ani și persoanele care din pricina debilității mintale sau în mod vremelnic sunt lipsite de discernământ, pot fi ascultate, însă la aprecierea depoziției, instanța va ține seama de situația specială a martorului.

Art. 196. (1) Fiecare martor va fi ascultat deosebit, cei neascultați neputând fi de față.

(2) Ordinea ascultării martorilor va fi statornicită de președinte, ținând seama și de cererea părților.

(3) După ascultare, martorul rămâne în sala de ședință până la sfârșitul cercetării, afară numai dacă instanța hotărăște altfel. Martorul nu are voie să citească un răspuns scris de mai înainte; el se poate folosi însă de însemnări cu încuviințarea președintelui, dar numai cu privire la cifre sau denumiri.

Art. 197. (1) Martorii pot fi din nou întrebați, dacă instanța găsește de cuviință.

(2) Martorii ale căror arătări nu se potrivesc vor fi din nou întrebați, fiind puși de față.

(3) Dacă instanța găsește că întrebarea pusă de parte nu poate să ducă la dezlegarea pricinii, este jignitoare sau tinde să dovedească un fapt a cărui dovedire e oprită de lege, nu o va încuviința. Instanța, la cererea părții, va trece în încheierea de ședință atât întrebarea, cât și motivul pentru care s-a înlăturat.

Art. 198. (1) Mărturia se va scrie de grefier, după dictarea președintelui sau a judecătorului delegat, și va fi semnată pe fiecare pagină și la sfârșitul ei de judecător, grefier și martor, după

[1] Art. 194 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

ce acesta a luat cunoştinţă de cuprins. Dacă martorul nu voieşte sau nu poate să semneze, se face vorbire despre aceasta.

(2) Orice adăugiri, ştersături sau schimbări în cuprinsul mărturiei trebuie încuviinţate şi semnate de judecător, de grefier şi martor, sub pedeapsa de a nu fi ţinute în seamă.

(3) Locurile nescrise din declaraţie trebuie împlinite cu linii, astfel încât să nu se poată adăuga nimic.

Art. 199. Dacă din cercetare reies bănuieli puternice de mărturie mincinoasă sau de mituire de martori, instanţa va încheia proces-verbal şi va trimite pe martor în faţa autorităţilor penale.

Art. 200. (1) Martorul poate cere să i se plătească cheltuielile de drum şi să fie despăgubit după starea sau îndeletnicirea sa şi potrivit cu depărtarea domiciliului şi timpul pierdut.

(2) [1] Încheierea instanţei este executorie.

§5. Expertiza

Art. 201. [2] (1) Când pentru lămurirea unor împrejurări de fapt instanţa consideră necesar să cunoască părerea unor specialişti, va numi, la cererea părţilor ori din oficiu, unul sau trei experţi, stabilind prin încheiere punctele asupra cărora ei urmează să se pronunţe şi termenul în care trebuie să efectueze expertiza. Termenul va fi stabilit astfel încât depunerea expertizei la instanţă să aibă loc conform dispoziţiilor art. 209.

(2) Când este necesar, instanţa va solicita efectuarea expertizei unui laborator sau unui institut de specialitate.

(3) În domeniile strict specializate, în care nu există experţi autorizaţi, din oficiu sau la cererea oricăreia dintre părţi, judecătorul poate solicita punctul de vedere al uneia sau mai multor personalităţi ori specialişti din domeniul respectiv. Punctul de vedere va fi prezentat în camera de consiliu sau în şedinţă publică, părţile fiind îndreptăţite să pună şi ele întrebări.

(4) Dispoziţiile referitoare la expertiză, cu excepţia celor privind aducerea cu mandat, sancţionarea cu amendă şi obligarea la plata de despăgubiri, sunt aplicabile în mod corespunzător în cazurile prevăzute la alin. (2) şi (3).

(5) La efectuarea expertizei în condiţiile alin. (2) pot participa şi experţi desemnaţi de părţi, dacă prin lege nu se dispune altfel.

Art. 202. [3] (1) Dacă părţile nu se învoiesc asupra numirii experţilor, ei se vor numi de către instanţă, prin tragere la sorţi, în şedinţă publică, de pe lista întocmită de biroul local de expertiză.

---

[1] Alin. (2) al art. 200 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 201 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 202 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Încheierea de numire va stabili și plata experților.

Art. 203. [1] *Abrogat.*

Art. 204. (1) Experții se pot recuza pentru aceleași motive ca și judecătorii.

(2) Recuzarea trebuie să fie cerută în termen de 5 zile de la numirea expertului, dacă motivul ei există la această dată; în celelalte cazuri termenul va curge de la data când s-a ivit motivul de recuzare.

(3) Recuzările se judecă în ședință publică, cu citarea părților și a expertului.

Art. 205. (1) Dispozițiile privitoare la citare, aducerea cu mandat și sancționarea martorilor care lipsesc sunt deopotrivă aplicabile experților.

(2) Dacă expertul nu se înfățișează, instanța poate dispune înlocuirea lui.

(3) [2] *Abrogat.*

Art. 206. [3] (1) Expertul, precum și cei solicitați să-și exprime punctul de vedere potrivit art. 201 alin. (3) vor depune următorul jurământ: „Jur că îmi voi îndeplini cu cinste și nepărtinire însărcinarea încredințată de instanța de judecată. Așa să-mi ajute Dumnezeu!". Dispozițiile art. 193 alin. (2)-(7) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) Pentru depunerea jurământului, ei vor fi chemați în camera de consiliu, îndată după numire, fără citarea părților. Instanța va constata depunerea jurământului prin încheiere.

Art. 207. Dacă experții pot să-și dea de îndată părerea, vor fi ascultați chiar în ședință, iar părerea lor se va trece într-un proces-verbal, întocmit potrivit art. 198.

Art. 208. (1) Dacă pentru expertiză este nevoie de o lucrare la fața locului, ea nu poate fi făcută decât după citarea părților prin carte poștală recomandată, cu dovada de primire, arătând zilele și orele când începe și continuă lucrarea. Dovada de primire va fi alăturată lucrării expertului.

(2) Părțile sunt obligate să dea expertului orice lămuriri în legătură cu obiectul lucrării.

Art. 209. (1) Expertul este dator să-și depună lucrarea cu cel puțin 5 zile înainte de termenul fixat pentru judecată.

(2)-(3) [4] *Abrogate.*

Art. 210. Când sunt mai mulți experți cu păreri deosebite lucrarea trebuie să cuprindă părerea motivată a fiecăruia.

Art. 211. [5] Experții sunt datori să se înfățișeze înaintea instanței spre a da lămuriri ori de câte ori li se va cere, caz în care au dreptul la despăgubiri, ce se vor stabili prin încheiere executorie.

---

[1] Art. 203 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Alin. (3) al art. 205 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 206 a fost reintrodus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Alin. (2)-(3) ale art. 209 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 211 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 212. (1) Dacă instanța nu este lămurită prin expertiza făcută, poate dispune întregirea expertizei sau o nouă expertiză.

(2) Expertiza contrarie va trebui cerută motivat la primul termen după depunerea lucrării.

Art. 213. (1) Experții care vor cere sau vor primi mai mult decât plata statornicită se vor pedepsi pentru luare de mită.

(2) La cererea experților, ținându-se seama de lucrare, instanța le va putea mări plata cuvenită prin încheiere executorie dată cu citarea părților.

Art. 214. Dacă expertiza se face de o altă instanță prin delegație, numirea experților și statornicirea plății ce li se cuvine se va putea lăsa în sarcina acestei instanțe.

§6. Cercetarea la fața locului

Art. 215. În cazul când instanța va socoti de trebuință, va putea hotărî ca în întregul ei sau numai unul din magistrați să meargă la fața locului spre a se lămuri asupra unor împrejurări de fapt care se vor arăta prin încheiere.

Art. 216. (1) Cercetarea la fața locului se va face cu citarea părților, putându-se asculta martorii și experții pricinii.

(2) Despre cele urmate la fața locului se va încheia proces-verbal.

Art. 217. Când instanța merge la fața locului, va fi însoțită de procuror, în cazul în care prezența acestuia este cerută de lege.

§7. Interogatoriul

Art. 218. Se va putea încuviința chemarea la interogatoriu când este privitor la fapte personale, care, fiind în legătură cu pricina, pot duce la dezlegarea ei.

Art. 219. (1) Cel chemat va fi întrebat de către președinte asupra fiecărui fapt în parte.

(2) Cu încuviințarea președintelui, fiecare dintre judecători, procurorul, precum și partea potrivnică pot pune de-a dreptul întrebări celui chemat la interogatoriu.

(3) Partea nu are voie să citească un răspuns scris de mai înainte. Ea se poate folosi însă de însemnări, cu încuviințarea președintelui, dar numai cu privire la cifre sau denumiri.

(4) Dacă partea declară că pentru a răspunde trebuie să cerceteze înscrisuri, se va putea fixa un nou termen pentru interogatoriu.

Art. 220. [1] Reprezentantul legal poate fi chemat personal la interogatoriu pentru actele încheiate și faptele săvârșite de el în această calitate.

[1] Art. 220 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 221. (1) Răspunsurile la interogatoriu vor fi trecute pe aceeași foaie cu întrebările. Interogatoriul va fi semnat pe fiecare pagină de președinte, grefier, de cel care l-a propus, precum și de partea care a răspuns după ce a luat cunoștință de cuprins. Tot astfel vor fi semnate adăugirile, ștersăturile sau schimbările aduse, sub pedeapsă de a nu fi ținute în seamă.

(2) Dacă părțile nu voiesc sau nu pot să semneze, se va face arătare în josul interogatoriului.

Art. 222. (1) Statul și celelalte persoane juridice de drept public, precum și persoanele juridice de drept privat, vor răspunde în scris la interogatoriul ce li se va comunica.

(2) Se exceptează societățile comerciale de persoane, ai căror asociați cu drept de reprezentare vor fi citați personal la interogatoriu.

Art. 223. (1) Partea care are domiciliul în străinătate va putea fi interogată prin cel care o reprezintă în judecată.

(2) În acest caz, interogatoriul va fi comunicat în scris mandatarului, care va depune răspunsul părții dat în cuprinsul unei procuri speciale și autentice. Dacă mandatarul este avocat, procura specială certificată de acesta este îndestulătoare.

Art. 224. Instanța poate încuviința luarea interogatoriului la locuință, dacă partea este împiedicată de a veni în fața instanței.

Art. 225. Dacă partea, fără motive temeinice, refuză să răspundă la interogatoriu sau nu se înfățișează, instanța poate socoti aceste împrejurări ca o mărturisire deplină sau numai ca un început de dovadă în folosul părții potrivnice.

§8. Jurământul

Art. 226-234. [1] *Abrogate.*

§9. Asigurarea dovezilor

Art. 235. (1) Oricine are interes să constate de urgență mărturia unei persoane, părerea unui expert, starea unor lucruri, mobile sau imobile, sau să dobândească recunoașterea unui înscris, a unui fapt ori a unui drept, va putea cere administrarea acestor dovezi dacă este primejdie ca ele să dispară sau să fie greu de administrat în viitor.

(2) Cererea poate fi făcută chiar dacă nu este primejdie în întârziere, în cazul când pârâtul își dă învoirea.

Art. 236. (1) Cererea se va îndrepta, înainte de judecată, la judecătoria în circumscripția căreia se află martorul sau obiectul cercetării, iar în timpul judecății, la instanța care judecă pricina.

[1] Art. 226-234 au fost abrogate prin D. nr. 208/1950.

(2) Partea va arăta în cerere dovezile a căror administrare o pretinde, faptele ce voieşte să dovedească, precum şi primejdia întârzierii sau învoirea pârâtului.

(3) Pârâtul nu este obligat să depună întâmpinare. Instanţa va hotărî prin încheiere dată în camera de consiliu.

(4) În caz de primejdie în întârziere, instanţa va putea încuviinţa cererea şi fără citarea părţilor.

Art. 237. Administrarea dovezii va putea fi făcută de îndată sau la termenul ce se va fixa.

Art. 238. (1)[1] Încheierea instanţei este executorie şi poate fi atacată cu recurs în termen de 5 zile de la pronunţare, dacă s-a dat cu citarea părţilor şi de la comunicare, dacă s-a dat fără citarea lor.

(2) Încheierea dată în timpul judecării unei pricini nu poate fi atacată decât o dată cu fondul.

Art. 239. (1)[2] Orice persoană care are interes să constate de urgenţă o anumită stare de fapt care ar putea să înceteze ori să se schimbe până la administrarea dovezilor, va putea cere instanţei în circumscripţia căreia urmează să se facă constatarea să delege un executor judecătoresc din aceeaşi circumscripţie să constate la faţa locului această stare de fapt.

(2) Preşedintele poate încuviinţa facerea constatării fără înştiinţarea aceluia împotriva căruia se cere.

(3) Procesul-verbal de constatare va fi comunicat în copie celui împotriva căruia s-a făcut constatarea, dacă nu a fost de faţă.

(4) El va face dovada până la dovada contrarie.

Art. 240. În caz de primejdie în întârziere, administrarea dovezii şi constatarea prin executori judecătoreşti se vor putea face şi în zilele de sărbătoare şi chiar în afara orelor legale, cu încuviinţarea anume a magistratului.

Art. 241. (1) Dovezile administrate în condiţiile mai sus prevăzute pot să fie folosite şi de partea care nu a cerut administrarea lor.

(2) Cheltuielile făcute cu administrarea dovezilor vor fi ţinute în seamă de instanţa care judecă pricina în fond.

Secţiunea a IV-a. Suspendarea judecăţii

Art. 242. (1) Instanţa va suspenda judecata:

1. când amândouă părţile o cer;

2. dacă nici una din părţi nu se înfăţişează la strigarea pricinii.

(2) Cu toate acestea pricina se judecă dacă reclamantul sau pârâtul au cerut în scris judecarea în lipsă.

Art. 243. (1) Judecata pricinilor se suspendă de drept:

---

[1] Alin. (1) al art. 238 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Alin. (1) al art. 239 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

1. prin moartea uneia din părți, afară de cazul când partea interesată cere termen pentru introducerea în judecată a moștenitorilor;

2. [1] prin interdicție sau punere sub curatelă a unei părți până la numirea tutorelui sau curatorului;

3. prin moartea mandatarului uneia din părți, întâmplată cu mai puțin de 15 zile înainte de ziua înfățișării;

4. prin încetarea funcției tutorelui sau curatorului;

5. prin deschiderea procedurii reorganizării judiciare și a falimentului asupra reclamantului, în temeiul unei hotărâri judecătorești irevocabile.

(2) Faptele arătate mai sus nu împiedică pronunțarea hotărârii, dacă ele s-au ivit după închiderea dezbaterilor.

Art. 244. (1) Instanța poate suspenda judecata:

1. când dezlegarea pricinii atârnă în totul sau în parte, de existența sau neexistența unui drept care face obiectul unei alte judecăți;

2. [2] când s-a început urmărirea penală pentru o infracțiune care ar avea o înrâurire hotărâtoare asupra hotărârii ce urmează să se dea.

(2) Suspendarea va dăinui până când hotărârea pronunțată în pricina care a motivat suspendarea a devenit irevocabilă.

Art. 244[1]. [3] (1) Asupra suspendării judecării procesului, instanța, în toate cazurile, se va pronunța prin încheiere, care poate fi atacată cu recurs în mod separat.

(2) Recursul se poate declara cât timp durează suspendarea cursului judecării procesului, atât împotriva încheierii prin care s-a dispus suspendarea, cât și împotriva încheierii prin care s-a respins cererea de repunere pe rol a procesului.

Art. 245. Judecata reîncepe:

1. prin cererea de redeschidere făcută de una din părți, când ea s-a suspendat prin învoirea părților sau prin lipsa lor;

2. [4] prin cererea de redeschidere, făcută cu arătarea moștenitorilor, tutorelui sau curatorului, a celui reprezentat de mandatarul defunct, a noului mandatar sau, după caz, a părții interesate, a administratorului judiciar sau a lichidatorului judiciar, în cazurile prevăzute de art. 243.

---

[1] Pct. 2, 4 și 5 ale alin. (1) al art. 243 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Pct. 2 al art. 244 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[3] Art. 244[1] a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Pct. 2 al art. 245 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Secțiunea a V-a. Renunțarea la judecată și renunțarea la drept

Art. 246. (1) Reclamantul poate să renunțe oricând la judecată, fie verbal în ședință, fie prin cerere scrisă.

(2) Renunțarea la judecată se constată prin încheiere dată fără drept de apel.

(3) Dacă renunțarea s-a făcut după comunicarea cererii de chemare în judecată, instanța, la cererea pârâtului, va obliga pe reclamant la cheltuieli.

(4) Când părțile au intrat în dezbaterea fondului, renunțarea nu se poate face decât cu învoirea celeilalte părți.

Art. 247. (1) În caz de renunțare la însuși dreptul pretins, instanța dă o hotărâre prin care va respinge cererea în fond și va hotărî asupra cheltuielilor.

(2) Renunțarea la drept se poate face și fără învoirea celeilalte părți, atât în prima instanță, cât și în apel.

(3) Renunțarea se poate face în ședință sau prin înscris autentic.

(4) Hotărârea se dă fără drept de apel.

(5) Când renunțarea este făcută în instanța de apel, hotărârea primei instanțe va fi anulată în totul sau în parte, în măsura renunțării.

Secțiunea a VI-a. Perimarea

Art. 248. (1) Orice cerere de chemare în judecată, contestație, apel, recurs, revizuire și orice altă cerere de reformare sau de revocare se perimă de drept, chiar împotriva incapabililor, dacă a rămas în nelucrare din vina părții timp de un an. Partea nu se socotește în vină, când actul de procedură urma să fie îndeplinit din oficiu.

(2) Termenul perimării nu curge cât timp, fără vina părții, cererea n-a ajuns încă la instanța competentă să o judece sau nu se poate fixa termen de judecată.

(3) În materie comercială termenul de perimare este de șase luni.

Art. 249. [1] Perimarea se întrerupe prin îndeplinirea unui act de procedură făcut în vederea judecării procesului de către partea care justifică un interes.

Art. 250. (1) [2] Cursul perimării este suspendat cât timp dăinuiește suspendarea judecării, pronunțată de instanță în cazurile prevăzute de art. 244, precum și în alte cazuri stabilite de lege, dacă suspendarea nu este cauzată de lipsa de stăruință a părților în judecată.

(2) În cazurile prevăzute de art. 243, cursul perimării este suspendat timp de 3 luni de la data când s-au petrecut faptele care au prilejuit suspendarea termenului de perimare, dacă aceste fapte s-au petrecut în cele din urmă 6 luni ale termenului de perimare.

[1] Art. 249 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Alin. (1) al art. 250 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(3) Perimarea se suspendă, de asemenea, pe timpul cât partea este împiedicată de a stărui în judecată din pricina unor împrejurări mai presus de voința sa.

Art. 251. În cazul când sunt mai mulți reclamanți sau pârâți împreună, cererea de perimare sau actul de procedură întrerupător de perimare al unuia folosește și celorlalți.

Art. 252. (1) [1] Perimarea se constată din oficiu sau la cererea părții interesate. Președintele instanței va cita de urgență părțile și va dispune ca grefa să întocmească o dare de seamă asupra actelor de procedură în legătură cu perimarea.

(2) Perimarea poate fi invocată și pe cale de excepție, în camera de consiliu sau în ședință publică.

(3) [2] Perimarea cererii de chemare în judecată nu poate fi ridicată pentru prima oară în instanța de apel.

Art. 253. [3] (1) Dacă instanța constată că perimarea nu a operat, pronunță o încheiere, care poate fi atacată o dată cu fondul procesului.

(2) Hotărârea care constată perimarea este supusă recursului în termen de 5 zile de la pronunțare.

Art. 254. (1) Perimarea are drept urmare că toate actele de procedură făcute în acea instanță nu-și produc efectele.

(2) Când, însă, se face o nouă cerere de chemare în judecată, părțile pot folosi dovezile administrate în cursul judecării cererii perimate, în măsura în care noua instanță socotește că nu este de trebuință refacerea lor.

Capitolul IV. Hotărârile

Secțiunea I. Dispoziții generale

Art. 255. (1) [4] Hotărârile prin care se rezolvă fondul cauzei în primă instanță se numesc „sentințe", iar hotărârile prin care se soluționează apelul, recursul, precum și recursul în interesul legii ori în anulare se numesc „decizii".

(2) [5] Toate celelalte hotărâri date de instanță în cursul judecății se numesc „încheieri".

Art. 256. (1) După sfârșitul dezbaterilor, judecătorii chibzuiesc în secret, fie în ședință, fie în camera de consiliu.

(2) După chibzuire, președintele adună părerile judecătorilor, începând cu cel mai nou în funcțiune, el pronunțându-se cel din urmă.

Art. 257. (1) Dacă majoritatea legală nu se poate întruni, pricina se

[1] Alin. (1) și (2) ale art. 252 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Alin. (3) al art. 252 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[3] Art. 253 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Alin. (1) al art. 255 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[5] Alin. (2) al art. 255 este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 471/1957.

va judeca din nou în complet de divergență, în aceeași zi sau în cel mult 5 zile.

(2) La instanțele de fond, părerile vor trebui să fie totdeauna motivate înainte de judecarea divergenței, afară de cazul când judecata se face chiar în ziua când s-a ivit divergența.

(3) Dezbaterile vor fi reluate asupra punctelor rămase în divergență; dacă, după judecarea divergenței, vor fi mai mult de două păreri, judecătorii ale căror păreri se apropie mai mult, sunt datori să se unească într-o singură părere.

(4) Judecătorii pot reveni asupra părerilor lor, care au pricinuit divergența.

(5) După judecarea punctelor rămase în divergență, completul care a judecat înainte de ivirea ei va putea continua judecarea pricinii.

(6) Dispozițiile alin. (3) se aplică prin asemănare și în cazurile în care completele de judecată sunt alcătuite în număr fără soț.

Art. 258. (1) [1] După ce s-a întrunit majoritatea, se va întocmi de îndată dispozitivul hotărârii care se semnează, sub sancțiunea nulității, de către judecători și în care se va arăta, când este cazul, opinia separată a judecătorilor aflați în minoritate.

(2) El se pronunță de președinte, în ședință, chiar în lipsa părților.

(3) După pronunțarea hotărârii nici un judecător nu poate reveni asupra părerii sale.

(4) [2] Dispozitivul hotărârii se consemnează într-un registru special, ținut de fiecare instanță.

Art. 259. [3] *Abrogat.*

Art. 260. (1) Dacă instanța nu poate hotărî de îndată, pronunțarea se va amâna pentru un termen pe care președintele îl va anunța și care nu va putea fi mai mare de 7 zile.

(2) [4] Judecătorul care a luat parte la judecată este îndreptățit să se pronunțe, chiar dacă nu mai face parte din alcătuirea instanței, afară de cazul când i-a încetat calitatea de magistrat sau este suspendat din funcție. În acest caz procesul se repune pe rol, cu citarea părților, pentru ca acestea să pună din nou concluzii în fața instanței legal constituite.

(3)-(4) [5] *Abrogate.*

Art. 261. (1) Hotărârea se dă în numele legii și va cuprinde:

1. arătarea instanței care a pronunțat-o și numele judecătorilor care au luat parte la judecată.

2. numele, domiciliul sau reședința părților, calitatea în care s-au judecat; numele mandatarilor sau reprezentanților legali și al avocaților;

---

[1] Alin. (1) al art. 258 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Alin. (4) al art. 258 a fost introdus prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 259 a fost abrogat prin D. nr. 132/1952.
[4] Alin. (2) al art. 260 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Alin. (3)-(4) ale art. 260 au fost abrogate prin L. nr. 59/1993.

3. obiectul cererii şi susţinerile în prescurtare ale părţilor cu arătarea dovezilor;

4. arătarea concluziilor procurorului;

5. motivele de fapt şi de drept care au format convingerea instanţei, cum şi cele pentru care s-au înlăturat cererile părţilor;

6. dispozitivul;

7. calea de atac şi termenul în care se poate exercita;

8.[1] arătarea că pronunţarea s-a făcut în şedinţă publică, precum şi semnăturile judecătorilor şi grefierului. Lipsa semnăturilor poate fi complinită oricând în cursul procesului.

(2)[2] În cazul în care, după pronunţare, unul dintre judecători este în imposibilitate de a semna hotărârea, preşedintele instanţei o va semna în locul său, iar dacă cel în imposibilitate să semneze este grefierul, hotărârea va fi semnată de grefierul şef, făcându-se menţiune despre cauza care a împiedicat pe judecător sau pe grefier să semneze hotărârea.

(3)[3] Hotărârea se va comunica părţilor, în copie, în cazul în care este necesar pentru curgerea termenului de exercitare a apelului sau recursului. Comunicarea se va face în termen de 7 zile de la pronunţarea hotărârii.

Art. 262. În cazurile în care judecătorii pot da termen pentru executarea hotărârii, ei vor face aceasta prin chiar hotărârea care dezleagă pricina, arătând şi motivele pentru care au încuviinţat termenul.

Art. 263. Debitorul nu va putea cere termen, nici nu va putea să se bucure de termenul ce i s-a dat, dacă bunurile lui se vând după cererea altui creditor, dacă este în stare de faliment sau de insolvabilitate îndeobşte cunoscută sau dacă prin fapta să a micşorat garanţiile ce a dat prin contract creditorului său, sau dacă nu a dat garanţiile făgăduite.

Art. 264. (1)[4] Când motivarea hotărârii nu se poate face până la data pronunţării, ea se va face în termen de cel mult 30 zile de la pronunţare. Dacă instanţa a fost alcătuită din mai mulţi magistraţi, preşedintele va putea însărcina pe unul dintre ei cu redactarea hotărârii.

(2) Părerea judecătorilor rămaşi în minoritate va trebui redactată în acelaşi timp cu hotărârea.

Art. 265. Adăugirile, ştersăturile sau schimbările în cuprinsul hotărârii vor trebui semnate de judecător, sub pedeapsă de a nu fi ţinute în seamă.

Art. 266. (1)[5] Hotărârea se va face în două exemplare originale, din care unul se ataşează la dosarul cauzei, iar

[1] Pct. 8 al alin. (1) al art. 261 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[2] Alin. (2) al art. 261 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[3] Alin. (3) al art. 261 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Alin. (1) al art. 264 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[5] Alin. (1) al art. 266 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

celălalt se va depune spre conservare, la dosarul de hotărâri al instanței.

(2) Pentru judecătorii, președintele va putea încuviința ca în locul celui de-al doilea exemplar al sentinței să se treacă într-un registru dispozitivul ei, semnat de judecătorul și grefierul care au luat parte la judecată.

(3)[1] Hotărârea se va comunica părților, în copie, în cazul când aceasta este necesară pentru curgerea termenului de exercitare a apelului sau recursului.

Art. 267. (1) După pronunțarea hotărârii, partea poate renunța în instanță la calea de atac, făcându-se arătare despre aceasta într-un proces-verbal, semnat de președinte și de grefier.

(2) Renunțările se pot face și în urmă, prin înfățișarea părții înaintea președintelui sau prin înscris autentic.

Art. 268. (1) Încheierile premergătoare vor fi date cu același număr de voturi ca și hotărârile.

(2) Judecătorii nu sunt legați prin aceste încheieri.

(3) Ei sunt legați de acele încheieri care, fără a hotărî în totul pricina, pregătesc dezlegarea ei.

(4) Orice dispoziție luată de instanță prin încheiere va fi motivată.

Art. 269. (1)[2] Hotărârile vor fi învestite cu formula executorie, după cum urmează:

„Noi, Președintele României"

(Aici urmează cuprinsul hotărârii)

"Dăm împuternicire și ordonăm agenților administrativi și ai forței publice să execute această (hotărâre); procurorilor să stăruie pentru aducerea ei la îndeplinire. Spre credință, prezenta (hotărâre) s-a semnat de . . . (Urmează semnătura președintelui și a grefierului)".

(2) Hotărârea învestită se va da numai părții care a câștigat sau reprezentantului ei.

Art. 269[1]. [3] *Abrogat.*

Secțiunea a II-a. Hotărârile parțiale

Art. 270. Dacă pârâtul recunoaște o parte din pretențiile reclamantului, instanța, la cererea acestuia, va da o hotărâre parțială în măsura recunoașterii.

Secțiunea a III-a. Hotărârile care consfințesc învoiala părților

Art. 271. (1) Părțile se pot înfățișa oricând în cursul judecății, chiar fără să fi fost citate, pentru a cere să se dea hotărâre care să consfințească învoiala lor.

(2) Dacă părțile se înfățișează la ziua fixată pentru judecată, cererea pentru darea hotărârii va putea fi primită, chiar de un singur judecător, urmând

[1] Alin. (3) al art. 266 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.
[2] Alin. (1) al art. 269 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 269[1] a fost abrogat prin L. nr. 59/1993.

ca hotărârea să fie dată de instanță în ședință.

(3) Dacă ele se înfățișează într-o altă zi, instanța va da hotărârea în camera de consiliu.

Art. 272. (1) Învoiala va fi înfățișată în scris și va alcătui dispozitivul hotărârii.

(2) [1] *Abrogat.*

Art. 273. Hotărârea care consfințește învoiala părților se dă fără drept de apel.

Secțiunea a IV-a. Cheltuielile de judecată

Art. 274. (1) Partea care cade în pretenții va fi obligată, la cerere, să plătească cheltuielile de judecată.

(2) Judecătorii nu pot micșora cheltuielile de timbru, taxe de procedură și impozit proporțional, plata experților, despăgubirea martorilor, precum și orice alte cheltuieli pe care partea care a câștigat va dovedi că le-a făcut.

(3) Judecătorii au însă dreptul să mărească sau să micșoreze onorariile avocaților, potrivit cu cele prevăzute în tabloul onorariilor minimale, ori de câte ori vor constata motivat că sunt nepotrivit de mici sau de mari, față de valoarea pricinii sau munca îndeplinită de avocat.

Art. 275. Pârâtul care a recunoscut la prima zi de înfățișare pretențiile reclamantului nu va putea fi obligat la plata cheltuielilor de judecată, afară numai dacă a fost pus în întârziere înainte de chemarea în judecată.

Art. 276. Când pretențiile fiecărei părți au fost încuviințate numai în parte, instanța va aprecia în ce măsură fiecare din ele poate fi obligată la plata cheltuielilor de judecată, putând face compensarea lor.

Art. 277. Dacă sunt mai mulți reclamanți sau mai mulți pârâți, ei vor fi obligați să plătească cheltuielile de judecată în mod egal, proporțional sau solidar, potrivit cu interesul ce are fiecare sau după felul raportului de drept dintre ei.

Secțiunea a V-a. Execuția vremelnică

Art. 278. Hotărârile primei instanțe sunt executorii de drept când au ca obiect:

1. [2] plata salariilor sau a altor drepturi izvorâte din raporturile juridice de muncă, precum și a sumelor cuvenite, potrivit legii, șomerilor;

2. despăgubiri pentru accidente de muncă;

3. rente ori sume datorate cu titlu de obligație de întreținere sau alocație pentru copii, precum și pensii acordate în cadrul asigurărilor sociale;

3[1]. [3] despăgubiri în caz de moarte sau vătămare a integrității corporale

[1] Alin. (2) al art. 272 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Pct. 1 și 3 ale art. 278 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Pct. 3[1] al art. 278 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

ori sănătății, dacă despăgubirile s-au acordat sub formă de prestații băneşti periodice;

4. reparații grabnice;

5. punerea sau ridicarea peceților ori facerea inventarului;

6. pricini privitoare la posesiune, numai în ce priveşte posesiunea;

7. în cazul prevăzut de art. 270;

8. în orice alte cazuri în care legea prevede că hotărârea este executorie.

Art. 279. (1) Instanța poate încuviința execuția vremelnică a hotărârilor privitoare la bunuri ori de câte ori va găsi de cuviință că măsura este de trebuință față cu temeinicia vădită a dreptului, cu starea de insolvabilitate a debitorului sau că există primejdie vădită în întârziere; în acest caz instanța va putea obliga la darea unei cauțiuni.

(2) Execuția vremelnică nu se poate încuviința:

1. [1] în materie de strămutare de hotare, desființare de construcții, plantații sau a oricăror lucrări având o aşezare fixă;

2. când prin hotărâre se dispune întabularea unui drept sau radierea lui din cartea funciară.

(3) Cererea de executare vremelnică se va putea face şi verbal în instanță până la încheierea dezbaterilor.

(4) Dacă cererea a fost respinsă de prima instanță, ea poate fi făcută din nou în apel.

Art. 280. (1) Cererea pentru suspendarea executării vremelnice se va putea face fie o dată cu apelul, fie deosebit în tot cursul instanței de apel.

(2) Cererea se va depune la prima instanță sau instanța de apel, în care caz se va alătura în copie legalizată dispozitivul hotărârii.

(3) [2] Cererea de suspendare se va judeca de instanța de apel. Dispozițiile art. 403 alin. (3) sunt aplicabile.

(4) Suspendarea va putea fi încuviințată numai cu dare de cauțiune, al cărei cuantum îl va fixa instanța.

(5) Până la dezlegarea cererii de suspendare, aceasta va putea fi încuviințată vremelnic, prin ordonanță preşedințială, chiar înainte de sosirea dosarului, cu respectarea cerinței prevăzute la alin. (4).

Secțiunea a VI-a. Îndreptarea, lămurirea şi completarea hotărârii

Art. 281. [3] (1) Erorile sau omisiunile cu privire la numele, calitatea şi susținerile părților sau cele de calcul, precum şi orice alte erori materiale din hotărâri sau încheieri pot fi îndreptate din oficiu sau la cerere.

(2) Instanța se pronunță prin încheiere dată în camera de consiliu.

[1] Pct. 1 al alin. (2) al art. 279 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[2] Alin. (3)-(5) ale art. 280 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 281 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Părțile vor fi citate numai dacă instanța socotește că este necesar să dea anumite lămuriri.

(3) În cazul hotărârilor, îndreptarea se va face în ambele exemplare ale hotărârii.

Art. 281¹. [1] (1) În cazul în care sunt necesare lămuriri cu privire la înțelesul, întinderea sau aplicarea dispozitivului hotărârii ori acesta cuprinde dispoziții potrivnice, părțile pot cere instanței care a pronunțat hotărârea să lămurească dispozitivul sau să înlăture dispozițiile potrivnice. Cererea poate fi formulată în termenul prevăzut de lege pentru declararea, după caz, a apelului sau recursului împotriva acelei hotărâri.

(2) Instanța va rezolva cererea de urgență, prin încheiere dată în camera de consiliu, cu citarea părților.

(3) Încheierea se va atașa la hotărâre, atât în dosarul cauzei, cât și în dosarul de hotărâri al instanței.

Art. 281². [2] (1) Dacă prin hotărârea dată instanța a omis să se pronunțe asupra unui capăt de cerere principal sau accesoriu ori asupra unei cereri conexe sau incidentale, se poate cere completarea hotărârii în același termen în care se poate declara, după caz, apel sau recurs împotriva acelei hotărâri, iar în cazul hotărârilor date în fond după casarea cu reținere, în termen de 15 zile de la pronunțare.

(2) Cererea se soluționează de urgență, cu citarea părților, prin hotărâre separată. Prevederile art. 281¹ alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

(3) Dispozițiile prezentului articol se aplică și în cazul când instanța a omis să se pronunțe asupra cererilor martorilor, experților, traducătorilor, interpreților sau apărătorilor, cu privire la drepturile lor.

Art. 281³. [3] (1) Încheierile pronunțate în temeiul art. 281 și art. 281¹, precum și hotărârea pronunțată potrivit art. 281², sunt supuse acelorași căi de atac ca și hotărârile în legătură cu care s-a solicitat, după caz, îndreptarea, lămurirea sau înlăturarea dispozițiilor potrivnice ori completarea.

(2) Părțile nu pot fi obligate la plata cheltuielilor legate de îndreptarea, lămurirea sau completarea hotărârii.

---

[1] Art. 281¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 281² este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 281³ este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Titlul IV. Apelul [1]

Capitolul I. Termenul şi formele apelului [2]

Art. 282. (1) [3] Hotărârile date în primă instanţă de judecătorie şi tribunal sunt supuse apelului la curtea de apel, dacă prin lege nu se prevede altfel.

(2) [4] Împotriva încheierilor premergătoare nu se poate face apel decât o dată cu fondul, în afară de cazul când prin ele s-a întrerupt cursul judecăţii.

(3) Apelul împotriva hotărârii se socoteşte făcut şi împotriva încheierilor premergătoare.

Art. 282[1]. [5](1) [6] Nu sunt supuse apelului hotărârile judecătoreşti date în primă instanţă în cererile introduse pe cale principală privind pensii de întreţinere, litigii al căror obiect are o valoare de până la 1 miliard lei inclusiv, atât în materie civilă, cât şi în materie comercială, acţiunile posesorii, cele referitoare la înregistrările în registrele de stare civilă, luarea măsurilor asigurătorii, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) Hotărârile instanţelor judecătoreşti prin care se soluţionează plângerile împotriva hotărârilor autorităţilor administraţiei publice cu activitate jurisdicţională şi ale altor organe cu astfel de activitate nu sunt supuse apelului, dacă legea nu prevede altfel.

Art. 283. Partea care a renunţat expres la apel cu privire la o hotărâre nu mai are dreptul de a face apel.

---

[1] Titlul IV „Apelul" este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Potrivit art. I pct. 93 din O.U.G. nr. 138/2000, Secţiunea I – „Termenul şi formele apelului" – din Capitolul I al Titlului IV devine "Capitolul I – Termenul şi formele apelului" din Titlul IV.

[3] Alin. (1) al art. 282 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 7 din O.U.G. nr. 58/2003 (modificat, în urma aprobării, prin art. I pct. 3 din L. nr. 195/2004). Anterior L. nr. 195/2004, alin. (1) al art. 282 avea următorul conţinut *„(1) Hotărârile date în primă instanţă de judecătorie şi tribunal sunt supuse apelului la curtea de apel"*, iar anterior O.U.G. nr. 58/2003 alin. (1) al art. 282 prevedea: *„(1) Hotărârile date în primă instanţă de judecătorie sunt supuse apelului la tribunal, iar hotărârile date în primă instanţă de către tribunal sunt supuse apelului la curtea de apel."*

[4] Alin. (2) al art. 282 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[5] Art. 282[1] a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[6] Alin. (1) al art. 282[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 7[1] din O.U.G. nr. 58/2003 (introdus, în urma aprobării, prin art. I pct. 4 din L. nr. 195/2004). Anterior L. nr. 195/2004, alin. (1) al art. 282[1] avea următorul conţinut: *„Nu sunt supuse apelului hotărârile judecătoreşti date în primă instanţă în cererile introduse pe cale principală privind pensii de întreţinere, obligaţii de plată a unei sume de bani sau de predare a unui bun mobil, în valoare de până la 200 milioane lei inclusiv, acţiunile posesorii, cele referitoare la înregistrările în registrele de stare civilă, luarea măsurilor asigurătorii, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege"*

Art. 284. (1) Termenul de apel este de 15 zile de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu dispune altfel.

(2) Termenul de apel curge chiar dacă comunicarea hotărârii a fost făcută o dată cu somația de executare.

(3) Dacă o parte face apel înainte de comunicarea hotărârii, aceasta se socotește comunicată la data depunerii cererii de apel.

(4) Pentru procuror termenul de apel curge de la pronunțarea hotărârii, în afară de cazurile în care procurorul a participat la judecarea cauzei, când termenul curge de la comunicarea hotărârii.

(5) [1] Apelul declarat în termen suspendă executarea hotărârii de primă instanță, cu excepția cazurilor anume prevăzute de lege.

Art. 285. (1) Termenul de apel se întrerupe prin moartea părții care are interes să facă apel. În acest caz se face din nou o singură comunicare a hotărârii, la cel din urmă domiciliu al părții, pe numele moștenirii, fără să se arate numele și calitatea fiecărui moștenitor.

(2) Termenul de apel va începe să curgă din nou de la data comunicării prevăzute la alin. (1). Pentru moștenitorii incapabili, cei cu capacitate restrânsă sau dispăruți ori în caz de moștenire vacantă, termenul va curge din ziua în care se va numi tutorele, curatorul sau administratorul provizoriu.

(3) Apelul nu constituie prin el însuși un act de acceptare a moștenirii.

Art. 286. Termenul de apel se întrerupe și prin moartea mandatarului căruia i s-a făcut comunicarea. În acest caz se va face o nouă comunicare părții, la domiciliul ei, iar termenul de apel va începe să curgă din nou de la această dată.

Art. 287. (1) Cererea de apel va cuprinde:

1. [2] numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul fiscal și contul bancar. Dacă apelantul locuiește în străinătate, va arăta și domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul;

2. arătarea hotărârii care se atacă;

3. motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul;

4. dovezile invocate în susținerea apelului;

5. semnătura.

(2) Cerințele de la pct. 2 și 5 sunt prevăzute sub sancțiunea nulității, iar cele de la pct. 3 și 4, sub sancțiunea decăderii. Aceste cerințe pot fi împlinite până cel mai târziu la prima zi de înfățișare, iar lipsa semnăturii, în condițiile prevăzute de art. 133 alin. (2).

(3) Când dovezile propuse sunt martori sau înscrisuri nearătate la prima instanță, se vor aplica în mod corespunzător dispozițiile art. 112 pct. 5.

[1] Alin. (5) al art. 284 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Pct. 1 al alin. (1) al art. 287 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

Art. 288. (1) La cererea de apel se vor alătura atâtea copii câți intimați sunt.

(2) Apelul se depune la instanța a cărei hotărâre se atacă, sub sancțiunea nulității.

(3) Președintele va înainta instanței de apel dosarul, împreună cu apelurile făcute, numai după împlinirea termenului de apel pentru toate părțile.

(4) Cu toate acestea, apelul va fi trimis de îndată dacă s-a făcut cerere pentru suspendarea executării hotărârii primei instanțe.

Art. 289. (1) [1] Președintele instanței de apel, îndată ce primește dosarul, va fixa termen de înfățișare, potrivit dispozițiilor art. 114[1], și va dispune citarea părților.

(2) Totodată, președintele va dispune să se comunice intimatului, o dată cu citația, o copie de pe cererea și de pe motivele de apel, împreună cu copiile certificate de pe înscrisurile alăturate și care nu au fost înfățișate la prima instanță, punându-i-se în vedere obligația de a depune la dosar întâmpinare, cu cel puțin 5 zile înainte de termenul stabilit pentru judecată.

(3) Dispozițiile art. 113 alin. (2) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(4) Apelurile făcute împotriva aceleiași hotărâri vor fi repartizate la o singură secție a instanței de apel.

Art. 290. Când apelurile făcute împotriva aceleiași hotărâri au fost repartizate la secții deosebite, președintele ultimei secții învestite va dispune trimiterea apelului la secția cea dintâi învestită.

Art. 291. (1) [2] În cazul când intimatul nu a primit, în termenul prevăzut de art. 114[1], comunicarea motivelor de apel și a dovezilor invocate, va putea cere, la prima zi de înfățișare, un termen înăuntrul căruia să depună la dosar întâmpinare.

(2) [3] Dacă intimatul lipsește la prima zi de înfățișare și instanța constată că motivele de apel nu au fost comunicate, va dispune amânarea cauzei și efectuarea comunicării, iar dacă motivele nu au fost comunicate în termen, instanța va dispune amânarea cauzei cu îndeplinirea cerințelor art. 114[1] alin. (3) sau (4), după caz.

Art. 292. [4] (1) Părțile nu se vor putea folosi înaintea instanței de apel de alte motive, mijloace de apărare și dovezi, decât de cele invocate la prima instanță sau arătate în motivarea apelului ori în întâmpinare. Instanța de apel poate încuviința și administrarea probelor a căror necesitate rezultă din dezbateri.

(2) În cazul în care apelul nu se motivează ori motivarea apelului sau întâmpinarea nu cuprind motive, mijloace de apărare sau dovezi noi, instanța de apel se va pronunța, în fond, numai pe baza celor invocate la prima instanță.

---

[1] Alin. (1)-(2) ale art. 289 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Alin. (1) al art. 291 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Alin. (2) al art. 291 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[4] Art. 292 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 293. [1] (1) Intimatul este în drept, chiar după împlinirea termenului de apel, să adere la apelul făcut de partea potrivnică, printr-o cerere proprie, care să tindă la schimbarea hotărârii primei instanțe. Cererea se poate face până la prima zi de înfățișare.

(2) Dacă apelantul principal își retrage apelul sau dacă acesta este respins ca tardiv, ca inadmisibil ori pentru alte motive care nu implică cercetarea fondului, aderarea la apel prevăzută la alin. (1) rămâne fără efecte. Cu toate acestea, dacă aderarea s-a făcut înăuntrul termenului de apel, ea se consideră apel principal.

Art. 293[1]. [2] În caz de coparticipare procesuală, precum și atunci când la prima instanță au intervenit terțe persoane în proces, intimatul este în drept, chiar după împlinirea termenului de apel, să declare apel împotriva altui intimat sau unei persoane care a figurat în primă instanță și care nu este parte în apelul principal, dacă acesta din urmă ar fi de natură să producă consecințe asupra situației sale juridice în proces. Dispozițiile art. 293 se aplică în mod corespunzător.

Capitolul II. Judecarea apelului [3]

Art. 294. (1) În apel nu se poate schimba calitatea părților, cauza sau obiectul cererii de chemare în judecată și nici nu se pot face alte cereri noi. Excepțiile de procedură și alte asemenea mijloace de apărare nu sunt considerate cereri noi.

(2) Se vor putea cere însă dobânzi, rate, venituri ajunse la termen și orice alte despăgubiri ivite după darea hotărârii primei instanțe. De asemenea, se va putea solicita compensația legală.

Art. 295. [4] (1) Instanța de apel va verifica, în limitele cererii de apel, stabilirea situației de fapt și aplicarea legii de către prima instanță. Motivele de ordine publică pot fi invocate și din oficiu.

(2) Instanța va putea încuviința refacerea sau completarea probelor administrate la prima instanță, precum și administrarea probelor noi propuse în condițiile art. 292, dacă consideră că sunt necesare pentru soluționarea cauzei.

Art. 296. [5] Instanța de apel poate păstra ori schimba, în tot sau în parte, hotărârea atacată. Apelantului nu i se poate însă crea în propria cale de atac o situație mai grea decât aceea din hotărârea atacată, în afară de cazul în care el consimte la aceasta ori sunt aplicabile dispozițiile art. 293 sau 293[1].

---

[1] Art. 293 a fost reintrodus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 293[1] a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Potrivit art. I pct. 101 din O.U.G. nr. 138/2000, Secțiunea II – „Judecarea apelului" din Capitolul I al Titlului IV devine „Capitolul II Judecarea apelului" din Titlul IV.

[4] Art. 295 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[5] Art. 296 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

Art. 297. (1) [1] În cazul în care prima instanță a respins sau a anulat cererea de chemare în judecată fără a intra în cercetarea fondului și instanța de apel, găsind apelul întemeiat, a anulat hotărârea apelată, va evoca fondul și va judeca procesul, pronunțând o hotărâre definitivă.

(2) [2] Dacă prima instanță s-a declarat competentă și instanța de apel stabilește că a fost necompetentă, anulând hotărârea atacată, va trimite cauza spre judecare instanței competente sau altui organ cu activitate jurisdicțională competent, afară de cazul când constată propria să competență. În acest caz, precum și atunci când există vreun alt motiv de nulitate, iar prima instanță a judecat în fond, instanța de apel, anulând în tot sau în parte procedura urmată și hotărârea pronunțată, va reține procesul spre judecare.

Art. 298. [3] Dispozițiile de procedură privind judecata în primă instanță se aplică și în instanța de apel, în măsura în care nu sunt potrivnice celor cuprinse în prezentul titlu.

Titlul V. Căile extraordinare de atac

Capitolul I. Recursul [4]

Secțiunea I. Termenul și formele recursului

Art. 299. (1) [5] Hotărârile date fără drept de apel, cele date în apel, precum și, în condițiile prevăzute de lege, hotărârile altor organe cu activitate jurisdicțională sunt supuse recursului. Dispozițiile la art. 282 alin. (2) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) [6] Recursul se soluționează de către Înalta Curte de Casație și Justiție, dacă prin lege nu se prevede altfel.

(3) În situațiile în care, potrivit dispozițiilor prezentului cod sau ale legii speciale, încheierile sau alte hotărâri pronunțate de instanțele judecătorești sunt supuse numai recursului, judecarea acestei căi de atac este de competența instanței imediat superioare celei care a pronunțat hotărârea în cauză sau, după caz, de competența instanței expres prevăzute de lege.

---

[1] Alin. (1) al art. 297 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[2] Alin. (2) al art. 297 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 298 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Potrivit art. I pct. 106 din O.U.G. nr. 138/2000, Capitolul II – „Recursul" - al Titlului IV – „Căile ordinare de atac" - din Cartea II va deveni „Capitolul I - Recursul" al Titlului V – „Căile extraordinare de atac", din Cartea II.

[5] Alin. (1) al art. 299 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[6] Alin. (2) și (3) ale art. 299 au fost introduse prin art. I, pct. 8 din O.U.G. nr. 58/2003 (modificat, în urma aprobării, prin art. I pct. 5 din L. nr. 195/2004). Anterior aprobării, O.U.G. nr. 58/2003 a introdus la art. 299 doar alin. (2) având următorul conținut: *„Recursul se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție, dacă prin lege nu se prevede altfel"*.

Art. 300. (1) [1] Recursul suspendă executarea hotărârii numai în cauzele privitoare la strămutarea de hotare, desființarea de construcții, plantații sau a oricăror lucrări având o așezare fixă, precum și în cazurile anume prevăzute de lege.

(2) La cerere, instanța sesizată cu judecarea recursului poate dispune, motivat, suspendarea executării hotărârii recurate și în alte cazuri decât cele la care se referă alin. (1).

(3) [2] Suspendarea la cerere a executării hotărârii poate fi acordată numai după depunerea unei cauțiuni ce se va stabili, prin încheiere, cu ascultarea părților în camera de consiliu, scop în care acestea vor fi citate în termen scurt, chiar înainte de primul termen de judecată, dacă este cazul. Dispozițiile art. 403 alin. (3) și (4) se aplică în mod corespunzător.

(4) [3] *Abrogat.*

(5) Pentru motive temeinice, instanța poate reveni asupra suspendării acordate, dispozițiile alin. (3) aplicându-se în mod corespunzător. Cauțiunea se eliberează recurentului de îndată, dacă intimatul declară în mod expres că nu urmărește obligarea recurentului la despăgubiri pentru prejudiciile cauzate în urma exercitării recursului.

Art. 301. [4] Termenul de recurs este de 15 zile de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu dispune altfel. Dispozițiile art. 284 alin. (2)-(4) se aplică în mod corespunzător.

Art. 302. Recursul se depune la instanța a cărei hotărâre se atacă, sub sancțiunea nulității.

Art. 302[1]. [5] Cererea de recurs va cuprinde, sub sancțiunea nulității, următoarele mențiuni:

a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după

---

[1] Alin. (1) și (2) ale art. 300 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin L. nr. 59/1993.

[2] Alin. (3) și (5) ale art. 300 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Alin. (4) al art. 300 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Art. 301 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[5] Art. 302[1] a fost introdus prin art. I pct. 9 din O.U.G. nr. 58/2003 (modificat, în urma aprobării, prin art. I pct. 6 din L. nr. 195/2004). Anterior L. nr. 195/2004, art. 302[1] avea următorul conținut: *„Cererea de recurs va cuprinde următoarele mențiuni:*

1. numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul unic de înregistrare sau, după caz, codul fiscal și contul bancar. Dacă recurentul locuiește în străinătate, va arăta și domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul;

2. indicarea hotărârii care se atacă;

3. motivele de legalitate pe care se întemeiază recursul și dezvoltarea lor sau, după caz, mențiunea că motivele vor fi depuse printr-un memoriu separat;

4. semnătura

caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul unic de înregistrare sau, după caz, codul fiscal și contul bancar. Dacă recurentul locuiește în străinătate, va arăta și domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul;

b) indicarea hotărârii care se atacă;

c) motivele de nelegalitate pe care se întemeiază recursul și dezvoltarea lor sau, după caz, mențiunea că motivele vor fi depuse printr-un memoriu separat;

d) semnătura.

La cererea de recurs se va atașa dovada achitării taxei de timbru, conform legii.

Art. 303. (1) Recursul se va motiva prin însăși cererea de recurs sau înăuntrul termenului de recurs.

(2) Termenul pentru depunerea motivelor se socotește de la comunicarea hotărârii, chiar dacă recursul s-a făcut mai înainte.

(3) [1] *Abrogat.*

(4) În cazurile în care Ministerul Public a participat în proces, se va depune o copie de pe motivele de casare pentru procuror.

(5) Președintele instanței, care primește cererea de recurs, va putea să o înapoieze părții prezente, dacă nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege, pentru a fi refăcută, prelungind termenul de recurs cu 5 zile.

(6) După împlinirea termenului de recurs pentru toate părțile, instanța a cărei hotărâre este recurată va înainta instanței de recurs dosarul împreună cu dovezile de îndeplinire a procedurii de comunicare a hotărârii.

Art. 304. [2] Modificarea sau casarea unor hotărâri se poate cere în următoarele situații, numai pentru motive de nelegalitate. [3]

1. când instanța nu a fost alcătuită potrivit dispozițiilor legale;

2. când hotărârea s-a dat de alți judecători decât cei care au luat parte la dezbaterea în fond a pricinii;

3. când hotărârea s-a dat cu încălcarea competenței altei instanțe;

4. când instanța a depășit atribuțiile puterii judecătorești;

5. când, prin hotărârea dată, instanța a încălcat formele de procedură prevăzute sub sancțiunea nulității de art. 105 alin. (2);

6. dacă instanța a acordat mai mult decât s-a cerut, ori ceea ce nu s-a cerut;

7. când hotărârea nu cuprinde motivele pe care se sprijină sau când cu-

[1] Alin. (3) al art. 303 a fost abrogat prin art. I, pct. 10 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior abrogării, alin. (3) avea următorul conținut: *„(3) Cererea de recurs va cuprinde arătarea motivelor de casare și dezvoltarea lor."*

[2] Art. 304 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Partea introductivă a art. 304 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. I pct. 10^1 din O.U.G. nr. 58/2003 (introdus, în urma aprobării, prin art. I pct. 7 din L. nr. 195/2004). Anterior acestei modificări, partea introductivă a art. 304 avea următorul conținut: *„Modificarea sau casarea unei hotărâri se poate cere: [...]"*.

prinde motive contradictorii ori străine de natura pricinii;

8. când instanța, interpretând greșit actul juridic dedus judecății, a schimbat natura ori înțelesul lămurit și vădit neîndoielnic al acestuia;

9. când hotărârea pronunțată este lipsită de temei legal ori a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a legii;

10. când instanța nu s-a pronunțat asupra unui mijloc de apărare sau asupra unei dovezi administrate, care erau hotărâtoare pentru dezlegarea pricinii;

11. [1] *abrogat.*

Art. 304¹. Recursul declarat împotriva unei hotărâri care, potrivit legii, nu poate fi atacată cu apel nu este limitat la motivele de casare prevăzute în art. 304, instanța putând să examineze cauza sub toate aspectele.

Art. 305. [2] În instanța de recurs nu se pot produce probe noi, cu excepția înscrisurilor, care pot fi depuse până la închiderea dezbaterilor.

Art. 306. (1) Recursul este nul dacă nu a fost motivat în termenul legal, cu excepția cazurilor prevăzute în alin. (2).

(2) Motivele de ordine publică pot fi invocate și din oficiu de instanța de recurs, care însă este obligată să le pună în dezbaterea părților.

(3) Indicarea greșită a motivelor de recurs nu atrage nulitatea recursului dacă dezvoltarea acestora face posibilă încadrarea lor într-unul din motivele prevăzute de art. 304.

Art. 307. [3] *Abrogat.*

Art. 308. [4] (1) Președintele instanței, după ce va constata că procedura

[1] Pct. 11 al art. 304 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 305 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 10² din O.U.G. nr. 58/2003 (introdus, în urma aprobării, prin art. I pct. 7 din L. nr. 195/2004). Anterior acestei modificări, art. 305 avea următorul conținut: *„În instanța de recurs nu se pot produce probe noi, cu excepția înscrisurilor".*

[3] Art. 307 a fost abrogat prin L. nr. 59/1993.

[4] Art. 308 este reprodus în forma anterioară modificării prin art. I pct. 11 din O.U.G. nr. 58/2003 deoarece, în urma aprobării ordonanței, pct. 11 al acesteia a fost abrogat prin art. I pct. 8 din L. nr. 195/2004. Art. 308, în urma modificării aduse prin O.U.G. nr. 58/2003 și anterior L. nr. 195/2004, avea următorul conținut: *„(1) Președintele instanței sau președintele secției, primind cererea de recurs și dosarul, stabilește un complet format din 3 judecători, care va decide asupra admisibilității în principiu a recursului.*

(2) Președintele instanței sau președintele secției poate desemna un judecător care întocmește raportul asupra admisibilității în principiu a recursului. La Curtea Supremă de Justiție raportul poate fi întocmit și de către un magistrat-asistent.

(3) Raportorul va verifica dacă recursul îndeplinește cerințele de formă, dacă motivele invocate se încadrează în cele prevăzute de art. 304 și va arăta poziția jurisprudenței și a doctrinei în problemele de drept vizând dezlegarea dată prin hotărârea atacată.

(4) În cazul în care completul este în unanimitate de acord că recursul nu îndeplinește cerințele de formă sau că motivele de recurs invocate și dezvoltarea lor nu se încadrează în cele prevăzute de art. 304, anulează sau, după caz, respinge recursul printr-o decizie motivată.

de comunicare a hotărârii a fost îndeplinită, va fixa termen de judecată şi va dispune citarea părţilor şi comunicarea motivelor de recurs.

(2) Intimatul este obligat să depună întâmpinare cu cel puţin 5 zile înainte de termenul de judecată.

(3) După fixarea termenului de judecată, preşedintele completului va întocmi un raport asupra recursului sau va desemna un alt membru al completului în acest scop. La Curtea Supremă de Justiţie, raportul poate fi întocmit şi de un magistrat asistent.

(4) Raportorul va verifica dacă recursul îndeplineşte cerinţele de formă, dacă motivele invocate se încadrează în cele prevăzute de art. 304 şi va arăta poziţia jurisprudenţei şi a doctrinei în problemele de drept vizând dezlegarea dată prin hotărârea atacată.

(5) Raportul va trebui depus la dosar cu cel puţin 5 zile înainte de ziua înfăţişării.

Secţiunea a II-a. Judecarea recursului şi efectele casării

Art. 309. (1) [1] Preşedintele va da cuvântul părţilor după citirea raportului.

(2) Procurorul vorbeşte cel din urmă, afară de cazul când este parte principală sau recurent.

Art. 310. Dacă nu se dovedeşte, la prima zi de înfăţişare, că recursul a fost depus peste termen sau dacă această dovadă nu reiese din dosar, el se va socoti făcut în termen.

Art. 311. (1) Hotărârea casată nu are nici o putere.

(2) Actele de executare sau de asigurare făcute în puterea unei asemenea hotărâri sunt desfiinţate de drept, dacă instanţa de recurs nu dispune altfel.

Art. 312. [2] (1) Instanţa poate admite recursul, îl poate respinge sau anula ori poate constata perimarea lui.

---

pronunţată fără citarea părţilor, care nu este supusă nici unei căi de atac. Decizia se comunică recurentului.

(5) Dacă se apreciază că recursul îndeplineşte cerinţele de formă şi că motivele invocate şi dezvoltarea lor se încadrează în cele prevăzute în art. 304, precum şi dacă nu s-a întrunit unanimitatea prevăzută la alin. (4), se pronunţă, fără citarea părţilor, o încheiere de admitere în principiu a recursului. Prin aceeaşi încheiere se fixează termen de judecată în şedinţă publică, dispunându-se citarea părţilor şi comunicarea motivelor de recurs intimatului, căruia i se va pune în vedere obligaţia de a depune întâmpinarea cu cel puţin 5 zile înainte de termenul de judecată".

[1] Alin. (1) al art. 309 este reprodus în forma anterioară modificării prin art. I pct. 12 din O.U.G. nr. 58/2003 deoarece, în urma aprobării ordonanţei, pct. 12 al acesteia a fost abrogat prin art. I pct. 9 din L. nr. 195/2004. Alin. (1) al art. 309, în urma modificării aduse prin O.U.G. nr. 58/2003 şi anterior L. nr. 195/2004, avea următorul conţinut: *„(1) Preşedintele va da mai întâi cuvântul recurentului, iar apoi intimatului".*

[2] Art. 312 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) În caz de admitere a recursului, hotărârea atacată poate fi modificată sau casată, în tot sau în parte.

(3) [1] Modificarea hotărârii atacate se pronunță pentru motivele prevăzute de art. 304 pct. 6, 7, 8, 9 și 10, iar casarea, pentru cele prevăzute de art. 304 pct. 1, 2, 3, 4 și 5, precum și în toate cazurile în care instanța a cărei hotărâre este recurată a soluționat procesul fără a intra în cercetarea fondului sau modificarea hotărârii nu este posibilă, fiind necesară administrarea de probe noi. Dacă sunt găsite întemeiate mai multe motive, dintre care unele atrag modificarea, iar altele casarea, instanța de recurs va casa în întregime hotărârea atacată pentru a se asigura o judecată unitară.

(4) În caz de casare, curțile de apel și tribunalele vor rejudeca pricina în fond, fie la termenul când a avut loc admiterea recursului, situație în care se pronunță o singură decizie, fie la un alt termen stabilit în acest scop.

(5) Cu toate acestea, în cazul în care instanța a cărei hotărâre este recurată a soluționat procesul fără a intra în cercetarea fondului ori judecata s-a făcut în lipsa părții care nu a fost regulat citată atât la administrarea probelor, cât și la dezbaterea fondului, instanța de recurs, după casare, trimite cauza spre rejudecare instanței care a pronunțat hotărârea casată sau altei instanțe de același grad.

(6) În caz de casare a hotărârii atacate pentru motivul prevăzut de art. 304 pct. 3, instanța va trimite dosarul spre judecare instanței judecătorești competente sau organului cu activitate jurisdicțională competent, potrivit legii, iar pentru motivul prevăzut de art. 304 pct. 4 va respinge cererea ca inadmisibilă.

(7) Dacă instanța de recurs constată că ea însăși era competentă să soluționeze pricina în primă instanță sau în apel, va casa hotărârea recurată și va soluționa cauza potrivit competenței sale.

Art. 313. Curtea Supremă de Justiție, în caz de casare, trimite cauza spre o nouă judecată instanței care a pronunțat hotărârea casată ori, atunci când interesele bunei administrări a justiției o cer, altei instanțe de același grad, cu excepția cazului casării pentru lipsă de competență, când trimite cauza instanței competente sau altui organ cu activitate jurisdicțională competent potrivit legii.

Art. 314. Curtea Supremă de Justiție hotărăște asupra fondului pricinii în toate cazurile în care casează hotărârea atacată numai în scopul aplicării corecte a legii la împrejurări de fapt ce au fost deplin stabilite.

---

[1] Alin. (3) al art. 312 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I, pct. 13 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior acestei modificări, alin. (3) avea următorul conținut: *„(3) Modificarea hotărârii atacate se pronunță pentru motivele prevăzute de art. 304 pct. 6, 7, 8, 9 și 10, iar casarea pentru cele prevăzute de art. 304 pct. 1, 2, 3, 4 și 5. Dacă sunt găsite întemeiate mai multe motive dintre care unele atrag modificarea, iar altele casarea, instanța de recurs va casa în întregime hotărârea atacată pentru a se asigura o judecată unitară."*

Art. 315. (1) [1] În caz de casare, hotărârile instanței de recurs asupra problemelor de drept dezlegate, precum și asupra necesității administrării unor probe sunt obligatorii pentru judecătorii fondului.

(2) Când hotărârea a fost casată pentru nerespectarea formelor procedurale, judecata va reîncepe de la actul anulat.

(3) După casare, instanța de fond va judeca din nou, ținând seama de toate motivele invocate înaintea instanței a cărei hotărâre a fost casată.

(4) [2] La judecarea recursului, precum și la rejudecarea procesului după casarea hotărârii de către instanța de recurs, dispozițiile art. 296 sunt aplicabile în mod corespunzător.

Art. 316. Dispozițiile de procedură privind judecata în apel se aplică și în instanța de recurs, în măsura în care nu sunt potrivnice celor cuprinse în acest capitol.

Capitolul I[1]. Contestația în anulare [3]

Art. 317. (1) [4] Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu contestație în anulare, pentru motivele arătate mai jos, numai dacă aceste motive nu au putut fi invocate pe calea apelului sau recursului:

1. când procedura de chemare a părții, pentru ziua când s-a judecat pricina, nu a fost îndeplinită potrivit cu cerințele legii;

2. când hotărârea a fost dată de judecători cu călcarea dispozițiilor de ordine publică privitoare la competență.

(2) Cu toate acestea, contestația poate fi primită pentru motivele mai sus arătate, în cazul când aceste motive au fost invocate prin cererea de recurs, dar instanța le-a respins pentru că aveau nevoie de verificări de fapt sau dacă recursul a fost respins fără ca el să fi fost judecat în fond.

Art. 318. (1) [5] Hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație, când dezlegarea dată este rezultatul unei greșeli materiale sau când instanța, respingând recursul sau admițându-l numai în parte, a omis din greșeală să cerceteze vreunul dintre motivele de modificare sau de casare.

(2) [6] *Abrogat.*

---

[1] Alin. (1) al art. 315 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Alin. (4) al art. 315 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Potrivit art. I pct. 119 din O.U.G. nr. 138/2000, Capitolul I - „Contestația în anulare" din Titlul V - „Căile extraordinare de atac" - al Cărții II devine „ Capitolul I[1] - Contestația în anulare" al Titlului V al Cărții II.

[4] Alin. (1) al art. 317 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[5] Alin. (1) al art. 318 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[6] Alin. (2) al art. 318 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 319. (1) Contestația se introduce la instanța a cărei hotărâre se atacă.

(2) [1] Contestația se poate face înainte de începerea executării și în tot timpul ei, până la săvârșirea ultimului act de executare. Împotriva hotărârilor irevocabile care nu se aduc la îndeplinire pe cale de executare silită, contestația poate fi introdusă în termen de 15 zile de la data când contestatorul a luat cunoștință de hotărâre, dar nu mai târziu de un an de la data când hotărârea a rămas irevocabilă.

Art. 319[1]. [2] Instanța poate suspenda executarea hotărârii a cărei anulare se cere, sub condiția dării unei cauțiuni. Dispozițiile art. 403 alin. (3) și (4) se aplică în mod corespunzător.

Art. 320. (1) Contestația se judecă de urgență și cu precădere.

(2) [3] Întâmpinarea este obligatorie și se depune la dosar cu cel puțin 5 zile înaintea termenului de judecată.

(3) Hotărârea dată în contestație este supusă aceleași căi de atac ca și hotărârea atacată.

Art. 321. Nu se poate face o nouă contestație pentru motive ce au existat la data celei dintâi.

Capitolul II. Revizuirea hotărârilor

Art. 322. [4] Revizuirea unei hotărâri rămase definitive în instanță de apel sau prin neapelare, precum și a unei hotărâri dată de o instanță de recurs atunci când evocă fondul, se poate cere în următoarele cazuri:

1. dacă dispozitivul hotărârii cuprinde dispoziții potrivnice ce nu se pot aduce la îndeplinire;

2. dacă s-a pronunțat asupra unor lucruri care nu s-au cerut sau nu s-a pronunțat asupra unui lucru cerut, ori s-a dat mai mult decât s-a cerut;

3. dacă obiectul pricinii nu se află în ființă;

4. [5] dacă un judecător, martor sau expert, care a luat parte la judecată, a fost condamnat definitiv pentru o infracțiune privitoare la pricină sau dacă hotărârea s-a dat în temeiul unui înscris declarat fals în cursul sau în urma judecății. În cazul în care, în ambele situații, constatarea infracțiunii nu se mai poate face printr-o hotărâre penală, instanța de revizuire se va pronunța mai întâi, pe cale incidentală, asupra existenței sau inexistenței infracțiunii invocate. La judecarea cererii va fi citat și cel învinuit de săvârșirea infracțiunii;

---

[1] Alin. (2) al art. 319 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[2] Art. 319[1] a fost introdus prin O.U.G. nr. 59/2001.

[3] Alin. (2) al art. 320 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Art. 322 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[5] Pct. 4 și 5 ale art. 322 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

...ca, după darea hotărârii, s-au descoperit înscrisuri doveditoare, reținute de partea potrivnică sau care nu au putut fi înfățișate dintr-o împrejurare mai presus de voința părților, ori dacă s-a desființat sau s-a modificat hotărârea unei instanțe pe care s-a întemeiat hotărârea a cărei revizuire se cere;

6. dacă statul ori alte persoane juridice de drept public sau de utilitate publică, dispăruții, incapabilii sau cei puși sub curatelă sau consiliu judiciar [1] nu au fost apărați deloc sau au fost apărați cu viclenie de cei însărcinați să-i apere;

7. dacă există hotărâri definitive potrivnice, date de instanțe de același grad sau de grade deosebite, în una și aceeași pricină, între aceleași persoane, având aceeași calitate.

Aceste dispoziții se aplică și în cazul când hotărârile potrivnice sunt date de instanțe de recurs. În cazul când una dintre instanțe este Curtea Supremă de Justiție, cererea de revizuire se va judeca de această instanță;

8. dacă partea a fost împiedicată să se înfățișeze la judecată și să înștiințeze instanța despre aceasta, dintr-o împrejurare mai presus de voința sa;

9. [2] dacă Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale datorată unei hotărâri judecătorești, iar consecințele grave ale acestei încălcări continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.

Art. 323. (1) [3] Cererea de revizuire se îndreaptă la instanța care a dat hotărârea rămasă definitivă și a cărei revizuire se cere.

(2) În cazul art. 322 pct. 7, cererea de revizuire se va îndrepta la instanța mai mare în grad față de instanța sau instanțele care au pronunțat hotărârile potrivnice. Când cele două instanțe care au dat hotărârile potrivnice fac parte din circumscripții judecătorești deosebite, instanța mai mare în grad la care urmează să se îndrepte cererea de revizuire va fi aceea a instanței care a dat prima hotărâre.

Art. 324. (1) Termenul de revizuire este de o lună și se va socoti:

1. [4] în cazurile prevăzute de art. 322 pct. 1, 2 și 7 alin. (1), de la comunicarea hotărârii definitive, iar când hotărârile au fost date de instanțe de recurs după evocarea fondului, de la pronunțare; pentru hotărârile prevăzute la punctul 7 alin. (2) de la pronunțarea ultimei hotărâri;

2. în cazul prevăzut de art. 322 pct. 3, de la cel din urmă act de executare;

---

[1] Instituția consiliului judiciar nu mai există în actuala reglementare.

[2] Pct. 9 al art. 322 a fost introdus prin art. I, pct. 14 din O.U.G. nr. 58/2003.

[3] Alin. (1) al art. 323 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[4] Pct. 1 și 5 ale alin. (1) al art. 324 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin L. nr. 59/1993.

3. [1] în cazurile prevăzute de art. 322 pct. 4, din ziua în care partea a luat cunoştinţă de hotărârea instanţei penale de condamnare a judecătorului, martorului sau expertului ori de hotărârea care a declarat fals înscrisul. În lipsa unei astfel de hotărâri, termenul curge de la data când partea a luat cunoştinţă de împrejurările pentru care constatarea infracţiunii nu se mai poate face printr-o hotărâre penală, dar nu mai târziu de trei ani de la data producerii acestora;

4. în cazurile prevăzute la art. 322 pct. 5, din ziua în care s-au descoperit înscrisurile ce se invocă ori, după caz, din ziua în care partea a luat cunoştinţă de hotărârea desfiinţată sau modificată pe care s-a întemeiat hotărârea a cărei revizuire se cere;

5. în cazurile prevăzute de art. 322 pct. 6, de la comunicarea hotărârii definitive făcută statului ori celorlalte persoane de drept public sau de utilitate publică, sau de la întoarcerea dispărutului ori de la dobândirea capacităţii; în aceste din urmă două cazuri termenul fiind de 6 luni.

(2) În cazul art. 322 pct. 8 termenul de revizuire este de 15 zile şi se socoteşte de la încetarea împiedicării.

(3) [2] Pentru motivul prevăzut la art. 322 pct. 9, termenul este de 3 luni de la data publicării hotărârii Curtei europene a Drepturilor Omului în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 325. [3] Instanţa poate suspenda executarea hotărârii a cărei revizuire se cere, sub condiţia dării unei cauţiuni. Dispoziţiile art. 403 alin. (3) şi (4) se aplică în mod corespunzător.

Art. 326. (1) Cererea de revizuire se judecă potrivit dispoziţiilor prevăzute pentru cererea de chemare în judecată.

(2) [4] Întâmpinarea este obligatorie şi se depune la dosar cu cel puţin 5 zile înaintea termenului de judecată.

(3) [5] Dezbaterile sunt limitate la admisibilitatea revizuirii şi la faptele pe care se întemeiază.

Art. 327. (1) [6] Dacă instanţa încuviinţează cererea de revizuire, ea va schimba, în tot sau în parte, hotărârea atacată, iar în cazul hotărârilor definitive potrivnice, ea va anula cea din urmă hotărâre.

(2) Se va face arătare de hotărârea dată în revizuire, în josul originalului hotărârii revizuite.

Art. 328. (1) Hotărârea dată asupra revizuirii este supusă căilor de atac prevăzute de lege pentru hotărârea revizuită.

(2) Dacă revizuirea s-a cerut pentru hotărâri potrivnice calea de atac este recursul.

---

[1] Pct. 3 şi 4 ale alin. (1) al art. 324 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Alin. (3) al art. 324 a fost introdus prin art. I, pct. 15 din O.U.G. nr. 58/2003.

[3] Art. 325 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Alin. (2) al art. 326 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[5] Alin. (3) al art. 326 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[6] Alin. (1) al art. 327 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

Titlul VI. Recursul în interesul legii [1]

Art. 329. [2] (1) Procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, are dreptul, pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii pe întreg teritoriul României, să ceară Curții Supreme de Justiție să se pronunțe asupra chestiunilor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești.

(2) Deciziile prin care se soluționează sesizările se pronunță de secțiile unite ale Curții Supreme de Justiție și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Soluțiile se pronunță în interesul legii și nu au efect asupra hotărârilor judecătorești examinate.

Art. 329¹- 329². [3] *Abrogate.*

Art. 330. [4] *Abrogat.*

Art. 330¹. [5] *Abrogat.*

Art. 330². [6] *Abrogat.*

---

[1] Potrivit art. I pct. 16 din O.U.G. nr. 58/2003, Capitolul III „Recursul în interesul legii și recursul în anulare" din Titlul V al Cărții II devine Titlul VI „Recursul în interesul legii" al Cărții II.

[2] Art. 329 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 329¹- 329² au fost abrogate prin L. nr. 59/1993.

[4] Art. 330 a fost abrogat prin art. I pct. 17 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior abrogării, art. 330 avea următorul conținut: *„Procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, poate ataca cu recurs în anulare, la Curtea Supremă de Justiție, hotărârile judecătorești irevocabile pentru următoarele motive:*

1. când instanța a depășit atribuțiile puterii judecătorești;

2. când prin hotărârea atacată s-a produs o încălcare esențială a legii, ce a determinat o soluționare greșită a cauzei pe fond, ori această hotărâre este vădit netemeinică;

3. când s-au săvârșit infracțiuni de către judecători în legătură cu hotărârea pronunțată;

4. când Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale și faptul că partea, potrivit legii române, poate obține o reparație, cel puțin parțială, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță română."

[5] Art. 330¹ a fost abrogat prin art. I pct. 17 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior abrogării, art. 330¹ avea următorul conținut: *„(1) În cazurile prevăzute de art. 330 pct. 1 și 2, recursul în anulare se poate declara în termen de 1 an de la data când hotărârea judecătorească a rămas irevocabilă.*

(2) Pentru motivul prevăzut la art. 330 pct. 3, recursul în anulare se poate declara în termen de 1 an de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

(3) În cazul prevăzut de art. 330 pct. 4, recursul în anulare se poate declara în termen de 1 an de la data comunicării hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului către statul român."

[6] Art. 330² a fost abrogat prin art. I, pct. 17 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior abrogării, art. 330² avea următorul conținut: *„(1) După introducerea recursului în anulare, la cererea procurorului general sau a părții interesate, instanța poate să dispună suspendarea executării*

Art. 330³. [1] *Abrogat.*

Art. 330⁴. [2] *Abrogat.*

hotărârii atacate. În cazul în care suspendarea este cerută de partea interesată, cauțiunea este obligatorie și va fi stabilită de către instanță. Dispozițiile art. 403 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

(2) Cererea de suspendare se poate soluționa și înainte de primul termen de judecată, în camera de consiliu, cu citarea părților și concluziile procurorului."

[1] Art. 330³ a fost abrogat prin art. I pct. 17 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior abrogării, art. 330³ avea următorul conținut: *„(1) La judecarea și soluționarea recursului în anulare se aplică în mod corespunzător dispozițiile privitoare la recurs.*

(2) Judecata recursului în anulare se face de urgență și cu precădere, cu participarea procurorului, care expune motivele acestui recurs și pune concluzii."

[2] Art. 330⁴ a fost abrogat prin art. I pct. 17 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior abrogării, art. 330⁴ avea următorul conținut: *„Până la închiderea dezbaterilor procurorul general își poate retrage motivat recursul în anulare. În acest caz, părțile din proces pot cere continuarea judecății."*

Cartea III
Dispoziții generale privitoare la procedurile necontencioase

Art. 331. Cererile pentru dezlegarea cărora este nevoie de mijlocirea instanței fără însă să se urmărească stabilirea unui drept potrivnic față de o altă persoană, precum sunt cele privitoare la darea autorizațiilor judecătorești, sau la luarea unor măsuri legale de supraveghere, ocrotire ori asigurare, sunt supuse dispozițiilor de procedură mai jos arătate.

Art. 332. Cererile necontencioase care sunt în legătură cu o lucrare sau o pricină în curs la o instanță sau pe care aceasta a dezlegat-o, ori dacă au ca obiect eliberarea unor înscrisuri, titluri sau valori aflate în depozitul unei instanțe, se vor îndrepta la acea instanță.

Art. 333. (1) Cererea va cuprinde numele și domiciliul celui care o face și ale persoanelor pe care acesta cere să fie chemate înaintea instanței, precum și arătarea pe scurt a obiectului, motivarea cererii și semnătura.

(2) Ea va fi însoțită de înscrisurile pe care se sprijină.

Art. 334. (1) Instanța își verifică competența din oficiu, putând cere părții lămuririle necesare.

(2) Dacă instanța se declară necompetentă va trimite dosarul instanței în drept să hotărască.

Art. 335. Dacă cererea, prin însuși cuprinsul ei sau prin obiecțiile ridicate de persoanele citate sau care intervin, prezintă caracter contencios, instanța o va respinge.

Art. 336. (1) Încheierea prin care se încuviințează cererea este executorie.

(2) Ea este supusă apelului.

(3) Termenul de apel va curge de la pronunțare, pentru cei care au fost de față, și de la comunicare, pentru cei care au lipsit.

(4) Apelul poate fi făcut de orice persoană interesată, chiar dacă nu a fost citată la dezlegarea cererii.

(5) Apelul se face într-un singur exemplar, însoțit de copii.

(6) Executarea încheierii poate fi suspendată de instanța de apel cu sau fără cauțiune.

(7) Apelul și recursul se judecă în camera de consiliu.

Art. 337. Încheierile nu au puterea lucrului judecat.

Art. 338. (1) Procedura prevăzută în articolele de mai sus se întregește

cu dispozițiile de procedură contencioasă, în măsura în care nu sunt potrivnice naturii necontencioase a cererii.

(2) Materiile necontencioase cu privire la care legea prevede o procedură specială rămân supuse dispozițiilor speciale, care se vor întregi cu cele prevăzute în cuprinsul cărții de față.

Art. 339. (1) Procedura necontencioasă se aplică și în cazurile în care legea dă în căderea președintelui instanței luarea unor măsuri cu caracter necontencios.

(2) În aceste cazuri, președintele este ținut să pronunțe încheierea în termen de cel mult 3 zile de la primirea cererii.

(3) [1] Apelul împotriva încheierii date de președintele judecătoriei se judecă de tribunal, iar apelul împotriva încheierii date de președintele tribunalului sau al curții de apel se judecă de completul instanței respective.

[1] Alin. (3) al art. 339 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Cartea IV
Despre arbitraj [1]

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 340. [2] Persoanele care au capacitatea deplină de exercițiu al drepturilor pot conveni să soluționeze pe calea arbitrajului litigiile patrimoniale dintre ele, în afară de acelea care privesc drepturi asupra cărora legea nu permite a se face tranzacție.

Art. 340[1]. [3] Arbitrajul poate fi încredințat, prin convenția arbitrală, uneia sau mai multor persoane, învestite de părți sau în conformitate cu acea convenție să judece litigiul și să pronunțe o hotărâre definitivă și obligatorie pentru ele. Arbitrul unic sau, după caz, arbitrii învestiți constituie, în sensul dispozițiilor de față, tribunalul arbitral.

Art. 341. [4] (1) Arbitrajul se organizează și se desfășoară potrivit convenției arbitrale, încheiată conform cu prevederile cap. II.

(2) Sub rezerva respectării ordinii publice sau a bunelor moravuri, precum și a dispozițiilor imperative ale legii, părțile pot stabili prin convenția arbitrală sau prin act scris încheiat ulterior, fie direct, fie prin referire la o anumită reglementare având ca obiect arbitrajul, normele privind constituirea tribunalului arbitral, numirea, revocarea și înlocuirea arbitrilor, termenul și locul arbitrajului, normele de procedură pe care tribunalul arbitral trebuie să le urmeze în judecarea litigiului, inclusiv procedura unei eventuale concilieri prealabile, repartizarea între părți a cheltuielilor arbitrale, conținutul și forma hotărârii arbitrale și, în general, orice alte norme privind buna desfășurare a arbitrajului.

(3) În lipsa unor asemenea norme, tribunalul arbitral va putea reglementa procedura de urmat așa cum va socoti mai potrivit.

(4) Dacă nici tribunalul arbitral nu a stabilit aceste norme, se vor aplica dispozițiile ce urmează.

Art. 341[1]. [5] Părțile pot conveni ca arbitrajul să fie organizat de o instituție

---

[1] Cartea IV „Despre arbitraj" este reprodusă astfel cum a fost modificată prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 340 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 340[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 341 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 341[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

permanentă de arbitraj sau de o terță persoană.

Art. 342. [1] (1) Pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi în organizarea și desfășurarea arbitrajului, partea interesată poate sesiza instanța de judecată care, în lipsa convenției arbitrale, ar fi fost competentă să judece litigiul în fond, în primă instanță.

(2) În cazul în care părțile au încheiat convenția arbitrală în cursul judecării litigiului la o instanță judecătorească, aceasta devine competentă să soluționeze cererile prevăzute în alin. (1).

(3) Instanța va soluționa aceste cereri de urgență și cu precădere, cu procedura ordonanței președințiale.

Capitolul II. Convenția arbitrală

Art. 343. [2] (1) Convenția arbitrală se încheie, în scris, sub sancțiunea nulității.

(2) Ea se poate încheia fie sub forma unei clauze compromisorii, înscrisă în contractul principal, fie sub forma unei înțelegeri de sine stătătoare, denumită compromis.

Art. 343¹. [3] (1) Prin clauza compromisorie părțile convin ca litigiile ce se vor naște din contractul în care este inserată sau în legătură cu acesta să fie soluționate pe calea arbitrajului, arătându-se numele arbitrilor sau modalitatea de numire a lor.

(2) Validitatea clauzei compromisorii este independentă de valabilitatea contractului în care a fost înscrisă.

Art. 343². [4] Prin compromis părțile convin ca un litigiu ivit între ele să fie soluționat pe calea arbitrajului, arătându-se, sub sancțiunea nulității, obiectul litigiului și numele arbitrilor sau modalitatea de numire a lor.

Art. 343³. [5] (1) Încheierea convenției arbitrale exclude, pentru litigiul care face obiectul ei, competența instanțelor judecătorești.

(2) Tribunalul arbitral își verifică propria sa competență de a soluționa un litigiu și hotărăște în această privință printr-o încheiere care se poate desființa numai prin acțiunea în anulare introdusă împotriva hotărârii arbitrale, conform art. 365. [6]

Art. 343⁴. [7] (1) În cazul în care părțile în proces au încheiat o convenție

[1] Art. 342 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 343 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 343¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 343² este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 343³ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[6] Textul oficial face trimitere la art. 364 în loc de 365, ceea ce este, evident, o eroare.
[7] Art. 343⁴ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

arbitrală, pe care una dintre ele o invocă în instanța judecătorească, aceasta își verifică competența.

(2) Instanța va reține spre soluționare procesul dacă:

a) pârâtul și-a formulat apărările în fond, fără nici o rezervă întemeiată pe convenția arbitrală;

b) convenția arbitrală este lovită de nulitate ori este inoperantă;

c) tribunalul arbitral nu poate fi constituit din cauze vădit imputabile pârâtului în arbitraj.

(3) În celelalte cazuri, instanța judecătorească, la cererea uneia dintre părți, se va declara necompetentă, dacă va constata că există convenție arbitrală.

(4) În caz de conflict de competență, hotărăște instanța judecătorească ierarhic superioară instanței înaintea căreia s-a ivit conflictul.

Capitolul III. Arbitrii. Constituirea tribunalului arbitral. Termenul și locul arbitrajului

Art. 344. [1] Poate fi arbitru orice persoană fizică, de cetățenie română, care are capacitatea deplină de exercițiu al drepturilor.

Art. 345. [2] (1) Părțile stabilesc dacă litigiul se judecă de un arbitru unic sau de doi ori de mai mulți arbitri.

(2) Dacă părțile n-au stabilit numărul arbitrilor, litigiul se judecă de trei arbitri, câte unul numit de fiecare dintre părți, iar al treilea - supraarbitrul - desemnat de cei doi arbitri.

(3) Dacă există mai mulți reclamanți sau mai mulți pârâți, părțile care au interese comune vor numi un singur arbitru.

Art. 346. [3] Este nulă clauza din convenția arbitrală care prevede dreptul uneia dintre părți de a numi arbitru în locul celeilalte părți sau de a avea mai mulți arbitri decât cealaltă parte.

Art. 347. [4] (1) Arbitrii sunt numiți, revocați sau înlocuiți conform convenției arbitrale.

(2) Când arbitrul unic sau, după caz, arbitrii nu au fost numiți prin convenția arbitrală și nici nu s-a prevăzut modalitatea de numire, partea care vrea să recurgă la arbitraj invită cealaltă parte, în scris, să procedeze la numirea lor.

(3) În comunicare se arată numele, domiciliul și, pe cât posibil, datele persoanele și profesionale ale arbitrului unic propus sau ale arbitrului desemnat de partea care vrea să recurgă la arbitraj, precum și enunțarea succintă a pretențiilor și a temeiului lor.

[1] Art. 344 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 345 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 346 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 347 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

Art. 348. [1] Partea căreia i s-a făcut comunicarea trebuie să transmită, la rândul său, în termen de 10 zile de la primirea acesteia, răspunsul la propunerea de numire a arbitrului unic, sau, după caz, numele, domiciliul şi, pe cât posibil, datele personale şi profesionale ale arbitrului desemnat de ea.

Art. 349. [2] Acceptarea însărcinării de arbitru trebuie să fie făcută în scris şi comunicată părţilor în termen de 5 zile de la data primirii propunerii de numire.

Art. 350. [3] Cei doi arbitri vor proceda la numirea supraarbitrului, în termen de 10 zile de la ultima acceptare. Supraarbitrul se va conforma prevederilor art. 349.

Art. 351. [4] (1) În caz de neînţelegere între părţi cu privire la numirea arbitrului unic sau dacă o parte nu numeşte arbitrul ori dacă cei doi arbitri nu cad de acord asupra persoanei supraarbitrului, partea care vrea să recurgă la arbitraj poate cere instanţei judecătoreşti să procedeze la numirea arbitrului ori, după caz, a supraarbitrului.

(2) Încheierea de numire se va da în termen de 10 zile de la sesizare, cu citare părţilor. Ea nu este supusă căilor de atac.

Art. 351¹. [5] (1) Arbitrul poate fi recuzat pentru cauze care pun la îndoială independenţa şi imparţialitatea sa. Cauzele de recuzare sunt cele prevăzute pentru recuzarea judecătorilor. Poate constitui o cauză de recuzare şi neîndeplinirea condiţiilor de calificare sau a altor condiţii privitoare la arbitri, prevăzute în convenţia arbitrală.

(2) O parte nu poate recuza arbitrul numit de ea decât pentru cauze survenite după numire.

(3) Persoana care ştie că în privinţa sa există o cauză de recuzare este obligată să înştiinţeze părţile şi pe ceilalţi arbitri mai înainte de a fi acceptat însărcinarea de arbitru, iar dacă asemenea cauze survin după acceptare, de îndată ce le-a cunoscut.

(4) Această persoană nu poate participa la judecarea litigiului decât dacă părţile, înştiinţate potrivit alineatului precedent, comunică în scris că înţeleg să nu ceară recuzarea. Chiar în acest caz, ea are dreptul să se abţină de la judecarea litigiului, fără ca abţinerea să însemne recunoaşterea cauzei de recuzare.

Art. 351². [6] (1) Recuzarea trebuie să fie cerută, sub sancţiunea decăderii, în termen de 10 zile de la data când partea a luat cunoştinţă de numirea arbitrului sau, după caz, la survenirea cauzei de recuzare.

---

[1] Art. 348 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 349 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 350 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 351 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 351¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[6] Art. 351² este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

(2) Cererea de recuzare se soluționează de instanța judecătorească, prevăzută de art. 342, cu citarea părților și a arbitrului recuzat, în termen de 10 zile de la sesizare. Încheierea nu este supusă căilor de atac.

Art. 352. [1] În caz de vacanță, pentru orice cauză, recuzare, revocare, abținere, renunțare, împiedicare, deces, și dacă nu s-a numit un supleant sau dacă acesta este împiedicat să-și exercite însărcinarea, se va proceda la înlocuirea arbitrului potrivit dispozițiilor stabilite pentru numirea lui.

Art. 353. [2] Arbitrii sunt răspunzători de daune, în condițiile legii:

a) dacă, după acceptare, renunță în mod nejustificat la însărcinarea lor;

b) dacă, fără motiv justificat, nu participă la judecarea litigiului ori nu pronunță hotărârea în termenul stabilit de convenția arbitrală sau de lege;

c) dacă nu respectă caracterul confidențial al arbitrajului, publicând sau divulgând date de care iau cunoștință în calitate de arbitri, fără a avea autorizarea părților;

d) dacă încalcă în mod flagrant îndatoririle ce le revin.

Art. 353¹. [3] În cazul arbitrajului organizat de o instituție permanentă, toate atribuțiile ce revin instanței judecătorești în temeiul dispozițiilor din prezentul capitol se exercită de acea instituție, conform regulamentului său, afară numai dacă acel regulament prevede altfel.

Art. 353². [4] (1) Tribunalul arbitral se consideră constituit pe data ultimei acceptări a însărcinării de arbitru, de supraarbitru sau, după caz, de arbitru unic.

(2) Data acceptării este cea a expedierii prin poștă a comunicării prevăzute de art. 349.

Art. 353³. [5] (1) Dacă părțile n-au prevăzut altfel, tribunalul arbitral trebuie să pronunțe hotărârea în termen de cel mult 5 luni de la data constituirii sale.

(2) Termenul se suspendă pe timpul judecării unei cereri de recuzare sau a oricărei alte cereri incidente adresate instanței judecătorești prevăzute de art. 342.

(3) Părțile pot consimți în scris la prelungirea termenului arbitrajului.

(4) De asemenea, tribunalul arbitral poate dispune, pentru motive temeinice, prelungirea termenului cu cel mult două luni.

(5) Termenul se prelungește de drept cu două luni în cazul prevăzut de art. 360³, precum și în cazul decesului uneia dintre părți.

---

[1] Art. 352 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[2] Art. 353 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[3] Art. 353¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[4] Art. 353² este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[5] Art. 353³ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

(6) Trecerea termenului prevăzut în prezentul articol nu poate să constituie un motiv de caducitate a arbitrajului afară de cazul în care una dintre părți a notificat celeilalte părți și tribunalului arbitral, până la primul termen de înfățișare, că înțelege să invoce caducitatea.

Art. 354. [1] Părțile stabilesc locul arbitrajului. În lipsa unei asemenea prevederi, locul arbitrajului se stabilește de tribunalul arbitral.

Capitolul IV. Sesizarea tribunalului arbitral. Cuprinsul cererii de arbitrare. Întâmpinarea. Cererea reconvențională

Art. 355. [2] (1) Tribunalul arbitral este sesizat de reclamant printr-o cerere scrisă, care va cuprinde:

a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în Registrul comerțului, numărul de telefon, contul bancar;

b) numele și calitatea celui care angajează sau reprezintă partea în litigiu, anexându-se dovada calității;

c) menționarea convenției arbitrale, anexându-se copie de pe contractul în care este inserată, iar dacă s-a încheiat un compromis, copie de pe acesta;

d) obiectul și valoarea cererii, precum și calculul prin care s-a ajuns la determinarea acestei valori;

e) motivele de fapt și de drept, precum și probele pe care se întemeiază cererea;

f) numele și domiciliul membrilor tribunalului arbitral;

g) semnătura părții.

(2) Cererea se poate face printr-un proces-verbal încheiat în fața tribunalului arbitral și semnat de părți sau numai de reclamant, precum și de arbitri.

Art. 356. [3] Reclamantul va comunica pârâtului, precum și fiecărui arbitru, copie de pe cererea de arbitrare și de pe înscrisurile anexate.

Art. 356[1]. [4] (1) În termen de 30 de zile de la primirea copiei de pe cererea de arbitrare, pârâtul va face întâmpinare cuprinzând excepțiile privind cererea reclamantului, răspunsul în fapt și în drept la această cerere, probele propuse în apărare, precum și, în mod corespunzător, celelalte mențiuni prevăzute în art. 355, pentru cererea de arbitrare.

(2) Excepțiile și alte mijloace de apărare, care nu au fost arătate prin întâmpinare, trebuie ridicate, sub sancțiunea decăderii, cel mai târziu la primul termen de înfățișare. Dispozițiile art. 358[12] alin. (3) rămân aplicabile.

[1] Art. 354 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 355 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 356 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 356[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

(3) Dacă prin nedepunerea întâmpinării litigiul se amână, pârâtul va putea fi obligat la plata cheltuielilor de arbitrare cauzate prin amânare.

(4) Dispozițiile art. 356 se aplică în mod corespunzător.

Art. 357. [1] (1) Dacă pârâtul are pretenții împotriva reclamantului, derivând din același raport juridic, el poate face cerere reconvențională.

(2) Cererea reconvențională va fi introdusă în cadrul termenului pentru depunerea întâmpinării sau cel mai târziu până la primul termen de înfățișare și trebuie să îndeplinească aceleași condiții ca și cererea principală.

Capitolul V. Procedura arbitrală

Art. 358. [2] În întreaga procedură arbitrală trebuie să se asigure părților, sub sancțiunea nulității hotărârii arbitrale, egalitatea de tratament, respectarea dreptului de apărare și a principiului contradictorialității.

Art. 358¹. [3] (1) Comunicarea între părți sau către părți a înscrisurilor litigiului, a citațiilor, hotărârilor arbitrale și încheierilor de ședință se face prin scrisoare recomandată cu recipisă de predare sau cu confirmare de primire. Informațiile și înștiințările pot fi făcute și prin telegramă, telex, fax sau orice alt mijloc de comunicare care permite stabilirea probei comunicării și a textului transmis.

(2) Înscrisurile pot fi înmânate și personal părții, sub semnătură.

(3) Dovezile de comunicare se depun la dosar.

Art. 358². [4] (1) Îndată după expirarea termenului pentru depunerea întâmpinării, tribunalul arbitral verifică stadiul pregătirii litigiului pentru dezbatere și, dacă va socoti necesar, va dispune măsurile corespunzătoare pentru completarea dosarului.

(2) După această verificare și, dacă este cazul, după completarea dosarului, tribunalul arbitral fixează termen de dezbatere a litigiului și dispune citarea părților.

Art. 358³. [5] Între data primirii citației și termenul de dezbatere trebuie să existe un interval de timp de cel puțin 15 zile.

Art. 358⁴. [6] Părțile pot participa la dezbaterea litigiului personal sau prin reprezentanți și pot fi asistate de orice persoană.

[1] Art. 357 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 358 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 358¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 358² este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 358³ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993
[6] Art. 358⁴ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993

Art. 358[5]. [1] Neprezentarea părții legal citate nu împiedică dezbaterea litigiului, afară numai dacă partea lipsă nu va cere, cel mai târziu până în preziua dezbaterii, amânarea litigiului pentru motive temeinice, încunoștiințând în același termen și cealaltă parte, precum și arbitrii. Amânarea se poate acorda o singură dată.

Art. 358[6]. [2] Oricare dintre părți poate cere în scris ca soluționarea litigiului să se facă în lipsa sa, pe baza actelor de la dosar, art. 358[3] rămânând însă aplicabil.

Art. 358[7]. [3] Dacă ambele părți, deși legal citate, nu se prezintă în termen, tribunalul arbitral va soluționa litigiul în afară de cazul în care s-a cerut amânarea pentru motive temeinice. Tribunalul arbitral poate, de asemenea, să amâne judecarea litigiului, citând părțile, dacă apreciază că prezența lor la dezbatere este necesară.

Art. 358[8]. [4] (1) Înaintea sau în cursul arbitrajului oricare dintre părți poate cere instanței judecătorești competente să încuviințeze măsuri asigurătoare și măsuri vremelnice cu privire la obiectul litigiului sau să constate anumite împrejurări de fapt.

(2) La această cerere se vor anexa, în copie, cererea de arbitrare sau, în lipsă, dovada comunicării prevăzute de art. 347 alin. (2) și (3), precum și convenția arbitrală.

(3) Încuviințarea acestor măsuri va fi adusă la cunoștința tribunalului arbitral de către partea care le-a cerut.

Art. 358[9]. [5] În cursul arbitrajului, măsurile asigurătoare și măsurile vremelnice, ca și constatarea anumitor împrejurări de fapt, pot fi încuviințate și de tribunalul arbitral. În caz de împotrivire executarea acestor măsuri se dispune de către instanța judecătorească.

Art. 358[10]. [6] (1) Fiecare dintre părți are sarcina să dovedească faptele pe care își întemeiază în litigiu pretenția sau apărarea.

(2) În vederea soluționării litigiului, tribunalul arbitral poate cere părților explicații scrise cu privire la obiectul cererii și faptele litigiului și poate dispune administrarea oricăror probe prevăzute de lege.

Art. 358[11]. [7] (1) Administrarea probelor se efectuează în ședința tribunalului arbitral. Acesta poate dispune ca administrarea probelor să fie efectuată în fața unui arbitru din compunerea tribunalului arbitral.

(2) Ascultarea martorilor și a experților se face fără prestare de jurământ.

[1] Art. 358[5] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 358[6] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 358[7] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 358[8] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 358[9] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[6] Art. 358[10] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[7] Art. 358[11] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

(3) Tribunalul arbitral nu poate să recurgă la mijloace de constrângere şi nici să aplice sancţiuni martorilor sau experţilor. Pentru luarea acestor măsuri părţile se pot adresa instanţei judecătoreşti prevăzute de art. 342.

(4) Aprecierea probelor se face de către arbitri potrivit intimei lor convingeri.

Art. 358[12]. [1] (1) Orice excepţie privind existenţa şi validitatea convenţiei arbitrale, constituirea tribunalului arbitral, limitele însărcinării arbitrilor şi desfăşurarea procedurii până la primul termen de înfăţişare, trebuie ridicată, sub sancţiunea decăderii, cel mai târziu la acest prim termen, dacă nu s-a stabilit un termen mai scurt.

(2) Orice cereri ale părţilor şi orice înscrisuri vor fi depuse cel mai târziu până la primul termen de înfăţişare.

(3) Probele care nu au fost cerute cel mai târziu până la prima zi de înfăţişare nu vor mai putea fi invocate în cursul arbitrajului, afară de cazurile în care:

a) necesitatea probei ar reieşi din dezbateri;

b) administrarea probei nu pricinuieşte amânarea soluţionării litigiului.

Art. 358[13]. [2] (1) Dezbaterile arbitrale vor fi consemnate în încheierea de şedinţă.

(2) Orice dispoziţie a tribunalului arbitral va fi consemnată în încheiere şi va fi motivată.

(3) Încheierea de şedinţă va cuprinde, pe lângă menţiunile prevăzute la art. 361 lit. a) şi b), şi următoarele menţiuni:

a) o scurtă descriere a desfăşurării şedinţei;

b) cererile şi susţinerile părţilor;

c) motivele pe care se sprijină măsurile dispuse;

d) dispozitivul;

e) semnăturile arbitrilor, cu observarea prevederilor art. 360[2].

(4) Părţile au dreptul să ia cunoştinţă de conţinutul încheierilor şi de actele dosarului. La cererea părţilor sau din oficiu tribunalul arbitral poate îndrepta sau completa încheierea de şedinţă, printr-o altă încheiere. Părţilor li se comunică, la cerere, copie de pe încheierea de şedinţă.

Capitolul VI. Cheltuielile arbitrale

Art. 359. [3] (1) Cheltuielile pentru organizarea şi desfăşurarea arbitrajului, precum şi onorariile arbitrilor, cheltuielile de administrare a probelor, cheltuielile de deplasare a părţilor, arbitrilor, experţilor, marto-

[1] Art. 358[12] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 358[13] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 359 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

rilor, se suportă potrivit înțelegerii dintre părți.

(2) În lipsa unei asemenea înțelegeri, cheltuielile arbitrale se suportă de partea care a pierdut litigiul, integral dacă cererea de arbitrare este admisă în totalitate sau proporțional cu ceea ce s-a acordat, dacă cererea este admisă în parte.

Art. 359[1]. [1] (1) Tribunalul arbitral poate evalua, în mod provizoriu, cuantumul onorariilor arbitrilor și poate obliga părțile să consemneze suma respectivă prin contribuție egală.

(2) Părțile pot fi obligate solidar la plată.

(3) Dacă pârâtul nu-și îndeplinește obligația care îi revine potrivit alin. (1), în termenul stabilit de tribunalul arbitral, reclamantul va consemna întreaga sumă, urmând ca prin hotărârea arbitrală să se stabilească cuantumul onorariilor cuvenite arbitrilor, precum și modul de suportare de către părți.

(4) De asemenea, tribunalul arbitral poate obliga părțile sau pe fiecare dintre ele la avansarea altor cheltuieli arbitrale.

Art. 359[2]. [2] Tribunalul arbitral poate să nu dea curs arbitrajului până la consemnarea, avansarea sau plata sumelor prevăzute în prezentul capitol.

Art. 359[3]. [3] La cererea oricăreia dintre părți, instanța judecătorească prevăzută de art. 342 va examina temeinicia măsurilor dispuse de tribunalul arbitral și va stabili cuantumul onorariilor arbitrilor și al celorlalte cheltuieli arbitrale, precum și modalitățile de consemnare, avansare sau de plată.

Art. 359[4]. [4] (1) Plata onorariilor arbitrilor se va face după comunicarea către părți a hotărârii arbitrale.

(2) Dacă arbitrajul se întrerupe, fără a se pronunța hotărâre, onorariile arbitrilor pentru activitatea depusă se reduc în mod corespunzător.

Art. 359[5]. [5] Orice diferență în plus sau în minus de cheltuieli arbitrale se regularizează cel mai târziu prin hotărârea arbitrală și se plătește până la comunicarea către părți sau până la depunerea acesteia la instanța judecătorească. Neplata diferenței atrage suspendarea comunicării sau depunerii hotărârii arbitrale.

Art. 359[6]. [6] În cazul arbitrajului organizat de o instituție permanentă, taxele pentru organizarea arbitrajului, onorariile arbitrilor, precum și celelalte cheltuieli arbitrale se stabilesc și se plătesc conform regulamentului acelei instituții.

---

[1] Art. 359[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 359[2] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 359[3] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 359[4] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 359[5] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[6] Art. 359[6] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

Capitolul VII. Hotărârea arbitrală

Art. 360. [1] (1) Tribunalul arbitral soluționează litigiul în temeiul contractului principal și al normelor de drept aplicabile, ținând seama când este cazul și de uzanțele comerciale.

(2) Pe baza acordului expres al părților, tribunalul arbitral poate soluționa litigiul în echitate.

Art. 360[1]. [2] (1) În toate cazurile, pronunțarea trebuie să fie precedată de deliberarea în secret, cu participarea tuturor arbitrilor în persoană, consemnându-se în hotărâre această participare.

(2) Pronunțarea poate fi amânată cu cel mult 21 de zile, sub condiția încadrării în termenul arbitrajului.

Art. 360[2]. [3] Când tribunalul arbitral este compus dintr-un număr fără soț de arbitri, hotărârea se ia cu majoritatea de voturi. Arbitrul care a avut o altă părere își va redacta și va semna opinia separată, cu arătarea considerentelor pe care aceasta se sprijină.

Art. 360[3]. [4] Când tribunalul arbitral este compus dintr-un număr cu soț de arbitri și aceștia nu se înțeleg asupra soluției, se va proceda la numirea unui supraarbitru conform înțelegerii dintre părți sau, în lipsă, conform art. 351. Supraarbitrul numit se va uni cu una dintre soluții, o va putea modifica sau va putea pronunța o altă soluție, dar numai după ascultarea părților și a celorlalți arbitri.

Art. 361. [5] Hotărârea arbitrală se redactează în scris și trebuie să cuprindă:

a) componența nominală a tribunalului arbitral, locul și data pronunțării hotărârii;

b) numele părților, domiciliul sau reședința lor sau, după caz, denumirea și sediul, numele reprezentanților părților, precum și al celorlalte persoane care au participat la dezbaterea litigiului;

c) menționarea convenției arbitrale în temeiul căreia s-a procedat la arbitraj;

d) obiectul litigiului și susținerile pe scurt ale părților;

e) motivele de fapt și de drept ale hotărârii, iar în cazul arbitrajului în echitate, motivele care sub acest aspect întemeiază soluția;

f) dispozitivul;

g) semnăturile tuturor arbitrilor, sub rezerva art. 360[2].

Art. 362. [6] (1) Dacă prin hotărârea pronunțată tribunalul arbitral a omis să se pronunțe asupra unui capăt de cerere, oricare dintre părți poate solicita, în termen de 10 zile de la data primirii

[1] Art. 360 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 360[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 360[2] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 360[3] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 361 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[6] Art. 362 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

hotărârii, completarea ei. Hotărârea de completare se dă cu citarea părților.

(2) Greșelile materiale din textul hotărârii arbitrale sau alte greșeli evidente care nu schimbă fondul soluției, precum și greșelile de calcul, pot fi rectificate, la cererea oricăreia dintre părți, formulată în termenul prevăzut de alin. (1) sau din oficiu, printr-o încheiere de îndreptare.

(3) Hotărârea de completare sau încheierea de îndreptare face parte integrantă din hotărârea arbitrală.

(4) Părțile nu pot fi obligate la plata cheltuielilor legate de completarea sau îndreptarea hotărârii.

Art. 363. [1](1) Hotărârea arbitrală va fi comunicată părților în termen de cel mult o lună de la data pronunțării ei.

(2) La cererea oricăreia dintre părți, tribunalul arbitral îi va elibera o dovadă privind comunicarea hotărârii, în condițiile alin. (1).

(3) Hotărârea arbitrală comunicată părților are efectele unei hotărâri judecătorești definitive.

Art. 363[1]. [2](1) În termen de 20 de zile de la data comunicării hotărârii, tribunalul arbitral va depune dosarul litigiului la instanța judecătorească prevăzută de art. 342, atașând și dovezile de comunicare a hotărârii arbitrale.

(2) În cazul arbitrajului organizat de o instituție permanentă, dosarul se păstrează la acea instituție.

Capitolul VIII. Desființarea hotărârii arbitrale

Art. 364. [3] Hotărârea arbitrală poate fi desființată numai prin acțiune în anulare pentru unul din următoarele motive:

a) litigiul nu era susceptibil de soluționare pe calea arbitrajului;

b) tribunalul arbitral a soluționat litigiul fără să existe o convenție arbitrală sau în temeiul unei convenții nule sau inoperante;

c) tribunalul arbitral nu a fost constituit în conformitate cu convenția arbitrală;

d) partea a lipsit la termenul când au avut loc dezbaterile și procedura de citare nu a fost legal îndeplinită;

e) hotărârea a fost pronunțată după expirarea termenului arbitrajului prevăzut de art. 353[3];

f) tribunalul arbitral s-a pronunțat asupra unor lucruri care nu s-au cerut sau nu s-a pronunțat asupra unui lucru cerut ori s-a dat mai mult decât s-a cerut;

g) hotărârea arbitrală nu cuprinde dispozitivul și motivele, nu arată data

[1] Art. 363 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 363[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 364 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

şi locul pronunţării, nu este semnată de arbitri;

h) dispozitivul hotărârii arbitrale cuprinde dispoziţii care nu se pot aduce la îndeplinire;

i) hotărârea arbitrală încalcă ordinea publică, bunele moravuri ori dispoziţii imperative ale legii.

Art. 364¹. [1] (1) Părţile nu pot renunţa prin convenţia arbitrală la dreptul de a introduce acţiunea în anulare împotriva hotărârii arbitrale.

(2) Renunţarea la acest drept se poate face, însă, după pronunţarea hotărârii arbitrale.

Art. 365. [2] (1) Competenţa de a soluţiona acţiunea în anulare revine instanţei judecătoreşti imediat superioare instanţei judecătoreşti prevăzute de art. 342, în circumscripţia căreia a avut loc arbitrajul.

(2) Acţiunea în anulare poate fi introdusă în termen de o lună de la data comunicării hotărârii arbitrale.

(3) [3] Instanţa judecătorească va putea suspenda executarea hotărârii arbitrale atacate cu acţiune în anulare, numai după depunerea unei cauţiuni fixate de ea. Dispoziţiile art. 403 alin. (3) şi (4) se aplică în mod corespunzător.

Art. 366. [4] (1) Instanţa judecătorească, admiţând acţiunea, va anula hotărârea arbitrală, iar, dacă litigiul este în stare de judecată, se va pronunţa şi în fond, în limitele convenţiei arbitrale. Dacă, însă, pentru a hotărî în fond este nevoie de noi probe, instanţa judecătorească se va pronunţa în fond după administrarea lor. În acest din urmă caz, hotărârea de anulare nu se va putea ataca decât o dată cu hotărârea asupra fondului.

(2) Hotărârea instanţei judecătoreşti cu privire la acţiunea în anulare poate fi atacată numai cu recurs.

Capitolul IX. Executarea hotărârii arbitrale

Art. 367. [5] Hotărârea arbitrală este obligatorie. Ea se aduce la îndeplinire de bunăvoie de către partea împotriva căreia s-a pronunţat, de îndată sau în termenul arătat în hotărâre.

Art. 367¹. [6] (1) La cererea părţii câştigătoare, hotărârea arbitrală se învesteşte cu formulă executorie.

(2) Încheierea de învestire se dă de către instanţa judecătorească pre-

[1] Art. 364¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 365 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Alin. (3) al art. 365 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 366 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 367 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[6] Art. 367¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

văzută de art. 342, fără citarea părților, în afară de cazul în care există îndoieli cu privire la regularitatea hotărârii arbitrale, când se vor cita părțile.

Art. 368. [1] Hotărârea arbitrală învestită cu formulă executorie constituie titlu executoriu și se execută silit întocmai ca și o hotărâre judecătorească.

Capitolul X. Arbitrajul internațional

Art. 369. [2] În sensul prezentului capitol, un litigiu arbitral care se desfășoară în România este socotit internațional dacă s-a născut dintr-un raport de drept privat cu element de extraneitate.

Art. 369[1]. [3] Prin convenția arbitrală referitoare la un arbitraj internațional, părțile pot stabili ca acesta să aibă loc în România sau într-o altă țară.

Art. 369[2]. [4] (1) În arbitrajul internațional care se judecă în România sau potrivit legii române, tribunalul arbitral va fi compus dintr-un număr impar de arbitri, fiecare dintre părți având dreptul să numească un număr egal de arbitri. Dispozițiile art. 369[3] rămân aplicabile.

(2) Partea străină poate numi arbitri de cetățenie străină.

(3) Părțile pot conveni ca arbitrul unic sau supraarbitrul să fie cetățean al unui al treilea stat.

Art. 369[3]. [5] În arbitrajul internațional, durata termenelor stabilite de art. 349, 350, 351[2], 358[3] și 362 se dublează.

Art. 369[4]. [6] (1) Dezbaterea litigiului în fața tribunalului arbitral se face în limba stabilită prin convenția arbitrală sau, dacă nu s-a prevăzut nimic în această privință ori nu a intervenit o înțelegere ulterioară, în limba contractului din care s-a născut litigiul ori într-o limbă de circulație internațională stabilită de tribunalul arbitral.

(2) Dacă o parte nu cunoaște limba în care se desfășoară dezbaterea, la cererea și pe cheltuiala ei, tribunalul arbitral îi asigură serviciile unui traducător.

(3) Părțile pot să participe la dezbateri cu traducătorul lor.

Art. 369[5]. [7] În afară de cazul în care părțile convin altfel, onorariile arbitrilor și cheltuielile de deplasare ale acestora

[1] Art. 368 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 369 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 369[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 369[2] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 369[3] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[6] Art. 369[4] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[7] Art. 369[5] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

se suportă de partea care i-a numit; în cazul arbitrului unic sau al supraarbitrului, aceste cheltuieli se suportă de părți în cote egale.

Capitolul XI. Recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale străine

Art. 370. [1] În sensul prezentului capitol, prin hotărâre arbitrală străină se înțelege o hotărâre dată pe teritoriul unui stat străin sau care nu este considerată ca hotărâre națională în România.

Art. 370[1]. [2] Hotărârile arbitrale străine pot fi recunoscute în România, spre a beneficia de puterea lucrului judecat, prin aplicarea în mod corespunzător a prevederilor art. 167-172 din Legea nr. 105/1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat.

Art. 370[2]. [3] Hotărârile arbitrale străine, care nu sunt aduse la îndeplinire de bunăvoie de către cei obligați a le executa, pot fi puse în executare silită pe teritoriul României, prin aplicarea în mod corespunzător a prevederilor art. 173-177 din Legea nr. 105/1992.

Art. 370[3]. [4] Hotărârile arbitrale străine, pronunțate de către un tribunal arbitral competent, au forță probantă în fața instanțelor din România cu privire la situațiile de fapt pe care le constată.

Art. 371. [5] *Abrogat.*

---

[1] Art. 370 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 370[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 370[2] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 370[3] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 371 a fost abrogat prin L. nr. 59/1993.

Cartea V
Despre executarea silită [1)]

Capitolul I. Dispoziții generale

Secțiunea I. Scopul și obiectul executării silite [2)]

Art. 371[1]. (1) Obligația stabilită prin hotărârea unei instanțe sau printr-un alt titlu se aduce la îndeplinire de bunăvoie.

(2) În cazul în care debitorul nu execută de bunăvoie obligația sa, aceasta se aduce la îndeplinire prin executare silită, potrivit dispozițiilor prezentei cărți, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Executarea silită are loc până la realizarea dreptului recunoscut prin titlul executoriu, achitarea dobânzilor, penalităților sau a altor sume, acordate potrivit legii prin acesta, precum și a cheltuielilor de executare.

Art. 371[2]. (1) Pot fi executate silit obligațiile al căror obiect constă în plata unei sume de bani, predarea unui bun ori a folosinței acestuia, desființarea unei construcții, plantații ori altei lucrări sau în luarea unei alte măsuri admise de lege.

(2) În cazul în care prin titlul executoriu au fost acordate dobânzi, penalități sau alte sume, fără să fi fost stabilit cuantumul acestora, ele vor fi calculate de organul de executare, potrivit legii.

(3)[3)] Dacă titlul executoriu conține suficiente criterii în funcție de care organul de executare poate actualiza valoarea obligației stabilite în bani, indiferent de natura ei se va proceda și la actualizarea ei. În cazul în care titlul executoriu nu conține nici un criteriu, organul de executare va proceda la actualizare în funcție de cursul monedei în care se face plata, determinat la data plății efective a obligației cuprinse în titlul executoriu.

Art. 371[3]. (1) Veniturile și bunurile debitorului pot fi supuse executării silite dacă, potrivit legii, sunt urmăribile și numai în măsura necesară pentru realizarea drepturilor creditorilor.

[1)] Executarea silită a creanțelor bugetare este reglementată de Codul de procedură fiscală, adoptat prin O.G. nr. 92/2003 (M. Of. nr. 941/29.12.2003), aprobată prin Legea nr. 174/2004 (M. Of. nr. 465/25.05.2004).

[2)] Secțiunea I a Capitolului I din Cartea V a fost introdusă prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3)] Alin. (3) al art. 371[2] a fost introdus prin O.U.G. nr. 59/2001.

(2) Bunurile supuse unui regim special de circulație pot fi urmărite numai cu respectarea condițiilor prevăzute de lege.

Art. 371⁴. (1) Creditorul și debitorul pot conveni, în tot cursul executării silite, ca aceasta să se efectueze numai asupra veniturilor bănești ale debitorului.

(2) De asemenea, ei pot stabili ca vânzarea bunurilor supuse urmăririi să se facă, în tot sau în parte, prin bună învoială.

Art. 371⁵. Executarea silită încetează dacă:

a) s-a realizat integral obligația prevăzută în titlul executoriu, s-au achitat cheltuielile de executare, precum și alte sume datorate potrivit legii; în acest caz, executorul va preda debitorului titlul executoriu, menționând pe acesta stingerea totală a obligațiilor;

b) nu mai poate fi efectuată ori continuată din cauza lipsei de bunuri urmăribile ori a imposibilității de valorificare a unor astfel de bunuri; în aceste cazuri, executorul va restitui creditorului titlul executoriu, menționând pe acesta cauza restituirii și partea de obligație ce a fost executată;

c) creditorul a renunțat la executare;

d) a fost desființat titlul executoriu.

Art. 371⁶. (1) În cazurile prevăzute de art. 371⁵ lit. b) se poate cere reluarea executării silite, înăuntrul termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită, dacă se indică bunuri ce pot fi urmărite potrivit legii.

(2) Reluarea executării silite poate fi cerută și asupra aceluiași bun, dacă acesta este un imobil. În acest caz, atât timp cât, potrivit legii, poate avea loc reluarea executării silite, nu se va putea dispune radierea somației înscrise potrivit dispozițiilor art. 497 alin. (2).

Art. 371⁷. (1) Partea care solicită îndeplinirea unui act sau a altei activități care interesează executarea silită este obligată să avanseze cheltuielile necesare în acest scop. Pentru actele sau activitățile dispuse din oficiu, cheltuielile se avansează de către creditor.

(2) Cheltuielile ocazionate de efectuarea executării silite sunt în sarcina debitorului urmărit, afară de cazul când creditorul a renunțat la executare sau dacă, prin lege, se prevede altfel.

(3) Sumele ce urmează să fie plătite se stabilesc de către executorul judecătoresc, prin proces-verbal, pe baza dovezilor prezentate de partea interesată, în condițiile legii.

(4) Pentru sumele stabilite potrivit prezentului articol, procesul-verbal constituie titlu executoriu.

Art. 371⁸. Depunerea sau consemnarea oricărei sume în scopul participării la desfășurarea, potrivit legii, a executării silite, cum sunt sumele cu titlu de cauțiune ori de preț al bunurilor supuse vânzării, se face numai la Casa de Economii și Consemnațiuni, la dispoziția instanței de executare sau a executorului judecătoresc.

Secţiunea I¹. Sesizarea organului de executare. Titlul executoriu [1]

Art. 372. [2] Executarea silită se va efectua numai în temeiul unei hotărâri judecătoreşti ori al unui alt înscris care, potrivit legii, constituie titlu executoriu.

Art. 373. [3] (1) Hotărârile judecătoreşti şi celelalte titluri executorii se execută de executorul judecătoresc din circumscripţia judecătoriei în care urmează să se efectueze executarea ori, în cazul urmăririi bunurilor, de către executorul judecătoresc din circumscripţia judecătoriei în care se află acestea. Dacă bunurile urmăribile se află în circumscripţiile mai multor judecătorii, este competent oricare dintre executorii judecătoreşti care funcţionează pe lângă acestea.

(2) Instanţa de executare este judecătoria în circumscripţia căreia se va face executarea, în afara cazurilor în care legea dispune altfel.

Art. 373¹. [4] (1) Cererea de executare silită se depune la executorul judecătoresc, dacă legea nu dispune altfel. Executorul judecătoresc va solicita încuviinţarea executării de către instanţa de executare, căreia îi va înainta, în copie, cererea creditorului urmăritor şi titlul executoriu.

(2) Instanţa încuviinţează executarea silită prin încheiere dată în camera de consiliu, fără citarea părţilor.

(3) După încuviinţarea cererii, instanţa va alcătui un dosar privind executarea, la care executorul judecătoresc este obligat să depună câte un exemplar al fiecărui act de executare, în termen de 48 de ore de la efectuarea acestuia.

Art. 373². [5] (1) În cazurile prevăzute de lege, precum şi atunci când executorul judecătoresc consideră necesar, organele de poliţie, jandarmerie sau alţi agenţi ai forţei publice, după caz, sunt obligaţi să-i acorde concursul la îndeplinirea efectivă a executării silite.

(2) La cererea instanţei de executare sau a executorului judecătoresc, cei care datorează sume de bani debitorului urmărit ori deţin bunuri ale acestuia, supuse urmăririi potrivit legii, au datoria să dea informaţiile necesare pentru efectuarea executării.

(3) De asemenea, la cererea instanţei de executare sau a executorului judecătoresc, instituţiile, băncile şi orice alte persoane sunt obligate să-i comunice, de îndată, în scris, datele şi informaţiile necesare realizării executării silite, chiar dacă prin legi speciale se

[1] Secţiunea I¹ a Capitolului I din Cartea V este reprodusă astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 372 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 373 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Art. 373¹ a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[5] Art. 373² a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

dispune altfel. La cererea executorului sau a părții interesate, instanța de executare poate lua măsurile prevăzute de art. 108¹ alin. (1) pct. 2 lit. f) și de art. 108³.

(4) Instanța de executare și executorul judecătoresc sunt obligați să asigure secretul informațiilor primite, dacă legea nu prevede altfel.

Art. 373³. [1] (1) Încheierea prin care președintele instanței judecătorești respinge cererea de învestire cu formulă executorie a hotărârii judecătorești sau a altui înscris, în cazurile prevăzute de lege, poate fi atacată cu recurs de către creditor. Termenul de recurs este de 5 zile și curge de la pronunțare, pentru creditorul prezent, și de la comunicare, pentru cel lipsă.

(2) Dacă se refuză emiterea titlului executoriu de către alte organe competente potrivit legii și dacă legea specială nu prevede altfel, creditorul poate face plângere la judecătoria în circumscripția căreia se află organul care trebuia să emită titlul executoriu, în termen de 15 zile de la data când a luat cunoștință de refuz.

Art. 373⁴. [2] (1) Când, privitor la aceleași bunuri, se efectuează mai multe executări silite, instanța de executare în circumscripția căreia a început prima executare, la cererea persoanei interesate, va putea să le reunească, dispunând să se facă o singură executare de către executorul judecătoresc care a îndeplinit actul de executare cel mai înaintat, iar dacă executările sunt în același stadiu, de către executorul judecătoresc care a început cel dintâi executarea, chiar dacă ele au fost pornite de organe de executare diferite, în afară de cazul în care legea prevede altfel.

(2) Instanța se va pronunța prin încheiere și asupra cheltuielilor de executare.

(3) Desistarea, după conexare, a oricăruia dintre creditorii urmăritori, nu va putea să împiedice continuarea executării de la actul de executare cel mai înaintat.

Art. 374. (1) [3] Nici o hotărâre judecătorească nu se va putea executa dacă nu este învestită cu formula executorie prevăzută de art. 269 alin. (1), afară de încheierile executorii, de hotărârile executorii provizoriu și de alte hotărâri prevăzute de lege, care se execută fără formula executorie.

(2) [4] Învestirea hotărârilor cu formula executorie se face de prima instanță.

(3) Încuviințarea executării silite în România a hotărârilor date în țări străine se face potrivit legii speciale. [5]

Art. 375. [6] *Abrogat.*

[1] Art. 373³ a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 373⁴ a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Alin. (1) al art. 374 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Alin. (2) și (3) ale art. 374 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin L. nr. 59/1993.

[5] A se vedea Legea nr. 105/1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat (M. Of. nr. 245/1.10.1992).

[6] Art. 375 a fost abrogat prin L. nr. 105/1992.

Art. 376. (1) [1] Se învestesc cu formula executorie hotărârile care au rămas definitive ori au devenit irevocabile, înscrisurile autentificate, precum şi orice alte hotărâri sau înscrisuri, pentru ca acestea să devină executorii, în cazurile anume prevăzute de lege.

(2) Actele autentificate de o reprezentanţă diplomatică sau consulară a României se vor putea învesti cu formula executorie de judecătoria domiciliului uneia din părţile părtaşe la actul autentic.

(3) [2] Dacă nici una din părţi nu are domiciliul cunoscut în ţară, învestirea cu formula executorie se face de Judecătoria sectorului III din Capitala României.

Art. 377. (1) [3] Sunt hotărâri definitive:

1. hotărârile date în primă instanţă, potrivit legii, fără drept de apel;

2. hotărârile date în primă instanţă care nu au fost atacate cu apel sau, chiar atacate cu apel, dacă judecata acestuia s-a perimat ori cererea de apel a fost respinsă sau anulată;

3. hotărârile date în apel;

4. orice alte hotărâri care, potrivit legii, nu mai pot fi atacate cu apel;

(2) [4] Sunt hotărâri irevocabile:

1. hotărârile date în primă instanţă, fără drept de apel, nerecurate;

2. hotărârile date în primă instanţă, care nu au fost atacate cu apel;

3. hotărârile date în apel, nerecurate;

4. hotărârile date în recurs chiar dacă prin acestea s-a soluţionat fondul pricinii;

5. orice alte hotărâri care, potrivit legii, nu mai pot fi atacate cu recurs.

Art. 378. Pe când o hotărâre definitivă se află în curs de a se rejudeca în contestaţie sau în urma cererii de revizuire, ea are încă puterea lucrului judecat până ce se va înlocui printr-o altă hotărâre.

Art. 379. (1) [5] Nici o urmărire asupra bunurilor mobile sau imobile nu poate avea loc decât pentru o creanţă certă, lichidă şi exigibilă.

(2) Dacă datoria consistă în sumă nelămurită, urmăririle se vor amâna până ce, mai întâi, se va face lichidarea.

(3) Creanţa certă este aceea a cărei existenţă rezultă din însuşi actul de creanţă sau şi din alte acte, chiar neautentice, emanate de la debitor sau recunoscute de dânsul.

(4) Creanţa este lichidă atunci când cătimea ei este determinată prin însuşi actul de creanţă sau când este determinabilă cu ajutorul actului de creanţă sau şi a altor acte neautentice, fie emanând de la debitor, fie recunoscute de

[1] Alin. (1) al art. 376 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Alin. (3) al art. 376 este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 38/1959.
[3] Alin. (1) al art. 377 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Alin. (2) al art. 377 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Alin. (1) al art. 379 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

dânsul, fie opozabile lui în baza unei dispoziții legale sau a stipulațiilor conținute în actul de creanță, chiar dacă pentru această determinare ar fi nevoie de o deosebită socoteală.

Art. 379¹. [1] În cazul în care s-a desființat titlul executoriu, toate actele de executare efectuate în baza acestuia sunt desființate de drept. Dispozițiile art. $404^1 - 404^3$ sunt aplicabile.

Secțiunea a II-a. Persoanele și bunurile supuse executării silite

Art. 380. [2] *Abrogat.*

Secțiunea a III-a. Când se poate exercita executarea silită

Art. 381. Când printr-o hotărâre s-a dat un termen de plată, executarea nu se poate face până la sosirea acelui termen.

Art. 382. Cu toate acestea, partea care a câștigat va putea și înaintea sosirii termenului să ceară executarea hotărârii:

a) dacă debitorul a fugit;

b) dacă debitorul risipește averea sa mobilă și imobilă;

c) dacă alți creditori execută alte hotărâri asupra averii sale;

d) dacă prin fapta sa el a micșorat asigurările date creditorului său, sau n-a dat asigurările promise ori încuviințate sau este în stare de insolvabilitate îndeobște cunoscută.

Art. 383. (1) În cazurile arătate în articolele de mai sus, instanța care a învestit hotărârea cu formula executorie va hotărî de urgență, după ce va cita pe părți în termen scurt.

(2) În cazul când debitorul a fugit, citația i se va da la ultimul domiciliu.

Art. 384. Hotărârile ce au să se execute provizoriu cu dare de cauțiune nu se vor executa mai înainte de a se da cauțiunea.

Art. 384¹. [3] (1) În vederea executării unei hotărâri judecătorești, executorul judecătoresc poate intra în încăperile ce reprezintă domiciliul, reședința sau sediul unei persoane, precum și în orice alte locuri, cu consimțământul acesteia, iar în caz de refuz, cu forța publică.

(2) În cazul altor titluri executorii decât hotărârile judecătorești, la cererea executorului judecătoresc, instanța de executare va autoriza, prin hotărâre, intrarea în locurile menționate la alin. (1). Instanța se pronunță, de urgență, în camera de consiliu, fără citarea părților, prin hotărâre irevocabilă și executorie.

Art. 385. (1) [4] Nici o executare nu se va putea face înainte de ora 6,00 și după ora 20,00.

[1] Art. 379¹ a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 380 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 384¹ a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Alin. (1) al art. 385 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Executarea începută va putea continua în acea zi sau în zilele următoare.

Art. 386. [1] Executarea silită nu se va putea face la alte ore decât cele menționate și nici în zilele nelucrătoare stabilite potrivit legii, afară de cazurile urgente în care executarea poate fi încuviințată de președintele instanței de executare.

Art. 387. [2] (1) În afară de cazurile în care legea prevede altfel, executarea poate începe numai după ce se va comunica debitorului o somație care va cuprinde următoarele:

1. denumirea și sediul organului de executare;

2. data emiterii somației și numărul dosarului de executare;

3. numele și domiciliul sau, după caz, denumirea și sediul debitorului;

4. arătarea titlului executoriu anexat în baza căruia urmează să se facă executarea silită;

5. termenul în care cel somat urmează să-și execute de bunăvoie obligația prevăzută în titlul executoriu și arătarea consecințelor nerespectării acesteia;

6. semnătura și ștampila organului de executare.

(2) Dacă în termenul arătat în somație debitorul nu-și execută de bunăvoie obligația, executorul judecătoresc va proceda de îndată la executarea silită.

Art. 388. [3] (1) Pentru toate actele de executare pe care le efectuează, executorul judecătoresc este obligat să încheie procese-verbale care vor cuprinde următoarele mențiuni:

1. denumirea și sediul organului de executare;

2. numele și calitatea celui care încheie procesul-verbal;

3. data întocmirii procesului-verbal și numărul dosarului de executare;

4. titlul executoriu în temeiul căruia se efectuează actul de executare;

5. numele și domiciliul ori, după caz, denumirea și sediul debitorului și creditorului urmăritor;

6. locul, data și ora efectuării actului de executare;

7. măsurile luate de executor sau constatările acestuia;

8. consemnarea explicațiilor și obiecțiunilor participanților la executare;

9. alte mențiuni cerute de lege sau considerate necesare de executor;

10. menționarea, când este cazul, a lipsei creditorului sau debitorului ori despre refuzul sau împiedicarea de a semna procesul-verbal;

11. menționarea numărului de exemplare în care s-a întocmit procesul-verbal, precum și a persoanelor cărora li s-a înmânat acesta;

12. semnătura executorului, precum și, când este cazul, a altor persoane interesate în executare sau care asistă la efectuarea actului de executare;

---

[1] Art. 386 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 387 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 388 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

13. ştampila executorului judecătoresc.

(2) Menţiunile de la pct. 2, 3, 4, 5, 7, 12 şi 13 sunt prevăzute sub sancţiunea nulităţii.

Art. 389. (1) Dacă creditorul a lăsat să treacă 6 luni de la data îndeplinirii oricărui act de executare, fără să fi urmat alte acte de urmărire, executarea se perimă de drept şi orice parte interesată poate cere desfiinţarea ei.

(2) În caz de suspendare a executării, termenul de perimare curge de la încetarea suspendării.

(3) Dacă se face o nouă cerere de executare, se va face mai întâi o nouă somaţie, la care nu se va mai alătura titlul ce se execută.

Art. 390.[1] (1) Dispoziţiile art. 387 şi 389 nu se aplică în cazurile când legea încuviinţează executarea fără somaţie.

(2) De asemenea, nu se va notifica debitorului nici somaţia, nici titlul executoriu, când executarea se face potrivit art. 382.

Art. 391.[2] Încălcarea dispoziţiilor art. 384, 385, 387 şi 389 atrage anularea executării.

Secţiunea a IV-a. Despre cauţiuni[3]

Art. 392. Hotărârea care obligă pe o parte ca să dea o cauţiune sau un garant va arăta şi termenul când să se aducă acea cauţiune sau să se înfăţişeze acel garant.

Art. 393. (1) Garantul se va înfăţişa înaintea judecăţii în şedinţă publică, faţă cu toate părţile sau în lipsa lor, dacă au fost chemate formal.

(2) Judecata va primi pe garant dacă solvabilitatea sa va fi îndeobşte cunoscută, sau dacă se va dovedi cu acte.

Art. 394. [4] Partea potrivnică va putea să conteste solvabilitatea garantului şi instanţa va hotărî de urgenţă.

Art. 395. Dacă se primeşte cauţiunea sau garantul, actul care le primeşte va fi executor, cu tot dreptul de apel.

Art. 396. (1) Garantul fiind primit, va face înaintea judecăţii declaraţia că primeşte a garanta.

(2) Această declaraţia se va trece în procesul-verbal al şedinţei.

(3) Din momentul acestei declaraţii, el va fi supus la toate consecinţele ce aduce garanţia sa.

---

[1] Art. 390 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 391 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Secţiunea a IV-a a Capitolului I din Cartea V este reprodusă astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Art. 394 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Secțiunea a V-a. Executarea în contra moștenitorilor

Art. 397. (1) Când debitorul a murit, lăsând numai moștenitori majori, executarea începută asupra bunurilor sale se va continua în contra lor 8 zile după ce printr-o notificare au fost înștiințați, în mod colectiv, la ultimul domiciliu al defunctului.

(2) Când între moștenitori sunt minori, executarea începută se va suspenda până la alcătuirea reprezentanței lor legale, care se va face prin mijlocirea judecătoriei cât se poate de grabnic.

Art. 398. Dacă execuția nu începuse încă la moartea debitorului, hotărârile și titlurile executorii nu se vor putea executa în contra moștenitorilor, sub pedeapsă de nulitate, decât 8 zile după ce li s-a făcut o încunoștințare colectivă a acestor titluri sau hotărâri la domiciliul deschiderii succesiunii pe numele moștenirii, fără a se arăta numele și calitatea fiecărui moștenitor.

Secțiunea a VI-a. Contestația la executare [1)]

Art. 399. (1) Împotriva executării silite înseși, precum și împotriva oricărui act de executare se poate face contestație de către cei interesați sau vătămați prin executare. De asemenea, dacă nu s-a utilizat procedura prevăzută de art. 281[1], se poate face contestație și în cazul în care sunt necesare lămuriri cu privire la înțelesul, întinderea sau aplicarea titlului executoriu, precum și în cazul în care organul de executare refuză să îndeplinească un act de executare în condițiile prevăzute de lege.

(2) Nerespectarea dispozițiilor privitoare la executarea silită însăși sau la efectuarea oricărui act de executare atrage sancțiunea anulării actului nelegal.

(3) În cazul în care executarea silită se face în temeiul unui titlu executoriu care nu este emis de o instanță judecătorească, se pot invoca în contestația la executare apărări de fond împotriva titlului executoriu, dacă legea nu prevede în acest scop o altă cale de atac.

Art. 400. (1) Contestația se introduce la instanța de executare.

(2) Contestația privind lămurirea înțelesului, întinderii sau aplicării titlului executoriu se introduce la instanța care a pronunțat hotărârea ce se execută. Dacă o asemenea contestație vizează un titlu executoriu ce nu emană de la un organ de jurisdicție, competența de soluționare aparține instanței de executare.

Art. 400[1]. Împărțirea bunurilor proprietate comună poate fi hotărâtă, la

[1)] Secțiunea a VI-a a Capitolului I din Cartea V este reprodusă astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 138/2000.

cererea părții interesate, și în cadrul judecării contestației la executare.

Art. 401. (1) Contestația se poate face în termen de 15 zile de la data când:

a) contestatorul a luat cunoștință de actul de executare pe care-l contestă sau de refuzul de a îndeplini un act de executare;

b) cel interesat a primit, după caz, comunicarea ori înștiințarea privind înființarea popririi. Dacă poprirea este înființată asupra unor venituri periodice, termenul de contestație pentru debitor începe cel mai târziu la data efectuării primei rețineri din aceste venituri de către terțul poprit;

c) debitorul care contestă executarea însăși a primit somația ori de la data când a luat cunoștință de primul act de executare, în cazurile în care nu a primit somația sau executarea se face fără somație.

(2) Contestația prin care o terță persoană pretinde că are un drept de proprietate sau un alt drept real asupra bunului urmărit, poate fi introdusă în termen de 15 zile de la efectuarea vânzării ori de la data predării silite a bunului.

(3) Neintroducerea contestației în termenul prevăzut de alin. (2) nu-l împiedică pe cel de-al treilea să-și realizeze dreptul pe calea unei cereri separate, în condițiile legii.

Art. 402. (1) Contestația la executare se judecă cu procedura prevăzută pentru judecata în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Părțile vor fi citate în termen scurt, iar judecarea contestației se face de urgență și cu precădere.

(2) Hotărârea pronunțată cu privire la contestație se dă fără drept de apel, cu excepția hotărârii pronunțate în temeiul art. 400[1] și art. 401 alin. (2).

(3) Hotărârea prin care s-a soluționat contestația privind înțelesul, întinderea sau aplicarea titlului executoriu este supusă aceloraşi căi de atac ca și hotărârea ce se execută.

Art. 403. (1) Până la soluționarea contestației la executare sau a altei cereri privind executarea silită, instanța competentă poate suspenda executarea, dacă se depune o cauțiune în cuantumul fixat de instanță, în afară de cazul în care legea dispune altfel.

(2) Dacă bunurile urmărite sunt supuse stricăciunii, pieirii sau deprecierii, se va suspenda numai distribuirea prețului.

(3) Asupra cererii de suspendare formulate potrivit alin. (1)-(2), instanța, în toate cazurile, se pronunță prin încheiere, care poate fi atacată cu recurs, în mod separat.

(4) În cazuri urgente, președintele instanței poate dispune suspendarea provizorie a executării pe cale de ordonanță președințială, până la soluționarea de către instanță a cererii de suspendare prevăzute de prezentul articol.

Art. 404. (1) Dacă admite contestația la executare, instanța, după caz, anulează actul de executare contestat sau dispune îndreptarea acestuia, dispune anularea ori încetarea executării

însesi, anularea ori lămurirea titlului executoriu sau efectuarea actului de executare a cărui îndeplinire a fost refuzată.

(2) În cazul respingerii contestației, contestatorul poate fi obligat, la cerere, la despăgubiri pentru pagubele cauzate prin întârzierea executării, iar când contestația a fost exercitată cu rea-credință, el va fi obligat și la plata unei amenzi de la 500.000 lei la 7.000.000 lei.

Secțiunea a VI[1]-a. Întoarcerea executării [1)]

Art. 404[1]. (1) În toate cazurile în care se desființează titlul executoriu sau însăși executarea silită, cel interesat are dreptul la întoarcerea executării, prin restabilirea situației anterioare acesteia.

(2) Bunurile asupra cărora s-a făcut executarea se vor restitui celui îndreptățit.

(3) În cazul în care executarea silită s-a făcut prin vânzarea unor bunuri mobile, întoarcerea executării se va face prin restituirea de către creditor a sumei rezultate din vânzare, actualizate în funcție de rata inflației, cu excepția situației când își găsește aplicare art. 449.

Art. 404[2]. (1) În cazul în care instanța judecătorească a desființat titlul executoriu sau actele de executare, la cererea celui interesat, va dispune, prin aceeași hotărâre, și asupra restabilirii situației anterioare executării.

(2) Dacă instanța care a desființat hotărârea executată a dispus rejudecarea în fond a procesului și nu a luat măsura restabilirii situației anterioare executării, această măsură se va putea dispune de instanța care rejudecă fondul.

(3) Dacă nu s-a dispus restabilirea situației anterioare executării în condițiile alin. (1) și (2), cel îndreptățit o va putea cere instanței judecătorești competente potrivit legii.

Art. 404[3]. Dacă titlul executoriu emis de un alt organ decât o instanță judecătorească a fost desființat de acel organ sau de un alt organ din afara sistemului instanțelor judecătorești, iar modalitatea restabilirii situației anterioare executării nu este prevăzută de lege ori, deși este prevăzută, nu s-a luat această măsură, ea se va putea obține pe calea unei cereri introduse la instanța prevăzută de art. 404[2] alin. (3).

Secțiunea a VI[2]-a. Prescripția dreptului de a cere executarea silită [2)]

Art. 405. (1) Dreptul de a cere executarea silită se prescrie în termen de 3 ani, dacă legea nu prevede altfel. În cazul titlurilor emise în materia acțiunilor reale imobiliare, termenul de prescripție este de 10 ani.

[1)] Secțiunea a VI[1]-a a Capitolului I din Cartea V a fost introdusă prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2)] Secțiunea a VI[2]-a a Capitolului I din Cartea V a fost introdusă prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Termenul de prescripție începe să curgă de la data când se naște dreptul de a cere executarea silită.

(3) Prin împlinirea termenului de prescripție orice titlu executoriu își pierde puterea executorie.

Art. 405¹. (1) Cursul prescripției se suspendă:

- în cazurile stabilite de lege pentru suspendarea termenului de prescripție a dreptului material la acțiune;

- pe timpul cât suspendarea executării silite este prevăzută de lege ori a fost stabilită de instanță sau de alt organ jurisdicțional competent;

- cât timp debitorul își sustrage veniturile și bunurile de la urmărire;

- în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) [1] După încetarea suspendării, prescripția își reia cursul, socotindu-se și timpul scurs înainte de suspendare.

(3) Prescripția nu se suspendă pe timpul cât executarea silită este suspendată la cererea creditorului urmăritor.

Art. 405². (1) Cursul prescripției se întrerupe:

- pe data îndeplinirii de către debitor, înainte de începerea executării silite sau în cursul acesteia, a unui act voluntar de executare a obligației prevăzute în titlul executoriu ori a recunoașterii, în orice alt mod, a datoriei;

- pe data depunerii cererii de executare, însoțite de titlul executoriu, chiar dacă a fost adresată unui organ de executare necompetent;

- pe data trimiterii spre executare a titlului executoriu, în condițiile art. 453 alin. (2);

- pe data îndeplinirii în cursul executării silite a unui act de executare;

- pe data depunerii cererii de reluare a executării, în condițiile art. 371⁶ alin. (1);

- în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) După întrerupere, începe să curgă un nou termen de prescripție.

(3) Prescripția nu este întreruptă dacă cererea de executare a fost respinsă, anulată sau dacă s-a perimat ori dacă cel care a făcut-o a renunțat la ea.

Art. 405³. (1) După împlinirea termenului de prescripție, creditorul poate cere repunerea în acest termen, numai dacă a fost împiedicat să ceară executarea datorită unor motive temeinice.

(2) Cererea de repunere în termen se introduce la instanța de executare competentă, în termen de 15 zile de la încetarea împiedicării.

[1] Alin. (2) al art. 405¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

Capitolul II. Urmărirea silită asupra bunurilor mobile [1]

Secţiunea I. Bunurile mobile care nu se pot urmări [2]

Art. 406. [3] Nu pot fi supuse executării silite:

a) bunurile de uz personal sau casnic strict necesare debitorului şi familiei sale, precum şi obiectele de cult religios, dacă nu sunt mai multe de acelaşi fel;

b) alimentele necesare debitorului şi familiei sale pe timp de două luni iar, dacă debitorul se ocupă exclusiv cu agricultura, alimentele necesare până la noua recoltă, animalele destinate obţinerii mijloacelor de existenţă şi furajele necesare pentru aceste animale până la noua recoltă;

c) combustibilul necesar debitorului şi familiei sale socotit pentru 3 luni de iarnă;

d) bunurile declarate neurmăribile prin alte dispoziţii legale.

Art. 407. [4] (1) Bunurile care servesc la exercitarea ocupaţiei debitorului nu pot fi supuse executării silite, decât numai în lipsă de alte bunuri urmăribile şi numai pentru obligaţii de întreţinere, chirii, arenzi sau alte creanţe privilegiate asupra mobilelor.

(2) Dacă debitorul se ocupă cu agricultura nu vor fi urmărite, în măsura necesară continuării lucrărilor în agricultură, inventarul agricol, inclusiv animalele de muncă, furajele pentru aceste animale şi seminţele pentru cultura pământului, în afară de cazul în care asupra acestor bunuri există un drept de gaj sau privilegiu pentru garantarea creanţei.

Art. 408. [5] *Abrogat.*

Art. 409. [6] (1) Salariile şi alte venituri periodice realizate din muncă, pensiile acordate în cadrul asigurărilor sociale, precum şi alte sume ce se plătesc periodic debitorului şi sunt destinate asigurării mijloacelor de existenţă ale acestuia pot fi urmărite:

- până la 1/2 din venitul lunar net, pentru sumele datorate cu titlul de obligaţie de întreţinere sau alocaţie pentru copii;

- până la 1/3 din venitul lunar net, pentru orice alte datorii.

(2) Dacă sunt mai multe urmăriri asupra aceleiaşi sume, urmărirea nu poate depăşi 1/2 din venitul lunar net

---

[1] Capitolul II din Cartea V este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Secţiunea I a Capitolului II din Cartea V este reprodusă astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 406 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Art. 407 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[5] Art. 408 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[6] Art. 409 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

al debitorului, indiferent de natura creanţelor, în afară de cazul în care legea prevede altfel.

(3) Veniturile din muncă sau orice alte sume ce se plătesc periodic debitorului şi sunt destinate asigurării mijloacelor de existenţă a acestuia, în cazul în care sunt mai mici decât cuantumul salariului minim net pe economie, pot fi urmărite numai asupra părţii ce depăşeşte jumătate din acest cuantum.

(4) Ajutoarele pentru incapacitate temporară de muncă, compensaţia acordată salariaţilor în caz de desfacere a contractului individual de muncă pe baza oricăror dispoziţii legale, precum şi sumele cuvenite şomerilor, potrivit legii, nu pot fi urmărite decât pentru sume datorate cu titlu de obligaţie de întreţinere şi despăgubiri pentru repararea daunelor cauzate prin moarte sau prin vătămări corporale, dacă legea nu dispune altfel.

(5) Urmărirea drepturilor menţionate la alin. (4) se va putea face în limita a 1/2 din cuantumul acestora.

(6) Sumele reţinute potrivit alin. (1)-(4) se eliberează sau se distribuie potrivit art. 562 şi următoarele.

(7) Alocaţiile de stat şi indemnizaţiile pentru copii, ajutoarele pentru îngrijirea copilului bolnav, ajutoarele de maternitate, cele acordate în caz de deces, bursele de studii acordate de stat, diurnele, precum şi orice alte asemenea indemnizaţii cu destinaţie specială, stabilite potrivit legii, nu pot fi urmărite pentru nici un fel de datorii.

Art. 410. [1] Este nulă orice urmărire sau cesiune făcută cu încălcarea dispoziţiilor prezentei secţiuni.

Secţiunea a II-a. Urmărirea bunurilor mobile [2]

Art. 411. [3] (1) Dacă în termen de o zi de la primirea somaţiei debitorul nu plăteşte suma datorată, executorul judecătoresc de pe lângă instanţa de executare va proceda la sechestrarea bunurilor mobile urmăribile ale debitorului, chiar dacă acestea sunt deţinute de un terţ.

(2) În cazul în care există pericol evident de sustragere a bunurilor de la urmărire, la cererea creditorului sau a executorului judecătoresc, preşedintele instanţei de executare va putea dispune, prin încheiere irevocabilă, dată fără citarea părţilor, ca o dată cu înmânarea somaţiei să se aplice şi sechestrul.

(3) Executorul judecătoresc este obligat să identifice şi să evalueze cu acordul părţilor bunurile sechestrate, iar în caz contrar va solicita efectuarea unei expertize. Bunurile vor fi evaluate la valoarea lor de circulaţie. O copie de

[1] Art. 410 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Secţiunea a II-a a Capitolului II din Cartea V este reprodusă astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 411 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

pe raportul de expertiză se comunică şi debitorului.

(4) Pentru bunurile sechestrate asigurător nu este necesară o nouă sechestrare, executorul judecătoresc fiind însă obligat să verifice dacă bunurile respective se găsesc la locul aplicării sechestrului şi dacă nu au fost substituite sau degradate, precum şi să sechestreze alte bunuri ale debitorului, în cazul în care cele găsite la verificare nu sunt suficiente pentru realizarea creanţei.

Art. 412. Prezenţa unui ofiţer de poliţie sau ajutor al său, şi, în lipsa lor, a primarului sau a ajutorului său, va fi necesară sub pedeapsă de nulitate:

1. dacă uşile debitorului sunt închise şi nu voieşte a le deschide;

2. dacă nu voieşte a deschide camerele sau mobilele;

3. dacă debitorul lipseşte şi nu este, spre a-l reprezenta, nici o rudă locuind cu dânsul.

Art. 413. În aceste cazuri, o dată ce casele sau mobilele s-au deschis de către debitor sau, nevoind el, ori în lipsa lui, de către executorul judecătoresc, prezenţa ofiţerului de poliţie sau a primarului se va putea suplini prin doi martori majori.

Art. 414. Camerele şi mobilele se vor deschide treptat, pe cât se va face şi înscrierea lor în procesul-verbal.

Art. 415. Creditorul va putea să nu fie de faţă la lucrarea urmăririi.

Art. 416. Executorul judecătoresc, singur sau faţă cu persoanele însemnate în art. 412 şi 413, va formula îndată un proces-verbal care va cuprinde:

1. enunţarea titlului executor în virtutea căruia se face executarea;

2. arătarea creditorului pentru lucrurile ce au cerut a se urmări, dacă asemenea cerere s-a făcut;

3. numele, prenumele şi domiciliul părţilor, ale executorului judecătoresc, precum şi ale altor persoane care vor fi fost faţă la urmărire;

4. somaţia verbală făcută debitorului ca să plătească, precum şi răspunsul lui dacă a fost faţă;

5. [1] descrierea bunurilor sechestrate şi indicarea valorii fiecăruia, după aprecierea executorului judecătoresc, dacă aceasta este cu putinţă;

6. arătarea locului, zilei şi orei când s-a făcut urmărirea.

Art. 417.[2] (1) Procesul-verbal de sechestru se va semna de executorul judecătoresc şi de toate persoanele care au fost de faţă la sechestrare. Dacă vreuna din aceste persoane nu poate sau nu vrea să semneze, executorul judecătoresc va menţiona această împrejurare.

(2) Câte un exemplar al procesului-verbal de sechestru se lasă debitorului

[1] Pct. 5 al art. 416 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 417 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

sau la domiciliul acestuia, precum şi, atunci când este cazul, custodelui, acesta din urmă semnând cu menţiunea de primire a bunurilor în păstrare.

Art. 418. [1] Din momentul sechestrării bunurilor, debitorul nu mai poate dispune de ele pe timpul cât durează executarea, sub sancţiunea unei amenzi de la 2.000.000 lei la 10.000.000 lei, dacă fapta nu constituie infracţiune. Dispoziţiile art. 108^3-108^5 sunt aplicabile.

Art. 419. [2](1) Bunurile sechestrate se lasă, cu acordul creditorului, în custodia debitorului; în acest caz, debitorul poate folosi bunurile sechestrate, dacă, potrivit naturii lor, ele nu pierd din valoare prin întrebuinţare.

(2) Dacă există pericolul ca debitorul să înstrăineze, să substituie ori să deterioreze bunurile sechestrate, executorul judecătoresc va proceda la sigilarea sau la ridicarea lor de la debitor.

(3) Dacă debitorul refuză să primească în custodie bunurile sau nu este prezent la aplicarea sechestrului, precum şi în cazul ridicării bunurilor, executorul judecătoresc dă în păstrare bunurile sechestrate unui custode, numit cu precădere dintre persoanele desemnate de creditor.

(4) Sumele în lei sau în valută, titlurile de valoare, obiectele din metale preţioase, pietrele preţioase, obiectele de artă, colecţiile de valoare şi altele asemenea se ridică şi se depun, cel târziu a doua zi, la unităţi specializate. Cel care primeşte bunurile în custodie semnează procesul-verbal de sechestru.

(5) În toate cazurile, executorul judecătoresc păstrează dovada depunerii.

Art. 420. [3] Obiectele sechestrate se vor putea strămuta cu încuviinţarea executorului judecătoresc din locul unde se află, pe cheltuiala părţii interesate.

Art. 421. [4] În cazul în care custode este o altă persoană decât debitorul, acesta va avea dreptul la o remuneraţie ce se va fixa de executorul judecătoresc, ţinând seama de activitatea depusă. Remuneraţia şi cheltuielile custodelui vor putea fi plătite cu anticipaţie de către creditorul urmăritor care le va prelua cu precădere din preţul bunurilor urmărite.

Art. 422. Custodele va fi răspunzător de orice pagubă ce va aduce creditorului din cauza neglijenţei sale, putând fi, după împrejurări, supus şi la pedeapsa arătată de legea penală pentru abuz de încredere.

Art. 423-424. [5] *Abrogate.*

Art. 425. [6] Dacă bunul ce se sechestrează se află în proprietate comună sau

[1] Art. 418 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 419 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 420 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 421 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 423-424 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.
[6] Art. 425 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

asupra lui există un drept de gaj ori privilegiu constituit în favoarea unei alte persoane, executorul judecătoresc, luând cunoştinţă despre acest drept, va înştiinţa acea persoană despre aplicarea sechestrului şi o va cita la termenele fixate pentru vânzarea bunului respectiv.

Art. 426. Executorul judecătoresc care, prezentându-se la locuinţa debitorului, va găsi o altă urmărire făcută şi averea mobilă sub peceţi sau sub pază de custode, după ce va lua copie de pe procesul-verbal aflat în mâna custodelui sau în mâna debitorului, ori la domiciliul său, va face un proces-verbal, arătând toate aceste împrejurări, precum şi numele executorului care a urmărit, va declara urmărită această avere şi de dânsul şi va putea urmări şi altă avere care nu ar fi deja urmărită.

Art. 427. [1] *Abrogat.*

Art. 428. [2] (1) Debitorul sau o altă persoană interesată va putea solicita încetarea sau suspendarea urmăririi, numai dacă depune valoarea ce i se cere sau, după caz, valoarea bunului reclamat la Casa de Economii şi Consemnaţiuni, la dispoziţia organului de executare.

(2) Totodată, persoanele arătate la alin. (1) vor fi obligate să înmâneze executorului judecătoresc pe lângă recipisa de consemnare şi o copie de pe cererea de suspendare sau de încetare a executării silite, depusă la instanţa competentă. Până la soluţionarea cererii de către instanţă, urmărirea se va opri în tot sau în parte.

(3) Asupra cererii de încetare sau suspendare a executării silite, instanţa de executare se va pronunţa prin încheiere, potrivit dispoziţiilor privitoare la ordonanţa preşedinţială.

(4) În orice alt caz, urmărirea va continua, dispoziţiile art. 399 şi următoarele fiind însă aplicabile.

Art. 429-430. [3] *Abrogate.*

Secţiunea a III-a. Vânzarea bunurilor mobile urmărite [4]

Art. 431. [5] (1) Executorul judecătoresc poate proceda la valorificarea bunurilor sechestrate prin vânzare la licitaţie publică, vânzare directă şi prin alte modalităţi admise de lege.

(2) Executorul judecătoresc, cu acordul creditorului, poate să-i încuviinţeze debitorului să procedeze el însuşi la valorificarea bunurilor sechestrate. În acest caz, debitorul este obligat să-l informeze în scris pe executor despre ofertele primite, indicând, după caz, numele sau denumirea şi adresa potenţialului cumpărător, precum şi ter-

[1] Art. 427 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 428 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 429-430 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Secţiunea a III-a a Capitolului II din Cartea V este reprodusă astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 138/2000.

[5] Art. 431 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

menul în care acesta din urmă se angajează să consemneze prețul propus.

Art. 431¹.[1] Dacă valorificarea bunurilor urmează să se facă prin vânzare la licitație publică, executorul judecătoresc, în termen de cel mult o zi de la întocmirea procesului-verbal de sechestru sau de la expirarea termenului prevăzut la art. 431 alin. (2), va fixa data, ora și locul licitației.

Art. 432.[2] Vânzarea la licitație se va face la locul unde se află bunurile sechestrate sau, dacă există motive temeinice, în alt loc.

Art. 433.[3] Executorul judecătoresc îl va înștiința pe debitor despre data, ora și locul vânzării la licitație.

Art. 434.[4] Vânzarea nu se va putea face în mai puțin de două săptămâni, nici în mai mult de 2 luni de la data procesului-verbal de sechestru sau de la expirarea termenului prevăzut la art. 431 alin. (2).

Art. 435. Când însă atât creditorul cât și debitorul vor cere, termenul vânzării se va putea scurta sau prelungi.

Art. 436.[5] De asemenea, dacă bunurile sunt supuse pieirii sau stricăciunii, executorul judecătoresc va putea chiar din oficiu să scurteze termenul de vânzare.

Art. 437.[6] (1) Cu cel puțin 3 zile înainte de ținerea licitației, executorul judecătoresc va întocmi și afișa publicația de vânzare la locul licitației, la sediul organului de executare, al primăriei de la locul vânzării bunurilor și al instanței de executare, iar atunci când apreciază că este necesar, vânzarea la licitație va fi anunțată și într-un ziar de largă circulație.

(2) În cazul nerespectării dispozițiilor prevăzute la alin. (1), la cererea părții interesate, instanța de executare poate lua împotriva executorului judecătoresc măsurile prevăzute la art. 108¹ alin. (1) pct. 2 lit. g) și de art. 108³.

Art. 438.[7] Dacă, din cauza unei contestații sau a unei învoieli între părți, data, locul sau ora vânzării a fost schimbată de către autoritatea competentă, se vor face alte publicații și anunțuri, potrivit art. 437.

Art. 439.[8] (1) Publicațiile și anunțurile de vânzare vor cuprinde data, ora și locul licitației, enumerarea bunurilor ce vor fi oferite spre vânzare, cu indicarea pentru fiecare a prețului de începere a licitației, care este prețul prevă-

[1] Art. 431¹ a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 432 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 433 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 434 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 436 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[6] Art. 437 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[7] Art. 438 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[8] Art. 439 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

zut în procesul-verbal de sechestru sau, după caz, cel stabilit prin expertiză.

(2) Costul acestor publicații și anunțuri se va avansa de către creditor în contul bunurilor urmărite.

Art. 439[1]. [1] Poate participa la licitație orice persoană care, cel mai târziu până la începerea vânzării la licitație publică, a consemnat la Casa de Economii și Consemnațiuni, la dispoziția executorului judecătoresc, cel puțin 10% din prețul de începere a licitației pentru bunurile pe care intenționează să le cumpere.

Art. 440. În ziua publicată pentru vânzare, executorul judecătoresc însărcinat cu urmărirea va merge la locul unde se află obiectele, împreună cu grefierul sau ajutorul său; iar dacă aceste obiecte sunt în altă localitate, cu ofițerul de poliție sau cu primarul local sau cu un ajutor al lor.

Art. 441. (1) Executorul judecătoresc va ridica pecețile sau va primi obiectele din mâna custodelui, dacă a fost asemenea custode.

(2) Va verifica starea și numărul obiectelor după procesul-verbal de urmărire și va da chitanță de eliberare custodelui, iar acesta va prezenta toate obiectele ce i s-au încredințat și așa cum i s-au încredințat.

(3) Dacă vânzarea se va face în alt loc decât acela unde se găsesc obiectele, ele vor fi duse la acel loc.

(4) Dacă obiectele au să se vândă chiar în locul unde se află se va face îndată vânzarea.

Art. 442. [2] Vânzarea la licitație se va face în mod public de către executorul judecătoresc, care va oferi spre vânzare fiecare bun în parte sau mai multe bunuri împreună, în funcție de natura și destinația lor.

Art. 443. [3] (1) Prețul de la care începe licitația este cel prevăzut în publicații sau anunțuri, potrivit art. 439 alin. (1).

(2) Bunul se adjudecă celui care, după trei strigări succesive, făcute la intervale de timp care să permită opțiuni și supralicitări, oferă prețul cel mai mare, chiar și atunci când, în lipsă de alți concurenți, acesta a fost singurul ofertant.

(3) Dacă nu se obține prețul de începere a licitației, la același termen, bunul va fi vândut la cel mai mare preț oferit. În toate cazurile, la preț egal, va fi preferat cel care are un drept de preemțiune asupra bunului urmărit.

Art. 444. [4] (1) După adjudecarea bunului, adjudecatarul este obligat să depună de îndată întregul preț, în numerar ori cu ordin de plată sau orice alt instrument legal de plată; la cererea sa, încuviințată de executor, prețul se va putea depune în cel mult 5 zile.

[1] Art. 439[1] a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 442 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 443 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 444 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Dacă prețul nu se va depune potrivit alin. (1), se va relua licitația sau, după caz, o altă modalitate de valorificare a bunului, iar primul adjudecatar este răspunzător atât de scăderea prețului obținut la a doua vânzare, cât și de cheltuielile făcute pentru aceasta; sumele se vor stabili de către executorul judecătoresc prin proces-verbal cu putere de titlu executoriu și se vor reține cu precădere din suma depusă conform art. 439[1].

(3) Executorul judecătoresc va consemna de îndată sumele de bani încasate, păstrând dovada consemnării. Despre aceasta el va face mențiune și în procesul-verbal de licitație.

Art. 445.[1)] (1) Creditorii urmăritori sau intervenienți nu pot să adjudece bunurile oferite spre vânzare la un preț mai mic de 75% din prețul de începere a licitației.

(2) În cazul în care adjudecatar este însuși creditorul urmăritor, iar la urmărire nu participă alți creditori, sau aceștia se află într-un rang de preferință inferior creditorului adjudecatar, el va putea depune în contul prețului creanța sa, în tot sau în parte.

Art. 446. [2)] (1) Licitația se va închide de îndată ce din sumele obținute se pot acoperi creanțele ce se urmăresc, precum și toate cheltuielile de executare.

(2) Executorul judecătoresc va declara închisă licitația și în cazul în care, în timpul acesteia, survine vreuna din situațiile prevăzute de art. 371[5] sau, după caz, de art. 428.

Art. 447.[3)] (1) După închiderea licitației, executorul judecătoresc va întocmi un proces-verbal despre desfășurarea și rezultatul acesteia, care va fi semnat de executor, creditor, debitor, precum și de adjudecatar.

(2) Executorul judecătoresc va elibera, sub semnătura sa, fiecărui adjudecatar în parte, o dovadă care va cuprinde data și locul licitației, numele adjudecatarului, indicarea bunului adjudecat și, după caz, a prețului plătit sau care urmează să fie plătit.

(3) Dovada eliberată fiecărui adjudecatar constituie titlu de proprietate asupra bunurilor vândute; în cazul titlurilor de credit nominative, adjudecatarul va putea obține transferul acestora pe numele său, în temeiul unei copii legalizate de pe acest proces-verbal.

(4) În toate cazurile, predarea bunului se va face după achitarea integrală a prețului; până la predare, adjudecatarul suportă riscul pieirii bunului adjudecat.

Art. 448.[4)] (1) În cazul în care bunul sechestrat nu s-a putut vinde în condițiile prezentei secțiuni, orice creditor care, potrivit legii, putea cere exe-

[1)] Art. 445 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2)] Art. 446 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3)] Art. 447 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4)] Art. 448 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

cutarea silită asupra bunurilor mobile ale debitorului îl poate prelua în contul creanței sale la prețul prevăzut de art. 443 alin. (1). Dacă acest preț este mai mare decât valoarea creanței, creditorul poate prelua bunul numai dacă depune, în condițiile art. 444 alin. (1), suma de bani ce reprezintă diferența dintre preț și valoarea creanței.

(2) Dacă mai mulți creditori vor să preia bunul în condițiile alin. (1), acesta va fi atribuit potrivit ordinii de preferință stabilite de art. 563 și 564.

(3) Bunurile sechestrate, care nu au putut fi valorificate în condițiile prezentei secțiuni, rămân indisponibilizate cel mult 6 luni de la data sechestrului. În cursul acestui termen, executorul poate proceda din nou la valorificarea acestor bunuri. Dacă nici după expirarea acestui termen bunurile nu pot fi valorificate, ele se restituie debitorului.

Art. 449. [1] (1) În cazul vânzărilor făcute în condițiile prezentei secțiuni nu este admisibilă nici o cerere de desființare a vânzării împotriva terțului adjudecatar care a plătit prețul, în afară de cazul în care a existat fraudă din partea acestuia.

(2) Când adjudecatar a fost creditorul, vânzarea va putea fi desființată, dacă există temei de nulitate.

Secțiunea a IV-a. Distribuția prețului

Art. 450-451. [2] *Abrogate.*

Secțiunea a V-a. Poprirea [3]

Art. 452. [4] Sunt supuse executării silite prin poprire sumele de bani, titlurile de valoare sau alte bunuri mobile incorporale urmăribile datorate debitorului de o a treia persoană sau pe care aceasta i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente.

Art. 453. [5] (1) Poprirea se înființează la cererea creditorului, de executorul judecătoresc de la domiciliul sau sediul debitorului ori de la domiciliul sau sediul terțului poprit.

(2) Pentru sumele datorate cu titlu de obligație de întreținere sau de alocație pentru copii, precum și în cazul sumelor datorate cu titlu de despăgubiri pentru repararea pagubelor cauzate prin moarte, vătămarea integrității corporale sau a sănătății, când executarea se face asupra salariului sau

[1] Art. 449 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 450-451 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Secțiunea a V-a a Capitolului II din Cartea V este reprodusă astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Art. 452 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[5] Art. 453 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

asupra altor venituri periodice cunoscute realizate de debitor, înființarea popririi se dispune de instanța de fond, din oficiu, de îndată ce hotărârea este executorie potrivit legii.

Art. 454. [1] (1) Poprirea se înființează fără somație, prin adresă însoțită de o copie certificată de pe titlul executoriu, comunicată celei de-a treia persoane arătate la art. 452, înștiințându-se totodată și debitorul despre măsura luată.

(2) În adresa de poprire se va pune în vedere celei de-a treia persoane, care devine, potrivit alin. (1), terț poprit, interdicția de a plăti debitorului sumele de bani sau bunurile mobile incorporale ce i le datorează ori pe care i le va datora, declarându-le poprite în măsura necesară pentru realizarea obligației ce se execută silit.

(3) În cazul în care poprirea a fost înființată ca măsură de asigurare și nu a fost desființată până la obținerea titlului executoriu, se va comunica terțului poprit copie certificată de pe titlul executoriu în vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute de art. 456.

(4) Indisponibilizarea sumelor de bani sau a bunurilor mobile incorporale poprite va înceta dacă debitorul consemnează, cu afectațiune specială, întreaga valoare a creanței la dispoziția creditorului urmăritor. Debitorul va înmâna recipisa de consemnare executorului judecătoresc, care va înștiința de îndată pe terțul poprit.

Art. 455. [2] (1) În cazurile prevăzute de art. 453 alin. (2) poprirea rămâne în ființă și atunci când debitorul își schimbă locul de muncă la o altă unitate sau este pensionat. În aceste cazuri, unitatea de la care pleacă debitorul va trimite actele prin care s-a înființat poprirea unității la care se află noul loc de muncă al debitorului sau organului competent de ocrotire socială care, de la data primirii acestor acte, devine terț poprit.

(2) Dacă debitorul părăsește unitatea fără ca aceasta să cunoască noul loc de muncă, ea îl va încunoștința pe creditor despre această împrejurare. După aflarea noului loc de muncă al debitorului, creditorul îl va aduce la cunoștința unității de la care debitorul a plecat, pentru a se proceda potrivit alin. (1).

Art. 456. [3] (1) În termen de 15 zile de la comunicarea popririi, iar în cazul sumelor de bani datorate în viitor, de la scadența acestora, terțul poprit este obligat:

a) să consemneze suma de bani sau, după caz, să indisponibilizeze bunurile mobile incorporale poprite și să trimită dovada executorului, în cazul popririi prevăzute la art. 453 alin. (1).

b) să plătească direct creditorului suma reținută și cuvenită acestuia, în

[1] Art. 454 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 455 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 456 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

cazul popririlor prevăzute de art. 453 alin. (2). La cererea creditorului, suma îi va fi trimisă la domiciliul indicat sau, dacă este cazul, la reşedinţa indicată, cheltuielile de trimitere fiind în sarcina debitorului.

(2) Dacă sunt înfiinţate mai multe popriri, terţul poprit va proceda potrivit alin. (1), comunicând, după caz, executorului ori creditorilor arătaţi la lit. a) şi b) din acelaşi alineat, numele şi adresa celorlalţi creditori, precum şi sumele poprite de fiecare în parte.

Art. 457.[1] (1) În cazul debitorului titular de conturi bancare, poprirea se înfiinţează potrivit art. 453.

(2) La data sesizării societăţii bancare potrivit alin. (1), sumele existente, precum şi cele provenite din încasările viitoare sunt indisponibilizate în măsura necesară realizării creanţei. Din momentul indisponibilizării şi până la achitarea integrală a obligaţiilor prevăzute în titlul executoriu, terţul poprit nu va face nici o altă plată sau altă operaţiune care ar putea diminua suma indisponibilizată, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Dispoziţiile alin. (2) sunt aplicabile şi în cazurile în care poprirea se înfiinţează asupra titlurilor de valoare sau a altor bunuri mobile incorporale urmăribile ce se află în păstrare la unităţi specializate.

Art. 458.[2] (1) Executorul judecătoresc va proceda la eliberarea sau distribuirea sumei de bani consemnate, numai după împlinirea termenului de 15 zile de la primirea dovezii de consemnare a acestei sume.

(2) Creditorilor care nu locuiesc sau nu-şi au sediul în localitatea unde funcţionează executorul, acesta le va trimite sumele plătite de terţul poprit pe cheltuiala debitorului.

Art. 459.[3] În cazul în care sunt înfiinţate mai multe popriri şi sumele cuvenite creditorilor depăşesc suma urmăribilă din veniturile debitorului, terţul poprit, în termenul prevăzut de art. 458 alin. (1), va reţine şi consemna suma urmăribilă şi va depune dovada consemnării la executorul judecătoresc. Distribuirea se va face potrivit dispoziţiilor art. 562-571.

Art. 460.[4] (1) Dacă terţul poprit nu-şi îndeplineşte obligaţiile ce-i revin pentru efectuarea popririi, creditorul, debitorul sau organul de executare, în termen de 3 luni de la data când terţul poprit trebuia să consemneze sau să plătească suma urmăribilă, pot sesiza instanţa de executare, în vederea validării popririi.

(2) Instanţa va cita creditorul urmăritor, debitorul şi terţul poprit şi, dacă din probele administrate rezultă că terţul poprit datorează sume de bani

[1] Art. 457 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 458 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 459 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 460 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

debitorului, va da o hotărâre de validare a popririi prin care va obliga terțul poprit să plătească creditorului, în limita creanței, suma datorată debitorului, iar, în caz contrar, va hotărî desființarea popririi. Terțul poprit care, cu rea-credință, a refuzat să-și îndeplinească obligațiile privind efectuarea popririi, va putea fi amendat, prin aceeași hotărâre, cu o sumă cuprinsă între 2.000.000 lei și 10.000.000 lei.

(3) Dacă sumele sunt datorate periodic, poprirea se validează atât pentru sumele ajunse la scadență, cât și pentru cele care vor fi scadente în viitor, validarea producându-și efectele numai la data când sumele devin scadente.

(4) După validarea popririi, terțul poprit va proceda, după caz, la consemnarea sau plata prevăzută la art. 456. În caz de nerespectare a acestor obligații, executarea silită se va face împotriva terțului poprit, pe baza hotărârii de validare, care constituie titlu executoriu.

Art. 461.[1] Dacă poprirea a fost înființată asupra unor titluri de valoare sau asupra altor bunuri mobile incorporale, executorul va proceda la valorificarea lor potrivit dispozițiilor secțiunii III din prezentul capitol, ținând seama și de reglementările speciale referitoare la aceste bunuri, precum și la eliberarea sau distribuirea sumelor obținute potrivit art. 562-571.

Art. 461[1]-462.[2] *Abrogate.*

Capitolul III. Urmărirea silită a fructelor neculese și recoltelor prinse de rădăcini [3]

Secțiunea I. Urmărirea fructelor prinse de rădăcini

Art. 463.[4] Fructele neculese și recoltele prinse de rădăcini, care sunt ale debitorului, nu se pot urmări decât pe bază de titluri executorii; ele se pot însă sechestra potrivit art. 591 și următoarele.

Art. 464. Urmărirea acestor fructe nu se va putea face decât în 6 săptămâni înaintea coacerii lor și va fi precedată de o somație de plată cu două zile înaintea urmăririi. Sechestrarea însă se va putea face în orice timp.

Art. 465. Urmărirea acestor fructe se va face prin mijlocirea unui executor judecătoresc, față cu subofițerul sau ofițerul de poliție, primarul sau unul din ajutorii săi, sau în lipsa lor, a doi martori majori.

Art. 466.[5] Dispozițiile art. 415-419, 421 și 422 se aplică în mod corespunzător.

---

[1] Art. 461 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 461[1]-462 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Capitolul III din Cartea V este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Art. 463 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[5] Art. 466 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 467-468. [1] *Abrogate.*

Art. 469. [2] Executorul judecătoresc va hotărî, după caz, vânzarea fructelor sau a recoltelor aşa cum sunt prinse de rădăcini sau după ce vor fi culese.

Art. 470. [3] Dispoziţiile art. 437 şi următoarele, precum şi ale art. 562-571 se aplică în mod corespunzător.

Art. 471-472. [4] *Abrogate.*

Secţiunea a II-a. Urmărirea veniturilor unui bun imobil

Art. 473-487. [5] *Abrogate.*

Capitolul IV. Urmărirea silită asupra bunurilor imobile [6]

Secţiunea I. Bunuri imobile care pot fi urmărite

Art. 488. [7] (1) Sunt supuse urmăririi silite imobiliare bunurile imobile.

(2) Pot forma obiectul urmăririi silite imobiliare şi dreptul de uzufruct asupra unui lucru imobil, precum şi dreptul de superficie.

(3) Dreptul de servitute poate fi urmărit silit numai o dată cu fondul dominant căruia îi profită.

Art. 489. [8] (1) Urmărirea imobilelor înscrise în cartea funciară se face pe corpuri de proprietate în întregimea lor.

(2) Se pot urmări în mod separat construcţiile ce formează o proprietate distinctă de sol, drepturile privitoare la proprietatea pe etaje sau pe apartamente, precum şi orice alte drepturi privitoare la bunuri pe care legea le declară imobile.

Art. 490. [9] (1) Urmărirea silită imobiliară se întinde de plin drept şi asupra bunurilor accesorii imobilului, prevăzute de Codul civil.

(2) Bunurile accesorii nu pot fi urmărite decât o dată cu imobilul.

Art. 491. [10] (1) Imobilul unui minor sau al unei persoane puse sub interdicţie nu poate fi urmărit silit înaintea urmăririi mobilelor sale.

---

[1] Art. 467-468 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 469 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 470 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Art. 471-472 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[5] Art. 473-487 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[6] Capitolul IV din Cartea V este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[7] Art. 488 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[8] Art. 489 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[9] Art. 490 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[10] Art. 491 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu împiedică executarea silită asupra unui imobil aflat în proprietatea comună a minorului sau a persoanei puse sub interdicție și a unei persoane cu capacitate deplină de exercițiu, dacă obligația prevăzută în titlul executoriu este comună.

Art. 492. [1] (1) Creditorul ipotecar poate urmări în același timp și imobilele neipotecate ale debitorului său.

(2) În cazul în care se urmărește un imobil ipotecat înstrăinat, dobânditorul acestui bun, care nu este personal obligat pentru creanța ipotecară, poate să ceară instanței de executare urmărirea altor imobile ipotecate pentru aceeași obligație, aflate în posesiunea debitorului principal. Până la soluționarea cererii, urmărirea imobilului ipotecat este suspendată.

(3) Contestația prin care dobânditorul se opune la scoaterea la vânzare se va putea face numai în termen de 10 zile de la comunicarea încheierii biroului de carte funciară prin care s-a dispus notarea în cartea funciară a somației de începere a urmăririi silite.

Art. 493. [2] (1) Creditorii personali ai unui debitor coproprietar sau codevălmaș nu vor putea să urmărească partea acestuia din imobilele aflate în proprietate comună, ci vor trebui să ceară mai întâi împărțeala acestora.

(2) Creditorii personali pot urmări însă cota-parte determinată a debitorului lor din imobilul aflat în coproprietate, fără a mai fi necesar să ceară împărțeala.

Secțiunea a II-a. Formalitățile premergătoare vânzării la licitație

Art. 494. [3] Imobilele urmărite silit se valorifică prin vânzare la licitație publică, vânzare directă și prin alte modalități admise de lege. Dispozițiile art. 431 sunt aplicabile.

Art. 495. [4] În cazul în care obiectul executării silite îl formează mai multe bunuri imobile distincte ale debitorului, procedura de vânzare prin licitație publică se va îndeplini pentru fiecare bun în parte.

Art. 496. [5] În vederea identificării imobilului urmărit, executorul judecătoresc se va deplasa la locul unde este situat acesta și va încheia un proces-verbal de situație. Procesul-verbal va cuprinde, pe lângă datele prevăzute la art. 504 alin. (1) pct. 1-3, 5, 6 și 14, și descrierea cât mai amănunțită a imobilului urmărit.

Art. 497. [6] (1) După întocmirea procesului verbal de situație, executorul

[1] Art. 492 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 493 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 494 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 495 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 496 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[6] Art. 497 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

va soma pe debitor că, dacă nu va plăti, se va trece la vânzarea imobilelor cuprinse în acest proces verbal. Somația de plată ce va fi comunicată debitorului va cuprinde pe lângă cele arătate de art. 387 și datele de identificare a imobilului cuprinse în procesul-verbal de situație, precum și mențiunea că s-a luat măsura înscrierii în cartea funciară.

(2) Executorul va lua măsuri ca somația prevăzută la alin. (1) să fie înscrisă în cartea funciară.

(3) Când se urmăresc mai multe imobile, înscrise la același sau la birouri de carte funciară diferite, pentru o creanță garantată cu ipotecă colectivă, somația se va înainta biroului de carte funciară la care este înscrisă ipoteca principală, care, după ce a săvârșit notările prevăzute de lege, va trimite din oficiu o copie de pe încheierile sale biroului de carte funciară secundară.

(4) Din momentul notării somației în cartea funciară orice act de înstrăinare sau constituire de drepturi reale cu privire la imobilul urmărit este inopozabil, afară de cazul în care creditorul sau adjudecatarul s-a declarat de acord cu acel act ori debitorul sau dobânditorul imobilului a consemnat sumele necesare acoperirii creanțelor ce se urmăresc, inclusiv dobânzile și cheltuielile de executare.

Art. 498.[1] (1) Închirierile sau arendările, precum și cesiunile de venituri făcute de debitor sau deținător după data înscrierii somației arătate la art. 497 alin. (1) nu vor fi opozabile creditorului urmăritor sau adjudecatarului.

(2) Închirierile sau arendările anterioare înscrierii somației sunt opozabile, în condițiile legii, atât creditorilor urmăritori, cât și adjudecatarului.

(3) Chiriile sau arenzile plătite debitorului urmărit înainte de scadență nu pot fi opuse creditorilor urmăritori sau adjudecatarului, decât dacă sunt constatate prin act scris cu dată certă.

Art. 499.[2] (1) După primirea somației, debitorul poate cere instanței de executare în termen de 10 zile de la comunicare, să-i încuviințeze ca plata integrală a datoriei, inclusiv dobânzile și cheltuielile de executare, să se facă din veniturile imobilului urmărit sau din alte venituri ale sale pe timp de 6 luni.

(2) Instanța sesizată potrivit alin. (1) va cita părțile în camera de consiliu și se va pronunța de îndată prin încheiere irevocabilă. În caz de admitere a cererii debitorului, instanța va dispune suspendarea urmăririi silite imobiliare.

(3) Pentru motive temeinice, creditorul poate solicita instanței reluarea urmăririi înainte de expirarea termenului de 6 luni, dispozițiile alin. (2) fiind aplicabile în mod corespunzător.

[1] Art. 498 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 499 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Secțiunea a III-a. Vânzarea la licitație

Art. 500. [1] (1) Dacă în termen de 15 zile de la primirea somației debitorul nu plătește datoria, executorul judecătoresc va începe procedura de vânzare.

(2) Executorul va stabili de îndată prețul imobilului, iar în cazul în care consideră necesar va cere părerea unui expert. Dispozițiile art. 411 alin. (3) sunt aplicabile.

(3) Totodată, executorul va cere biroului de carte funciară să-i comunice drepturile reale și alte sarcini care grevează imobilul urmărit. Titularii acestor drepturi vor fi înștiințați despre executare și vor fi citați la termenele fixate pentru vânzarea imobilului.

(4) Separat de prețul imobilului se va determina prin expertiză și valoarea drepturilor de uzufruct, uz, abitație sau servitute, dacă aceste drepturi au fost intabulate ulterior înscrierii vreunei ipoteci; în cazul imobilelor înscrise în cartea funciară se va avea în vedere valoarea acestor drepturi menționată în cartea funciară, iar dacă nu este înscrisă, ea se va stabili, când este cazul, prin expertiză.

Art. 501. [2] (1) După emiterea somației și în tot cursul executării silite executorul judecătoresc poate numi un administrator-sechestru dacă această măsură este necesară în vederea unei mai bune administrări a imobilului urmărit, precum încasarea veniturilor, efectuarea cheltuielilor necesare și apărarea în litigiile privitoare la acest bun. De asemenea, la cererea creditorului, executorul va numi un administrator-sechestru.

(2) Administrator–sechestru poate fi numit creditorul, debitorul sau o altă persoană fizică ori persoană juridică.

(3) Administratorul-sechestru va consemna veniturile încasate și va depune recipisa la executor.

(4) Când administrator–sechestru este numită o altă persoană decât debitorul, executorul îi va fixa drept remunerație o sumă, ținând seama de activitatea depusă, stabilind, totodată, și modalitatea de plată.

Art. 502. [3] (1) În cazul neîndeplinirii obligațiilor stabilite în sarcina sa, administratorul-sechestru, la cererea oricărei persoane interesate, poate fi revocat de către executorul judecătoresc.

(2) De asemenea, la cerere, administratorul-sechestru poate fi obligat la despăgubiri de către instanța de executare.

Art. 503. [4] (1) Dacă debitorul nu are alt mijloc de existență decât veniturile imobilului urmărit, la cererea acestuia, executorul judecătoresc, prin

[1] Art. 500 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 501 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 502 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 503 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

proces-verbal, poate să-i fixeze o cotă de cel mult 20% din aceste venituri pentru traiul lui şi al familiei sale.

(2) Împotriva măsurii luate de către executorul judecătoresc, cei interesaţi se pot adresa instanţei de executare. Instanţa va cita părţile în termen scurt, în camera de consiliu, şi va hotărî prin încheiere irevocabilă.

Art. 504. [1] (1) În termen de 5 zile de la stabilirea preţului imobilului, executorul va întocmi şi afişa publicaţia de vânzare a acestuia care va cuprinde următoarele menţiuni:

1. denumirea şi sediul organului de executare;

2. numărul dosarului de executare;

3. numele şi calitatea executorului;

4. numele şi domiciliul ori, după caz, denumirea şi sediul debitorului şi creditorului;

5. titlul executoriu în temeiul căruia se face urmărirea imobiliară;

6. identificarea imobilului şi descrierea lui sumară;

7. preţul la care a fost evaluat imobilul;

8. menţiunea, dacă va fi cazul, că imobilul se vinde grevat de drepturile de uzufruct, uz, abitaţie sau servitute, intabulate ulterior înscrierii vreunei ipoteci şi că, în cazul în care aceste creanţe nu ar fi acoperite la prima licitaţie, se va proceda, în aceeaşi zi, la o nouă licitaţie pentru vânzarea imobilului liber de acele drepturi. Preţul de la care vor începe aceste licitaţii va fi cel prevăzut de art. 509 alin. (3) şi (4);

9. data, ora şi locul vânzării la licitaţie;

10. invitaţia pentru toţi cei care pretind vreun drept asupra imobilului să-l anunţe executorului înainte de data stabilită pentru vânzare;

11. invitaţia către toţi cei care vor să cumpere imobilul să se prezinte la termenul de vânzare, la locul fixat în acest scop şi, până la acel termen, să prezinte oferte de cumpărare;

12. menţiunea că ofertanţii sunt obligaţi să depună, până la termenul de vânzare, o cauţiune reprezentând 10% din preţul la care a fost evaluat imobilul;

13. data afişării publicaţiei de vânzare;

14. semnătura şi ştampila executorului judecătoresc.

(2) Termenul stabilit pentru vânzare nu va fi mai scurt de 30 de zile şi nici mai lung de 60 de zile de la afişarea publicaţiei de vânzare la locul unde va avea loc licitaţia.

(3) Publicaţia de vânzare se va afişa la sediul organului de executare şi al instanţei de executare, la locul unde se află imobilul urmărit, la sediul primăriei în a cărei rază teritorială este situat imobilul, precum şi la locul unde se desfăşoară licitaţia, dacă acesta este altul decât locul unde este situat imobilul.

[1] Art. 504 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(4) Executorul judecătoresc, la cererea celui interesat, va anunța vânzarea la licitație și într-un ziar de largă circulație.

(5) Debitorul va fi înștiințat despre data, ora și locul vânzării.

(6) Dispozițiile art. 439 alin. (2) sunt aplicabile.

Art. 505.[1] În cazul în care se urmărește imobilul unui minor sau al unei persoane puse sub interdicție, o copie de pe publicația de vânzare a imobilului se depune și la parchetul de pe lângă instanța de executare.

Art. 506.[2] (1) Persoanele care vor să cumpere imobilul la licitație sunt obligate să depună la Casa de Economii și Consemnațiuni, la dispoziția executorului judecătoresc, până la termenul stabilit pentru vânzare, o cauțiune reprezentând 10% din prețul la care a fost evaluat imobilul. Dovada consemnării va fi atașată ofertei de cumpărare.

(2) Nu au obligația de a depune cauțiunea prevăzută la alin. (1) creditorii care au creanțe în rang util, potrivit ordinii de preferință prevăzute de art. 563 și 564.

(3) De asemenea, sunt dispensate de cauțiunea prevăzută la alin. (1) persoanele care, împreună cu debitorul, dețin imobilul urmărit în proprietate comună pe cote-părți.

Art. 507.[3] (1) Vânzarea se face la sediul organului de executare sau al instanței de executare ori la locul unde este situat imobilul sau în orice alt loc, dacă se consideră că este mai potrivit pentru buna valorificare a acestuia. În comune, vânzarea se poate efectua și la sediul primăriei în raza căreia este situat imobilul.

(2) Debitorul nu poate licita nici personal, nici prin alte persoane.

Art. 508.[4] (1) Vânzarea la licitație se face în mod public și se va ține separat pentru fiecare imobil sau corp de proprietate.

(2) Dacă mai multe corpuri de proprietate sunt grevate cu aceeași ipotecă, sau dacă corpul de proprietate este compus din mai multe parcele, executorul judecătoresc va putea dispune, la cererea debitorului sau a creditorului urmăritor, ca vânzarea să se facă în același timp pentru mai multe corpuri de proprietate sau separat pentru fiecare parcelă în parte.

(3) În cazul când corpurile de proprietate sau parcelele se vând separat, ordinea vânzării lor va fi arătată de debitor, iar în lipsa unei asemenea mențiuni, va fi stabilită de executor.

Art. 509.[5] (1) Licitația începe prin citirea de către executor a publicației de vânzare și a ofertelor primite până la acea dată.

---

[1] Art. 505 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 506 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 507 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 508 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 509 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Executorul va oferi apoi spre vânzare imobilul, prin trei strigări succesive, la intervale de timp care să permită opțiuni și supralicitări, pornind de la prețul oferit care este mai mare decât cel la care s-a făcut evaluarea potrivit art. 500 alin. (2) sau, în lipsa unei asemenea oferte, chiar de la acest preț.

(3) Dacă imobilul este grevat de vreun drept de uzufruct, uz, abitație sau servitute intabulate ulterior înscrierii vreunei ipoteci, la primul termen de vânzare strigările vor începe de la prețul cel mai mare oferit sau, în lipsă, de la cel fixat în publicație, scăzut cu valoarea acestor drepturi socotită potrivit art. 500 alin. (4).

(4) Dacă din cauza existenței drepturilor arătate la alin. (3), nu s-a putut obține un preț suficient pentru acoperirea creanțelor ipotecare înscrise anterior, socotite după datele din cartea funciară, executorul judecătoresc va relua în aceeași zi licitația pentru vânzarea imobilului liber de acele drepturi; în acest caz, strigările vor începe de la prețul menționat în publicația de vânzare, fără scăderea arătată în alin. (3).

(5) În cazul în care nu este oferit nici prețul la care imobilul a fost evaluat, vânzarea se va amâna la un alt termen, de cel mult 60 de zile, pentru care se va face o nouă publicație în condițiile art. 504 alin. (3). La acest termen, licitația va începe de la prețul de 75% din cel la care imobilul a fost evaluat. Dacă nu se obține prețul de începere a licitației, la același termen bunul va fi vândut la cel mai mare preț oferit. Vânzarea se va putea face chiar dacă se prezintă o singură persoană care oferă prețul de la care începe licitația.

Art. 510.[1] (1) Executorul va declara adjudecatar persoana care, la termenul de licitație, a oferit prețul de vânzare potrivit dispozițiilor art. 509. La preț egal, va fi preferat cel care are un drept de preempțiune asupra bunului urmărit.

(2) În toate cazurile, creditorii urmăritori sau intervenienți nu pot să adjudece bunurile oferite spre vânzare la un preț mai mic de 75% din cel la care imobilul a fost evaluat.

Art. 511.[2] Executorul va întocmi un proces-verbal despre desfășurarea și rezultatul fiecărei licitații. În procesul-verbal vor fi menționați toți cei care au participat la licitație, sumele oferite de fiecare participant, precum și adjudecatarul imobilului. Procesul-verbal va fi semnat de executor, creditor, debitor și de adjudecatar.

Art. 512.[3] (1) Adjudecatarul imobilului va depune prețul la dispoziția executorului judecătoresc, în termen de cel mult 30 de zile de la data vânzării, ținându-se seama de cauțiunea depusă în contul prețului.

(2) Când adjudecatar este un creditor, el poate depune creanța sa în

[1] Art. 510 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 511 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 512 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

contul prețului, fiind obligat, dacă este cazul, să depună diferența de preț. Dacă există alți creditori care au un drept de preferință în condițiile art. 563 și 564, el va depune până la concurența prețului de adjudecare și suma necesară pentru plata creanțelor lor, în măsura în care acestea nu sunt acoperite prin diferența de preț.

Art. 513.[1] (1) Dacă adjudecatarul nu depune prețul în termenul prevăzut de art. 512 alin. (1), imobilul se va scoate din nou în vânzare în contul acestuia, el fiind obligat să plătească cheltuielile prilejuite de noua licitație și eventuala diferență de preț. Adjudecatarul va putea să achite la termenul de licitație prețul oferit inițial, în care caz va fi obligat numai la plata cheltuielilor cauzate de noua licitație.

(2) Dacă la noul termen de licitație imobilul nu a fost vândut, fostul adjudecatar este obligat să plătească toate cheltuielile prilejuite de urmărirea imobilului.

(3) Suma datorată potrivit alin. (1) și (2) de fostul adjudecatar se stabilește de executor prin procesul-verbal de licitație, care constituie titlu executoriu. Această sumă se va reține cu precădere din cauțiunea depusă.

Art. 514.[2] După adjudecarea imobilului către unul dintre participanții la licitație, executorul, la cerere, va dispune restituirea cauțiunilor depuse de ceilalți participanți, procedând, când este cazul, potrivit dispozițiilor art. 513 alin. (3).

Art. 515.[3] La cererea adjudecatarului, executorul judecătoresc, cu acordul creditorului, poate stabili plata prețului în rate, numărul acestora, cuantumul și data scadenței lor, precum și suma care se plătește de îndată drept avans.

Secțiunea a IV-a. Actul de adjudecare

Art. 516.[4] După plata integrală a prețului sau a avansului prevăzut de art. 515, dacă imobilul a fost vândut cu plata în rate, executorul, pe baza procesului-verbal de licitație, va întocmi actul de adjudecare, care va cuprinde următoarele mențiuni:

1. denumirea și sediul organului de executare;

2. numele și calitatea executorului;

3. numărul și data procesului-verbal de licitație;

4. numele și domiciliul sau, după caz, denumirea și sediul debitorului și adjudecatarului;

5. prețul la care s-a vândut și modalitatea de achitare în cazul în care vânzarea s-a făcut cu plata în rate;

[1] Art. 513 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 514 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 515 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 516 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

6. menţiunea, dacă este cazul, că imobilul s-a vândut grevat de drepturile de uzufruct, uz, abitaţie sau servitute, ori, după caz, liber de aceste drepturi, în condiţiile prevăzute de art. 509 alin. (3) şi (4);

7. datele de identificare a imobilului;

8.[1] menţiunea că actul de adjudecare este titlu de proprietate şi că poate fi înscris în cartea funciară, precum şi faptul că pentru adjudecatar constituie titlu executoriu împotriva debitorului, dacă imobilul se află în posesiunea acestuia din urmă;

9. menţiunea că, pentru creditor, actul de adjudecare constituie titlu executoriu împotriva cumpărătorului care nu plăteşte diferenţa de preţ, în cazul în care vânzarea s-a făcut cu plata preţului în rate;

10. semnătura şi ştampila executorului, precum şi semnătura adjudecatarului.

Art. 517.[2] (1) Un exemplar de pe actul de adjudecare se va preda dobânditorului spre a-i servi ca titlu de proprietate şi pentru a fi înscris în cartea funciară.

(2) În cazul în care imobilul a fost vândut cu plata preţului în rate, executorul va înainta un exemplar al actului de adjudecare biroului de carte funciară pentru a înscrie în cartea funciară interdicţia de înstrăinare şi grevare a imobilului până la plata integrală a preţului şi a dobânzii corespunzătoare.

(3) Executorul va preda, totodată, un exemplar al actului de adjudecare creditorului urmăritor, care îi va servi ca titlu executoriu împotriva cumpărătorului, dacă acesta nu plăteşte diferenţa de preţ.

Secţiunea a V-a. Efectele adjudecării

Art. 518.[3] (1) Prin actul de adjudecare proprietatea imobilului sau, după caz, un alt drept real care a făcut obiectul urmăririi silite se transmite de la debitor la adjudecatar. De la această dată, adjudecatarul are dreptul la fructe şi venituri, datorează dobânzile până la plata integrală a preţului şi suportă toate sarcinile imobilului.

(2) Prin intabulare, adjudecatarul dobândeşte dreptul de a dispune de imobilul vândut, potrivit regulilor de carte funciară.

(3) De la data intabulării, imobilul rămâne liber de orice ipoteci sau alte sarcini privind garantarea drepturilor de creanţă, creditorii putându-şi realiza aceste drepturi numai din preţul obţinut. Dacă preţul de adjudecare se plăteşte în rate, sarcinile se sting la plata ultimei rate.

(4) Ipotecile şi celelalte sarcini reale se vor radia din oficiu, afară de cele pentru care adjudecatarul ar conveni să fie menţinute; de asemenea, vor fi radiate din oficiu drepturile reale

[1] Pct. 8 al art. 516 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[2] Art. 517 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 518 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

intabulate ulterior înscrierii vreunei ipoteci, dacă vânzarea s-a făcut în condiţiile prevăzute de art. 509 alin. (4), toate notările făcute cu urmărirea silită, precum şi interdicţia de înstrăinare sau de grevare, dacă există.

(5) Dacă imobilul a fost cumpărat cu plata preţului în rate, cumpărătorul nu îl va putea înstrăina sau greva, fără încuviinţarea creditorilor urmăritori, înainte de plata integrală a preţului.

Art. 519. [1] (1) Locaţiunea şi celelalte acte juridice privitoare la imobil rămân în fiinţă sau, după caz, încetează, potrivit legii.

(2) Plăţile făcute înainte de scadenţă de către locatar sau alte persoane interesate sunt supuse dispoziţiilor art. 498 alin. (3).

Secţiunea a VI-a. Dispoziţii speciale

Art. 520. [2] Orice cerere de evicţiune, totală sau parţială, privind imobilul adjudecat se va prescrie în termen de 3 ani de la data înscrierii actului de adjudecare în cartea funciară. Această prescripţie curge şi împotriva dispăruţilor, minorilor şi persoanelor puse sub interdicţie.

Art. 521. [3] În cazul în care cererea de evicţiune este introdusă înainte de împărţeala preţului de adjudecare, instanţa de executare, la solicitarea adjudecatarului, va putea să suspende, cu sau fără cauţiune, împărţeala preţului până la judecarea definitivă a cererii de evicţiune.

Art. 522. [4] (1) Dacă a fost evins total sau parţial, adjudecatarul îl poate acţiona pe debitorul urmărit pentru a fi despăgubit.

(2) În măsura în care nu se poate îndestula de la debitor, adjudecatarul îi poate acţiona pe creditorii care au încasat preţul de adjudecare, în limita sumei încasate de aceştia.

Art. 523. [5] (1) În tot cursul executării silite asupra bunurilor imobile, debitorul sau altă persoană interesată poate obţine desfiinţarea măsurilor asigurătorii sau de executare, consemnând la dispoziţia creditorului urmăritor întreaga valoare a creanţei, cu toate accesoriile şi cheltuielile de executare.

(2) Dispoziţiile art. 428 alin. (2)-(4) se aplică în mod corespunzător.

(3) În cazul în care cererea este admisă, instanţa, cu acordul debitorului, va dispune şi eliberarea sumei în mâinile creditorului.

Art. 524-561. [6] *Abrogate.*

---

[1] Art. 519 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 520 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 521 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 522 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 523 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[6] Art. 524-561 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.

Capitolul V. Eliberarea şi distribuirea sumelor realizate prin executarea silită [3]

Art. 562. [4] Suma de bani realizată prin executarea silită se eliberează creditorului urmăritor până la acoperirea integrală a drepturilor sale, iar suma rămasă disponibilă se predă debitorului.

Art. 563. [5] (1) În cazul în care executarea silită a fost pornită de mai mulţi creditori sau când, până la eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare, au depus şi alţi creditori titlurile lor, executorul judecătoresc procedează la distribuirea sumei potrivit următoarei ordini de preferinţă, dacă legea nu prevede altfel:

a) creanţele reprezentând cheltuieli de judecată, pentru măsuri asigurătorii sau de executare silită, pentru conservarea bunurilor al căror preţ se distribuie, precum şi orice alte cheltuieli făcute în interesul comun al creditorilor;

b) creanţele reprezentând salarii şi alte datorii asimilate acestora, pensiile, sumele cuvenite şomerilor, potrivit legii, ajutoarele pentru întreţinerea şi îngrijirea copiilor, pentru maternitate, pentru incapacitate temporară de muncă, prevenirea îmbolnăvirilor, refacerea sau întărirea sănătăţii, ajutoarele de deces, acordate în cadrul asigurărilor sociale, precum şi creanţele reprezentând obligaţia de reparare a pagubelor cauzate prin moarte, vătămarea integrităţii corporale sau a sănătăţii;

c) creanţele rezultând din obligaţia de întreţinere, alocaţii pentru copii sau obligaţia de plată a altor sume periodice destinate asigurării mijloacelor de existenţă;

d) creanţele bugetare provenite din impozite, taxe, contribuţii şi din alte sume stabilite potrivit legii, datorate bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetelor locale şi bugetelor fondurilor speciale;

e) creanţele rezultând din împrumuturi acordate de stat;

f) creanţele reprezentând despăgubiri pentru repararea pagubelor pricinuite proprietăţii publice prin fapte ilicite;

g) creanţele rezultând din împrumuturi bancare, din livrări de produse, prestări de servicii sau executări de lucrări, precum şi din chirii sau arenzi;

h) creanţele reprezentând amenzi cuvenite bugetului de stat sau bugetelor locale;

i) alte creanţe.

(2) În cazul creanţelor care au aceeaşi ordine de preferinţă, dacă legea nu prevede altfel, suma realizată se repartizează între creditori proporţional cu creanţa fiecăruia.

---

[1] Capitolul V din Cartea V este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 562 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 563 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 564. [1] Dacă există creditori care, asupra bunului vândut, au drepturi de gaj, ipotecă sau alte drepturi de preferință conservate, în condițiile prevăzute de lege, la distribuirea sumei rezultate din vânzarea bunului, creanțele lor vor fi plătite înaintea creanțelor prevăzute la art. 563 alin. (1) lit. b).

Art. 565. [2] Dobânzile și penalitățile sau alte asemenea accesorii ale creanței principale vor urma ordinea de preferință a acestei creanțe.

Art. 566. [3] (1) În cazul în care unul dintre titlurile depuse de creditorii urmăritori conține obligația debitorului de a plăti o sumă de bani în mod periodic, iar bunurile rămase în patrimoniul debitorului după efectuarea executării sau veniturile sale nu asigură plata în viitor a ratelor datorate, executorul judecătoresc sau partea interesată va sesiza instanța în circumscripția căreia se face executarea. Instanța va stabili suma globală cu care creditorul va participa la distribuirea sumei realizate prin urmărire. Încheierea se dă cu citarea părților și este supusă numai recursului.

(2) Dacă debitorul a decedat și se constată că, în raport cu numărul moștenitorilor, locul unde aceștia se găsesc, modul în care s-a făcut împărțeala moștenirii sau cu alte asemenea împrejurări, plata în rate a creanțelor este greu de realizat, instanța poate, la cererea creditorului, să procedeze potrivit alin. (1), stabilind suma totală ce se cuvine creditorului, precum și suma pe care o va plăti fiecare moștenitor în parte.

Art. 567. (1) [4] Creanțele condiționale sau afectate de un termen suspensiv se vor plăti potrivit ordinii de preferință prevăzute de art. 563 și 564.

(2) [5] Dacă condiția este rezolutorie, nu se va putea elibera creditorului suma cuvenită, decât dacă acesta va da o cauțiune sau va constitui o ipotecă în favoarea celor care ar trebui să se folosească de această sumă în cazul îndeplinirii condiției.

(3) Dacă condiția este suspensivă, suma cuvenită creditorului va fi distribuită creditorilor care vin după acesta, dacă aceștia vor da o cauțiune sau vor constitui o ipotecă pentru a garanta restituirea sumei primite în caz de îndeplinire a condiției.

(4) [6] În cazul în care creditorii prevăzuți la alin. (2) și (3) nu dau o cauțiune sau nu constituie o ipotecă, suma se va consemna la Casa de Economii și Consemnațiuni până la îndeplinirea condiției rezolutorii sau suspensive.

---

[1] Art. 564 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 565 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 566 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Alin. (1) al art. 567 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[5] Alin. (2) și (3) ale art. 567 sunt reproduse astfel cum a fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[6] Alin. (4) al art. 567 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 568.[1] Dacă creanța este afectată de un termen suspensiv, aceasta se va plăti chiar dacă termenul nu s-a împlinit. Când o astfel de creanță este fără dobândă, plata înainte de termen nu se va face decât dacă se scade dobânda cuvenită până la împlinirea termenului. Dacă, însă, creditorul nu este de acord să se facă scăderea, partea sa se va consemna la Casa de Economii și Consemnațiuni, pentru a fi eliberată la împlinirea termenului.

Art. 569.[2] (1) Eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare se poate face numai după trecerea unui termen de 15 zile de la data depunerii sumei, când executorul va proceda, după caz, la eliberarea sau distribuirea acesteia, cu citarea părților și a creditorilor care și-au depus titlurile.

(2) În cazul valorificării bunurilor grevate de un drept de gaj ori ipotecă sau de alte drepturi reale dobândite după înscrierea vreunei garanții reale asupra acestor bunuri, despre care a luat cunoștință în condițiile art. 425 ori art. 500 alin. (3), executorul este obligat să încunoștințeze din oficiu pe creditorii în favoarea cărora au fost constituite aceste sarcini, pentru a participa la distribuirea prețului.

(3) În acest caz, titularii drepturilor de uzufruct, uz, abitație și servitute, stinse prin adjudecare, vor fi trecuți în ordinea înscrierii cu valoarea acestor drepturi înscrise în cartea funciară, iar dacă nu este înscrisă, cu valoarea determinată potrivit art. 500 alin. (4), care poate fi contestată în condițiile art. 570 alin. (2).

Art. 570.[3] (1) Despre eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare, executorul va întocmi de îndată un proces-verbal, care se va semna de persoanele interesate care sunt prezente.

(2) Cel nemulțumit de modul stabilit pentru eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare poate cere executorului să consemneze obiecțiile sale în procesul-verbal, care poate fi contestat în termen de 3 zile. Contestația suspendă de drept eliberarea sau, după caz, distribuirea. Judecata ei se face de urgență și cu precădere, cu citarea în termen scurt a părților.

Art. 571.[4] După întocmirea procesului-verbal prevăzut de art. 570 alin. (1), nici un creditor nu mai este în drept să ceară a participa la distribuirea sumelor rezultate din executarea silită.

---

[1] Art. 568 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 569 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 570 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 571 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Capitolul VI. Predarea silită a bunurilor şi executarea silită a altor obligaţii de a face sau de a nu face [1]

Secţiunea I. Dispoziţii comune

Art. 572.[2] În cazul în care obligaţia debitorului prevăzută în titlul executoriu constă în predarea unui bun ori a folosinţei acestuia, în desfiinţarea unei construcţii, plantaţii sau altei lucrări ori în îndeplinirea oricărei alte activităţi stabilite pentru realizarea drepturilor creditorului, iar debitorul nu execută de bunăvoie obligaţia sa în termenul prevăzut în somaţie, executorul sau, după caz, creditorul, în raport cu împrejurările cauzei şi natura obligaţiei ce se execută, va proceda fie la executarea silită, fie va sesiza instanţa de executare în vederea aplicării unei amenzi civile.

Art. 573.[3] Dacă creditorul justifică o nevoie urgentă sau există pericol ca debitorul să se sustragă de la urmărire, preşedintele instanţei de executare va putea dispune, prin încheiere irevocabilă, dată fără citarea părţilor, ca executarea silită a obligaţiilor prevăzute la art. 572 să se facă de îndată, fără somaţie.

Art. 574.[4] (1) Dacă în titlul executoriu nu s-a stabilit ce sumă urmează a fi plătită ca echivalent al valorii lucrului în cazul imposibilităţii predării acestuia, instanţa de executare, la cererea creditorului, va stabili această sumă prin hotărâre dată cu citarea părţilor.

(2) Hotărârea este executorie şi este supusă recursului. Suspendarea executării acestei hotărâri nu se va putea obţine decât cu consemnarea sumei stabilite. Dispoziţiile art. 428 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(3) Pe baza cererii prevăzute la alin. (1), instanţa va putea înfiinţa măsuri asigurătorii.

Secţiunea a II-a. Predarea silită a bunurilor mobile

Art. 575.[5] Dacă partea obligată să predea un bun mobil, determinat prin calitate şi cantitate, nu-şi îndeplineşte obligaţia în termen de o zi de la primirea somaţiei, predarea lui se va face prin executare silită.

Art. 576.[6] În vederea executării silite a obligaţiei prevăzute la art. 575, executorul judecătoresc va ridica bunul urmărit de la debitor sau de la persoana la care se află, punându-l pe creditor în drepturile sale, stabilite prin titlul executoriu.

[1] Capitolul VI din Cartea V este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 572 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 573 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 574 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 575 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[6] Art. 576 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 577.[1] Executorul judecătoresc va încheia, în condițiile art. 388, un proces-verbal despre îndeplinirea executării, stabilind, totodată, cheltuielile de executare pe care urmează să le plătească debitorul. Procesul-verbal constituie titlu executoriu în privința cheltuielilor de executare stabilite în sarcina debitorului.

Secțiunea a III-a. Predarea silită a bunurilor imobile

Art. 578.[2] Dacă partea obligată să părăsească ori să predea un imobil nu-și îndeplinește această obligație în termen de 5 zile de la primirea somației, ea va fi îndepărtată prin executare silită, iar imobilul va fi predat celui îndreptățit.

Art. 579.[3] În vederea executării silite a obligației prevăzute la art. 578, executorul judecătoresc va soma pe debitor să părăsească de îndată imobilul iar, în caz de împotrivire, va elibera imobilul cu ajutorul forței publice, punând pe creditor în drepturile sale.

Art. 580.[4] Dacă executarea privește un imobil în care se găsesc bunuri mobile ce nu formează obiectul executării și pe care debitorul nu le ridică singur, executorul va încredința aceste bunuri în păstrarea unui custode, pe cheltuiala debitorului.

Art. 580¹.[5] Despre îndeplinirea executării potrivit prevederilor prezentei secțiuni, executorul judecătoresc va întocmi un proces-verbal, dispozițiile art. 577 fiind aplicabile.

Secțiunea a IV-a. Executarea silită a altor obligații de a face sau a obligațiilor de a nu face

Art. 580².[6] Dacă debitorul refuză să îndeplinească o obligație de a face cuprinsă într-un titlu executoriu, în termen de 10 zile de la primirea somației, creditorul poate fi autorizat de instanța de executare, prin încheiere irevocabilă, dată cu citarea părților, să o îndeplinească el însuși sau prin alte persoane, pe cheltuiala debitorului.

Art. 580³.[7] (1) Dacă obligația de a face nu poate fi îndeplinită prin altă persoană decât debitorul, acesta poate fi constrâns la îndeplinirea ei, prin aplicarea unei amenzi civile. Instanța

[1] Art. 577 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 578 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 579 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 580 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 580¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[6] Art. 580² este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[7] Art. 580³ este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

sesizată de creditor poate obliga pe debitor, prin încheiere irevocabilă, dată cu citarea părților, să plătească, în favoarea statului, o amendă civilă de la 200.000 lei la 500.000 lei, stabilită pe zi de întârziere până la executarea obligației prevăzute în titlul executoriu.

(2) Pentru acoperirea prejudiciilor cauzate prin neîndeplinirea obligației prevăzute la alin. (1), creditorul poate cere obligarea debitorului la daune-interese. Dispozițiile art. 574 sunt aplicabile în mod corespunzător.

Art. 580⁴. [1] (1) Dispozițiile prevăzute în secțiunea de față sunt aplicabile în mod corespunzător și în cazul când titlul executoriu cuprinde o obligație de a nu face.

(2) Creditorul va putea cere instanței de executare să fie autorizat, prin încheiere irevocabilă, dată cu citarea părților, să desființeze el însuși sau prin alte persoane, dacă este cazul, pe socoteala debitorului, lucrările făcute de acesta împotriva obligației de a nu face.

Art. 580⁵. [2] În cazurile prevăzute de art. 580² și 580⁴, dacă debitorul se opune la executarea obligației de către creditor, acesta va putea obține, prin intermediul executorului judecătoresc, concursul organelor de poliție, jandarmerie sau al altor agenți ai forței publice, după caz.

[1] Art. 580⁴ este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 580⁵ este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Cartea VI
Proceduri speciale [1]

Capitolul I. Ordonanțe președințiale

Art. 581. [2] (1) Instanța va putea să ordone măsuri vremelnice în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara, precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări.

(2) [3] Cererea de ordonanță președințială se va introduce la instanța competentă să se pronunțe asupra fondului dreptului.

(3) [4] Ordonanța va putea fi dată și fără citarea părților și chiar atunci când există judecată asupra fondului. Judecata se face de urgență și cu precădere. Pronunțarea se poate amâna cu cel mult 24 de ore, iar motivarea ordonanței se face în cel mult 48 de ore de la pronunțare.

(4) Ordonanța este vremelnică și executorie. Instanța va putea hotărî că executarea să se facă fără somație sau fără trecerea unui termen.

Art. 582. [5] (1) Ordonanța este supusă recursului în termen de 5 zile de la pronunțare, dacă s-a dat cu citarea părților, și de la comunicare, dacă s-a dat fără citarea lor.

(2) Instanța de recurs poate suspenda executarea până la judecarea recursului, dar numai cu plata unei cauțiuni al cărei cuantum se va stabili de către aceasta.

(3) Recursul se judecă de urgență și cu precădere, cu citarea părților. Dispozițiile art. 581 alin. (3) referitoare la amânarea pronunțării și redactarea ordonanței sunt aplicabile.

(4) Împotriva executării ordonanței președințiale se poate face contestație.

---

[1] Cartea VI „Proceduri speciale" este reprodusă astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 581 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[3] Alin. (2) al art. 581 a fost introdus prin L. nr. 59/1993.

[4] Alin. (3) al art. 581 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[5] Art. 582 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Capitolul II. Refacerea înscrisurilor şi hotărârilor dispărute

Art. 583. (1) Dosarele sau înscrisurile privitoare la o pricină în curs de judecată, dispărute în orice chip, se pot reface de însăşi instanţa învestită cu judecarea pricinii.

(2) Spre acest sfârşit, instanţa va fixa termen, chiar din oficiu, citând părţile, martorii şi experţii; va cere copii de pe înscrisurile ce i-au fost trimise de autorităţi şi de care părţile s-au folosit sau de pe înscrisurile depuse de părţi, dispunând totodată să se scoată din registrele instanţei toate datele privitoare la înscrisurile ce se refac.

(3) Copiile legalizate de pe înscrisurile dispărute ce se află în stăpânirea părţilor, ori altor persoane sau autorităţilor pot folosi la refacerea dosarului.

(4) Încheierea de refacere nu se va putea ataca decât o dată cu fondul.

(5) Înscrisurile astfel refăcute ţin locul originalelor, până la găsirea acestora.

Art. 584. (1) Dacă dosarul sau înscrisurile dispărute priveau o pricină în care se pronunţase o hotărâre de către prima instanţă şi împotriva căreia se făcuse apel, această hotărâre se va reface după cel de al doilea exemplar al hotărârii păstrat de prima instanţă; iar dacă şi acel exemplar ar fi dispărut, vor putea folosi la refacere copiile legalizate de pe hotărâre, ce s-au încredinţat părţilor sau altor persoane.

(2) [1] În acest scop, instanţa va putea dispune să se facă, din oficiu, publicaţii într-un ziar mai răspândit, cu arătarea ca orice posesor al unei copii de pe hotărâre să o depună la grefa instanţei care a ordonat publicaţia.

(3) [2] Dacă hotărârea nu se poate reface pe calea arătată la alin. (1) şi (2), se va trece la refacerea ei de către instanţa de apel, potrivit dispoziţiilor art. 583.

(4) Dacă dosarul, inclusiv hotărârea, nu se poate reface nici potrivit alin. (3), instanţa de apel va judeca din nou pricina în fond. Pentru judecata din nou a cauzei, părţile sunt obligate să facă dovada că între ele a existat litigiul ce face obiectul rejudecării şi că acesta a fost soluţionat prin hotărâre judecătorească. Dovada se va face cu orice înscrisuri sau extrase din registrele ori din alte evidenţe ale instanţei judecătoreşti sau ale altor autorităţi.

Art. 585. [3] (1) Instanţa care a pronunţat hotărârea dispărută va proceda în toate cazurile la refacerea acesteia potrivit dispoziţiilor art. 583 şi 584.

---

[1] Alin. (2) al art. 584 este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 208/1950.

[2] Alin. (3) şi (4) ale art. 584 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 585 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Dacă în cursul judecăţii a fost găsită hotărârea dispărută, cererea va fi respinsă.

(3) De asemenea, dacă ulterior judecăţii hotărârea dispărută a fost găsită, hotărârea refăcută potrivit dispoziţiilor arătate la alin. (1) va fi anulată de către instanţa care a pronunţat-o.

Capitolul III. Despre oferte de plată şi consemnaţii

Art. 586. Când debitorul va voi să plătească aceea ce e dator şi creditorul nu va voi să primească plata, debitorul e în drept a face ofertă reală şi a consemna ce e dator.

Art. 587. (1) Spre acest sfârşit el va face creditorului, prin mijlocirea unui executor judecătoresc de lângă instanţa domiciliului acestuia sau a domiciliului ales, o somaţie, ca să primească valoarea datorată.

(2) În acea somaţie se va arăta ziua, ora şi locul, când şi unde suma sau obiectul oferit are să-i fie predat.

Art. 588. (1) Dacă creditorul nu voieşte să se prezinte sau să primească suma sau obiectul oferit, executorul judecătoresc va încheia proces-verbal şi va arăta dacă creditorul a iscălit ori n-a putut sau n-a voit să iscălească.

(2) [1] Debitorul, în acest caz, va putea, spre a se libera, să consemneze suma sau bunul oferit la Casa de Economii şi Consemnaţiuni sau după caz, la o unitate specializată, iar recipisa se va depune la executorul judecătoresc de pe lângă instanţa domiciliului creditorului.

Art. 589. Cererea ce s-ar putea face înaintea judecătoriei, sau pentru ca să se întărească, sau pentru ca să se anuleze aceste oferte şi consemnaţii, se va face prin osebită petiţie, după regulile stabilite pentru cererea principală.

Art. 590. Se vor aplica celelalte rânduieli ale Codului civil, privitoare la ofertele de plată şi la consemnaţii, cuprinse în art. 1114-1121 inclusiv, afară de alin. (8) din art. 1115 şi alin. (3) şi (4) din art. 1116.

Capitolul IV. Măsurile asigurătorii [2]

Secţiunea I. Sechestrul asigurător

Art. 591. [3] (1) Creditorul care nu are titlu executoriu, dar a cărui creanţă este constatată prin act scris şi este exigibilă, poate solicita înfiinţarea unui

[1] Alin. (2) al art. 588 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[2] Capitolul IV "Măsurile asigurătorii" este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 591 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

sechestru asigurător asupra bunurilor mobile şi imobile ale debitorului, dacă dovedeşte că a intentat acţiune. El poate fi obligat la plata unei cauţiuni în cuantumul fixat de către instanţă.

(2) Acelaşi drept îl are şi creditorul a cărui creanţă nu este constatată în scris, dacă dovedeşte că a intentat acţiune şi depune, o dată cu cererea de sechestru, o cauţiune de jumătate din valoarea reclamată.

(3) Instanţa poate încuviinţa sechestrul asigurător chiar dacă creanţa nu este exigibilă, în cazurile în care debitorul a micşorat prin fapta sa asigurările date creditorului sau nu a dat asigurările promise ori atunci când este pericol ca debitorul să se sustragă de la urmărire sau să-şi ascundă ori să-şi risipească averea. În aceste cazuri, creditorul trebuie să dovedească îndeplinirea celorlalte condiţii prevăzute de alin. (1) şi să depună o cauţiune al cărei cuantum va fi fixat de către instanţă.

Art. 592. [1](1) Cererea de sechestru asigurător se adresează instanţei care judecă procesul.

(2) Instanţa va decide de urgenţă, în camera de consiliu, fără citarea părţilor, prin încheiere executorie, fixând, totodată, dacă este cazul, cuantumul cauţiunii şi termenul înăuntrul căruia urmează să fie depusă aceasta. Încheierea este supusă numai recursului, în termen de 5 zile de la comunicare. Recursul se judecă de urgenţă şi cu precădere, cu citarea în termen scurt a părţilor.

(3) Dispoziţiile art. 581 alin. (3) privitoare la pronunţarea şi redactarea hotărârii se aplică atât la soluţionarea cererii, cât şi la judecarea recursului.

(4) Nedepunerea cauţiunii în termenul fixat de instanţă atrage desfiinţarea de drept a sechestrului. Aceasta se constată prin încheiere irevocabilă, dată fără citarea părţilor.

Art. 593. [2](1) Măsura sechestrului asigurător se aduce la îndeplinire de către executorul judecătoresc, potrivit regulilor privitoare la executarea silită, care se aplică în mod corespunzător.

(2) În cazul bunurilor mobile, executorul va aplica sechestrul asupra bunurilor urmăribile numai în măsura necesară realizării creanţei.

(3) Sechestrul asigurător pus asupra unui imobil se va înscrie de îndată în cartea funciară. Înscrierea face opozabil sechestrul tuturor acelora care, după înscriere, vor dobândi vreun drept asupra imobilului respectiv.

(4) Împotriva modului de aducere la îndeplinire a măsurii sechestrului, cel interesat va putea face contestaţie.

Art. 594. [3] Dacă debitorul va da, în toate cazurile, garanţie îndestulătoare, instanţa va putea ridica, la cererea debitorului, sechestrul asigurător. Cererea se soluţionează în camera de consiliu, de urgenţă şi cu citarea în termen

[1] Art. 592 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 593 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 594 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

scurt a părților, prin încheiere supusă numai recursului în termen de 5 zile de la pronunțare. Recursul se judecă de urgență și cu precădere. Dispozițiile art. 592 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

Art. 595. [1] În cazul în care cererea principală, în temeiul căreia a fost încuviințată măsura asigurătorie, a fost anulată, respinsă sau perimată prin hotărâre irevocabilă, ori dacă cel care a făcut-o a renunțat la judecarea acesteia, debitorul poate cere ridicarea măsurii de către instanța care a încuviințat-o. Asupra cererii, instanța se pronunță prin încheiere irevocabilă, dată fără citarea părților. Dispozițiile art. 593 se aplică în mod corespunzător.

Art. 596. [2] Valorificarea bunurilor sechestrate nu se va putea face decât după ce creditorul a obținut titlul executoriu.

Secțiunea a II-a. Poprirea asigurătorie

Art. 597. [3] (1) Poprirea asigurătorie se poate înființa asupra sumelor de bani, titlurilor de valoare sau altor bunuri mobile incorporale urmăribile datorate debitorului de o a treia persoană sau pe care aceasta i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente, în condițiile stabilite de art. 591.

(2) Dispozițiile art. 592-595 se aplică în mod corespunzător.

Secțiunea a III-a. Sechestrul judiciar

Art. 598. [4] Ori de câte ori există un proces asupra proprietății sau a altui drept real principal, asupra posesiunii unui bun mobil sau imobil, ori asupra folosinței sau administrării unui bun proprietate comună, instanța competentă pentru judecarea cererii principale va putea să încuviințeze, la cererea celui interesat, punerea sub sechestru judiciar a bunului, dacă această măsură este necesară pentru conservarea dreptului respectiv.

Art. 599. [5] (1) Se va putea, de asemenea, încuviința sechestrul judiciar, chiar fără a exista proces:

1. asupra unui bun pe care debitorul îl oferă pentru liberarea sa;

2. asupra unui bun cu privire la care cel interesat are motive temeinice să se teamă că va fi sustras, distrus ori alterat de posesorul său actual;

3. asupra unor bunuri mobile care alcătuiesc garanția creditorului, când acesta învederează insolvabilitatea de-

[1] Art. 595 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 596 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 597 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 598 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 599 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

bitorului său ori când are motive temeinice să bănuiască că debitorul va fugi ori să se teamă de sustrageri sau deteriorări.

(2) În aceste cazuri, competentă este instanța în circumscripția căreia se află bunul.

Art. 600. [1](1) Cererea de sechestru judiciar se judecă de urgență, cu citarea părților. În caz de admitere, instanța va putea să obligе pe reclamant la darea unei cauțiuni, iar în cazul bunurilor imobile se va proceda potrivit art. 593 alin. (3). Încheierea este supusă numai recursului, în termen de 5 zile de la pronunțare. Dispozițiile art. 592 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

(2) Paza bunului sechestrat va fi încredințată persoanei desemnate de părți de comun acord, iar în caz de neînțelegere, unei persoane desemnate de instanță, care va putea fi chiar deținătorul bunului. În acest scop, executorul judecătoresc se va deplasa la locul situării bunului ce urmează a fi pus sub sechestru și-l va da în primire, pe bază de proces-verbal, administratorului-sechestru. Un exemplar al procesului-verbal va fi înaintat și instanței care a încuviințat măsura.

(3) Administratorul-sechestru va putea face toate actele de conservare și administrare, va încasa orice venituri și sume datorate și va putea plăti datorii cu caracter curent, precum și cele constatate prin titlu executoriu. De asemenea, el va putea sta în judecată în numele părților litigante cu privire la bunul pus sub sechestru, dar numai cu autorizarea prealabilă a instanței care l-a numit.

(4) Dacă administrator-sechestru a fost numită o altă persoană decât deținătorul, instanța va fixa, pentru activitatea depusă, o sumă drept remunerație, stabilind, totodată, și modalitățile de plată.

Art. 601. [2] În cazuri urgente, președintele instanței va putea numi, prin încheiere irevocabilă dată fără citarea părților, un administrator provizoriu până la soluționarea cererii de sechestru judiciar.

Capitolul V. Deliberările consiliului de familie

Art. 602-606. [3] *Abrogate.*

---

[1] Art. 600 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 601 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 602-606 au fost abrogate prin D. nr. 32/1954.

Capitolul VI. Divorțul

Art. 607. Cererea de divorț este de competența judecătoriei în circumscripția căreia se află cel din urmă domiciliu comun al soților. Dacă soții nu au avut domiciliu comun sau dacă nici unul din soți nu mai locuiește în circumscripția judecătoriei în care se află cel din urmă domiciliu comun, judecătoria competentă este aceea în circumscripția căruia își are domiciliul pârâtul, iar când pârâtul nu are domiciliu în țară, este competentă judecătoria în circumscripția căreia își are domiciliul reclamantul.

Art. 608. (1) Soțul pârât poate să facă și el cerere de divorț, cel mai târziu până la prima zi de înfățișare, în ședință publică, pentru faptele petrecute înainte de această dată. Pentru faptele petrecute după această dată, pârâtul va putea face cerere până la începerea dezbaterilor asupra fondului, în cererea reclamantului.

(2) Cererea pârâtului se va face la aceeași instanță și se va judeca împreună cu cererea reclamantului.

Art. 609. În cazul când motivele divorțului s-au ivit după începerea dezbaterilor la prima instanță și în timp ce judecata primei cereri se află în apel, cererea pârâtului va fi făcută direct la instanța învestită cu judecarea apelului.

Art. 610. Neintroducerea cererii în termenele arătate în articolele de mai sus atrage decăderea pentru soțul pârât din dreptul de a cere divorțul, afară de cazul când cererea reclamantului a fost respinsă și motivele divorțului s-au ivit în urmă.

Art. 611. Cererea de pensie de întreținere se va face la instanța învestită cu cererea de divorț, chiar dacă între timp s-au ivit schimbări cu privire la domiciliul părților.

Art. 612. (1) [1] Cererea de divorț va cuprinde, pe lângă cele prevăzute de lege pentru cererea de chemare în judecată, numele copiilor minori născuți din căsătorie sau care se bucură de situația legală a copiilor născuți din căsătorie.

(2) Dacă nu sunt copii minori, se va face arătare despre aceasta.

(3) La cerere, se va alătura un extract de căsătorie și câte un extract de naștere al copiilor minori.

(4) [2] Cererea de divorț, împreună cu înscrisurile doveditoare, se va prezenta personal de către reclamant președintelui judecătoriei.

(5) Pârâtul nu este ținut să facă întâmpinare.

(6) Interogatoriul nu poate fi cerut pentru dovedirea motivelor de divorț.

Art. 613. [3] Președintele instanței, primind cererea de divorț, va da recla-

[1] Alin. (1) și (6) ale art. 612 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Alin. (4) este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[3] Art. 613 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

mântului sfaturi de împăcare şi, în cazul în care acesta stăruie în cererea sa, va fixa termen pentru judecarea cauzei.

Art. 613[1]. [1] (1) În cazul în care cererea de divorţ se întemeiază pe acordul părţilor, ea va fi semnată de ambii soţi. Atunci când este cazul, în acţiunea de divorţ, soţii vor stabili şi modalităţile în care au convenit să fie soluţionate cererile accesorii divorţului.

(2) Primind cererea de divorţ formulată în condiţiile alin. (1), preşedintele instanţei va verifica existenţa consimţământului soţilor, după care, va fixa un termen de două luni în şedinţă publică. La termenul de judecată, instanţa va verifica dacă soţii stăruie în desfacerea căsătoriei pe baza acordului lor şi, în caz afirmativ, va trece la judecarea cererii, fără a administra probe cu privire la motivele de divorţ.

(3) Pentru soluţionarea cererilor accesorii privind numele pe care soţii îl vor purta după divorţ, pensia de întreţinere şi atribuirea locuinţei, instanţa va putea dispune, atunci când consideră necesar, administrarea probelor prevăzute de lege.

Art. 613[2]. [2] Instanţa poate lua, pe tot timpul procesului, prin ordonanţă preşedinţială, măsuri vremelnice cu privire la încredinţarea copiilor minori, la obligaţia de întreţinere, la alocaţia pentru copii şi la folosirea locuinţei.

Art. 614. În faţa instanţelor de fond, părţile se vor înfăţişa în persoană, afară numai dacă unul dintre soţi execută o pedeapsă privativă de libertate, este împiedicat de o boală gravă, este pus sub interdicţie sau are reşedinţa în străinătate; în aceste cazuri, părţile se vor putea înfăţişa prin mandatar.

Art. 615. [3] (1) Cererea de divorţ se judecă în şedinţă publică. Instanţa va putea să dispună însă judecarea în camera de consiliu, dacă va aprecia că prin aceasta s-ar asigura o mai bună judecare sau administrare a probelor.

(2) În toate cazurile hotărârea se pronunţă în şedinţă publică.

Art. 616. [4] Dacă la termenul de judecată, în primă instanţă, reclamantul lipseşte nejustificat şi se înfăţişează numai pârâtul, cererea va fi respinsă ca nesusţinută.

Art. 616[1]. [5] Dacă procedura de chemare a soţului pârât a fost îndeplinită prin afişare, iar acesta nu s-a prezentat la primul termen de judecată, instanţa va cere dovezi sau va dispune cercetări pentru a verifica dacă pârâtul îşi are domiciliul la locul indicat în cerere şi, dacă constată că nu domiciliază acolo, va dispune citarea lui la domi-

[1] Art. 613[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 613[2] este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 174/1974.
[3] Art. 615 este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 779/1966.
[4] Art. 616 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 616[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

ciliul său, precum şi, dacă este cazul, la locul său de muncă.

Art. 617. (1) Instanţa poate să pronunţe divorţul împotriva ambilor soţi, chiar atunci când numai unul din ei a făcut cerere, dacă din dovezile administrate reiese vina amândurora.

(2) [1] Hotărârea prin care se pronunţă divorţul nu se va motiva, dacă ambele părţi solicită instanţei aceasta.

(3) În cazurile prevăzute de art. 38 alin. (2) din Codul familiei, instanţa va dispune desfacerea căsătoriei fără a pronunţa divorţul din vina unuia sau a ambilor soţi.

Art. 618. (1) Reclamantul poate renunţa la cerere în tot cursul judecăţii înaintea instanţelor de fond, chiar dacă pârâtul se împotriveşte. Renunţarea reclamantului nu are nici o înrâurire asupra cererii făcute de pârât.

(2) [2] Acţiunea de divorţ se va stinge prin împăcarea soţilor în orice fază a procesului, chiar dacă intervine în instanţa de apel sau de recurs iar apelul ori recursul nu sunt timbrate conform legii.

(3) Reclamantul însă va putea porni o cerere nouă pentru fapte petrecute după împăcare, şi în acest caz se va putea folosi şi de faptele vechi.

Art. 619. [3] (1) Termenul de apel, precum şi cel de recurs este de 30 de zile şi curge de la comunicarea hotărârii.

(2) Apelul sau, după caz, recursul reclamantului împotriva hotărârii prin care s-a respins cererea va fi respins ca nesusţinut, dacă la judecată se prezintă numai pârâtul.

(3) Apelul sau recursul pârâtului va fi judecat chiar dacă se înfăţişează numai reclamantul.

(4) Hotărârea care se pronunţă în condiţiile art. 613[1] alin. (1) este definitivă şi irevocabilă în ce priveşte divorţul.

(5) Hotărârea dată în materie de divorţ nu este supusă revizuirii.

Capitolul VII. Proceduri relative la deschiderea unei succesiuni

Art. 620-642. [4] *Abrogate.*

Art. 643-673. [5] *Abrogate.*

[1] Alin. (2) şi (3) ale art. 617 au fost introduse prin L. nr. 59/1993.
[2] Alin. (2) al art. 618 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 619 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 620-642 au fost abrogate prin D. nr. 40/1953.
[5] Art. 643-673 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.

Capitolul VII¹. Procedura împărţelii judiciare [1)]

Art. 673¹. Judecarea oricărei cereri de împărţeală privind bunuri asupra cărora părţile au un drept de proprietate comună se face cu procedura prevăzută în capitolul de faţă, în afara cazurilor în care legea stabileşte o altă procedură.

Art. 673². Reclamantul este obligat să arate în cererea de partaj persoanele între care urmează a avea loc împărţeala, titlul pe baza căruia se cere împărţeala, toate bunurile supuse împărţelii, evaluarea lor, locul unde acestea se află, precum şi persoana care le deţine sau le administrează.

Art. 673³. La prima zi de înfăţişare, dacă părţile sunt prezente, instanţa le va cere declaraţii cu privire la fiecare dintre bunurile supuse împărţelii şi va lua act, când este cazul, de recunoaşterile şi acordul lor cu privire la existenţa bunurilor, locul unde se află şi valoarea acestora.

Art. 673⁴. (1) În tot cursul procesului, instanţa va stărui ca părţile să împartă bunurile prin bună învoială.

(2) Dacă părţile ajung la o înţelegere cu privire la împărţirea bunurilor, instanţa va hotărî potrivit învoielii lor. Împărţeala se poate face prin bună învoială şi dacă printre cei interesaţi se află minori sau persoane puse sub interdicţie, însă numai cu încuviinţarea prealabilă a autorităţii tutelare, precum şi, dacă este cazul, a ocrotitorului legal.

(3) În cazul în care înţelegerea priveşte împărţirea numai a anumitor bunuri, instanţa va lua act de această învoială şi va pronunţa o hotărâre parţială, continuând procesul pentru celelalte bunuri.

(4) Dispoziţiile art. 271-273 sunt aplicabile.

Art. 673⁵. (1) Dacă părţile nu se învoiesc, instanţa va stabili bunurile supuse împărţelii, calitatea de coproprietar, cota-parte ce se cuvine fiecăruia şi creanţele născute din starea de proprietate comună pe care coproprietarii le au unii faţă de alţii. Dacă se împarte o moştenire, instanţa va mai stabili datoriile transmise prin moştenire, datoriile şi creanţele comoştenitorilor faţă de defunct, precum şi sarcinile moştenirii.

(2) Instanţa va face împărţeala în natură. În temeiul celor stabilite potrivit alin. (1), ea procedează la formarea loturilor şi la atribuirea lor. În cazul în care loturile nu sunt egale în valoare, ele se întregesc printr-o sumă în bani.

Art. 673⁶. (1) Dacă pentru formarea loturilor sunt necesare operaţii de măsurătoare, evaluare şi altele asemenea, pentru care instanţa nu are date suficiente, ea va da o încheiere prin care va stabili elementele arătate la art. 673⁵ alin. (1), întocmind în mod corespun-

[1)] Capitolul VII "Procedura împărţelii judiciare" (art. 673¹-673¹⁴) a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

zător minuta prevăzută de art. 258. Prin aceeași încheiere, instanța va dispune efectuarea unei expertize pentru formarea loturilor.

(2) Raportul de expertiză va arăta evaluarea și criteriile avute în vedere la stabilirea acesteia, va indica dacă bunurile pot fi comod partajabile în natură și în ce mod anume, propunând loturile ce urmează a fi atribuite.

Art. 673[7]. În cazul în care, după pronunțarea încheierii prevăzute de art. 673[6] alin. (1), dar mai înainte de pronunțarea hotărârii de împărțeală se constată că există și alți coproprietari sau că au fost omise unele bunuri care trebuiau supuse împărțelii, fără ca, privitor la acești coproprietari sau la acele bunuri, să fi avut loc o dezbatere contradictorie, instanța va putea da o nouă încheiere, care va cuprinde, după caz, și coproprietarii sau bunurile omise. În aceleași condiții, instanța poate, cu consimțământul tuturor coproprietarilor, să scoată un bun care a fost cuprins din eroare în masa de împărțit.

Art. 673[8]. Încheierile prevăzute la art. 673[6] alin. (1) și art. 673[7] pot fi atacate cu apel mai înainte de pronunțarea hotărârii, dacă apelul privește stabilirea calității de coproprietar, cota-parte ce se cuvine fiecăruia ori masa bunurilor supuse împărțelii. Dacă aceste încheieri nu au fost atacate în ceea ce privește stabilirea calității de coproprietar, cota-parte cuvenită fiecăruia ori masa bunurilor supuse împărțelii, ele nu mai pot fi supuse apelului o dată cu hotărârea asupra fondului procesului.

Art. 673[9]. La formarea și atribuirea loturilor, instanța va ține seama, după caz, și de acordul părților, mărimea cotei-părți ce se cuvine fiecăruia din masa bunurilor de împărțit, natura bunurilor, domiciliul și ocupația părților, faptul că unii dintre coproprietari, înainte de a se cere împărțeala, au făcut construcții, îmbunătățiri cu acordul coproprietarilor sau altele asemenea.

Art. 673[10]. (1) În cazul în care împărțeala în natură a unui bun nu este posibilă sau ar cauza o scădere importantă a valorii acestuia ori i-ar modifica în mod păgubitor destinația economică, la cererea unuia dintre coproprietari, instanța, prin încheiere, îi poate atribui provizoriu întregul bun. Dacă mai mulți coproprietari cer să li se atribuie bunul, instanța va ține seama de criteriile prevăzute la art. 673[9]. Prin încheiere, ea va stabili și termenul în care coproprietarul căruia i s-a atribuit provizoriu bunul este obligat să depună sumele ce reprezintă cotele-părți cuvenite celorlalți coproprietari.

(2) Dacă coproprietarul căruia i s-a atribuit provizoriu bunul depune, în termenul stabilit, sumele cuvenite celorlalți coproprietari, instanța, prin hotărârea asupra fondului procesului, îi va atribui bunul.

(3) În cazul în care coproprietarul nu depune în termen sumele cuvenite celorlalți coproprietari, instanța va putea atribui bunul altui coproprietar, în condițiile prezentului articol.

(4) La cererea unuia dintre coproprietari, instanța, ținând seama de îm-

prejurările cauzei, pentru motive temeinice, va putea să-i atribuie bunul direct prin hotărârea asupra fondului procesului, stabilind, totodată, sumele ce se cuvin celorlalți coproprietari și termenul în care este obligat să le plătească.

Art. 673[11]. (1) În cazul în care nici unul dintre coproprietari nu cere atribuirea bunului ori, deși acesta a fost atribuit provizoriu, nu s-au depus, în termenul stabilit, sumele cuvenite celorlalți coproprietari, instanța, prin încheiere, va dispune vânzarea bunului, stabilind, totodată, dacă vânzarea se va face de către părți prin bună învoială, ori de către executorul judecătoresc.

(2) Dacă s-a dispus ca vânzarea bunului să se facă de părți prin bună învoială, instanța va stabili și termenul în care aceasta va fi efectuată. Termenul nu poate fi mai mare de 6 luni. La împlinirea termenului, părțile vor prezenta instanței dovada vânzării.

(3) În cazul în care vânzarea prin bună învoială nu se realizează în termenul prevăzut de alin. (2), instanța, prin încheiere, va dispune ca vânzarea să fie efectuată de executorul judecătoresc.

(4) Încheierile prevăzute în prezentul articol pot fi atacate separat cu apel. Dacă nu au fost astfel atacate, aceste încheieri nu mai pot fi supuse apelului o dată cu hotărârea asupra fondului procesului.

Art. 673[12]. (1) După rămânerea irevocabilă a încheierii prin care s-a dispus vânzarea bunului de către executorul judecătoresc, acesta va proceda la efectuarea vânzării la licitație publică.

(2) Executorul va fixa termenul de licitație, care nu va putea depăși 30 de zile pentru bunurile mobile și 60 de zile pentru bunurile imobile, socotite de la data primirii încheierii și va înștiința coproprietarii despre data, ora și locul vânzării.

(3) Pentru termenul de licitație a bunurilor mobile, executorul va întocmi și afișa publicația de vânzare, cu cel puțin 5 zile înainte de acel termen.

(4) În cazul vânzării unui bun imobil, executorul va întocmi și afișa publicația de vânzare cu cel puțin 30 de zile înainte de termenul de licitație.

(5) Coproprietarii pot conveni ca vânzarea bunurilor să se facă la orice preț oferit de participanții la licitație.

(6) Dispozițiile prezentului articol se completează în mod corespunzător cu dispozițiile capitolelor II, III și IV din Cartea a V-a privind vânzarea la licitație a bunurilor mobile și imobile.

Art. 673[13]. La cererea uneia dintre părți, instanța poate proceda la împărțeala bunurilor pentru care nu a dispus vânzarea potrivit art. 673[11].

Art. 673[14]. (1) În toate cazurile, asupra cererii de împărțeală instanța se va pronunța prin hotărâre.

(2) Sumele depuse de unul dintre coproprietari pentru ceilalți, precum și cele rezultate din vânzare vor fi împărțite de instanță potrivit dreptului fiecărui coproprietar.

(3) În cazul în care împărțeala nu se poate realiza în nici una din modalitățile prevăzute de lege, instanța va hotărî închiderea dosarului.

Capitolul VIII. Cererile privitoare la posesiune

Art. 674. (1) Cererile privitoare la posesiune vor fi admise numai dacă:

1. nu a trecut un an de la tulburare sau deposedare;

2. reclamantul dovedește că, înainte de această dată, el a posedat cel puțin un an;

3. posesiunea lui întrunește condițiile cerute de art. 1846 și 1847 din Codul civil.

(2) În cazul când deposedarea sau tulburarea s-a făcut prin violență, reclamantul este scutit de a face dovada cerută la punctele 2 și 3 din acest articol.

(3) Cererile posesorii se judecă de urgență și cu precădere.

(4) Întâmpinarea nu este obligatorie.

Art. 675. Asemenea cereri se pot face și pentru ocrotirea servituților continue și aparente.

Art. 676. Cererile posesorii pot fi făcute și de cel care deține lucrul în interesul său propriu, în temeiul unui contract încheiat cu posesorul, afară numai dacă tulburătorul este cel pentru care el deține.

Capitolul IX. Despărțirea averilor dintre bărbați și femei

Art. 677-686. [1] *Abrogate.*

Capitolul X. Despre interdicție

Art. 687-691. [2] *Abrogate.*

Capitolul XI. Cesiunea bunurilor

Art. 692-697. [3] *Abrogate.*

Capitolul XII. Convențiile matrimoniale

Art. 698-709. [4] *Abrogate.*

---

[1] Art. 677-686 au fost abrogate prin D. nr. 32/1954.
[2] Art. 687-691 au fost abrogate prin D. nr. 31/1954.
[3] Art. 692-697 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 698-709 au fost abrogate prin D. nr. 32/1954.

Capitolul XIII. Transcrierea actelor de strămutare şi urmărirea proprietăţii şi despre inscripţia privilegiilor, ipotecilor şi amanetelor

Art. 710-720. [1] *Abrogate.*

Capitolul XIV. Dispoziţii privind soluţionarea litigiilor în materie comercială [2]

Art. 720[1]. (1) În procesele şi cererile în materie comercială evaluabile în bani, înainte de introducerea cererii de chemare în judecată, reclamantul va încerca soluţionarea litigiului prin conciliere directă cu cealaltă parte.

(2) În scopul arătat la alin. (1), reclamantul va convoca partea adversă, comunicându-i în scris pretenţiile sale şi temeiul lor legal, precum şi toate actele doveditoare pe care se sprijină acestea. Convocarea se va face prin scrisoare recomandată cu dovadă de primire, prin telegramă, telex, fax sau orice alt mijloc de comunicare care asigură transmiterea textului actului şi confirmarea primirii acestuia. Convocarea se poate face şi prin înmânarea înscrisurilor sub semnătură de primire.

(3) Data convocării pentru conciliere nu se va fixa mai devreme de 15 zile de la data primirii actelor comunicate potrivit alin. (2).

(4) Rezultatul concilierii se va consemna într-un înscris cu arătarea pretenţiilor reciproce referitoare la obiectul litigiului şi a punctului de vedere al fiecărei părţi.

(5) Înscrisul despre rezultatul concilierii ori, în cazul în care pârâtul nu a dat curs convocării prevăzute la alin. (2), dovada că de la data primirii acestei convocări au trecut 30 de zile se anexează la cererea de chemare în judecată.

Art. 720[2]. În procesele şi cererile în materie comercială, părţile sau reprezentanţii lor pot fi asistaţi de experţi ori de alţi specialişti.

Art. 720[3]. (1) Cererea de chemare în judecată va cuprinde:

a) numele, domiciliul sau reşedinţa părţilor ori, pentru persoanele juridice, denumirea şi sediul lor, precum şi, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerţului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul fiscal şi contul bancar;

b) numele şi calitatea celui care angajează partea şi ale celui care o reprezintă în litigiu, anexându-se dovada calităţii;

[1] Art. 710-720 au fost abrogate prin L. nr. 7/1996 şi prin L. nr. 99/1999.

[2] Capitolul XIV "Dispoziţii privind soluţionarea litigiilor în materie comercială" (art. 720[1]-720[10]) a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

c) obiectul şi valoarea cererii, precum şi calculul prin care s-a ajuns la determinarea acestei valori, cu indicarea înscrisurilor corespunzătoare;

d) motivele de fapt şi de drept, precum şi probele pe care se întemeiază cererea;

e) semnătura părţii sau a reprezentantului acesteia, după caz.

(2) La cererea de chemare în judecată se vor anexa copii certificate de pe toate înscrisurile pe care reclamantul îşi întemeiază pretenţiile menţionându-se care dintre aceste înscrisuri au fost comunicate în condiţiile prevăzute de art. 720[1] alin. (2).

Art. 720⁴. (1) La primirea cererii de chemare în judecată potrivit art. 114, când este cazul, reclamantului i se va pune în vedere să depună orice act invocat în susţinerea cererii care nu a fost comunicat pârâtului la convocarea pentru conciliere.

(2) Pârâtul va fi citat cu menţiunea că este obligat să depună întâmpinare la dosarul cauzei cu cel puţin 5 zile înainte de termenul de judecată, iar în procesele urgente, cu cel puţin 3 zile. Întâmpinarea va avea cuprinsul prevăzut de art. 115, menţionându-se şi datele arătate de art. 720[3] alin. (1) lit. a) şi b).

(3) Judecătorii vor verifica efectuarea procedurilor de citare şi comunicare dispuse pentru fiecare termen şi, când este cazul, vor lua măsuri de refacere a acestor proceduri, precum şi pentru folosirea altor mijloace ce pot asigura înştiinţarea părţilor pentru înfăţişarea la termen.

(4) Încheierea privind luarea măsurilor prevăzute de art. 114[1] alin. (6), în cazul proceselor şi cererilor în materie comercială, poate fi atacată cu recurs în termen de 5 zile de la pronunţare, dacă a fost dată cu citarea părţilor şi de la comunicare, dacă a fost dată fără citarea lor.

Art. 720⁵. (1) Dacă pârâtul are pretenţii împotriva reclamantului derivând din acelaşi raport juridic, el poate face cerere reconvenţională. În cazul litigiilor prevăzute de art. 720[1] nu este necesară o altă încercare de conciliere.

(2) Cererea reconvenţională trebuie să îndeplinească condiţiile prevăzute pentru cererea de chemare în judecată şi va fi introdusă în cadrul termenului prevăzut pentru depunerea întâmpinării.

(3) În cazul în care pârâtul a introdus cerere reconvenţională, reclamantul va depune întâmpinare până la prima zi de înfăţişare. La cererea părţii interesate, instanţa, ţinând seama de complexitatea cauzei, poate fixa un termen scurt pentru completarea întâmpinării, precum şi pentru studierea acesteia de către pârât.

Art. 720⁶. (1) Procesele şi cererile în materie comercială se judecă cu precădere. Instanţa este datoare să asigure, potrivit legii, realizarea drepturilor şi obligaţiilor procesuale ale părţilor, precum şi desfăşurarea cu celeritate a procesului.

(2) Când procedura de citare este legal îndeplinită, judecata, chiar şi asupra fondului, poate continua în şedinţă

publică sau în camera de consiliu, în ziua următoare sau la termene scurte, succesive, date în cunoştinţa părţilor. La aceste termene, instanţa poate stabili, pentru parte sau pentru cel care o reprezintă, îndatoriri în ce priveşte prezentarea dovezilor cu înscrisuri, relaţii scrise, răspunsul scris la interogatoriul comunicat potrivit art. 222, asistarea şi concursul la efectuarea în termen a expertizelor, precum şi orice alte demersuri necesare soluţionării cauzei.

(3) Pentru motive temeinice, alte termene se vor acorda numai în cazul în care judecata nu poate continua potrivit alin. (2).

Art. 720⁷. În cursul judecăţii asupra fondului procesului, instanţa va stărui pentru soluţionarea lui, în tot sau în parte, prin înţelegerea părţilor. Înţelegerea se constată prin hotărâre irevocabilă şi executorie.

Art. 720⁸. [1](1) Hotărârile date în primă instanţă privind procesele şi cererile în materie comercială sunt executorii.

(2) Exercitarea în termen a apelului nu suspendă de drept executarea.

Art. 720⁹. [1] Pentru hotărârea judecătorească dată în materie comercială care se aduce la îndeplinire prin executare silită, hotărârea purtând menţiunea că este irevocabilă, constituie titlu executoriu, fără efectuarea altor formalităţi.

Art. 720¹⁰. Litigiile privind desfăşurarea activităţii în scopul privatizării prin înstrăinare de bunuri ori alte valori din patrimoniul societăţilor comerciale sau al altor persoane juridice cu capital de stat, precum şi litigiile privind drepturile şi obligaţiile contractate în cadrul acestei activităţi se soluţionează de către instanţele care au competenţa de judecată a proceselor şi cererilor în materie comercială, potrivit dispoziţiilor procedurale aplicabile în această materie.

---

[1] Art. 720⁸ este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I, pct. 18 din O.U.G. nr. 58/2003 (modificat, în urma aprobării, prin art. I pct. 10 din L. nr. 195/2004). Anterior L. nr. 195/2004, art. 720⁸ avea următorul conţinut *„Hotărârile date în primă instanţă privind procesele şi cererile în materie comercială sunt executorii"*, iar anterior O.U.G. nr. 58/2003 art. 720⁸ prevedea: *„Hotărârile date în primă instanţă privind procesele şi cererile în materie comercială sunt executorii şi sunt supuse numai recursului."*

[2] Art. 720⁹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

Cartea VII
Dispoziții finale

Art. 721. Dispozițiile codului de față alcătuiesc procedura de drept comun în materie civilă și comercială; ele se aplică și în materiile prevăzute de alte legi în măsura în care acestea nu cuprind dispoziții potrivnice.

Art. 722. [1](1) Îndeplinirea actelor de procedură și comunicarea lor se fac în mod gratuit.

(2) Cheltuielile necesare pentru îndeplinirea actelor de procedură și comunicarea lor, prin poștă sau alte mijloace, ocazionate de desfășurarea procesului, se acoperă din fondurile repartizate anume în acest scop, de la bugetul de stat.

Art. 723. (1) Drepturile procedurale trebuie exercitate cu bună-credință și potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute de lege.

(2) Partea care folosește aceste drepturi în chip abuziv răspunde pentru pagubele pricinuite.

Art. 724. [2] *Abrogat.*

Art. 725. (1) [3] Dispozițiile legii noi de procedură se aplică, din momentul intrării ei în vigoare, și proceselor în curs de judecată începute sub legea veche, precum și executărilor silite începute sub acea lege.

(2) Procesele în curs de judecată la data schimbării competenței instanțelor legal învestite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile legii noi privitoare la competență sunt pe deplin aplicabile.

(3) [4] În cazul în care instanța este desființată, dosarele se vor trimite din oficiu instanței competente potrivit legii noi de procedură.

(4) [5] Hotărârile pronunțate înainte de intrarea în vigoare a legii noi rămân supuse căilor de atac și termenelor prevăzute de legea sub care au fost pronunțate.

---

[1] Art. 722 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[2] Art. 724 a fost abrogat prin L. nr. 59/1993.

[3] Alin. (1)-(2) ale art. 725 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Alin. (3) al art. 725 a fost introdus prin O.U.G. nr. 59/2001.

[5] Alin. (4)-(5) ale art. 725 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

(5) Actul de procedură îndeplinit înainte de intrarea în vigoare a legii noi rămâne supus dispozițiilor vechii legi. În cazul în care acest act de procedură ar putea fi anulat potrivit legii vechi, el nu va fi menținut, chiar dacă potrivit legii noi ar fi valabil.

Art. 726. [1] *Abrogat.*

Art. 727. [2] Ori de câte ori prin alte legi se face trimitere la dispoziții abrogate sau modificate din cuprinsul acestui cod, trimiterea se va socoti făcută, când este cazul, la dispozițiile corespunzătoare care le înlocuiesc.

Art. 728-732. [3] *Abrogate.*

Art. 733. [4] Amenzile aplicate în temeiul prevederilor codului de față se execută de către executorii judecătorești, potrivit dispozițiilor legale privind executarea silită a creanțelor bugetare.

Art. 734. [5] *Abrogat.*

Art. 735. (1) Legea nr. 389 din 22 iunie 1943, pentru extinderea legislației civile și comerciale a Vechiului Regat în România de peste Carpați, rămâne în vigoare.

(2) [6] *Abrogat.*

[1] Art. 726 a fost abrogat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 727 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 728-732 au fost abrogate prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 733 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 734 a fost abrogat prin L. nr. 59/1993.
[6] Alin. (2) al art. 735 a fost abrogat prin L. nr. 59/1993.

Index alfabetic al Codului de procedură civilă

A

Abitație: - care grevează imobilul vândut: **509;**
- indicarea în publicația de vânzare: **504;**
- indicarea în actul de adjudecare: **516;**
- eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare: **569.**

Abținere:
- a judecătorului: **25, 26, 29, 34;**
- a arbitrului: **351[1], 352;**

Abuz de drept procedural:
- în folosirea drepturilor procedurale: **723;**
- în materia citării: **95,98;**

Accesorii:
- cereri, competență: **17, 281[2];**

Accidente de muncă:
- despăgubiri, execuție provizorie: **278;**

Achiesare:
- la hotărâre judecătorească: **267, 283;**

Acordarea cuvântului:
- durata concluziilor: **127;**
- în instanța de recurs: **309;**
- ordinea: **128;**

Act autentic:
- învestire cu formula executorie: **376;**
- contestație la executare: **399;**
- procedura învestirii cu formulă executorie: **376;**

Act începător de executare:
- comandamentul: **387-388;**
- somația având sau nu acest caracter: **387;**

Act original:
- vezi *înscrisuri;*

Act de procedură:
- comunicare: **85-100;**
- neputința de a le comunica în caz de forță majoră: **94;**
- comunicarea lor în ședință: **96;**
- decăderea pentru neîndeplinirea lor în termen: **103;**
- trimise prin poștă: **104;**
- nulități: **105-108;**
- act de adjudecare: **516-517.**

Act recognitiv:
- vezi *înscrisuri;*

Act scris:
- vezi *înscrisuri;*

Act sub semnătură privată:
- vezi *fals, procedură;*
- vezi *verificare de scripte;*

Acțiuni (cereri):
- în justificare sau prestațiune tabulară: **110;**
- condiții de exercitare: interes actual: **110;** interes, în cazul acțiunilor în constatare: **111;** calitate: **112;** capacitate: **41-42;**

- civilă, pornită de procuror: **45;**
- în anularea tranzacției: **273;**
- în materie necontencioasă: **336-337;**
- în procedura pentru urmărirea unor datorii pe cale notarială: **428, 455;**
- în condamnare: vezi *acțiune în realizarea dreptului;*
- în constatare: **111;**
- transformarea în acțiune în realizarea dreptului: **132;**
- în constituirea de drepturi: **111;**
- în materie de moștenire: **14;**
- în materie de societate: **15;**
- în materie de faliment: **16;**
- în transformare: vezi *acțiune în constituire de drepturi;*
- mixtă: **5, 10;**
- oblică: **112, 373;**
- pauliană: **112;**
- personală: **5;**
- petitorie: **13;**
- posesorie: vezi *cerere reconvențională;*
- reală imobiliară: **13;**
- de divorț, prin acord: **613[1].**

Acțiune reconvențională: vezi *cerere reconvențională;*

Adevăr:
- posibilitatea stabilirii: **129;**
- obligația pentru instanță în stabilirea adevărului: **129;**

Adjudecare:
- bunuri mobile: **443 - 448;**
- bunuri imobile: **510;**
- amânarea adjudecării imobilului: **509;**
- proces-verbal: **511;**
- actul de adjudecare: **516;**
- înscrierea în cartea funciară: **517;**
- admiterea creanței drept preț: **512;**
- cauțiune: **506, 514;**
- efecte: **518-519;**
- consemnarea prețului adjudecării: **512-513;**
- ordonanță de adjudecare: **551;**
- prescrierea cererilor de evicțiune: **520;**
- vânzarea bunurilor în procedura împărțelii judiciare: **673-673[12].**

Adopție: încuviințare, nulitate, desfacere: **2.**

Administrarea dovezilor:
- avansarea cheltuielilor: **170;**
- condiții pentru încuviințare: **167;**
- încheiere de încuviințare: **168;**
- locul în care se îndeplinește: **169;**
- momentul până la care se face: **167;**
- vezi și *dovezi;*

Admisibilitatea dovezilor: **167;**

Administrator-sechestru: **501-502;**

Afini:
- recuzare: **27, 28;**
- strămutare: **37-39;**
- neadmiterea ca martori: **189;**
- cazuri când pot fi martori: **189-190;**

Afișare:
- a citației la ușa domiciliului celui citat: **92 - 92[1];**
- la ușa instanței: **95;**

Ajutoare la asigurări sociale:
- caracter neurmăribil: **409;**

Alianță:
- vezi *afini;*

Alimente:
- vezi *pensie de întreținere.*
Alocație pentru copii: - hotărâre executorie: - **278;**
- executare: **409;**
- poprire: **453;**
- pluralitate de creditori, distribuirea sumei: **563;**
- divorț, ordonanță președințială: **613²**.
Amenzi judiciare: **108¹-108⁵;**
Amânarea executării: **262;**
- cazuri în care datornicul nu o poate cere: **263;**
Amânarea judecății:
- neînmânarea citației: **89;**
- cererea ei la începutul ședinței: **126;**
- completarea dosarului: **132;**
- depunerea copiilor de pe înscrisuri: **138;**
- despăgubiri pentru paguba provocată celeilalte părți: **108³;**
- prin învoiala părților: **155;**
- pentru lipsă de apărare: **156;**
- pentru lipsă de timp: **157;**
Amânarea pronunțării hotărârii: **260;**
Animale (ce nu pot fi urmărite): **407;**
Anulare:
- a executării: **391;**
- vezi *acțiunea în anulare;*
- vezi și *contestația în anulare;*
- vezi și *nulitatea;*
Anunțuri:
- publicații: **437-439;**
- locul afișării: **437;**
- publicații noi: **438;**
- vânzarea obiectelor urmărite: **437-439;**
- vânzarea fructelor prinse de rădăcini: **470;**
- vezi *și publicații;*
Apărare:
- vezi *lipsă de apărare;*
Apel:
- competența instanțelor: **2, 3;**
- renunțarea la judecată: **246;**
- perimare: **248;**
- hotărârea dată în apel: **255;**
- hotărâre de expedient: **273;**
- hotărâri supuse apelului: **282;**
- hotărâri ce nu sunt supuse apelului: **282¹;**
- renunțarea la apel, efecte: **283;**
- termen de apel: **284;**
- întreruperea termenului de apel (moartea părții): **285;**
- întreruperea termenului de apel (moartea mandatarului): **286;**
- cererea de apel (cuprins): **287;**
- depunerea cererii de apel: **288;**
- comunicare: **289;**
- reunirea mai multor apeluri exercitate împotriva aceleiași hotărâri: **290;**
- necomunicarea motivelor de apel: **291;**
- motive, mijloace de apărare și dovezi în apel: **292;**
- aderarea la apel: **293;**
- judecarea apelului: **294-298;**
- inadmisibilitatea cererilor noi în apel: **294;**
- probele în apel: **295;**
- soluțiile instanței în apel: **296-297;**

- aplicabilitatea regulilor de la judecata în prima instanță: **298;**
- procedura necontencioasă: **336, 339;**
- refacerea înscrisurilor: **584;**
- divorț: **609, 619;**

Aprecierea dovezilor:
- de către instanța de recurs: **306;**

Arătarea titularului dreptului: **64-66;**
- subrogarea titularului în locul pârâtului: **66;**

Arbitri:
- incompatibilitatea de a fi judecători în aceeași pricină: **24;**
- vezi *arbitraj;*

Arbitraj:
- admisibilitatea convenției arbitrale (condiții): **340;**
- constituirea tribunalului arbitral: **340[1];**
- obiectul convenției arbitrale: **341;**
- posibilitatea organizării arbitrajului de o instituție permanentă de arbitraj sau de o terță persoană: **341[1];**
- instanța sesizată pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi în organizarea și desfășurarea arbitrajului: **342;**
- forma convenției arbitrale: **343;**
- clauza compromisorie: **343, 343[1];**
- compromisul: **343[2];**
- excluderea competenței instanțelor judecătorești: **343[3];**
- reținerea procesului spre rejudecare de către instanța judecătorească: **343[4];**
- persoane ce pot fi arbitri: **344;**
- stabilirea numărului de arbitri: **345;**
- nulitatea clauzelor ce prevăd nerespectarea egalității între părți în numirea arbitrilor: **346;**
- numirea, revocarea, înlocuirea arbitrilor: **347;**
- comunicarea pentru numirea arbitrilor (arbitrului): **347;**
- răspunsul la propunerea de numire a arbitrilor, termen: **348;**
- acceptarea însărcinării de arbitru: **349;**
- numirea supraarbitrului: **350;**
- numirea arbitrului de către instanța judecătorească: **351;**
- încheierea de numire, termen: **351;**
- recuzarea arbitrului: **351[1];** (vezi și art. **25-35**);
- termenul în care poate fi cerută recuzarea: **351[2];**
- înlocuirea unui arbitru: **352;**
- răspunderea arbitrilor pentru daune: **353;**
- arbitrajul organizat de o instituție permanentă: **353[1];**
- data constituirii tribunalului arbitral: **353[2];**
- termenul de pronunțare a hotărârii tribunalului arbitral: **353[3];**
- prelungirea termenului arbitrajului: **353[3];**

- stabilirea cererii de sesizare a tribunalului arbitral: **355;**
- comunicarea copiei de pe cererea de arbitrare: **356;**
- întâmpinarea făcută de către pârât: **356[1];**
- cererea reconvențională a pârâtului: **357;**
- principiile procedurii arbitrale: **358;**
- comunicarea între părți și către părți: **358[1];**
- fixarea termenului de dezbatere a litigiului: **358[2];**
- termenul dintre data primirii citației și data dezbaterii: **358[3];**
- reprezentarea și asistarea în materia arbitrajului: **358[4];**
- amânarea judecării litigiului: **358[5];**
- judecarea în lipsă: **358[6];**
- absența ambelor părți: **358[7];**
- măsuri asigurătorii și măsuri vremelnice în arbitraj încuviințate de instanța judecătorească: **358[8]-358[9];**
- măsuri asigurătorii și măsuri vremelnice; constatarea împrejurărilor de fapt de către tribunalul arbitralul: **358[9];**
- probarea faptelor: **358[10];**
- administrarea probelor: **358[11];**
- aprecierea probelor: **358[11];**
- excepții, alte cereri, alte înscrisuri: **358[12];**
- invocarea unor probe după prima zi de înfățișare: **358[12];**
- încheierea de ședință: **358[13];**
- cheltuielile arbitrale: **359-359[6];**
- suportarea lor potrivit înțelegerii părților: **359;**
- suportarea de către partea care a pierdut litigiul: **359;**
- evaluarea provizorie: **359[1];**
- obligarea părților la consemnarea sumei prin contribuție egală: **359[1];**
- solidaritatea la plată: **359[1];**
- consemnarea întregii sume de către reclamant: **359[1];**
- obligarea la avansarea altor cheltuieli arbitrale: **359[1];**
- consecința neconsemnării, neavansării sau neplății cheltuielilor arbitrale: **359[2];**
- examinarea temeiniciei măsurilor dispuse de tribunalul arbitral privind cheltuielile arbitrale de către instanța judecătorească (vezi art. **342**); atribuții: **359[3];**
- plata onorariilor arbitrilor: **359[4];**
- regularizarea diferențelor: **359[5];**
- cheltuielile arbitrale în cazul arbitrajului organizat de o instituție permanentă: **359[6];**
- soluționarea litigiului: **360;**
- deliberarea și pronunțarea în materia arbitrajului: **360[1];**
- luarea hotărârii cu majoritate de voturi: **360[2];**
- numirea supraarbitrului în cazul când numărul arbitrilor este egal și nu se poate obține majoritatea: **360[3];**
- hotărârea arbitrală: **361;**
- completarea hotărârii arbitrale: **362;**
- rectificarea greșelilor materiale din hotărârea arbitrală: **362;**

- comunicarea hotărârii arbitrale: **363;**
- depunerea dosarului litigiului la instanța judecătorească: **363[1];**
- organizarea arbitrajului de o instituție permanentă - păstrarea dosarului litigiului: **363[1];**
- desființarea hotărârii arbitrale: **364;**
- interdicția renunțării prin convenția arbitrală la dreptul de a introduce acțiunea în anulare: **364[1];**
- competența de a soluționa acțiunea în anulare: **365;**
- anularea hotărârii arbitrale: **366;**
- executarea hotărârii arbitrale: **367-368;**
- arbitraj internațional: **369-369[5];**
- sensul noțiunii de litigiu internațional: **369;**
- convenția părților privind locul arbitrajului internațional: **369[1];**
- numărul de arbitri în cazul arbitrajului internațional care se judecă în România: **369[2];**
- posibilitatea pentru partea străină de a numi arbitri de cetățenie străină: **369[2];**
- cetățenia arbitrului unic sau a supraarbitrului: **369[2];**
- termenele în arbitrajul internațional: **369[3];**
- limba în care se dezbate litigiul: **369[4];**
- cheltuielile de deplasare și onorariile arbitrilor în arbitrajul internațional: **369[5];**
- recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale: **370-370[3];**

Ascultare:
- martor: **196;**
- minor: **144[1];**

Asigurare:
- vezi *contract de asigurare;*

Asigurarea dovezilor: **235-241;**
- cererea ei: **235;**
- instanța competentă, procedură: **236;**
- termen: **237;**
- încheiere: **236, 238;**
- constatare la fața locului: **239;**
- în caz de primejdie de întârziere: **240;**
- folosirea dovezilor de către partea care nu le-a cerut: **241;**
- cheltuieli: **241;**

Asigurări sociale:
- accidente de muncă, execuție provizorie: **278;**
- ajutoare, caracter neurmăribil: **409;**

Asistare:
- a persoanelor cu capacitate de exercițiu restrânsă: **41-42;**
- a părților în procesul de divorț: **614;**

Asistență judiciară: **74-81;**

Asistență juridică: **68-70;**

Asociații:
- fără personalitate juridică, cererile îndreptate împotriva lor: **7;**
- dreptul de a sta în instanță ca pârâte: **41;**
- citarea lor: **87;**

Audiență:
- vezi *ședință de judecată;*

Autor:
- condiții în care pot fi urmărite drepturile cuvenite acestuia: **409;**

Autentificare:
- vezi *act autentic;*

Autoritate de lucru judecat:
- vezi *putere de lucru judecat;*

Autoritate tutelară:
- atribuția de a numi pe curator: **44;**
- citarea ei în procesele de divorț: **614;**

Autorizare:
- în cazul minorilor cu capacitate de exercițiu restrânsă: **41-42;**

Autorizație:
- pentru reședința separată a soților în divorț: **613²;**

Avocat: **83;**
- împuternicirea lui: **68;**
- dreptul de a pune concluzii în caz că mandatarul nu e avocat: **68;**
- acte pe care le poate face fără mandat: **69;**
- cazuri când asistarea nu este obligatorie: **70;**
- înmânarea citației către acesta: **91;**
- scutire de obligația de a fi martor: **191;**
- schimbarea onorariului: **274;**
- vezi și *asistența judiciară și asistența juridică.*

B

Bănuiala legitimă:
- motiv de strămutare: **37;**

Beneficiu de discuțiune: **392-396;**

Bilet la ordin:
- acțiuni; competență teritorială: **10;**

Bolnavi:
- înmânarea citației: **90;**

Bun și aprobat, mențiune: vezi *act sub semnătură privată;*

Bună-credință:
- încetarea ei prin efectul intentării acțiunii: **114;**
- în folosirea drepturilor procesuale: **723;**

Bunuri comune ale soților (împărțirea lor):
- în cursul procesului de divorț: **613¹;**
- în cursul executării silite: **406;**

Bunuri neurmăribile:
- în executarea silită mobiliară: **406-407;**
- regimul special al salariului și altor drepturi bănești: **409;**

Bunuri mobile:
- ce nu pot fi urmărite pentru nici un fel de datorie: **406;**
- pentru datorii de alimente, chirii etc.: **407;**
- vezi și *urmărirea bunurilor mobile, predarea silită a imobilelor, vânzare;*

Bunuri imobile:
- acțiuni, competență teritorială: **10, 13;**
- identificarea lor în acțiune: **112;**
- ce pot fi urmărite: **488;**
- imobile prin încorporare și destinație: **489;**
- predare silită: **575-580¹;**
- vezi și *urmărirea bunurilor imobile, urmărirea fructelor*

prinse de rădăcini, predarea silită a bunurilor mobile şi imobile, vânzarea, transcrierea;
Burse de studii:
- caracter neurmăribil: **409;**

C

Căi de atac:
- indicarea lor în hotărârea judecătorească: **261;**
- apelul: **282-298;**
- recursul: **299-316;**
- contestaţia în anulare: **317-321;**
- revizuirea: **322-328;**
- recursul în anulare: **330;**
- recursul în interesul legii: **329;**
- renunţarea la calea de atac după pronunţarea hotărârii: **267;**

Calitate:
- a altor persoane decât titularul dreptului, pentru a introduce o acţiune (cerere): **45, 112;**
- vezi şi *excepţii procesuale; a lipsei de calitate;*

Cambie:
- acţiuni, competenţă teritorială: **10;**

Camera de consiliu:
- conflict de competenţă: **22;**
- propunere de recuzare: **31;**
- strămutare: **40;**
- cererea de asistenţă judiciară gratuită: **78;**
- cererea de reexaminare împotriva sancţiunii aplicate: **108⁵;**
- preschimbarea unui termen: **153;**
- administrarea dovezilor: **169;**
- deliberare, adunarea părerilor: **256;**
- hotărâri care consfinţesc învoiala părţilor: **271;**
- judecarea recursului în caz de cereri necontencioase: **336;**
- urmărire silită a bunurilor imobile: **499;**
- sechestrul asigurător: **592, 594;**
- divorţ: **615;**

Capacitate: - vezi *capacitatea de exerciţiu şi capacitatea de folosinţă;*
Capacitatea de exerciţiu:
- asistare: **41-42;**
- autorizare: **41-42;**
- capacitate restrânsă: **41-42;**
- capacitatea persoanelor juridice: **41-42;**
- reprezentarea legală: **41-42;**
- invocarea lipsei ei în instanţă: **43;**
- constatarea incapacităţii de către instanţă: **161;**

Capacitatea de folosinţă: **41-42;**
Caracter executoriu de drept:
- încheierea în materie necontencioasă: **336-337;**
- ordonanţa preşedinţială: **581;**

Carte de judecată: înlocuită cu sentinţă: **266;**
Carte funciară:
- indicarea numărului ei în acţiune: **112;**
- cererea trimiterii ei de către instanţă: **176;**
- urmărirea silită a bunurilor imobile: **489, 497, 500, 517, 518, 520;**

- sechestru asigurător: **593;**
Casare:
- depunerea motivelor de casare: **303;**
- motive de casare: **304;**
- examinarea motivelor de casare de către instanță: **304[1];**
- efectele casării: **311-315;**
- vezi și *recurs;*
Cauțiune:
- execuție provizorie: **279,280;**
- suspendarea executării în caz de recurs: **300;**
- suspendarea executării în caz de revizuire: **325;**
- executarea silită: **384;**
- termen: **392;**
- primirea ei, act executor: **395;**
- contestație împotriva executării: **403;**
- poprire: **452;**
- urmărirea silită imobiliară: **506, 513, 514;**
- creanțe condiționale: **567;**
- suspendarea executării ordonanței președințiale: **582;**
- sechestrul asigurător: **591-592;**
- sechestrul judiciar: **600;**
C.E.C.:
- acțiuni, competență teritorială: **10;**
- vezi și *consemnarea;*
Cercetarea locală (la fața locului): **215;**
- citarea părților: **216;**
- ascultarea de martori și experți: **216;**
- prezența procurorului: **217;**
- suportarea cheltuielilor: **170;**
Cerere de chemare în judecată:
- vezi *cereri;*
Cerere reconvențională: **119, 120;**
- întâmpinare: **132;**
- făcută cu depășirea termenului legal: **135;**
Cereri:
- competența materială: **1-4[1];**
- competența teritorială: **5-16;**
- accesorii și incidentale, competență: **17;**
- în constatare: **18, 111, 132;**
- ce trebuie să cuprindă: **82, 720[3];**
- ale persoanelor care nu pot semna: **82;**
- depuse prin mandatari: **83;**
- valabilitatea lor chiar în caz de denumire greșită: **84;**
- condiția exercitării drepturilor: **109;**
- făcute înainte de împlinirea anumitor termene: **110;**
- de chemare în judecată: **112-114;**
- de redeschidere a judecății: **245;**
- perimarea cererii de chemare în judecată: **253;**
- cererea de apel: **287;**
- necontencioase: **331-336;**
- de evicțiune: **520-521;**
- de divorț: **607, 612;**
- posesorii: **674-676;**
- de ieșire din indiviziune: **673[1]-673[2];**
- în materie comercială: **720[3]-720[5];**
Cesiune:
- nulitate: **410;**
- dezmințire făcută de debitor după înscrierea somației: **498;**

Cheltuieli de judecată:
- partea care le suportă: **274, 275;**
- din ce se compun: **274;**
- repartizarea între părți: **276;**
- repartizarea între coreclamanți și copârâți: **277;**
- vezi și *arbitraj;*

Chemare în garanție:
- admisibilitate: **60-63;**
- avantaje: **60-63;**
- dreptul de a face cererea: **60-63;**
- efecte: **60-63;**
- judecarea cererii: **60-63;**
- împotriva cui poate fi făcută: **60-63;**
- termenul formulării: **60-63;**

Chemare în judecată:
- vezi *cerere de chemare în judecată;*

Chemare în judecată a altor persoane:
- condiții: **57-59;**
- denumire: **57-59;**
- disjungere: **57-59;**
- efecte: **57-59;**
- judecarea cererii: **57-59;**
- redactare: **57-59;**
- reglementarea instituției: **57-59;**
- termenul formulării: **57-59;**

Chemare la interogatoriu:
- vezi *interogatoriu;*

Chestiune prejudicială:
- suspendare: **244;**

Chirie: **407;**
- urmărirea ei: **503;**
- neplătită, sechestru asigurător: **591-596;**

Citarea părților:
- chestiuni ce se rezolvă fără citarea părților: **22;**
- recuzare: **31;**
- strămutare: **40;**
- cererea de asistență judiciară gratuită: **78;**
- în vederea rezolvării cererilor lor: **85;**
- organe prin care se comunică: **86;**
- citarea persoanelor juridice: **87;**
- a personalului misiunilor diplomatice: **87;**
- care se află în străinătate având domiciliul cunoscut: **87;**
- a pârâtului prin publicitate: **87, 95;**
- la primul termen: **114[1];**
- necitarea părților ce au fost prezente la înfățișare: **153;**
- în rejudecare, după admiterea recursului: **313;**
- vezi și *citație;*

Citație:
- cuprins: **88;**
- termenul de înmânare: **89;**
- locul înmânării: **90;**
- înmânarea către un avocat sau notar: **91;**
- afișarea la ușa locuinței celui citat: **92, 92[1];**
- înmânarea în lipsa celui citat: **92;**
- nulitate: **107;**
- vezi și *citarea părților;*

Comerț:
- vezi *obligații comerciale;*

Comisie rogatorie: **169;**
- efectuarea expertizei: **214;**

Compensație:
- acordată angajaților în caz de desfacere a contractului de muncă, urmărire silită: **409;**

Competență materială:
- judecătorii: **1;**
- tribunale: **2, 720[10];**
- curți de apel: **3, 720[10];**
- Curtea Supremă de Justiție: **4;**
- a instanțelor judecătorești în legătură cu arbitrajul: **4[1];**
- a instanței învestite, după modificarea cuantumului valoric: **18[1];**
- depășirea ei, motiv de casare: **304;**
- cereri necontencioase: **332, 334;**
- vezi și *conflict de competență, necompetență;*

Competență teritorială:
- în caz că pârâtul nu are domiciliu sau reședința cunoscute: **5;**
- în acțiune personală: **5;**
- în acțiune reală mobiliară: **5;**
- în acțiunea mixtă: **5;**
- pârâții au o îndeletnicire profesională statornică: **6;**
- cereri împotriva persoanelor juridice de drept privat: **7;**
- în cazul asociației fără personalitate juridică: **7-8;**
- cereri împotriva statului: **8;**
- cereri împotriva mai multor pârâți: **9;**
- în acțiunile comerciale: **10;**
- în acțiunea în justificare sau în prestație tabulară: **10;**
- în acțiuni privitoare la cambie, cec sau bilet la ordin: **10;**
- în cazul faptelor ilicite: **10;**
- în cererile privitoare la executarea, anularea, rezoluția sau rezilierea unui contract: **10;**
- în acțiune reală imobiliară: **13;**
- derogări prin înțelegerea părților: **19;**

Complet de divergență: **257;**
Compromis:
- vezi *arbitraj;*

Comunicare:
- a copiei de pe hotărâre: **266;**
- vezi *arbitraj;*

Concludență:
- a dovezilor: **167;**

Concluzii scrise:
- cuprins: **146;**
- depunerea din proprie inițiativă: **147;**
- invocarea unor probleme noi: **146;**
- obligarea părților: **146;**

Concluziile procurorului: **45, 261;**
Conciliere: **720[1], 720[7];**
Concurs:
- de urmăriri mobiliare: **426;**
- de creditori popritori: **456**
- urmărirea mai multor imobile ale aceluiași datornic: **495;**
- eliberarea și distribuirea sumelor realizate prin executarea silită: **563;**

Condiționale:
- vezi *creanțe condiționale;*

Conexare: **164;**
Conexitate: **164;**
Conflict de competență:
- pozitiv sau negativ: **20;**
- suspendarea procedurii: **21;**
- instanța competentă a-l rezolva: **22;**
- între instanțe judecătorești și alte organe cu activitate jurisdicțională: **22;**

Confruntarea martorilor: **197;**
Consemnare:
- a sumei urmărite (urmăriri imobiliare): **428;**
- a sumelor poprite: **456-460;**
- a prețului adjudecării: **444, 512-513;**
- creanțe condiționale: **567-568;**
- a bunului oferit: **588;**
- vezi și *ofertă;*

Contestație:
- asupra executării silite: **399;**
- instanța competentă: **400;**
- termen: **401;**
- împărțirea bunurilor comune: **401[1];**
- suspendarea executării: **403;**
- despăgubiri și amendă pentru împiedicarea executării: **404;**
- la ordinea de preferință a creditorilor: **570;**
- împotriva executării ordonanțelor președințiale: **582;**

Contestație în anulare:
- motive: **317, 318;**
- instanța competentă: **319;**
- termen: **319;**
- căi de atac: **320;**
- împotriva hotărârilor arbitrilor: **365;**
- suspendarea executării hotărârii: **319[1];**

Contract:
- cereri privitoare la executarea, anularea sau rezilierea lui: **10;**

Contract de asigurare:
- acțiuni, competență teritorială: **11;**

Contract de societate:
- acțiuni, competență teritorială: **15;**

Contract de transport:
- acțiuni, competență teritorială: **10;**

Contraexpertiză: **212;**
Copârâți:
- cererea îndreptată împotriva mai multor pârâți: **9, 47, 48;**
- anexarea de copii de pe cerere în raport cu numărul acestora: **112, 113;**
- facerea întâmpinării: **117;**
- întreruperea perimării: **251;**
- repartizarea cheltuielilor de judecată: **277;**

Corpul diplomatic:
- citarea membrilor acestuia prin Ministerul de Externe: **87;**

Creanță:
- certă, lichidă; definiție: **379;**
- exigibilă, sechestru: **591;**

Creanțe condiționale: **567-568;**
- condiție rezolutorie: **567;**
- condiție suspensivă: **567-568;**

Creditori:
- urmărire mobiliară în lipsa lor: **415;**
- concurs de creditori popritori: **456, 459;**
- urmărire imobiliară, tablou de ordine: **563;**
- vezi și *poprire, urmărire;*

Curatelă: **44;**
- cauză de recuzare: **27, 28;**
- suspendarea judecății: **243;**

Curator:
- ratificarea actelor de procedură ale persoanei lipsite de capacitate: **43;**
- cazuri în care se poate numi un curator special: **44;**

- indicarea lui în acțiune (cerere): **82;**
- dreptul de a face acțiuni (cereri): **83;**
- citarea părții prin curator special: **87;**
- chemarea la interogatoriu: **220;**
- încetarea funcțiunii lui, cauză de suspendare a judecății: **243;**

Curtea Supremă de Justiție:
- competență materială: **4;**
- conflicte de competență: **22;**
- desemnarea unei alte instanțe în caz de nefuncționare a instanței competente: **23;**
- recuzare: **30;**
- competență în materie de strămutare: **39;**
- raport asupra recursului: **308;**
- investirea altei instanțe după casare: **313;**
- judecarea revizuirii: **322;**
- judecarea recursului în interesul legii: **329;**
- judecarea recursului în anulare: **330;**

Custode:
- urmărirea mobilelor: **419-422;**
- plata lui: **421;**
- responsabilitate: **422;**
- chitanța de eliberare: **441;**
- evacuarea unui imobil: **580;**

D

Darea de seamă:
- asupra recursului: **308;**

Daruri:
- primirea lor, cauză de recuzare: **27;**
- vezi și *urmărire, poprire;*

Debitor:
- urmărire mobiliară în lipsa lui: **412;**
- opunere la urmărire: **428;**
- vezi și *urmărire, poprire;*

Debitori principali: **9;**

Decădere:
- pentru neîndeplinirea actelor de procedură în termen: **103;**
- cazul de forță majoră: **103;**
- efecte: **103;**
- în caz de neinvocare în termen a excepțiilor de procedură: **136;**
- în caz de nesolicitare la timp a dovezilor: **138;**
- cazuri în care nu operează, în privința probelor: **138;**
- în caz de neavansare a cheltuielilor: **170-171;**
- în caz de neintroducere, după trecerea termenului, a cererii de apel: **284;**
- în caz de declarare tardivă a recursului: **301;**
- în caz de nedepunere în termen a motivelor de recurs: **303;**

Deces:
- vezi *moarte;*

Decizie:
- definiție: **255;**

Declinator de competență:
- efect: **163, 164, 165;**
- hotărâre de declinare: **158;**

Delegație (procură):
- a avocatului și/sau consilierului juridic pentru reprezentarea judiciară: **68-70, 83;**

Delegarea instanței: **23;**

Deliberare:
- în camera de consiliu: **256;**
- reunirea părerilor apropiate: **257;**
- secretul deliberării: **256;**
- strângerea voturilor: **256;**
- în ședință: **256;**

Desistare:
- vezi *renunțare;*

Despăgubiri: **108[3];**
- martori: **200;**
- experți: **211;**
- accidente de muncă, execuție provizorie: **278;**
- contestație la execuția silită: **404;**
- neanunțarea vânzării bunurilor mișcătoare: **437;**

Despărțenie:
- vezi *divorț;*

Deținuți:
- înmânarea citației: **90;**

Dezbateri:
- fixarea cadrului: **125-127;**
- deschiderea lor: **128;**
- continuarea dezbaterilor: **145;**
- ordinea pricinilor: **125;**
- încheierea lor: **150;**

Diplomați:
- vezi *corpul diplomatic;*

Direcții generale:
- cererile îndreptate împotriva lor: **8;**

Dezînvestire:
- ca efect al pronunțării hotărârii: **258;**

Disjungere:
- în caz de intervenție: **55, 57-59;**
- în caz de chemare în garanție: **63;**
- a cererii reconvenționale: **120;**
- a pricinilor conexate: **165;**

Dispozitiv:
- întocmire și pronunțare: **258;**
- trecere în registru: **266;**
- cu dispoziții contradictorii: **322;**
- menționarea cheltuielilor de judecată: **261;**
- mențiunea opiniei separate: **258;**
- semnare: **258;**

Dispoziții tranzitorii: V-VI din Legea nr. 59/1993;
- competență: **725;**
- acte de procedură: **725;**

Distribuția prețului: **562-571;**

Divergență: **257;**

Divorț:
- admiterea rudelor ca martori: **190;**
- acțiune: **607, 612;**
- instanța competentă: **607;**
- acțiunea soțului pârât: **608;**
- termen, decădere: **608, 610;**
- cererea de pensie de întreținere: **611;**
- prezentarea cererii de divorț: **612;**
- sfaturi de împăcare: **613;**
- termen de judecată: **613;**
- cererea de divorț bazată pe acordul părților: **613[1];**
- procedura în care se soluționează cererea de divorț bazată pe acordul soților: **613[1];**
- soluționarea cererilor accesorii: **613[1];**
- măsuri vremelnice: **613[2];**
- înfățișarea părților: **614;**
- mandatarii: **614;**
- judecarea: **615, 616, 616[1];**

- respingerea acțiunii ca nesusținută: **616;**
- pronunțarea împotriva ambilor soți: **617;**
- caz de nemotivare a hotărârii de divorț: **617;**
- desfacerea căsătoriei în cazurile prevăzute de art. 38 alin. (2) C. fam.: **617;**
- renunțarea la acțiune de către reclamant: **618;**
- stingerea acțiunii de divorț: **618;**
- respingerea cererii de apel sau recurs ca nesusținută: **619;**
- apelul sau recursul: **619;**
- hotărârea de divorț, nesupusă revizuirii: **619;**

Dobândă:
- curgerea ei ca efect al intentării acțiunii: **114, 294;**

Dol:
- vezi *viclenie;*

Domiciliu:
- criteriu de stabilire a competenței teritoriale: **5;**
- al defunctului, pentru stabilirea competenței în materie de moștenire: **14;**
- alegere, în vederea comunicării actelor de procedură: **93;**
- schimbarea lui în timpul procesului: **98;**
- ca element al cererii de chemare în judecată: **112;**
- element al cererii de apel: **287;**
- element al cererii de recurs: **303;**

Dovezi:
- administrarea în instanța necompetentă: **160;**
- administrarea lor: **167-171;**
- dovada contrarie: **167;**
- decădere: **171;**
- înscrisuri: **172-176;**
- verificarea de scripte: **177-185;**
- martori: **186-200;**
- expertiză: **201-214;**
- cercetare locală: **215-217;**
- interogatoriu: **218-225;**
- început de dovadă: **225;**
- asigurarea dovezilor: **235-241;**
- administrate înainte de perimare: **254;**
- noi, inadmisibilitatea lor în recurs: **305;**
- vezi și *asigurarea dovezilor;*

Drept actual:
- condiție pentru exercitarea acțiunii civile: **110;**

Drept comun:
- în materie de procedură: **721;**

Drept de apărare:
- garantare prin asistență judiciară: **74-81;**
- garantare prin procedura citării: **85;**
- în sens material și în sens formal: **156;**

Drepturi procedurale:
- exercitarea lor conform scopului în vederea căruia au fost acordate: **723;**

E

Echipajul unui vas comercial:
- înmânarea citației: **90;**

Efect:
- constitutiv al hotărârii judecătorești: **258;**

- declarativ al hotărârii judecătorești: **258;**
- suspensiv de executare: **300;**

Efecte:
- ale casării: **311-313;**
- ale introducerii cererii de chemare în judecată: **114;**
- ale pronunțării unei hotărâri judecătorești: **258;**

Eroare de fapt:
- motiv pentru revocarea mărturisirii: **218;**
- motiv de contestație în anulare: **318;**
- motiv de revizuire: **322;**

Eroare materială:
- ca motiv de contestație în anulare: **318;**
- ca temei pentru modificarea cererii de chemare în judecată: **132;**
- ca temei pentru îndreptarea hotărârii: **281;**

Evacuarea imobilului: **578-580[1];**
- de către datornic: **578;**
- în caz de predare silită: **579;**

Evicțiunea: **520-521;**

Excepții procesuale: **115, 136, 137, 152, 162:**
- de necompetență: **158-160;**
- a lipsei de calitate: **161;**
- a lipsei de capacitate: **161;**
- de litispendență: **163;**
- de conexitate: **164;**
- a puterii lucrului judecat: **166;**
- ridicarea lor în instanța de recurs: **162, 166;**
- perimare: **253;**
- ridicarea lor în instanța de apel: **294;**

Executare:
- locul executării unui contract, factor care determină competența teritorială: **10;**
- în termen a unei obligații: **110;**

Executarea silită:
- formulă executorie: **269, 374;**
- scop: **371[1];**
- obiect: **371[2]-371[4];**
- încetare: **371[5];**
- cheltuieli: **371[7];**
- titlu: **372;**
- competența: **373-373[1];**
- cerere de executare: **373[1];**
- instanța de executare: **373;**
- organele de executare: **373;**
- condiții pentru urmărirea unei creanțe: **379;**
- termene: **381-385;**
- timpul în care se poate efectua: **385-386;**
- somație de plată: **386;**
- somația de executare: **387;**
- proces-verbal: **388;**
- perimare: **389, 390;**
- cazuri de executare fără somație: **390;**
- anulare: **391;**
- împotriva moștenitorilor: **397-398;**
- contestația: **399-404;**
- împiedicarea ei, amendă: **404;**
- întoarcerea executării: **404[1]-404[3];**
- prescripție: **405-405[3];**
- bunuri imobile supuse executării silite: **488-492;**
- distribuirea sumelor rezultate: **562-571;**
- executarea silită a unor obligații: **580[2]-580[5];**

- vezi *contestația la executare;*
- vezi *executarea silită imobiliară;*
- vezi *titlu executoriu;*
- vezi *urmărirea fructelor prinse de rădăcini;*

Executarea silită asupra bunurilor imobile: *vezi executarea silită imobiliară;*

Executarea silită imobiliară:
- procesul-verbal de situație: **496, 511;**
- somația de plată: **497;**
- bunuri care pot fi urmărite: **488-492;**
- bunuri imobile care nu pot fi urmărite: **490-493;**
- asupra imobilelor proprietate comună: **493;**
- consemnarea prețului adjudecării: **512;**
- actul de adjudecare: **516-517;**
- efectele adjudecării: **518-519;**
- contestații (opoziții): **522-529;**
- licitația: **500-515;**
- tabloul de împărțeală: **562, 567-574;**
- predare silită a bunurilor imobile: **578-580[1];**

Executarea silită mobiliară:
- predare silită a bunurilor mobile: **575-577;**
- bunuri care nu se pot urmări, vezi *bunuri neurmăribile*:
- condițiile urmăririi salariului și altor drepturi bănești: **409;**
- vânzarea bunurilor: **431-449;**
- împotrivirea: **428;**
- păstrarea bunurilor sechestrate: **418-425;**
- publicitatea licitației: **437-439;**
- sechestrul: **411-417, 426;**
- urmărirea unui debitor fără avere: **426;**

Executor judecătoresc:
- comunicarea actelor de procedură: **86;**
- constatarea unor stări de fapt: **239, 240;**
- executare silită: **373;**
- obligații de a face sau a nu face: **580[5];**
- oferta de plată și consemnare: **587-588;**
- sechestrul asigurător: **593, 600;**
- cheltuieli de transport, tarif: **722;**

Executor testamentar:
- acțiuni, competență teritorială: **14;**

Execuție provizorie:
- vezi *execuție vremelnică*;

Execuție vremelnică:
- hotărâri executorii: **278;**
- când poate și când nu poate fi încuviințată: **279;**
- cerere de suspendare: **280;**
- dare de cauțiune: **384;**

Expert: **201, 720[2];**
- incompatibilitatea de a fi judecat în aceeași pricină: **24;**
- punerea întrebărilor prin președinte: **130;**
- verificarea de scripte: **179;**
- refuzul de a primi lucrarea: **108[1];**
- sancțiuni: **108[1], 205;**
- comparație cu martorul: **201;**
- numire: **201, 202;**
- onorariu: **202, 213-214;**
- recuzare: **204;**
- citare, înlocuire: **205;**

- refuzul nemotivat de a efectua expertiza: **205;**
- jurământ: **206;**
- consemnarea părerii în proces-verbal: **207;**
- lucrare la fața locului: **208;**
- nedepunerea lucrării în termen: **209;**
- despăgubiri: **211;**
- neînfățișare: **211;**
- chemare pentru deslușiri: **211;**
- luare de mită: **213;**
- ascultarea lor cu ocazia cercetării locale: **216;**
- cheltuieli de judecată: **274;**
- consemnare, cauză de revizuire: **322, 324;**

Expertiză:
- suportarea cheltuielilor: **170;**
- caracter facultativ: **201;**
- cazuri în care este obligatorie: **201;**
- definiție și obiect; **201;**
- încuviințare: **202;**
- modul efectuării: **207-208;**
- depunerea raportului: **209-210;**
- mai mulți experți cu păreri deosebite: **210;**
- înregistrarea raportului, noua expertiză: **212;**
- comisie rogatorie: **214;**

Extras:
- depunerea înscrisului numai în parte: **112;**

F

Faliment:
- acțiuni, competență teritorială: **16, 19;**
- citare: **87;**
- cauză de suspendare a judecății: **243;**
- neacordarea unui termen pentru executarea hotărârii: **263;**

Falit:
- vezi și *faliment*;

Fals:
- ca motiv de revizuire: **322;**
- înscrierea în fals împotriva procesului verbal de comunicare a actelor de procedură: **100;**
- procedură: **180-184;**
- vezi și *verificarea de scripte*;

Fapt ilicit:
- acțiuni, competență teritorială: **10;**

Fidejusiune judiciară: **392-396;**
Formulă executorie: **269;**
Forța executorie a hotărârii judecătorești: **258;**
Forța majoră:
- suspendarea perimării: **250;**
- cauza de revizuire: **322;**

Fructe:
- vezi *urmărirea silită a fructelor neculese și a recoltelor prinse de rădăcini*;

G

Gaj, vezi *amanet;*
Garant:
- executare silită: **392-396;**
- înfățișare: **393;**
- contestarea solvabilității: **394;**
- primirea lui: **395;**
- declarația de primire a garanției: **396;**

Garanție:
- chemare în garanție: **60-63;**
- obligația de garanție: **60-63;**
- sechestru asigurător: **411-417, 594;**
- vezi și *garant, cauțiune, chemare în garanție*;

Gratuitate:
- a îndeplinirii actelor de procedură: **722;**

Grefier:
- recuzare: **36;**
- încheieri: **148;**
- consemnarea mărturiei: **198;**
- semnarea hotărârii: **261;**
- semnarea formulei executorii: **269;**

Greșeală materială:
- motiv de contestație în anulare: **318;**
- temei pentru îndreptarea hotărârii: **281;**
- temei pentru modificarea cererii de chemare în judecată: **132.**

H

Hotărâri:
- categorii: **255;**
- deliberare: **256;**
- adunarea părerilor judecătorilor: **256;**
- divergență: **257;**
- întocmirea și pronunțarea dispozitivului: **258;**
- arătarea părerilor judecătorilor rămași în minoritate: **258;**
- amânarea pronunțării: **260;**
- semnarea hotărârii: **258, 260, 261;**
- pronunțarea lor în numele legii, cuprins: **261;**
- opinie separată: **258, 261, 264;**
- acordarea unui termen pentru executare: **262, 263;**
- motivare, termen: **264;**
- adăugiri, ștersături, schimbări: **265;**
- dublu exemplar, păstrare: **266;**
- formulă executorie: **269, 374, 376;**
- parțiale: care consfințesc învoiala părților: **270;**
- executorii: **271, 374, 384;**
- îndreptare, lămurire, completare: **281-281[3];**
- definitive contradictorii: **281;**
- asupra revizuirii: **327, 328;**
- executarea lor: **374**
- date în țări străine (arbitrale): **370-370[3];**
- definitive: **376-378;**
- irevocabile: **377;**
- reconstituirea hotărârilor dispărute: **583-585;**
- vezi și *încheiere, sentințe, decizii, executare silită, arbitraj*;

Hotărâri supuse căilor de atac:
- susceptibile de apel: **282;**
- susceptibile de contestație în anulare: **317;**
- susceptibile de recurs: **336-337;**
- supuse recursului în interesul legii: **329;**
- supuse recursului în anulare: **330;**
- supuse revizuirii: **332;**

Hotel:
- înmânarea citației: **92.**

I

Imobil:
- vezi *acțiunea reală imobiliară, executarea silită imobiliară*:

Incapabil:
- vezi *persoane lipsite de capacitate de exercițiu*;

Incompatibilitatea judecătorului: **24;**

Incompetență:
- vezi *excepții procesuale*;
- vezi *necompetență*;

Indivizibil:
- raport juridic: **47;**

Infracțiune:
- suspendarea judecății urmăririi penale: **244;**
- cauză de revizuire: **322, 324;**

Inscripție ipotecară, vezi *ipoteci*;

Insolvabilitate: **382.**

Instanță:
- de drept comun: **1, 2;**
- de fond: **1, 2, 3, 4;**
- de recurs: **2, 3, 4, 299, 51, 162, 166, 315, 317, 318;**
- de apel: **2, 3, 282, 288, 289, 290;**
- de la domiciliul pârâtului: **5;**
- de la sediul pârâtului: **7;**
- a domiciliului reclamantului: **5, 10;**
- a locului de plată: **10;**
- a locului prevăzut în contract: **10;**
- a locului unde se află nemișcătorul: **10, 13;**
- învestirea ei: **114;**
- dezînvestire: **258;**
- competentă pentru judecarea contestației în anulare: **319;**
- de executare: **373, 400;**
- de revizuire: **323;**
- competentă pentru judecarea ordonanțelor președințiale: **581;**

Interdicție:
- cauza de neadmitere ca martor: **189;**
- suspendarea judecății: **243;**

Interes:
- condiție pentru exercitarea acțiunii: **111;**
- în cazul intervenției: **49;**
- născut, actual, legitim și personal: **111;**
- pentru exercitarea căii de atac: **282, 299;**

Interogatoriu: **112;**
- inadmisibilitate în caz de recuzare: **31;**
- citarea pârâtului: **114;**
- pentru dovedirea deținerii unor înscrisuri: **174;**
- refuzul de a răspunde: **174;**
- încuviințarea: **218;**
- propunere: **218;**
- punerea de întrebări celui chemat la interogatoriu: **219;**
- chestionarul și răspunsurile: **219-221;**
- chemarea la interogatoriu a reprezentantului legal ori curatorului: **220;**
- consemnarea răspunsurilor: **221;**
- persoane juridice: **222;**
- al persoanelor ce au domiciliul în străinătate: **223;**

- luarea lui la domiciliu: **224;**
- efecte: **225;**
- mărturisire: **225;**
- în fața arbitrilor: **351;**
- neadmiterea ca dovadă a motivelor de divorț: **612;**

Interpret: **142-143;**
Intervenție: **49-56;**
- în interes propriu: **49, 50, 55, 58;**
- în interesul uneia din părți: **49, 51, 54;**
- încheierea de încuviințare: **52;**
- judecata o dată cu cererea principală: **55;**

Intervenient:
- vezi *intervenție;*

Intimat:
- întâmpinare în apel: **291;**
- aderarea la apel, apel incident: **293, 293[1];**
- depunerea întâmpinării: **308;**

Inventar:
- întocmirea lui, execuție vremelnică: **278;**
- vezi și *beneficiul de inventar*:

Î

Împăcarea părților:
- încercarea ei: **131;**
- cuprinderea ei în hotărâre: **271-273;**
- în procesul de divorț: **615, 618;**

Împotrivire la executarea mobiliară: **428;**
Încheiere:
- definiție: **255;**
- recuzare: **32;**
- căi de atac: **34;**
- de încuviințare a intervenției: **52;**
- cererea de asistență judiciară gratuită: **78;**
- de ședință: **147, 148;**
- premergătoare și interlocutorie: **168;**
- recurs împotriva lor: **299;**
- apel împotriva lor: **282;**
- de încuviințare a unor cereri necontencioase: **336, 337, 339;**
- urmărire imobiliară: **499;**
- sechestru asigurător: **592, 594;**
- sechestru judiciar: **600.**

Încredințarea copilului minor:
- în cursul procesului de divorț: **613;**
- prin sentința de divorț: **619;**

Încuviințare:
- a dovezii de către instanță: **167-168;**
- dată minorilor care au îndeplinit vârsta de 14 ani, pentru săvârșirea actelor procesuale: **41-42;**

Îndreptarea hotărârilor: **281;**
Înscrisurile: **112, 138-141;**
- ordonarea înfățișării: **172;**
- respingerea cererii de înfățișare a lor: **173;**
- refuz de a răspunde la interogatoriu în legătură cu înscrisul: **174;**
- aflate în păstrarea unor organe de stat (instituții publice): **175, 176;**
- sub semnătură privată: **177, 179;**

- autentice: **179;**
- asigurarea dovezilor: **235;**
- noi, în fața instanței de recurs: **305;**
- noi, în cauză de revizuire: **322;**
- declararea falsă, cauză de revizuire: **322, 324;**
- reconstituirea înscrisurilor dispărute: **583-585;**
- vezi și *verificarea de scripte*;

Însușirea dovezii: **168;**
Întâmpinare:
- împotriva intervenției: **52;**
- termenul pentru depunerea ei: **114;**
- cuprins: **115;**
- când sunt mai mulți reclamanți: **116;**
- când sunt mai mulți pârâți: **117;**
- obligativitate: **118;**
- în caz de modificare a cererii: **132;**
- împotriva cererii reconvenționale: **132;**
- împotriva recursului, termen: **308;**

Întregire a cererii de chemare în judecată: **112, 132;**
Întrerupere:
- a perimării: **250;**

Înțelegerea părților:
- vezi *tranzacție*.

J

Judecarea în lipsă:
- excepții: **152;**
- în lipsa ambelor părți: **152, 242;**
- în lipsa uneia din părți: **152;**

Judecata penală:
- cauză de recuzare: **27;**

Judecător:
- incompatibilitate: **24;**
- recuzare: **25-36;**
- abținere: **25, 26;**
- condamnarea lui, cauză de revizuire: **322, 324;**

Judecătorie:
- competență teritorială: **1;**
- recursul împotriva hotărârilor date de aceasta: **2, 299;**
- când nu este cerută asistarea de către avocat: **68;**
- caracterul obligatoriu al întâmpinării: **118;**
- încercarea de a obține împăcarea părților: **131;**
- cereri de asigurare a dovezilor: **236;**
- cereri de divorț: **607;**
- cesiunea bunurilor: **692-697;**
- transcrierea actelor de strămutare și urmărire a proprietății și inscripția garanțiilor reale: **710-720;**

Jurământul:
- al martorului: **193;**
- refuz: **194;**
- scutirea minorilor: **193.**
- ascultarea minorilor și persoanelor lipsite de discernământ: **195;**
- expert: **206;**

Legalitatea și temeinicia hotărârii:
- verificarea din oficiu de către instanța de recurs: **306;**

Legatari:
- acțiuni, competență teritorială: **14;**

Licitația bunurilor imobile: **500-515;**
- distribuția prețului: **451;**
- somația de plată: **497;**
- publicația de vânzare: **504;**
- termenul vânzării: **505;**
- ziua fixată: **530;**
- termenul vânzării: **504;**
- strigările: **509;**
- închiderea licitației: **510;**
- cauțiune: **506;**
- adjudecarea imobilului: **510;**
- proces-verbal: **511;**
- consemnarea prețului adjudecării: **512-513;**
- vezi și *adjudecare*;

Limbă:
- folosirea limbii materne: **142;**

Lipsă de apărare: **156;**
Lipsa uneia din părți: **152;**
Lista pricinilor sorocite: **125;**
Litispendență: **163;**
Locațiune:
- de imobile, acțiuni: **10, 110;**
- urmărire imobiliară: **598;**
- efectele adjudecării: **519;**

Lucru judecat;
- excepția puterii de lucru judecat: **166.**

M

Magistrați asistenți:
- recuzare: **36, 308;**

Mandat:
- de reprezentare în justiție: **67, 68;**
- întinderea lui: **69;**
- retragerea lui: **71, 72;**

Mandat de aducere:
- împotriva martorului: **188;**
- împotriva expertului: **205;**

Mandatar:
- reprezentare în justiție: **67, 68;**
- renunțare la mandat: **72;**
- acțiuni (cereri): **83;**
- înfățișarea în instanță: **89;**
- moartea lui, suspendarea judecății: **243, 286;**
- indicarea noului mandatar, redeschiderea judecății: **245;**
- în materie de divorț: **614;**

Marinari:
- vezi *echipajul unui vas comercial*:

Martori:
- incompatibilitatea de a fi judecători în aceeași pricină: **24;**
- propunerea lor în cererea de chemare în judecată: **112;**
- punerea întrebărilor prin președinte: **130;**
- dovada cu martori, suportarea cheltuielilor: **170;**
- citarea ca martor a deținătorului unui înscris doveditor: **175;**
- încuviințarea probei: **186;**
- numărul martorilor: **187;**
- mandat de aducere, amendă: **188;**
- ascultare la domiciliu: **188;**
- persoane ce nu pot fi ascultate ca martori: **189;**
- în pricinile privitoare la starea civilă sau divorț: **190;**
- scutiri: **191;**
- jurământ: **193;**
- refuzul de a depune: **194;**

- minori și slabi la minte: **195;**
- ascultare: **196;**
- confruntare: **197;**
- neîncuviințarea unor întrebări: **197;**
- consemnarea mărturiei: **198;**
- modificări, ștersături: **198;**
- mărturie mincinoasă: **199;**
- dreptul la despăgubiri: **200;**
- ascultarea lor cu ocazia cercetării locale: **216;**
- asigurarea dovezii: **235;**
- despăgubiri, cheltuieli de judecată: **274;**
- condamnare, cauză și revizuire: **322, 324;**
- asistare la urmăriri mobiliare: **413;**
- asistare la urmărirea fructelor prinse de rădăcini: **465;**

Mașini:
- ce nu pot fi urmărite: **407;**

Mărturie:
- vezi *martori*;

Mărturie mincinoasă:
- cauza de neadmitere ca martor: **189;**
- bănuieli, consecințe: **199;**

Mărturisire:
- refuzul de a răspunde la interogatoriu: **225;**

Militari:
- înmânarea citației: **90;**

Minor:
- înmânarea citației: **92;**
- ascultarea minorului: **144, 144[1], 193;**
- depunere ca martor: **195;**
- neadmitere ca expert: **203;**
- urmărire imobiliară: **505;**

Minută: **258;**

Moarte:
- stingerea dreptului la asistență juridică: **80;**
- suspendarea judecării: **243, 285, 286;**

Mobile:
- vezi *bunuri mișcătoare*;

Modificarea hotărârii:
- de către instanța de recurs: **312;**

Moșteniri:
- acțiuni, competență teritorială: **14;**
- vezi și *moștenitori, vânzare*;

Moștenitori:
- citarea lor: **87;**
- introducere în cauză: **243;**
- indicarea lor, redeschiderea judecării: **245;**
- termen de apel: **285;**
- continuarea executării începute: **397;**
- executarea neîncepută: **398;**

Motivare:
- a acțiunii: **112;**
- a apelului: **287;**
- a recursului: **303;**

Muți:
- depunere în fața instanței: **143.**

N

Necompetență: **158-160;**

Netemeinicia hotărârii:
- motive de casare: **304;**

Notar:
- înmânarea citației către acesta: **91;**

- cererea de către instanță a înscrisurilor depuse la acesta: **176;**
- scutire de a fi martor: **191;**

Notificare:
- vezi *somație*;

Nulitate:
- acte de procedură: **105-108;**
- citații: **89, 107;**
- invocarea ei: **108;**
- cerere de chemare în judecată: **133;**
- compromis: **343²;**
- hotărârea arbitrilor: **368;**
- executare: **391;**
- executare silită, moștenitori: **398;**
- urmărire mobiliară: **410, 412;**
- vânzarea bunurilor mobile urmărite: **449.**

O

Obligație alimentară: **110;**
Obligații comerciale:
- acțiuni (cereri), competență: **10;**

Ofertă de plată:
- ofertă reală: **586;**
- somația de a primi valoarea datorată: **587;**
- consemnarea sumei sau lucrului oferit: **588;**
- cereri de confirmare sau anulare: **589;**

Onorariu:
- al avocatului, în caz de asistență juridică gratuită: **81;**
- al expertului: **213, 274;**
- schimbarea lui: **274;**

Opinie separată: **258, 261, 264;**
Opoziții:
- în caz de urmăriri mobiliare: **428;**

Oralitate: **127;**
Ordonanță președințială:
- suspendarea executării provizorii: **280;**
- condiții, procedură, executare: **581;**
- recurs: **582;**
- divorț; măsuri provizorii: **613¹;**
- transformarea cererii în acțiune de drept comun: **581;**

Originalele hotărârii judecătorești: **266.**

P

Părți:
- ca element al autorității lucrului judecat: **166;**
- ca element al litispendenței: **163;**
- indicarea lor ca element al cererii de chemare în judecată: **112;**
- în cazul conexității: **164-165;**

Peceți:
- punerea sau executarea lor; execuție provizorie: **278;**
- ridicarea peceților: **441;**

Penal:
- vezi *judecata penală*:

Pensie de întreținere:
- execuție provizorie: **278;**
- când poate fi urmărită: **409;**
- urmărirea salariului: **409;**
- divorț: **611;**

Perimare:
- termen: **248;**

- întrerupere: **249;**
- suspendare: **250;**
- întreruperea foloseşte coreclamanţilor şi copârâţilor: **251;**
- constatare: **252;**
- invocare pe cale de excepţie: **252;**
- efecte: **254;**
- a executării silite: **389, 390;**

Persoane juridice:
- cererile îndreptate împotriva lor: **7;**
- citarea lor: **87, 92[1];**
- chemarea la interogatoriu: **222;**
- lipsă de apărare, cauză de revizuire: **322, 324;**

Persoane lipsite de capacitate: **42;**
- citarea lor: **87;**
- lipsă de apărare, cauză de revizuire: **322;**
- urmăriri imobiliare: **491, 505;**

Pârât:
- cu domiciliul sau reşedinţa necunoscute: **5;**
- comunicarea copiei de pe acţiune (cerere): **114;**
- vezi şi *copârâţi*;

Poprire:
- bunuri supuse poririi: **452;**
- competenţă: **453;**
- cererea de poprire: **453-454;**
- titluri de valoare: **457, 461;**
- consemnarea sumelor de bani: **458, 459;**
- consemnarea valorilor poprite: distribuţia sumelor poprite: **460;**
- validarea poririi: **460;**
- din oficiu pentru obligaţia de întreţinere când emite titlul executor: **461, 462;**
- poprire asigurătorie: **597;**

Poştă:
- acte de procedură trimise prin poştă: **104;**

Posesiune:
- execuţie provizorie: **278;**
- acţiuni (cereri) posesorii: **674-676;**

Practicaua:
- parte introductivă a hotărârii judecătoreşti: **261;**

Preaviz:
- vezi *compensaţie*;

Predarea silită:
- a bunurilor mobile: **575-577;**
- a bunurilor imobile: **578-580[1];**
- proces-verbal de predare: **577, 580[1];**
- evacuarea imobilului: **578-579;**
- custode: **580;**

Prescripţie:
- întreruperea ei prin înaintarea cererii de chemare în judecată: **114**
- schimbarea obiectului ei, prin pronunţarea hotărârii: **258;**
- deosebirea faţă de perimarea executării: **389;**
- a hotărârii neexecutate: **405;**
- efectele împlinirii termenului: **405;**
- efectele suspendării: **405[1];**
- cauze de suspendare: **405[1];**
- efectele întreruperii: **405[2];**
- cauze de întrerupere: **405[2];**
- a cererilor de evicţiune: **520;**

Președinte:
- rolul lui în cadrul dezbaterilor: **129-130;**
- măsuri luare pe calea procedurii necontencioase: **339;**

Prima zi de înfățișare: **134;**
Privilegii:
- urmăriri imobiliare: **488;**
- adjudecatar: **510-513;**
- rangul privilegiului: **563;**
- transcriere: **710-718;**

Probe:
- vezi *dovezi*;

Procedura grațioasă:
- vezi *procedura necontencioasă*;

Procedura necontencioasă:
- cazuri de aplicare: **331;**
- instanța competentă: **332, 334;**
- cuprinsul cererii: **333;**
- respingerea cererii în cazul că are caracter contencios: **335;**
- încheiere de încuviințare: **336;**
- alte cazuri de aplicare: **339;**

Proces-verbal:
- de afișare a citației: **92;**
- de înmânare a actului de procedură: **100;**
- consemnarea mărturiei: **198;**
- consemnarea părerii expertului: **207;**
- de constatare a unor stări de fapt: **239;**
- de sechestru: **416-417,**
- de urmărire a bunurilor mișcătoare: **416, 417, 441;**
- de înmânare custodelui: **419;**
- de licitație: **447, 511;**
- de predare a bunului în mâna proprietarului său: **577;**

Procură:
- generală, pentru reprezentare în justiție: **67;**
- dată unui avocat: **68;**
- anexarea la cererea făcută prin mandatar: **83;**

Procură specială:
- obligativitatea ei în caz de recunoaștere, renunțare sau tranzacție: **69;**
- interogatoriu: **223;**

Procuror:
- recuzare: **36;**
- dreptul de a cere strămutarea pricinii: **38;**
- pornirea acțiunii de către procuror: **45;**
- participarea la dezbateri în procesele civile și exercitarea căilor de atac: **45;**
- cererea de punere în executare a hotărârii civile: **45;**
- înaintarea către acesta a înscrisurilor declarate false: **183;**
- participarea la cercetarea locală: **217;**
- punerea de întrebări celui chemat la interogatoriu: **219;**
- termen pentru declararea apelului: **284;**
- termen pentru declararea recursului: **301;**
- depunerea copiei după motivele de casare: **303;**
- în instanța de recurs: **309;**

Pronunțarea hotărârii: **258-261;**
Publicații: **437-439;**
- vânzarea imobilelor unui minor: **491;**

- listă specială de inscripții, transcripții de privilegii sau ipoteci întocmită de notariatul de stat la cererea președintelui instanței: **501;**
- locul afișării: **504-505;**
- urmărire imobiliară, cuprinsul lor: **504;**
- comunicarea procurorului: **505;**
- publicații noi: **509;**
- vezi și *anunțuri;*

Publicitate:
- citare prin publicitate: **95;**
- citare cu rea-credință: **95;**

Publicitatea dezbaterilor: **121;**
Puterea de lucru judecat:
- vezi *lucru judecat.*

R

Raportul procesual:
- naşterea lui: **114;**

Rea-credință: **35, 40, 95;**
Reaua compunere a instanței:
- motiv de casare: **304;**

Rectificarea hotărârilor:
- vezi *îndreptarea hotărârilor;*

Reclamanți: **47, 48;**
- anexare de copii la întâmpinare în raport cu numărul acestora: **116;**
- întreruperea perimării: **251;**
- repartizarea cheltuielilor de judecată: **277;**

Reconstituire:
- vezi *refacerea înscrisurilor şi hotărârilor dispărute;*

Reconvenționale:
- vezi *cereri reconvenționale;*

Rectificarea hotărârii: **281;**
Recunoaștere:
- obligativitatea procurii speciale: **69;**
- parțială a pretențiilor reclamantului: **270;**

Recurs:
- hotărâri ce pot fi atacate cu recurs: **299, 720[8];**
- efectul suspensiv de executare; cauze când se suspendă de drept executarea hotărârii: **300;**
- suspendarea executării facultative: **300;**
- depunerea, nedepunerea cauțiunii în caz de suspendare: **300;**
- suspendarea fără citarea părților: **300;**
- revenirea asupra suspendării: **300;**
- termenul de recurs: **301, 373[3];**
- motivarea recursului: **303;**
- termenul pentru depunerea motivelor; de când se socotește: **303;**
- copia de pe motivele de casare pentru procuror; cazuri: **303;**
- înapoierea cererii de recurs în vederea refacerii; termen: **303;**
- înaintarea dosarului de recurs: **303;**
- motive de casare: **304;**
- cazuri de nelimitare la motivele de recurs din art. 304: **304[1];**
- înscrisuri noi: **305;**
- efectul nemotivării recursului în termenul legal: **306;**

- invocarea motivelor de ordine publică: **306;**
- indicarea greşită a motivelor de recurs: **306;**
- fixarea termenului de judecată a recursului: **308;**
- depunerea întâmpinării de către intimat: **308;**
- fixarea termenului de judecată: **308;**
- raportul asupra recursului: **308;**
- termenul de depunere a raportului: **308;**
- procedura judecării recursului: **309;**
- participarea procurorului: **309;**
- prima zi de înfăţişare; nedovedirea că recursul a fost depus peste termen: **310;**
- hotărârea casată: **311;**
- judecarea pricinilor în fond în caz de casare: **312;**
- casarea cu trimitere spre rejudecare: **312;**
- casarea cu reţinere spre rejudecare: **312;**
- casarea unei hotărâri de către C.S.J.: **313;**
- cazuri în care C.S.J. hotărăşte asupra fondului pricinii: **314;**
- obligativitatea hotărârilor instanţei de recurs asupra problemelor de drept pentru judecătorii fondului: **315;**
- casarea pentru nerespectarea formelor procedurale; particularităţi: **315;**
- aplicarea dispoziţiilor de procedură de la judecata apelului: **316;**

Recurs în interesul legii: **329;**
- judecare: **239;**

Recuzare:
- a judecătorului: **25-35;**
- a procurorului, magistraţilor asistenţi şi grefierilor: **36;**
- când trebuie propusă: **29;**
- a experţilor: **204;**

Redeschiderea judecăţii: **245;**
Refacerea înscrisurilor şi hotărârilor dispărute: **583-585;**
Registre:
- ale autorităţilor; cererea lor de către instanţă: **176;**

Rente viagere:
- când pot fi urmărite: **409;**

Renunţare:
- obligativitatea procurii speciale: **69;**
- la dreptul pretins în judecată: **247;**
- la judecată: **246, 247;**
- la calea de atac: **267;**

Reprezentant legal:
- ratificarea actelor de procedură ale acestuia: **43;**
- lipsa lui: **44;**
- indicarea lui în cererea de chemare în judecată: **82;**
- dreptul de a face cereri în justiţie: **83;**
- citarea părţii prin acesta: **87;**
- chemarea la interogatoriu: **220;**

Reprezentare:
- a celor lipsiţi de capacitate în instanţă: **42;**

Reşedinţă:
- necunoscută a pârâtului: **5;**

Revizuire:
- perimare: **248;**
- motive: **322;**
- instanţa competentă: **323;**
- termen: **324;**
- suspendarea executării: **325;**
- procedura de judecată: **326;**
- efecte: **327;**
- hotărâre: **327, 328;**
- divorţ, hotărâre nesupusă revizuirii: **619;**

Ridicarea peceţilor: **441.**

Rol:
- repunere pe rol: **151, 153;**
- vezi şi *lista pricinilor sorocite;*

Rol activ (al judecătorului): **130;**

Rude:
- recuzare: **27, 28;**
- strămutare: **37-39;**
- neadmiterea ca martori: **189;**
- cazuri când pot fi martori: **190;**

S

Salarii:
- plata lor, execuţie provizorie: **278;**
- în ce condiţii pot fi urmărite: **409;**
- ordine de preferinţă: **409;**

Sechestru:
- fructe prinse de rădăcini: **463, 464;**

Sechestrul asigurător: **591-596;**
- pe mobilele sau imobilele debitorului, cauţiune: **591, 592;**
- încuviinţarea instanţei: **595;**

Sechestrul judiciar:
- când poate fi numit: **598-599;**
- administrator - sechestru: **600-601;**

Secret profesional:
- impediment de a depune ca martor: **191;**

Sentinţe: **255;**

Servituţi continue şi aparente:
- cereri: **675;**

Sigilii:
- vezi *peceţi;*

Sindic:
- vezi *judecător sindic;*

Slab de minte:
- depunere ca martor: **195;**

Societate:
- fără personalitate juridică, acţiuni (cereri) îndreptate asupra ei: **7;**
- dreptul de a sta în instanţă ca pârâtă: **41;**
- citarea ei: **87;**
- răspunderea la interogatoriu: **222;**
- vezi şi *contract de societate;*

Somaţie:
- executare fără somaţie: **387, 390;**
- urmărirea fructelor prinse de rădăcini: **463-470;**
- urmăriri imobiliare: **488-523;**

Soţ:
- neadmiterea ca martor: **189;**

Strămutarea pricinii: **37-40;**
- pentru rudenie sau afinitate: **37-39;**

- pentru bănuială legitimă: **37;**
Subrogare:
- a titularului dreptului în locul pârâtului: **66;**
Succesiune:
- vezi *moştenire;*
Supraarbitru: **350;**
- vezi şi *arbitru,*
Suspendare:
- recuzare: **31;**
- conflict de competenţă: **21;**
- a judecăţii, ca urmare a neîndeplinirii obligaţiilor reclamantului: **155[1];**
- a judecăţii, la cerea părţilor sau prin lipsa lor: **242;**
- de drept, cazuri: **243;**
- drepturi litigioase: **244;**
- infracţiune: **244;**
- redeschiderea judecăţii: **245;**
- a perimării: **250;**
- a urmăririi unui imobil: **498;**
Suspendarea executării:
- execuţie provizorie: **280;**
- revizuire: **325;**
- în urma recursului extraordinar: **329[2];**
- încheierii de încuviinţare a unei cereri necontencioase: **336;**
- termen de perimare: **389, 390;**
- moştenitori minori: **397;**
- în urma contestaţiei: **403;**
- urmăririi mobiliare: **428;**
- urmăririi imobiliare: **523;**
- a ordonanţei preşedinţiale, prin apel: **582;**
Surzi:
- depunere în faţa instanţei: **143.**

Ş

Şedinţă de judecată:
- publicitate: **121;**
- asigurarea ordinii: **122-124;**
- fixarea ei: **125;**
- conducerea ei: **128-129;**
- încheiere: **147, 148;**

T

Taxe de timbru:
- acordare de scutiri sau reduceri: **75;**
- cheltuieli de judecată: **274;**
Termen:
- luarea la cunoştinţă în instanţă: **114;**
- al dezbaterilor în continuare: **145;**
- de perimare: **248;**
- pentru executarea hotărârii: **262;**
- pentru depunerea motivelor de recurs: **303;**
- pentru depunerea întâmpinării împotriva recursului: **308;**
- de plată: **381;**
Termenele procedurale:
- calcularea lor: **101;**
- momentul de când încep să curgă: **102;**
- decăderea pentru neîndeplinirea actelor de procedură în termen: **103;**
- pentru întâmpinare: **114[1];**
- pentru exercitarea căilor de atac în cazul declinării de competenţă: **158;**
- de apel: **284;**
- de recurs: **301;**

- pentru contestație: **319, 401;**
- de revizuire: **324;**

Testament:
- acțiuni, competență teritorială: **14;**

Titlu executoriu:
- comunicarea lui: **372, 374;**
- învestirea hotărârilor definitive (irevocabile) și a actelor autentice: **376, 720⁹;**
- desființare: **379¹;**
- urmărirea fructelor prinse de rădăcini: **463;**

Traducător: **141, 142;**

Transport:
- vezi *contract de transport*;

Tranzacție:
- obligativitatea procurii speciale: **69;**
- anulare: **273;**
- cuprinsă într-o hotărâre de expedient: **271-272;**
- puterea unei sentințe definitive: **273;**

Tribunale:
- competență materială: **2;**
- apelurile și recursurile împotriva hotărârilor date de acestea: **2, 3, 4, 282, 299;**

Trimiterea pricinii spre o nouă judecare:
- de către instanța de recurs: **312;**
- de către Curtea Supremă de Justiție: **313;**

Tulburare:
- a posesiunii: **674;**

Tutelă:
- cauză de recuzare: **27, 28;**

Tutore:
- numirea lui: **44;**
- încetarea funcțiunii lui, cauză de suspendare a judecății: **243;**
- indicarea lui, redeschiderea judecății: **245.**

U

Unelte de lucru:
- ce nu pot fi urmărite: **407;**

Urgență:
- citații: **89;**
- pricini urgente: **125;**
- executare silită: **383;**
- cauțiune: **394;**
- contestații la executarea silită: **400, 401;**
- distribuirea sumelor: **570, 592, 594, 600;**
- procese comerciale: **720⁶;**

Urmărire:
- amânarea ei până la lichidarea sumei: **379;**
- incidente și contestații: **400;**
- vezi și *urmărirea bunurilor mobile, urmărirea bunurilor imobile, urmărirea fructelor prinse de rădăcini:*

Urmărirea bunurilor mobile:
- bunuri ce nu pot fi urmărite: **406-409;**
- nulități: **410;**
- organe competente: **411;**
- cazuri când prezența anumitor organe este obligatorie: **412, 413;**
- în lipsa creditorului: **415;**
- proces-verbal: **416-417;**

- peceți: **419;**
- custode: **419, 421, 422;**
- concurs de urmăriri: **426;**
- consemnarea sumei urmărite: **428;**
- vânzare: **431-449;**
- aflate în mâna celor de-al treilea: **452-461;**
- vezi și *poprire;*

Urmărirea bunurilor imobile:
- bunuri ce pot fi urmărite: **488, 489;**
- bunuri accesorii: **490;**
- în indiviziune: **493;**
- modalități de verificare: **494;**
- urmărirea mai multor imobile: **495;**
- identificare imobilului: **496;**
- somație: **497-499;**
- notarea somției în cartea funciară: **497;**
- proces-verbal de situație: **497;**
- licitație: **500-515;**
- actul de adjudecare: **516-517;**
- efectele adjudecării: **518-519;**
- consemnarea prețului adjudecării: **544-550;**
- ordonanță de adjudecare: **551-557;**
- creanțe cu termen: **561;**
- mandat de plată asupra C.E.C.: **564;**
- plata creanțelor: **562-570;**
- creanțele condiționale: **567-578;**
- vezi și *adjudecare, ordonanță de adjudecare, licitația bunurilor imobile;*

Urmărirea fructelor prinse de rădăcini:
- titlul executoriu: **463;**
- sechestru: **463, 464;**
- termen: **464;**
- somație de plată: **464;**
- organe competente: **465;**
- hotărârea instanței: **469;**

V

Validare:
- vezi *poprire:*

Valoare:
- a obiectului acțiunii: **112;**
- schimbarea ei: **132;**

Verificare de scripte: **177-184;**
- prin expert: **179;**
- înscriere în fals: **180-184;**

Vânzarea bunurilor mobile urmărite:
- locul: **431, 432, 441;**
- ziua: **431, 433, 440;**
- termen maxim și minim: **434;**
- schimbarea termenului: **435, 436;**
- anunțuri: **437, 439;**
- amânare, anunțuri noi: **438;**
- ridicarea peceților: **441;**
- eliberarea custodelui: **441;**
- licitație: **442-444;**
- adjudecare: **444;**
- numărarea prețului: **444;**
- consemnarea prețului: **444;**
- terminarea licitației: **446;**
- proces-verbal: **447;**
- cerere de anulare: **449;**

Vânzarea bunurilor imobile urmărite: **500-515;**

Vânzarea bunului supus împărțelii: **673[11]-673[13];**

Vânzarea fructelor prinse în rădăcini: **463-470;**

Vrăjmășie:
- cauză de recuzare: **27.**

Z

Zile libere:
- calcularea termenelor: **101;**

Zile de sărbătoare legală:
- nu se comunică actele de procedură: **97;**
- termene care se sfârșesc în aceste zile: **101;**
- asigurarea dovezilor: **240;**
- executare silită: **386.**

Anexe

Alte dispoziții cuprinse în actele de modificare a Codului de procedură civilă

1. Ordonanța de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă

nr. 138 din 14 septembrie 2000

(M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000)

astfel cum a fost modificată și completată prin **O.U.G. nr. 59/2001** privind modificarea și completarea O.U.G. nr. 138/2000 (M. Of. nr. 217/27.04.2001)

- extras -

[...]

Art. II. Amenzile prevăzute în Codul de procedură civilă, precum și limitele valorice de stabilire a competenței materiale a instanțelor judecătorești în cazurile prevăzute de lege vor putea fi actualizate prin hotărâre a Guvernului, în funcție de rata inflației.

Art. III.[1] (1) Următorii termeni din Codul de procedură civilă se înlocuiesc astfel:

- „ajutor de primar" cu „viceprimar";
- „casă de depuneri" cu „Casa de Economii și Consemnațiuni";
- „datornic" cu „debitor";
- „despărțenie" cu „divorț";
- „execuțiune", „ execuție „ cu „executare";
- „faptele de căpetenie" cu „faptele esențiale";
- „interogatorul" cu „interogatoriul";
- „mișcător" cu „mobil";
- „mort" cu „defunct";
- „nemișcător" cu „imobil";
- „nevârstnic" cu „minor";
- „pecete" cu „sigiliu";
- „pensie alimentară" cu „pensie de întreținere";
- „sorocite" cu „ fixate";
- „tălmaci" cu „interpret";
- „vârstnic" cu „major".

(2) Termenii „consiliu judiciar" și „jurământul" - ca mijloc de probă - se elimină din tot cuprinsul Codului de procedură civilă.

(3) În vederea republicării, Ministerul Justiției este autorizat să înlocuiască

[1] Conform art. II din O.U.G. nr. 59/2001, la art. III alin. (1) se elimină liniuța a 12-a, care prevedea înlocuirea termenului „notarul comunei" cu „secretarul primăriei".

sau să elimine, după caz, şi alţi termeni sau expresii, pentru actualizarea redactării textelor în conformitate cu terminologia consacrată de dispoziţiile legale în vigoare şi pentru corelarea cu normele privind ortografia limbii române.

Art. IV. Prescripţiile care au început să curgă înainte de intrarea în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă şi pentru a căror împlinire ar trebui să treacă mai mult de 3 ani, se vor împlini după trecerea unui termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă.

Art. V. În cazul imobilelor neînscrise în cartea funciară, până la deschiderea cărţilor funciare în condiţiile prevăzute de Legea nr. 7/1996 a cadastrului şi a publicităţii imobiliare, formalităţile de publicitate privind urmărirea silită imobiliară se fac cu aceleaşi efecte juridice în vechile documente de publicitate imobiliară.

[...] [1]

Art. VIII. Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă se abrogă:

- art. 1126, 1127 şi art. 1824 – 1836 din Codul civil;

- Legea LX/1881 privitoare la executarea silită imobiliară, cu modificările ulterioare;

- Decretul-lege nr. 603/1943 pentru simplificarea procedurii împărţelilor judiciare;

- art. 889-906 şi 909 din Codul comercial;

- art. 72 alin. (1) şi (2) din Ordonanţa Guvernului nr. 11/1996 privind executarea creanţelor bugetare, publicată în Monitorul Oficial 23 din 31 ianuarie 1996, aprobată şi modificată prin Legea nr. 108/1996, cu modificările şi completările ulterioare;

- orice alte dispoziţii contrare.

Art. IX. Prezenta ordonanţă de urgenţă intră în vigoare la 7 luni de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepţia dispoziţiilor art. I pct. 131-134, care vor intra în vigoare la 3 luni de la publicare.

Art. X. Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare, inclusiv cele din prezenta ordonanţă de urgenţă, se va republica în Monitorul Oficial al României, dându-se textelor o nouă numerotare.

Ministerul Justiţiei este singurul autorizat să editeze şi să publice, în volum, după textul publicat în Monitorul Oficial al României, ediţia oficială a Codului de procedură civilă.

---

[1] Art. VI modifică O.U.G. nr. 25/1997 privind regimul juridic al adopţiei, iar art. VII modifică Legea nr. 168/1999 privind soluţionarea conflictelor de muncă.

2. Ordonanța de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă

nr. 58 din 25 iunie 2003

(M. Of. nr. 460 din 28 iunie 2003)

astfel cum a fost aprobată cu modificări și completări prin **Legea nr. 195/2004** (M. Of. nr. 470 din 26/05/2004)

- extras -

Art. I. Codul de procedură civilă, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

[...]

Art. II. (1) Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se aplică și proceselor în curs de judecată începute sub legea anterioară, precum și executării silite începute sub acea lege.

(2) Procesele în curs de judecată la data schimbării competenței instanțelor legal învestite vor continua să fie judecate de acele instanțe, cu excepția proceselor și cererilor în materie comercială aflate pe rolul curților de apel, în primă instanță, al căror obiect are o valoare de peste 10 miliarde lei. Cererile în anulare împotriva ordonanțelor privind somația de plată, pronunțate de tribunal în cauze comerciale al căror obiect are o valoare de până la 1 miliard lei inclusiv, se vor soluționa tot de către tribunal. În caz de casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență privitoare la competență sunt aplicabile.

(3) Hotărârile pronunțate înainte de intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență rămân supuse căilor de atac, motivelor și termenelor prevăzute de lege sub care au fost pronunțate.

Art. III. Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se aplică la 60 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

---

[1] Alin. (2) și (3) ale art. II sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 11 din L. nr. 195/2004. Anterior acestei modificări, alin. (2) și (3) aveau următorul conținut: *„(2) Procesele în curs de judecată la data schimbării competenței instanțelor legal învestite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență privitoare la competență sunt aplicabile.*

(3) Hotărârile pronunțate înainte de intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență rămân supuse căilor de atac și termenelor prevăzute de legea sub care au fost pronunțate".

Art. IV. [1] Ordonanța Guvernului nr. 5/2001 privind procedura somației de plată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 422 din 30 iulie 2001, aprobată și modificată prin Legea nr. 295/2002, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. ***Alineatul (1) al articolului 2 va avea următorul cuprins:***

„Art. 2. (1) Cererile privind somația de plată se depun la instanța competentă pentru judecarea fondului cauzei în primă instanță."

2. ***Alineatul (3) al articolului 8 se abrogă.***

3. ***Alineatul (5) al articolului 8 va avea următorul cuprins:***

„(5) Hotărârea prin care a fost respinsă cererea în anulare este irevocabilă."

Art. V. Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 29 iulie 1997, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. ***După articolul 17^1 se introduce articolul 17^2 cu următorul cuprins:***

„Art. 17^2. Sunt scutite de taxa judiciară de timbru cererile pentru dizolvarea societăților comerciale și a grupurilor de interes economic, formulate de Oficiul Național al Registrului Comerțului."

2. ***Articolul 18 va avea următorul cuprins:***

„Art. 18. (1) Determinarea cuantumului taxelor judiciare de timbru se face de către instanța de judecată sau, după caz, de Ministerul Justiției.

(2) Împotriva modului de stabilire a taxei judiciare de timbru se poate face cerere de reexaminare, la aceeași instanță, în termen de 3 zile de la data la care s-a stabilit taxa sau de la data comunicării sumei datorate.

(3) Cererea se soluționează în camera de consiliu de un alt complet, fără citarea părților, prin încheiere irevocabilă.

(4) În cazul admiterii integrale sau parțiale a cererii de reexaminare, taxa de timbru se restituie total ori, după caz, proporțional cu reducerea sumei contestate."

3. ***După articolul 18 se introduce articolul 18^1 cu următorul cuprins:***

„Art. 18^1. În cazul taxelor datorate pentru cereri adresate Ministerului Justiției, soluționarea cererii de reexaminare este de competența Judecătoriei Sectorului 5 București."

4. ***Articolul 21 va avea următorul cuprins:***

„Art. 21. (1) Instanța judecătorească poate acorda scutiri, reduceri, eșalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru în condițiile art. 74-81 din Codul de procedură civilă.

(2) Pentru taxele datorate Ministerului Justiției, cererea de acordare a scutirilor, reducerilor, eșalonărilor sau amânărilor pentru plata taxelor judiciare de timbru se soluționează de Judecătoria Sectorului 5 București."

5. ***Articolul 22 se abrogă.***

---

[1] Art. IV și V au fost introduse prin art. I pct. 12 din L. nr. 195/2004.

6. ***Articolul 25 va avea următorul cuprins:***

„Art. 25. (1) Din sumele realizate din cheltuielile judiciare avansate de stat din bugetele aprobate Ministerului Justiției și Ministerului Public pentru desfășurarea proceselor penale, care sunt suportate de părți sau de alți participanți la proces, în condițiile prevăzute de Codul de procedură penală, precum și din amenzile judiciare, un procent de 25% constituie venituri la bugetul de stat și se cuprind distinct în bugetul de venituri și cheltuieli al Ministerului Justiției. Executarea silită a debitelor se efectuează de organele de executare ale unităților teritoriale subordonate Ministerului Finanțelor Publice în a căror rază teritorială își are domiciliul sau sediul debitorul, potrivit legislației privind executarea silită a creanțelor bugetare.

(2) Din diferența de 75% din sumele prevăzute la alin. (1) se constituie un fond cu destinație specială pentru stimularea personalului din sistemul justiției, în contul nr. 119 01.07. «Fondul pentru stimularea personalului potrivit dispozițiilor legale».

(3) Repartizarea veniturilor pe beneficiar se face în baza unor norme interne aprobate prin ordin al ministrului justiției.

(4) Disponibilitățile de la finele anului se vor reporta în anul următor, pentru a fi cheltuite cu aceeași destinație."

7. ***După articolul 25 se introduce articolul 25[1] cu următorul cuprins:***

„Art. 25[1]. În scopul colectării sumelor prevăzute la art. 25, se vor deschide pe seama Ministerului Justiției conturi la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului „nr. 50.32. «Disponibil din sume colectate pentru bugetul de stat». Lunar, Ministerul Justiției va vira în fondul cu destinație specială cota de 75% din totalul încasărilor."

3. Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă

nr. 195 din 25 mai 2004

(M. Of. nr. 470 din 26 mai 2004)

- extras –

Art. I. Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 58 din 25 iunie 2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 460 din 28 iunie 2003, cu următoarele modificări și completări:

[...]

Art. II. (1) Recursurile împotriva hotărârilor date fără drept de apel potrivit legii în vigoare la data pronunțării lor și aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție se trimit spre judecată instanțelor imediat superioare celor care au pronunțat hotărârea în primă instanță.

(2) Recursurile aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție și care au ca obiect hotărâri prin care tribunalele au judecat apeluri se trimit spre judecată curților de apel.

(3) Recursurile prevăzute la alin. (1) și (2), a căror admisibilitate în principiu nu a fost examinată până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se scot de pe rol și se trimit, pe cale administrativă, instanțelor devenite competente să le judece, iar în cazul în care admisibilitatea în principiu a fost examinată, se trimit prin declinarea competenței, prin încheiere irevocabilă, dată în camera de consiliu, fără citarea părților.

Art. III. (1) Hotărârile pronunțate de judecătorii în primă instanță în materia fondului funciar sunt supuse apelului la tribunal și recursului la curtea de apel.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1), apelurile aflate pe rolul curților de apel la data intrării în vigoare a prezentei legi se trimit la tribunale, iar recursurile aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție se trimit la curțile de apel. Dispozițiile art. II alin. (3) sunt aplicabile în mod corespunzător.

Din Colecția **La Zi**

Codul comercial

Colecția La Zi
ISBN 973-655-395-7
96 pag., 70.000 lei

Codul penal

Colecția La Zi
ISBN 973-655-354-X
112 pag., 80.000 lei

Codul de procedură penală

Colecția La Zi
ISBN 973-655-459-7
256 pag., 90.000 lei

Codul fiscal

Colecția La Zi
ISBN 973-655-406-6
200 pag., 90.000 lei

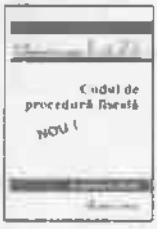

Codul de procedură fiscală

Colecția La Zi
ISBN 973-655-461-9
96 pag., 50.000 lei

Codul familiei

Colecția La Zi
ISBN 973-655-394-9
32 pag., 45.000 lei

Legislația falimentului

Colecția La Zi
ISBN 973-655-439-2
200 pag., 80.000 lei

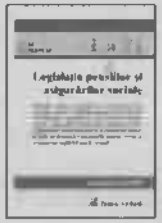

Legislația pensiilor și asigurărilor sociale, ed. II-a

Colecția La Zi
ISBN 973-655-426-0
368 pag., 98.000 lei

Legislația societăților comerciale, ed. a II-a

Colecția La Zi
ISBN 973-655-424-4
448 pag., 120.000 lei

Legislația asociațiilor și fundațiilor

Colecția La Zi
ISBN 973-655-372-8
168 pag., 70.000 lei

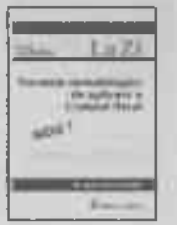

Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal

Colecția La Zi
ISBN 973-655-420-1
400 pag., 150.000 lei

Legislația privind comercianții persoane fizice și asociațiile familiale

Colecția La Zi
ISBN 973-655-430-9
256 pag., 80.000 lei

Legislația societăților de asigurare R.C.A.

Colecția La Zi
ISBN 973-655-408-2
184 pag., 98.000 lei